LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

Raport o stanie miasta

LEGNICA 2006-2010

www.legnica.eu

Szanowni Państwo!

Oddaję w Państwa ręce publikację pn. „Raport o stanie miasta. Legnica 2006 – 2010".
Raport powstał przy ścisłej współpracy zarówno wydziałów Urzędu Miasta, jak i agend samorządu terytorialnego (ZGM, ZDM, MOPS, spółki komunalne, KM PSP). Urzędowe źródła informacji oraz Urzędu Statystycznego i Powiatowego Urzędu Pracy były bazą dla większości sporządzonych analiz porównawczych. Zawiera dane dotyczące okresu od czerwca 2006 r. do lipca 2010 (w większości przypadków).
Prezentowana publikacja zgromadziła interesujące informacje dotyczące takich problemów, jak: demografia, finanse miasta, inwestycje, gospodarka przestrzenna, mieszkaniowa i gospodarka nieruchomościami, oświata i nauka, kultura, rekreacja i sport, opieka społeczna oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, promocja zdrowia i profilaktyka, promocja miasta oraz administracja samorządowa.
Raport uzupełniony jest o Kalendarium wybranych wydarzeń z lat 2006 (lipiec) do 2010 (lipiec).
Publikacja ta ma zarówno walory informacyjne, jak i poznawcze, a także praktyczne. Zawarte w niej bowiem materiały mogą zostać wykorzystane do formułowania długofalowej strategii działania samorządu miasta i rozwiązywania problemów społecznych. Będzie więc ona przydatna – jak ufam – tym wszystkim, którzy aktywnie włączali się w nurt życia społeczno – gospodarczego oraz zamierzają i chcą nadal zmieniać na lepsze obraz Naszego Miasta.
Mam też nadzieję, że dzięki Raportowi możliwe stanie się lepsze zrozumienie uwarunkowań występowania różnorodnych problemów społecznych.
W tym miejscu składam podziękowania wszystkim osobom, instytucjom i firmom oraz organizacjom pozarządowym, które w V kadencji legnickiego samorządu współpracowały z samorządem, udzielając niejednokrotnie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu różnych kwestii.

Prezydent Legnicy

Tadeusz Krzakowski

ROZDZIAŁ I. SAMORZĄD TERYTORIALNY

W 2010 r. minęło 20 lat funkcjonowania samorządu terytorialnego. Jak podkreśla się w Deklaracji Kongresu XX lecia Samorządu Terytorialnego, zorganizowanego przez Związek Miast Polskich, „reforma samorządowa – dzięki jej twórcom oraz rzeszom tych, którzy praktycznie ją realizują – jest uważana za najbardziej udaną z polskich reform ustrojowych. Przemawiają za tym nie tylko często formułowane oceny, ale przede wszystkim fakty...".

I rzeczywiście, *patrząc na naszą Legnicę, widać gołym okiem kolosalne zmiany, jakie zaszły w ostatnich dwóch dekadach*. Jest to dynamicznie rozwijający się organizm miejski. Największe dokonania są widoczne na płaszczyźnie inwestycyjnej. Zmieniły się bowiem nasze ulice, place, szkoły, budynki mieszkalne i użyteczności publicznej. Nowy blask otrzymało wreszcie serce miasta, tj. legnicki Rynek oraz ulica Najświętszej Marii Panny, której imieniny od kilku lat corocznie obchodzą liczne rzesze legniczan.

Stajemy się coraz bardziej społeczeństwem obywatelskim. Wyraża się to zwłaszcza w większej aktywności, m. in., legnickich stowarzyszeń, które podejmują różne przedsięwzięcia, w tym niejednokrotnie realizują zadania publiczne.

Wszystkim legniczanom, którzy tworzyli i tworzą nową rzeczywistość naszej „małej Ojczyzny" należą się słowa uznania i podziękowania.

1. RADA MIEJSKA

Wybory do samorządu terytorialnego V kadencji odbyły się 12 listopada 2006 r. Osiem Komitetów Wyborczych zgłosiło 359 kandydatów na radnych (w wyborach na IV kadencję zgłoszono 329 kandydatów). Uprawnionych do głosowania było 83.585 osób, a w głosowaniu udział wzięło 32.707 osób. Frekwencja wyborcza wyniosła 39%.

W 25 osobowym składzie Rady Miejskiej znaleźli się przedstawiciele 6 komitetów wyborczych, otrzymując następującą ilość mandatów:

KW Prawo i Sprawiedliwość – 6 mandatów:

- Jacek Baczyński,
- Mieczysław Cisło,
- Jan Kurowski,
- Krzysztof Opaliński,
- Ewa Szymańska,
- Adam Wierzbicki;

KW Wyborców Tadeusza Krzakowskiego – 5 mandatów:

- Ewa Czeszejko-Sochacka,
- Małgorzata Czeszejko-Sochacka,
- Krystyna Gizicka-Krasińska,
- Włodzimierz Kalski,
- Ryszard Kępa;

KW Platforma Obywatelska – 5 mandatów:

- Zbigniew Dudek,
- Paweł Frost,
- Robert Kropiwnicki,
- Klaudiusz Mozolewski,
- Bogumiła Słomczyńska;

KKW SLD + SDPl + PD + UP Lewica i Demokraci – 4 mandaty:

- Wojciech Cichoń,
- Kazimierz Hałaszyński,
- Michał Huzarski,
- Mieczysław Stembalski;

KWW Forum Legnickie – 3 mandaty:

- Krzysztof Dybek,
- Włodzimierz Tulejko,
- Jan Szynalski;

KW Liga Polskich Rodzin – 2 mandaty:

- Krystyn Kostrowicki,
- Anna Płucieniczak.

W 2007 r. z powodu śmierci radnego Włodzimierza Kalskiego z Komitetu Wyborczego Wyborców T. Krzakowskiego, Rada Miejska, uchwałą nr XI/91/07 z dnia 30 lipca 2007 r., stwierdziła wstąpienie na radną Małgorzaty Nowosielskiej, kandydującej w Okręgu Wyborczym nr 2, z listy wyborczej nr 17 Komitetu Wyborczego Wyborców Tadeusza Krzakowskiego, która otrzymała kolejno największą liczbę głosów w ostatnich wyborach do Rady Miejskiej.

Na *inauguracyjnej sesji Wysokiej Rady* – 24 listopada 2006 r. – radni złożyli ślubowanie.

Dokonano wówczas *wyboru przewodniczącego Rady – Roberta Kropiwnickiego oraz trzech wiceprzewodniczących: Krzysztofa Dybka, Ryszarda Kępę i Ewę Szymańską.*

Radni powołali *7 komisji problemowych*, które się ukonstytuowały, wybierając ich przewodniczących:

- Komisję Budżetu i Finansów – Ewę Czeszejko-Sochacką,
- Komisję Gospodarki i Promocji Miasta – Wojciecha Cichonia,
- Komisję Edukacji, Kultury i Sportu – Kazimierza Hałaszyńskiego,
- Komisję Spraw Obywatelskich i Rodziny – Jana Kurowskiego,
- Komisję Ekologii, Zdrowia i Polityki Socjalnej – Mieczysława Cisło,
- Komisję Rewizyjną – Klaudiusza Mozolewskiego,
- Komisję Kapituły i Statutu – Pawła Frosta.

W 2008 r. wystąpiły następujące zmiany w składach osobowych Komisji i na funkcji przewodniczących:

- po rezygnacji Pawła Frosta, Przewodniczącym Komisji Kapituły i Statutu został Adam Wierzbicki,
- Komisja Gospodarki i Promocji Miasta zmieniła nazwę na Komisję Gospodarki, Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą, a następnie na Komisję Gospodarki, odwołując z funkcji przewodniczącego Wojciecha Cichonia, a powołując Pawła Frosta. W 2009 r. nastąpiła kolejna zmiana na funkcji przewodniczącego ww. komisji. Otóż w związku z powołaniem Pawła Frosta na funkcję wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej, nowym przewodniczącym komisji został wybrany ponownie Wojciech Cichoń,
- Komisja Budżetu i Finansów odwołała z funkcji przewodniczącej Ewę Czeszejko-Sochacką, powołując Jacka Baczyńskiego,
- Komisja Edukacji, Kultury i Sportu odwołała z funkcji przewodniczącego Kazimierza Hałaszyńskiego i powołała Zbigniewa Dudka, a na wiceprzewodniczącego – Krzysztofa Opalińskiego.

Polityczną formą organizacji radnych są kluby. Na początku V kadencji utworzono sześć klubów:

- Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, skupiający 6 radnych pod przewodnictwem Jana Kurowskiego,

- Klub Radnych Platformy Obywatelskiej, zrzeszający 5 radnych, pod przewodnictwem Pawła Frosta,
- Klub Radnych Komitetu Wyborczego Wyborców T. Krzakowskiego pod przewodnictwem Ewy Czeszejko-Sochackiej liczył 5 radnych,
- Klub Radnych SLD – SDPL – SD – UP Lewica i Demokraci, kierowany przez Kazimierza Hałaszyńskiego skupiał 4 radnych,
- Klub Radnych Forum Legnickie pod przewodnictwem Krzysztofa Dybka liczył 3 radnych,
- Klub Radnych Ligi Polskich Rodzin skupiał 2 radnych pod przewodnictwem Krystyna Kostrowickiego.

W 2008 r. do Klubu Radnych Platformy Obywatelskiej wstąpił Jan Szynalski. Klub tegoż ugrupowania zwiększył się więc do 6 członków, a liczba członków Klubu Radnych Forum Legnickiego zmniejszyła się do 2 osób.
Z kolei Klub Radnych Lewica i Demokraci w maju 2008 r. zmienił nazwę na Klub Radnych Lewicy.
Natomiast w 2009 r. z Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości wystąpił Krzysztof Opaliński, który pozostał radnym niezależnym. W związku z tym Klub Radnych PiS skupiał 5 radnych.
W 2009 r. uległ rozwiązaniu Klub Radnych Forum Legnickiego z powodu przejścia Włodzimierza Tulejki i Krzysztofa Dybka do Klubu Radnych Platformy Obywatelskiej. Stąd też Klub Radnych PO liczył już 8 radnych.

W 2009 r. nastąpiła zmiana na stanowisku przewodniczącego Rady Miejskiej. Roberta Kropiwnickiego zastąpiła Ewa Szymańska. Ponadto Rada powołała na wiceprzewodniczącego Rady Pawła Frosta.

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym. Do jej kompetencji należą sprawy o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami. Do końca lipca 2010 r. odbyło się 56 sesji Rady, na których podjęto 463 uchwały (stan na 31 lipca 2010 r.), stanowiące miejscowe prawo. Z tej ogólnej liczby 382 uchwały podjęte zostały z inicjatywy Prezydenta Miasta w oparciu o projekty przygotowane przez jego służby. Wojewoda Dolnośląski wydał 23 rozstrzygnięcia nadzorcze wobec podjętych uchwał Rady Miejskiej, w tym 14 uchwał uchylił w całości, a w 9 przypadkach – pojedyncze zapisy (stan na 31 lipca 2010 r.).
Rejestr uchwał Rady Miejskiej znajduje się w Biurze Rady.

Radni zgłosili do końca lipca 2010 r. 537 interpelacji i 205 zapytań do Prezydenta Miasta.
Średnia frekwencja na sesjach wynosiła 94% (w IV kadencji – 98,5%).

Rada Miejska V kadencji uchwaliła, m. in., kilkanaście miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Miejski program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Legnicy w latach 2007–2013, Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Legnicy na lata 2009–2010, Program ochrony środowiska dla miasta Legnicy na lata 2008–2011 w perspektywie na lata 2012–2015 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Przyjęto także aktualizację Planu gospodarki odpadami dla miasta Legnicy na lata 2009–2012 z perspektywą na lata 2013–2020.
Ponadto Rada corocznie przyjmowała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii, a także Program współpracy gminy Legnica z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
Rada odbyła 17 września 2009 r. uroczystą sesję, poświęconą 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej i napaści Związku Sowieckiego na Polskę. Natomiast 14 kwietnia 2010 r. sesję poświęcono upamiętnieniu ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem.

Rada Miejska przyjęła 9 stanowisk w następujących sprawach:

- pominięcia miasta Legnicy przy tworzeniu Okręgowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego,
- uczczenia pamięci 25 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego,
- dewastacji cmentarza polskiego w Drohobyczu na Ukrainie,
- dokonania zamiany gruntów niezbędnych pod budowę cmentarza komunalnego dla miasta Legnicy,
- wyrażające sprzeciw dotyczący przekazania nieczynnego szpitala chirurgicznego spółce prawa handlowego,
- planów budowy odkrywkowej kopalni węgla brunatnego na terenie sześciu gmin dolnośląskich, położonych w sąsiedztwie miasta Legnicy, mówiące stanowcze NIE przeciwko odkrywkowej metodzie wydobycia węgla,
- podziękowania osobom zaangażowanym w usuwanie skutków huraganu,
- poświęcone upamiętnieniu ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem,
- naruszenia dóbr osobistych radnego Adama Wierzbickiego.

Radni wyrażali swoje opinie także w formie apeli, których przyjęto trzy. Dotyczyły one następujących kwestii:

- wstrzymania prywatyzacji spółki KGHM „Polska Miedź" S.A.,
- przejęcia finansowania Teatru im. H. Modrzejewskiej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego,
- o niewprowadzanie przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym.

Rada Miejska V kadencji podjęła też jedną rezolucję, wyrażającą sprzeciw przeciwko likwidacji tygodnika „Konkrety".

Rada wspólnie z Prezydentem Miasta na sesji 24 września 2007 r. wręczyła honorowy dyplom Norbertowi Thieli za wkład pracy w organizowanie wymiany polsko–niemieckiej młodzieży z I Liceum Ogólnokształcącego ze szkołą w Jülich – Barmen w Północnej Nadrenii Westfalii.

Rada Miejska w V kadencji przyznała *tytuł Honorowego Obywatela Miasta Legnicy następującym osobom:*

- w 2008 r. – Józefowi Wojciechowskiemu,
- w 2009 r. – ks. Bp. Stefanowi Cichemu,
- w 2010 r. – ks. Prałatowi Władysławowi Jóźkowowi i Kazimierzowi Pleśniakowi

oraz *Nagrodę Miasta Legnicy* – Benedyktowi Książdzynie, Jerzemu Starzyńskiemu i Waldemarowi Krzystkowi. Zgodnie ze Statutem Legnicy Rada uhonorowała także *87 osób odznakami „Zasłużony dla Legnicy"*.

2. PREZYDENT MIASTA

Od 2002 r. wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miasta są wybierani w wyborach bezpośrednich. Zgłaszanie kandydatów na radnych oraz kandydatów na prezydenta miasta przyjmowała Miejska Komisja Wyborcza, której przewodniczącym w 2006 r. był sędzia Andrzej Marek.

W Legnicy kandydatów na urząd prezydenta miasta zgłosiły następujące Komitety Wyborcze:

- Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości (PiS) – Witolda Lecha Idczaka, członka PiS, przewodniczącego Rady Miejskiej w latach 1995-1998,
- Komitet Wyborczy Forum Legnickie – Czesława Kozaka, przewodniczącego Rady Miejskiej w latach 2002-2006, wcześniej wiceprezydenta miasta, radnego,

- Komitet Wyborczy Platformy Obywatelskiej RP (PO) – Roberta Kropiwnickiego, członka PO, prezesa Agencji Rozwoju Regionalnego „Arleg" SA,
- Komitet Wyborczy Wyborców Tadeusza Krzakowskiego – Tadeusza Krzakowskiego, członka Sojuszu Lewicy Demokratycznej, prezydenta Legnicy w latach 2002-2006, radnego Rady Miejskiej Legnicy I i II kadencji, wiceprzewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego I kadencji.

W wyborach, przeprowadzonych 12 listopada 2006 r., na 83.585 wyborców, uprawnionych do głosowania, wzięło udział 32.717 legniczan (frekwencja 39,14%).
A oto wyniki głosowania:

- W. L. Idczak – 5.903 głosy (18,27% głosów ważnych),
- C. Kozak – 2.657 głosów (8,22% głosów ważnych),
- R. Kropiwnicki – 5.173 głosy (16,01% głosów ważnych),
- T. Krzakowski – 18.572 głosy (57,49% głosów ważnych).

Prezydentem Legnicy na lata 2006–2010 został wybrany Tadeusz Krzakowski, otrzymując ponad 50% ważnie oddanych głosów.
6 grudnia 2006 r. na sesji Rady Miejskiej V kadencji legnickiego samorządu Tadeusz Krzakowski złożył ślubowanie.

Zgodnie z ustawą o bezpośrednim wyborze, *Prezydent Miasta stanowi jednoosobowy organ wykonawczy gminy. Do najistotniejszych jego zadań należy*, m. in., przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej, realizacja uchwał Rady, coroczne opracowywanie projektu budżetu miasta i jego realizacja oraz wieloletnich planów inwestycyjnych, a także opracowywanie programów strategicznych miasta. Prezydent wykonuje poza tym inne zadania gminy i powiatu (Legnica jest na prawach powiatu grodzkiego) określone ustawą o samorządzie gminnym i powiatowym.

Prezydent Legnicy *przedkładał ponadto pod obrady Rady Miejskiej comiesięczne Raporty ze swej działalności oraz roczne Raporty* na sesje absolutoryjne.
Reprezentując gminę na zewnątrz, Prezydent uczestniczył w Zgromadzeniach Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Polskich. Zajmował się komunalną polityką zagraniczną.
Sprawował też *nadzór nad gminnymi jednostkami organizacyjnymi i spółkami komunalnymi*.

W tych ostatnich sprawował funkcję zgromadzenia wspólników lub akcjonariuszy, z wyjątkiem MPK, gdzie obok Prezydenta jest także przedstawiciel firmy Solaris Bus&Coach. Corocznie przedstawiał Radzie Miejskiej informacje o działalności spółek.

Realizując bieżące zadania gminy, *Prezydent podejmował decyzje w postaci postanowień i zarządzeń*, które były przekazywane do realizacji dyrektorom wydziałów Urzędu Miasta lub jednostek organizacyjnych gminy. *Liczbę podjętych aktów prawnych ilustruje poniższe zestawienie.*

	Od listopada 2006r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**Do 31 lipca 2010 r.**
Zarządzenia	12	109	101	138	66
Postanowienia	64	935	1.106	1.029	542

Do końca lipca 2010 r. gospodarz miasta podjął ogółem 426 zarządzeń i 3.675 postanowień.
Rejestr ww. aktów prawnych prowadzi Biuro Prezydenta.
Przy podejmowaniu decyzji Prezydent Miasta zasięgał opinii *Kolegium Prezydenta*, w pracach którego uczestniczyli: zastępcy prezydenta, skarbnik i sekretarz miasta, koordynator radców prawnych, dyrektorzy wydziałów i kierownicy jednostek organizacyjnych gminy. Posiedzenia odbywały się raz w tygodniu. *Do końca lipca 2010 r. odbyto 190 posiedzeń.*

W V kadencji samorządu *Prezydent T. Krzakowski nieustannie prowadził bezpośredni dialog z różnymi środowiskami społecznymi i zawodowymi oraz konsultacje z mieszkańcami, co rozwijało lokalną wspólnotę obywatelską.*
Powołał też *kilka zespołów doradczo-opiniujących*, do których należy zaliczyć: Społeczną Radę Konsultacyjną, Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Radę Sportu.
W analizowanym okresie pracowała także *Miejska Komisja Urbanistyczno–Architektoniczna*, opiniująca przede wszystkim projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także projekty urbanistyczne i architektoniczno-budowlane.

Trwałym instrumentem podejmowania decyzji przez Prezydenta Legnicy były cykliczne spotkania pn. „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami poszczególnych dzielnic.
W mijającej kadencji Tadeusz Krzakowski odbył *28 spotkań* (stan na 30 września 2010 r.), w których uczestniczyło ponad 1.000 osób.
Te społeczne konsultacje miały charakter wielowątkowy i dotyczyły, m. in., budżetu miasta, realizacji inwestycji i remontów, estetyki miasta, bezpieczeństwa publicznego.

Poza tym *w każdy wtorek tygodnia gospodarz miasta wraz z zastępcami przyjmował mieszkańców w sprawach indywidualnych*. Ogółem w V kadencji (stan na 31 lipca 2010 r.) *przyjęto 1.186 mieszkańców*. Najczęściej poruszane przez interweniujących sprawy to: przydział, zamiana i wykup mieszkania, remont klatek schodowych i elewacji budynków, zagospodarowanie wnętrz blokowych oraz terenów zielonych, remonty dróg i chodników, udzielenie pomocy społecznej etc.

ROZDZIAŁ II. MIESZKAŃCY LEGNICY

1. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Na 31 grudnia 2009 r. w Legnicy zameldowanych było na pobyt stały 100.620 mieszkańców, w tym do 24 roku życia – 30.187 legniczan, podczas gdy na koniec 2006 r. – było 102.548, w tym do 24 roku życia – 35.061 mieszkańców. Dane te pochodzą z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta.

Poniżej prezentowane są dane z Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby mieszkańców oraz urodzeń i zgonów w Legnicy w latach 2006–2009.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Mieszkańcy ogółem	**105.186**	**104.754**	**104.489**	**104.178**
Wiek przedprodukcyjny/ *kobiety*	19.111/ *9.240*	18.701/ *9007*	18.239/ *8.752*	17.895/ *8.568*
Wiek produkcyjny/ *kobiety*	70.234/ *35.103*	69.875/ *34.743*	69.668/ *34.454*	69.228/ *34.014*
Wiek poprodukcyjny/ *kobiety*	15.841/ *10.985*	16.178/ *11.364*	16.582/ *11.820*	17.055/ *12.290*

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Urodzenia	934	1.040	1.024	1.011
Zgony/*niemowlęta*	999/*5*	1.063/*7*	1.121/*11*	1.078/*9*

Systematyczny spadek liczby mieszkańców jest następstwem przede wszystkim dwóch zjawisk demograficznych, utrzymujących się w długim czasie. Są to: spadek liczby urodzeń oraz ujemny wskaźnik migracji (odpływ mieszkańców do innych miejscowości).

Zauważa się więc w Legnicy *postępujący proces starzenia się społeczeństwa*, przejawiający się we wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przy utrzymującym się jednocześnie spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Prognozy GUS zakładają utrzymanie się tej tendencji. Ponadto notowany jest *spadek liczby urodzeń, a wskaźnik przyrostu naturalnego ma wartość ujemną* (więcej zgonów niż urodzeń).

Z danych statystycznych wynika *spadek populacji ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym, a wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.* Jednakże trzeba przy tym zauważyć *pozytywne zjawisko, jakim jest udział liczby ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców. Wskaźnik ten w Legnicy jest wysoki i na koniec 2009 roku wynosił 66%.*

Z drugiej zaś strony utrzymujący się *spadek liczby urodzeń przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku życia mieszkańców może sprawić, że stosunek liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym będzie malał.*

Innym zjawiskiem charakterystycznym dla struktury demograficznej Legnicy jest *zjawisko feminizacji społeczeństwa w wieku poprodukcyjnym*. Jednakże analiza poszczególnych grup wiekowych ludności wykazuje, że *liczba kobiet jest wyższa od liczby mężczyzn tylko w grupie ludności Legnicy w wieku poprodukcyjnym,* albowiem kobiety stanowią – w 2006 r. – 69,3% tej grupy, a w 2009 r. – 72%.

Z kolei *liczba zawartych małżeństw w naszym mieście waha się od 583 w 2006 r. do 619 w 2009 r*. Rocznie w związek małżeński wstępuje ponad 600 par.

2. ZJAWISKO BEZROBOCIA

Rok	Liczba bezrobotnych			Stopa bezrobocia (%)					
	Ogółem PUP osoby	Legnica		Polska	Woj. Dolnośl.	Powiat legnicki	Legnica	Jelenia Góra	Wrocław
		osoby	%						
2006	10 059	6 145	61,1	14,9	16,8	23,3	**13,7**	10,7	8,1
2007	7 579	3 451	45,5	11,4	11,8	17,2	**7,9**	7,7	4,7
2008	5 216	2 968	56,9	9,5	10,2	14,1	**6,7**	6,7	3,6
2009	6 412	4 164	64,9	11,9	12,5	17,6	**8,6**	9,5	5,0
2010*	7 626	4 639	60,8	11,6	12,4	17,6	**9,4**	9,5	5,5

* wg stanu na 30 czerwca

Na przestrzeni grudzień 2006 r. – czerwiec 2010 r. odnotowano *spadek liczby bezrobotnych o 24,5%* (1.506 osób). *Najniższy poziom bezrobocia wystąpił w lipcu 2008 r.* – w PUP zarejestrowanych było wówczas 2.820 mieszkańców Legnicy. Stopa bezrobocia w mieście w tym okresie jest niższa od wskaźnika w województwie dolnośląskim oraz w kraju.

Bezrobotni wg płci i prawa do zasiłku

Struktura bezrobotnych w latach 2006–2010 wg płci i prawa do zasiłku przedstawiała się następująco:

Rok	Bezrobotni						
	ogółem			W tym z prawem do zasiłku			
	razem	kobiety	3/2%	razem	5/2%	kobiety	7/5%
1	2	3	4	5	6	7	8
2006	6 145	3 311	53,9	683	11,1	366	53,6
2007	3 451	1 815	52,6	491	14,2	264	53,8
2008	2 968	1 622	49,2	607	20,5	304	50,1
2009	4 164	2 060	49,5	802	19,3	425	53,0
2010*	4 639	2 341	50,5	954	20,6	529	55,5

* wg stanu na 30 czerwca

W latach 2006–2010 *zmniejszeniu uległ odsetek kobiet bezrobotnych w stosunku do całej populacji zarejestrowanych bezrobotnych*. O ile na koniec 2006 r. kobiety stanowiły 53,9% (3.311) ogółu zarejestrowanych, to na koniec czerwca 2010 r. – wskaźnik ten wynosił 50,5% (2.341). Natomiast prawo do zasiłku posiadało w 2006 r. 11,1% bezrobotnych (683), a na koniec czerwca 2010 r. – 20,6% (954).

Bezrobotni wg wieku

Wiek	Bezrobotni									
	2006 r.		2007 r.		2008 r.		2009 r.		2010 r.*	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
18 - 24	922	15,0	390	11,3	381	12,8	671	16,1	656	14,1
25- 34	1 449	23,6	829	24,0	847	28,6	1 148	27,6	1 298	28,0
35- 44	1 089	17,7	569	16,5	486	16,4	704	16,9	810	17,5
45- 54	1 969	32,0	1.091	31,6	835	28,1	1 091	26,2	1 193	25,7
55 i pow.	716	11,7	572	16,6	419	14,1	550	13,2	682	14,7
Ogółem	**6.145**	100	**3.451**	100	**2.968**	100,0	**4.164**	100,0	**4.639**	100,0

***** wg stanu na 30 czerwca

W ogółem zarejestrowanych *bezrobotnych największy odsetek odnotowano w grupach wiekowych 25-34 lata i 45-54 lata*. Na koniec 2006 r. stanowili oni 55,6% (3.418 osób), a 30 czerwca 2010 r. – 53,7% (2.491 osób).

Wzrósł natomiast udział bezrobotnych w wieku powyżej 55 lat – z 11,7% do 14,7%.

Zaobserwowano natomiast *pozytywną tendencję w zakresie zmniejszenia się udziału bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.* Otóż w 2006 r. wskaźnik wynosił 8,7% (mężczyźni 8,1%, kobiety – 9,4%), a w 2009 r. już tylko 6,0% (mężczyźni – 6,0%, kobiety 6,1%).

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Wykształcenie	2006 r.		2007 r.		2008 r.		2009 r.		2010 r.*	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Wyższe	432	7,0	316	9,2	332	11,2	429	10,3	535	11,5
Policealne i średnie zawodowe	1 311	21,3	761	22,1	598	20,1	909	21,8	1 010	21,8
Średnie ogólnokształcące	496	8,2	264	7,6	235	7,9	345	8,3	392	8,4
Zasadnicze zawodowe	*1 864*	30,3	*980*	28,4	*876*	29,6	*1 217*	29,2	*1 331*	28,7
Gimnazjalne i poniżej	*2 042*	33,2	*1 130*	32,7	*927*	31,2	*1 264*	30,4	*1 371*	29,6
Ogółem	**6 145**	**100**	**3 451**	**100**	**2 968**	**100,0**	**4 164**	**100,0**	**4 639**	**100,0**

* stan na 30 czerwca

Biorąc pod uwagę *poziom wykształcenia,* na koniec czerwca 2010 r. *wśród zarejestrowanych przeważały, podobnie jak w 2006 r., osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej"* – 29,6% ogółu bezrobotnych (a w 2006 – 33,2%) oraz zasadniczym zawodowym – 28,7% (w 2006 – 30,3%).

Na koniec czerwca 2010 r. zarejestrowanych było 535 bezrobotnych, legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych (w tym 53 osoby zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki), tj. o 103 osoby więcej niż w 2006 r. W okresie grudzień 2006–czerwiec 2010 udział tej grupy wzrósł z 7,0% do 11,5% w odniesieniu do populacji bezrobotnych.

3. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

Jednym z *głównych kryteriów i wskaźników aktywności społecznej mieszkańców jest liczba organizacji pozarządowych działających na danym terenie*. Jak wynika z rejestru, prowadzonego przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta, w Legnicy *zarejestrowanych jest 188 stowarzyszeń* (stan na 31 grudnia 2009 r.), posiadających siedzibę w naszym mieście.

Corocznie Prezydent Miasta przedkładał Radzie Miejskiej *programy współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*, które przyjmowała Rada w formie uchwał.

Organizacje mogą się ubiegać o przyznanie z budżetu miasta dotacji na realizację konkretnego zadania. Aby wyrównać szanse i ułatwić weryfikację składanych przez nie wniosków, został wprowadzony jednolity tryb – konkursy ofert – i terminy składanych wniosków.
Dotacje przyznane organizacjom w latach 2006–2009 ilustruje poniższa tabela.

Rok	Wartość w zł	Liczba podmiotów, którym przyznano dotację
2006	1.233.640	56
2007	1.168.655	65
2008	1.404.848	60
2009	1.536.114	62

Organizacje pożytku publicznego realizowały zadania publiczne przede wszystkim w zakresie kultury i kultury fizycznej oraz turystyki, a także ochrony środowiska, pomocy społecznej i oświaty.

Prezydent Miasta – w ramach współpracy – obejmował niejednokrotnie *honorowy patronat nad imprezami.* Ponadto powołał *Społeczną Radę Konsultacyjną,* w skład której wchodzą przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń. Rada ma charakter doradczo-opiniujący.

W ostatnich czterech latach *wzrosła znacznie aktywność organizacji pozarządowych.* Świadczyć mogą o tym, m. in., różne przedsięwzięcia, zwłaszcza te o charakterze kulturalnym i sportowo-rekreacyjnym. Wiele z nich ma już wieloletnią tradycję, która wpisała się na trwałe w kalendarz miejskich imprez (Patrz Rozdział XII. Kultura i Rozdział XIII. Sport).
Warto w tym miejscu podkreślić cenną inicjatywę dwóch stowarzyszeń. Otóż Stowarzyszenie Uliczne Laboratorium „Avatar" i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich zorganizowały w 2009 roku *I Legnicki Festiwal Organizacji Pozarządowych*. Wzięło w nim udział 21 podmiotów, które miały okazję zaprezentować się legniczanom, a tym samym przedstawić swoje oferty.
Z innych ważnych inicjatyw należy wspomnieć o organizowanym corocznie (od 2005 r.) przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób z Upośledzeniem Intelektualnym „Jutrzenka" i Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób z Upośledzeniem Umysłowym i Ruchowym „Persona" *konkursie „Filantrop Roku"*, odbywającym się pod patronatem Prezydenta Legnicy. Jego założeniem jest poszerzanie partnerskiej współpracy organizacji pozarządowych z podmiotami gospodarczymi i osobami fizycznymi.

Z kolei Legnicki Klub Biznesu od 2007 r. promuje małe i średnie przedsiębiorstwa z rejonu legnickiego, przeprowadzając *konkurs pn. „Lew Legnickiego Biznesu”*, któremu także patronuje Prezydent Miasta.

Istotnym *elementem współpracy z niepublicznymi podmiotami jest ich włączanie do realizacji wybranych zadań programowych legnickiego samorządu*. Pozytywnym przykładem tego może być realizowany z powodzeniem przez Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja” projekt „Legnickie szkoły przyjazne środowisku”.
Katalog współdziałania gminy z sektorem organizacji pożytku publicznego jest dość szeroki i corocznie ulega modyfikacji oraz weryfikacji. Uzależnione to jest z jednej strony od potrzeb poszczególnych środowisk, a także samorządu, z drugiej zaś od wielkości środków własnych miasta.

ROZDZIAŁ III. GOSPODARKA

Za główne gałęzie legnickiego przemysłu uznaje się: przemysł hutniczy, przemysł mechaniczno-metalurgiczny, maszynowy i motoryzacyjny.
Energię elektryczną dostarcza miastu jeden podmiot, tj. Koncern Energetyczny EnergiaPro. Gaz rozprowadza Zakład Gazowniczy we Wrocławiu (oddział Dolnośląskiej Spółki Gazownictwa). Zaopatrzenie w ciepło realizuje Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej, a obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się, należące do gminy, Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.

Kontynuowana przez Prezydenta Legnicy w opisywanym okresie aktywna polityka prorozwojowa miasta przynosi wymierne efekty w postaci wzrostu gospodarki oraz napływu kapitału inwestycyjnego oraz utrzymywania się na niskim poziomie stopy bezrobocia.
Działania te znalazły uznanie w ocenach i opiniach niezależnych specjalistów. Otóż w 2009 r. (kwiecień) *miesięcznik „Forbes"* – jedno z najbardziej prestiżowych pism o charakterze gospodarczo-biznesowym – *opublikował ranking polskich miast najatrakcyjniejszych dla biznesu*. *Wśród ok. 80 miast średniej wielkości* (o ilości mieszkańców od 50 do 150.000) *Legnica znalazła się w kraju na 11 pozycji.*
Legnica okazała się także najbardziej atrakcyjna dla biznesu na Dolnym Śląsku. 24 marca 2010 r. podczas obrad XI Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego w Kudowie Zdroju został rozstrzygnięty *konkurs „Gazety Wyborczej" – „Złote Jedynki"*, zorganizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji Dolnego Śląska i Regionalną Izbą Obrachunkową. Wybierane były gminy najdynamiczniej rozwijające się w 2009 r., minionym 20 leciu oraz najbardziej innowacyjne. *Bardzo wysoką pozycję w tym rankingu zdobyła Legnica, zajmując drugie miejsce wśród najdynamiczniej rozwijających się gmin Dolnego Śląska*. Pozostawiła za sobą 167 gmin.
W opisywanym okresie Legnica umacniała więc swoją pozycję jako pierwszego po Wrocławiu centrum gospodarczego na Dolnym Śląsku. Realizując programy pozyskiwania i wspierania inwestorów (akty prawa miejscowego), przekazała nowe tereny (ok. 20 ha – tzw. „pola ryżowe") na potrzeby Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, wdrażała też ścieżki profesjonalnej i szybkiej obsługi inwestorów. Swoją działalność rozwija prężnie Legnicki Park Technologiczny LETIA, który w przyszłości może się stać jednym z największych pracodawców w mieście.

1. STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW ZE WZGLĘDU NA FORMĘ ORGANIZACYJNO–PRAWNĄ

Podmioty gospodarki narodowej

Według danych Urzędu Statystycznego *na przestrzeni lat 2006–2009 zwiększyła się o 522 liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON*. Warto tu dodać, że w kryzysowym roku 2009 r. przybyło w Legnicy 150 firm. Z kolei na koniec marca tego roku – jak podaje GUS – w mieście było zarejestrowanych 13.188 firm, a zatem w stosunku do r. 2009 przybyło 77 firm.

Na koniec 2009 r. zarejestrowanych było *749 spółek handlowych (w tym 168 z udziałem kapitału zagranicznego) – w stosunku do 2006 r. ich liczba zwiększyła się o 84 (w tym 15 z kapitałem zagranicznym).*

Poniższe zestawienie *prezentuje strukturę przedsiębiorstw w Legnicy w latach 2006–2009*.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**+/-**
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	**12 589**	**12 737**	**12 961**	**13 111**	**+ 522**
Spółki handlowe ogółem, w tym:	***665***	***692***	***707***	***749***	***84***
- jawne	74	78	79	82	8
- komandytowe	9	bd	11	14	5
- partnerskie	8	bd	7	10	2
- akcyjne	23	25	21	21	- 2
- z ograniczoną odpowiedzialnością	551	570	589	621	70
- komandytowo-akcyjne	0	0	0	1	1
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	*153*	*161*	*166*	*168*	*15*

Gminna ewidencja działalności gospodarczej

W gminnej ewidencji działalności gospodarczej na koniec czerwca 2010 r. zarejestrowanych było 8.875 przedsiębiorców, tj. o 348 więcej niż w grudniu 2006 r. (o 316 więcej niż na koniec 2005 r. – zarejestrowanych było wtedy 8.559).

Na przestrzeni lat 2006–2010 rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek zgłosiło 4.767 przedsiębiorców, zaś jej zaprzestanie 4.455. Zmiany we wpisach zgłosiło natomiast 7.720 przedsiębiorców.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.***
Ilość zarejestrowanych przedsiębiorców	8 527	8 533	8 683	8 847	8 875
Ilość wpisów	1 153	1 083	1 050	1 005	476
Ilość wykreśleń	1 189	1 077	900	841	448
Ilość zmian we wpisach	1 354	1 280	1 312	2 274	1 500

* wg stanu na 30 czerwca

Obok przemysłu, w Legnicy zarysowuje się tendencja rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w sektorach usługowych oraz w budownictwie. W mieście jest ponad 96% firm małych, zatrudniających od 1 do 9 osób.

Analizując gminną ewidencję działalności gospodarczej, można zauważyć, iż *w omawianym okresie nastąpił o 40% wzrost firm działających w sektorze „obsługa rynku nieruchomości”,* (doradztwo, działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa itp.). Ponadto *znaczny wzrost odnotowano* również *w sektorze „budownictwo”* (przygotowanie terenu, roboty ogólno-budowlane, instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe, rozbiórki, wynajem sprzętu budowlanego), a także *w sektorze „edukacja”* (obejmuje przedszkola, szkolnictwo podstawowe, szkoły średnie, kształcenie ustawiczne dorosłych, nauka języków obcych) *oraz w sektorze „pozostała działalność usługowa”* (obejmuje, m.in., usługi fryzjerskie, kosmetyczne, pralnie).

Natomiast *spadek ilości firm odnotowano w sektorze „handel hurtowy, detaliczny i naprawy”* (sklepy i jednostki detaliczne, hurtownie, naprawy pojazdów i artykułów użytku osobistego i domowego).

2. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO Z UDZIAŁEM GMINY

Na 31 grudnia 2009 r. gmina Legnica uczestniczyła kapitałowo w 10 spółkach. *Wartość tych udziałów wyniosła 145.485.680 zł.*

Udział gminy w kapitale zakładowym poszczególnych spółek przedstawiał się następująco:

- w Legnickim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. – 100%,
- w Legnickim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji S.A. – 100%,
- w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym sp. z o. o. – 94,48%,
- w Strefie Aktywności Gospodarczej sp. z o. o. – 100%,
- w Legnickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. – 1,25%,
- w Rolno – Przemysłowym Rynku Hurtowym „Giełda Hurtowa” S.A. – 5,79%,
- w Przedsiębiorstwie Przemysłu Chłodniczego „ALGOR” sp. z o. o. – 7,05% (w lipcu 2010 r. gmina wystąpiła ze spółki),
- w TV Lubin sp. z o. o. – 0,40%,
- w Towarzystwie Budownictwa Społecznego „TBS” sp. z o. o. w Kamiennej Górze – 43,4 %,
- w Dolnośląskim Funduszu Gospodarczym sp. z o. o. we Wrocławiu – 2,41%.

W analizowanym okresie gmina objęła udziały i akcje w podwyższonym kapitale zakładowym w następujących spółkach komunalnych:

- LPWiK S.A. – akcje o wartości 3.704.200 zł – wniesiono prawo własności gruntów, będących dotychczas w użytkowaniu wieczystym spółki (2006 r.),
- LPWiK S.A. – 38.779 akcji o wartości 100 zł każda, pokrywając je wkładem rzeczowym, tj. siecią wodno-kanalizacyjną na terenie miasta (2007 r.),
- LPWiK S.A. – 5.273 akcje o wartości 100 zł każda, pokrywając je wkładem rzeczowym - siecią wodno-kanalizacyjną na ul. Pawickiej i ul. Gumińskiego (2009 r.),
- LPGK sp. z o. o. – udziały o wartości 544.730 zł, wnosząc aportem 193 pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów i samochód specjalistyczny – śmieciarkę oraz działkę nr 80/4 o pow. 68 m kw. przy ul. Nowodworskiej (droga dojazdowa do bazy LPGK - 2007 r.),
- LPGK sp. z o. o. – 170 udziałów o wartości 610 zł każdy, pokrywając je wkładem niepieniężnym wartości 104.200 zł w postaci działki nr 67/2 (droga dojazdowa do wysypiska odpadów komunalnych) o pow. 0,1581 ha w obrębie Rzeszotary (2008 r.),
- MPK sp. z o. o. – udziały o wartości 1.695.000 zł, wnosząc aportem 2 niskopodłogowe autobusy marki „Solaris Urbino 10", zakupione w ramach realizowanego projektu unijnego pn. „Rozbudowa systemu transportu publicznego wraz z zakupem taboru autobusowego", połączonego z przebudową ul. Myrka (2006 r.),
- MPK sp. z o. o. – udziały o wartości 2.182.500 zł, wnosząc aportem 2 autobusy oraz zestaw autokomputerów, zakupionych ze środków UE (2007 r.),
- SAG sp. z o. o. – udziały o wartości 4.515.400 zł, wnosząc aportem prawo własności dwóch działek: nr 11/20 i nr 11/21 w obrębie Bartoszów (2007 r.).

Ponadto gmina wniosła udziały do TBS sp. z o. o.:

- o wartości 5.773.500 zł, wnosząc gotówkę – 900.000 zł i aport w postaci 7 działek, zabudowanych 6 obiektami (4 obiekty koszarowe, 1 obiekt sali sportowej, obiekt portierni) przy ul. Złotoryjskiej o łącznej pow. 2,8703 ha (2006 r.),
- o wartości 500 zł każdy udział, wnosząc wkład pieniężny w wysokości 600.000 zł (2007 r.),
- 2.907 udziałów o wartości 500 zł każdy, pokrywając je wkładem finansowym w wysokości 1.453.500 zł (2008 r.),

- 2.897 udziałów o wartości 500 zł każdy udział, pokrywając je wkładem finansowym w wysokości 1.448.500 zł – adaptacja 4 koszarowców przy ul. Złotoryjskiej (2009 r.).

Uogólniając, należy podkreślić, że *kapitał gminy w spółkach prawa handlowego zwiększył się o 26.426.600 zł* względem r. 2005, a *r. 2006 - o 15.258.600 zł.*

3. WSPIERANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I WDRAŻANIE MODELU PARTNERSTWA LOKALNEGO

Zwolnienia z podatku od nieruchomości

	Nr XLVII/509/02 z 29. 04. 2002 r. (1)		**Nr XL/409/05 z 28. 11. 2005 r. (2)**		**Nr XV/160/07 z 26. 11. 2007 r. (3)**		**Ogółem**	
	Przed-siębior-cy	*Kwota zwolnie-nia*	**Przed - siębior-cy**	*Kwota zwolnienia*	**Przed - siębiorcy**	***Kwota zwolnie-nia***	**Przed - siębior-cy**	**Kwota zwolnienia**
2006	**9**	*374.492*	**22**	*1.046.934*	**-**	**-**	**31**	**1.421.426**
2007	**12**	*412.287*	**31**	*2.430.955*	**-**	**-**	**43**	**2.843.242**
2008	**12**	*392.633*	**26**	*2.620.501*	**8**	***362.459***	**46**	**3.375.593**
2009	**6**	*69.344*	**23**	*2.641.068*	**13**	***497.278***	**42**	**3.207.690**
2010*	**-**	-	**21**	*1.455. 499*	**16**	***606.983***	**37**	**2.062.482**
Ogółem	**39**	**1.248.756**	**123**	**10. 194957**	**37**	**1. 466 720**	**199**	**12. 910. 433**

*Wg stanu na 30 czerwca

Zwolnienia z podatku od nieruchomości regulują następujące uchwały Rady Miejskiej:

1) Nr XLVII/509/02 z 29.04.2002 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości,

2) Nr XL/409/05 z 28.11.2005 r. w sprawie przyjęcia „Programu pomocy horyzontalnej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Legnicy",

3) Nr XV/160/07 z 26.11.2007 r. w sprawie przyjęcia „Programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji, przeznaczonego dla małych i średnich przedsiębiorców, prowadzących działalność na terenie Legnicy" (uchwała weszła w życie z dniem 27 grudnia 2007 r.).

Wiodącym, a zarazem wymiernym narzędziem wsparcia, zachęcającym do inwestowania w Legnicy i ułatwiającym tworzenie nowych miejsc pracy, a *stosowanym przez gminę, są zwolnienia z podatku od nieruchomości.* Jak wynika z powyższego zestawienia *z tej formy pomocy publicznej skorzystało w latach 2006–2010 (czerwiec) 199 przedsiębiorców na łączną kwotę 12.910.433 zł.* Trzeba przy tym dodać, że podstawowym warunkiem uzyskania przez przedsiębiorców zwolnień było inwestowanie i tworzenie nowych miejsc pracy.

Zwolnienia z wnoszenia opłat za zgłoszenie wpisu (zmiany) do ewidencji działalności gospodarczej

Na mocy prawa miejscowego – uchwały Rady Miejskiej Nr IV/22/02 z dnia 30.12. 2002 r. - *Gmina wspierała mieszkańców Legnicy zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, tj. osoby bezrobotne oraz niepełnosprawne*, które z tytułu zgłoszenia wpisu do gminnej ewidencji działalności gospodarczej lub zmiany we wpisie zwolnione były z wnoszenia opłaty (wpis – 100 zł, zmiana – 50 zł).

W latach 2006–2009 z opłaty zwolniono 1.449 legniczan (spełniających kryteria uchwały) *na kwotę 137.450, w tym w:*

- 2006 r. – 562 osoby na kwotę 50.500 zł,
- 2007 r. – 474 osoby na kwotę 42.500 zł,
- 2008 r. – 348 osób na kwotę 39.050 zł,
- 2009 r. – 65 osób na kwotę 5.400 zł.

Od 31 marca 2009 r. zgłoszenie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz zmiany we wpisie nie podlega opłacie w związku z nowelizacją ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej.

Pożyczki, poręczenia

Na podstawie porozumienia, zawartego w 2006 r. pomiędzy Gminą Legnica a Polską Fundacją Przedsiębiorczości w Szczecinie, *uruchomiono w Urzędzie Miasta Punkt Obsługi Funduszu Pożyczkowego „Dolny Śląsk" (POF).* Głównym celem utworzenia POF jest udostępnienie legnickim przedsiębiorcom sektora MŚP alternatywnego źródła finansowania swojej działalności w stosunku do systemu bankowego. Oferta skierowana jest także do grupy przedsiębiorców, którzy nie są atrakcyjni z punku widzenia banków – np. nie posiadają linii kredytowej, mają problem z przedstawieniem zabezpieczenia kredytu lub, których wyniki finansowe nie są dla banków zadowalające. W ciągu 4 lat *współpracy z Polską Fundacją Przedsiębiorczości wsparcie finansowe, w formie pożyczek* na cele obrotowe i inwestycyjne, *otrzymało 18 przedsiębiorców na łączną kwotę 1.360.000 zł.*

Legniccy przedsiębiorcy mają także możliwość korzystania z poręczeń kredytowych udzielanych przez Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o. o., którego gmina jest udziałowcem. Na przestrzeni ostatnich czterech lat *z tej formy wsparcia skorzystały 4 legnickie firmy, uzyskując poręczenie na łączną kwotę 682.500 zł.*

Szkolenia, warsztaty, seminaria i inne formy wspierania lokalnej przedsiębiorczości.
Ważnym elementem wzmacniania pozycji legnickich przedsiębiorców, zwłaszcza mikro i małych, były działania umożliwiające udział w szkoleniach i warsztatach, na których przedsiębiorcy mieli możliwość poznania, m.in., aktualnych uregulowań prawnych, uzyskania informacji z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych itp.

W ramach stałej współpracy z Polską Fundacją Przedsiębiorczości zorganizowano w Ratuszu 13 bezpłatnych szkoleń, w których uczestniczyło 351 przedsiębiorców i pracowników legnickich firm, a także potencjalnych przedsiębiorców. Tematyka szkoleń obejmowała, m.in., przygotowanie biznesplanu, budowanie wizerunku firmy, ABC przedsiębiorczości, skuteczne motywowanie pracowników, programy pomocowe dla MŚP z funduszy strukturalnych, przepływy pieniężne, księgowość małych podmiotów gospodarczych, zmiany podatkowe, zarządzanie projektami.

Prezydent Miasta był inicjatorem, a zarazem współorganizatorem różnych przedsięwzięć, skierowanych do przedsiębiorców. Między innymi w 2007 r. w Hotelu Qubus odbyła się *konferencja „Jak pozyskać kapitał z giełdy”*, zorganizowana przy udziale Giełdy Papierów Wartościowych. Natomiast w 2009 r. odbyło się *seminarium informacyjne dotyczące funduszy europejskich w ramach projektu „Autostrada nowych możliwości – dotacje dla firm w latach 2007-2013”*. Spotkanie to zorganizowano przy udziale Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Z kolei – w ramach współpracy z UNICORN – Europejską Unią Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej przy Parlamencie Europejskim – zorganizowano w listopadzie 2009 r. *seminarium informacyjno-warsztatowe, w ramach programu „Przedsiębiorco nie daj się kryzysowi!”*. W seminarium uczestniczyło 36 przedstawicieli legnickich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego.
Wspólnie z Zarządem Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA zorganizowano w marcu 2010 r. w Urzędzie Miasta *spotkanie z przedstawicielami legnickiego biznesu*, podczas którego zaprezentowano korzyści dla małych i średnich przedsiębiorstw, wynikające z inwestowania na terenie Strefy oraz formy wspierania przedsiębiorczości przez legnicki samorząd.
Prowadzono także *działania informacyjne skierowane do legnickiego biznesu* o możliwościach udziału w szkoleniach, seminariach, misjach gospodarczych, czy konkursach promujących przedsiębiorczość, poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta, na tablicach ogłoszeń w Nowym Ratuszu, jak również przekazując informacje organizacjom zrzeszającym przedsiębiorców.

Pobudzaniu przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej sprzyjały również takie działania, jak: rozkładanie przedsiębiorcom *na raty spłaty podatku od nieruchomości*, czy *preferencyjna sprzedaż lokali użytkowych z możliwością spłaty należności na raty*.
W latach 2006–2009 *28 przedsiębiorcom* Prezydent Miasta wyraził zgodę na *rozłożenie spłaty podatku na raty.*
Na 71 sprzedanych lokali użytkowych, w *51 przypadkach rozłożono należności na raty.*
W uzasadnionych przypadkach, np. z powodu trudnej sytuacji finansowej, czy też przeprowadzenia z własnej inicjatywy i na własny koszt remontu lokalu użytkowego, bądź w związku z utrudnieniami wynikającymi z przebudowy ulicy, na wniosek przedsiębiorcy, *Prezydent Miasta wyrażał zgodę na okresową obniżkę stawki czynszowej*. W okresie od 2006 r. do 2009 r. *z tej formy wsparcia skorzystało 105 najemców* gminnych lokali użytkowych.
Ponadto, z uwagi na złą sytuację ekonomiczną najemcy lokalu użytkowego, *rozkładano na raty spłatę zadłużenia z tytułu najmu lokali, a także wyrażano zgodę na podnajem* (maksymalnie na jeden rok) części lokalu osobom trzecim. W tym ostatnim przypadku skorzystało z tego 68 najemców.
Od 2005 r. do grudnia 2009 r. w mieście *nie były zmieniane stawki opłaty targowej*.

Ważne miejsce w aktywizacji miejscowego rynku pracy zajmuje *Legnicki Klub Biznesu,* powstały w 2006 r. Skupia on ponad 30 przedsiębiorców z Legnicy i okolic. Są to osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą o takich profilach, jak: przemysł, przetwórstwo, doradztwo finansowe. Wielu członków Klubu aktywnie włącza się w życie społeczne miasta, prowadząc również działalność charytatywną. *Od 2007 r. Legnicki Klub Biznesu jest organizatorem konkursu pn. „Lew legnickiego biznesu", odbywającego się pod patronatem Prezydenta Legnicy.*

Wdrażanie modelu partnerstwa lokalnego
Współpraca gminy ze środowiskiem legnickiego biznesu przybierała w omawianym okresie różne formy. Poza szkoleniami i seminariami dla przedsiębiorców, których Urząd Miasta był współorganizatorem lub organizatorem, Prezydent Legnicy odbywał spotkania z przedsiębiorcami, zarówno w Ratuszu, jak i bezpośrednio w firmach.

Prezydent Miasta, wychodząc naprzeciw potrzebom rozwojowym inwestorów z legnickiej podstrefy, wystąpił w 2006 r. do Rady Miejskiej o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Legnicy. Dzięki tej inicjatywie inwestorzy

mogą wznosić obiekty produkcyjne na powierzchni 85% swojej nieruchomości (poprzednio tylko 40% pow. działki).
Z tego rozwiązania skorzystało już kilku inwestorów, w tym Winkelmann sp. z o. o., WEZI – TEC sp. z o. o., ADO sp. z o. o., rozbudowując hale produkcyjne i magazynowe.
Z kolei we wrześniu *2007 r. Prezydent T. Krzakowski przedstawił Radzie Miejskiej kolejny projekt uchwały w sprawie zgody na zmianę obszaru Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej poprzez włączenie do niej dodatkowych terenów, m. in., w rejonie ul. Jaworzyńskiej i obwodnicy zachodniej – tzw. „pól ryżowych"* – o pow. 20,4819 ha (własność gminy). *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2008 r., teren LSSE został poszerzony o „pola ryżowe"*. W celu *włączenia ww. terenu do układu komunikacyjnego miasta, gmina opracowała koncepcję budowy ulic:* Myśliwskiej, Handlowej i Boiskowej.

W 2010 r. minęło 13 lat od utworzenia Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Tereny, pozostające w granicach legnickiej podstrefy, są właściwie już zagospodarowane. Na powierzchni ponad 55 ha działa 15 firm z kapitałem niemieckim, angielskim, amerykańskim, francuskim, holenderskim, japońskim i polskim, których wartość inwestycji przekroczyła miliard złotych. Pracę znalazło tu ok. 3,5 tys. osób. Dominujące branże przemysłu skoncentrowanego w strefie to: motoryzacja, przemysł metalowy, tekstylny, budowlany, tworzyw sztucznych i spożywczy.

Model partnerstwa lokalnego budowany jest w Legnicy również na linii zakłady pracy – placówki oświatowo–wychowawcze. Z tą inicjatywą wyszedł Prezydent Miasta. Tych przykładów jest wiele, a jednym z nich było *zawarcie w 2007 r. porozumienia współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Technicznych i Ogólnokształcących a Hutą Miedzi „Legnica", Elsur sp. z o.o. i Dolnośląską Fabryką Maszyn Zanam–Legmet sp. z o.o. W Technikum Mechanicznym wprowadzono kształcenie w zawodzie technik mechanik, a przedsiębiorstwa zobowiązały się do współfinansowania wyposażenia pracowni specjalistycznych i laboratoriów*. Od października 2009 r. teoretyczne zajęcia zawodowe odbywają się w utworzonym centrum kształcenia zawodowego (pieniądze pochodziły z budżetu miasta i ww. zakładów), a zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się rotacyjnie w tych trzech przedsiębiorstwach.

Kolejnym przykładem są, tworzone *od 2008 r. w Zespole Szkół Elektryczno–Mechanicznych, klasy pod patronatem firmy Winkelmann sp. z o. o. Uczniowie przygotowują się do*

wykonywania zawodu technik elektronik o specjalności programista maszyn CNC. Program nauczania został wzbogacony o dodatkowe treści z dziedziny obsługi obrabiarek sterowanych numerycznie. Wprowadzono również naukę fachowego języka niemieckiego. Zajęcia praktyczne dla uczniów tej klasy odbywają się w Centrum Kształcenia Praktycznego, które zostało wyposażone przez firmę Winkelmann sp. z o.o. w nowoczesne urządzenia (szerzej na ten temat w Rozdziale XI. Edukacja). Uczniowie Technikum Mechanicznego i Technikum Elektronicznego otrzymują, m. in., podręczniki i ubrania robocze.

W ostatnim czasie odbyły się *rozmowy dyrektorów szkół: Zespołu Szkół Elektryczno–Mechanicznych, Zespołu Szkół Samochodowych, Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących oraz Centrum Kształcenia Praktycznego z kolejną firmą z LSSE – Härter Technika Wytłaczania sp. z o. o.* Spółka ta preferuje następujące profile kształcenia: budowa maszyn, obróbka metali i technologie wtrysku tworzyw sztucznych. Należy mniemać, że tak jak w wyżej opisanych przykładach, dojdzie do zawarcia kolejnych konkretnych porozumień współdziałania.

Spośród firm działających w LSSE, *także TBMCA Poland sp. z o. o*. dofinansowuje działalność dwóch legnickich placówek, tj. Zespołu Szkół Elektryczno–Mechanicznych oraz Zespołu Placówek Specjalnych.

Poniższe zestawienie ilustruje branże przedsiębiorstw, z którymi współpracowały legnickie szkoły w ramach praktyk zawodowych w r. szkolnym 2009/2010.

Nazwa szkoły	**Typ przedsiębiorstwa**	**Liczba przedsiębiorstw**
Zespół Szkół Budowlanych	Przedsiębiorstwa budowlane, spółdzielnie mieszkaniowe, ZGM, przedsiębiorstwa ogrodnicze	12
Zespół Szkół Ekonomicznych	Hotele, biura podróży, urzędy skarbowe, banki	79
Zespół Szkół Elektryczno-Mechanicznych	Przedsiębiorstwa produkcyjne, przedsiębiorstwa usługowe, zakłady rzemieślnicze, sklepy i hurtownie, szpitale, urzędy	56
Zespół Szkół Medycznych	Przychodnie specjalistyczne, szpitale	4
Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego	Hotele, obiekty gastronomiczne, obiekty handlowo - gastronomiczne	14
Zespół Szkół Rolniczych	Przedsiębiorstwa rolne, indywidualne gospodarstwa rolne, lecznice weterynaryjne, przedsiębiorstwa geodezyjne, Centrum Kształcenia Praktycznego Saksońskiego Ośrodka d.s. Rolnictwa w Köllitsch	60
Zespół Szkół Samochodowych	Autoryzowane stacje obsługi samochodów, warsztaty samochodowe	9

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	Zakłady mechaniczne	3
Zespół Placówek Specjalnych	Zakłady budowlane i odzieżowe	4
Centrum Kształcenia Ustawicznego	Firmy handlowe, usługowe, informatyczne	59

4. AKTYWIZACJA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH

Powiatowy Urząd Pracy (PUP) prowadzi *działalność, mającą na celu łagodzenie skutków bezrobocia.* Najistotniejszymi *środkami realizacji ww. celu są aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.* W analizowanym okresie były to, m. in., szkolenia, staże absolwenckie, prace interwencyjne, roboty publiczne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Od 2006 r. *miasto wspólnie ze Starostwem Powiatowym współfinansuje koszty funkcjonowania PUP. Poniższe zestawienie ilustruje wielkość dopłat w latach 2006–2010.*

2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**
1.505.300 zł	1.546.570 zł	2.182.723 zł	2.898.968 zł	3.147.952 zł

Środki uzyskane przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP) na aktywizację bezrobotnych.

Pieniądze na aktywizację lokalnego rynku pracy pochodzą z Funduszu Pracy (FP) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Środki z Funduszu Pracy dzielone są pomiędzy powiatowe urzędy pracy w oparciu określony w odrębnych przepisach algorytm. Ponadto urzędy pracy mogą ubiegać się o dodatkowe środki, pozostające w rezerwie Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz przystępować *do konkursów o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.*

Wielkość pieniędzy przyznanych Powiatowemu Urzędowi Pracy w Legnicy na realizację programów aktywizujących rynek pracy, obejmujący dwa powiaty (powiat legnicki i miasto Legnicę) *w okresie od 2006 r. do 2010 r. przedstawia poniższe zestawienie.*

Rok					**Liczba zaktywizowanych bezrobotnych (PUP)**
	Limit podstawowy w tys. zł	**Dodatkowe środki z Funduszu Pracy w tys. zł**	**Europejski Fundusz Społeczny**	**Łączna kwota w tys. zł**	
2006	6. 289,3	2.012,3	3. 082,1	11. 383,7	4. 514
2007	8.480,0	6. 869,0	3 .473,1	18. 822,1	5. 655
2008	5. 950,6	9. 928,0	3. 649,0	19. 527,6	4. 402

2009	6. 612,4	11. 480,3	4. 117,6	22. 210,3	4. 099
2010*	11. 838,1	6 .243,8**	6.374,4**	24. 456,3	1. 992
Razem	39. 170,4	36. 531,4	20. 696,2	96. 400,0	20. 662

* stan na 30czerwca

** środki pozyskane w II kwartale

Powiatowy Urząd Pracy w okresie od 2006 r. do 30 czerwca 2010 r. dysponował kwotą 96. 400.0000 zł, przeznaczoną na aktywizację bezrobotnych, z tego 40,6% (39. 170.400 zł) pochodziło z algorytmu, pozostałe 59,4% (57. 227.600 zł) to środki dodatkowe pozyskane przez PUP z rezerwy Funduszu Pracy i EFS. W tym okresie *aktywizacją zawodową* objęto 20.662 bezrobotnych.

Formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy daje możliwość stosowania różnorodnych form zwiększania aktywności bezrobotnych. W V kadencji samorządu odnotowano sukcesywne zwiększanie pieniędzy na aktywizację zawodową bezrobotnych.

Otóż w różnych formach aktywizacji w latach 2006-2010 uczestniczyło 13.037 mieszkańców Legnicy (63,1% ogółu bezrobotnych, objętych aktywizacją przez PUP). Najwięcej legniczan skorzystało ze *szkoleń* - 4.714 (36,2% ogółu), *staży* – 3.581 (27,5% ogółu) i *przygotowania zawodowego* – 1.635 osób (12,5% ogółu).

Dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek otrzymało w tym czasie 760 bezrobotnych (5,8% ogółu), *zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych* znalazło 812 bezrobotnych (6,2% ogółu).

Od 2006 r. wprowadzono *nową formę aktywizacji* bezrobotnych, tj. *prace społecznie użyteczne*. Są to prace, wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. *W tej formie uczestniczyło 245 bezrobotnych*, a organizatorem prac był bezpośrednio Urząd Miasta oraz jednostki podporządkowane gminie (m.in. jednostki MOPS, Pogotowie Opiekuńcze, CKU).

W latach 2009–2010 *Urząd Miasta był organizatorem robót publicznych*, zatrudniając bezrobotnych do prac, związanych z usuwaniem skutków nawałnicy, która miała miejsce 23

lipca 2009 r. Z tej możliwości pozyskania pracowników skorzystały również placówki oświatowe podległe Gminie.

Poniższa tabela ilustruje liczbę bezrobotnych, objętych aktywizacją zawodową w latach 2006–2010, w tym mieszkańców Legnicy.

Tytuł	2006 r.		2007 r.		2008 r.		2009 r.		2010 r.*		Udział L-cy %
	PUP	L-ca	PUP	L-ca	PUP	L-ca	PUP	L-ca	PUP	L-ca	
Szkolenie	1772	1333	2403	1838	1099	740	713	511	414	292	73,6
Staż	1002	622	1092	654	941	544	1864	1229	842	532	62,4
Przygotowanie zawodowe	537	390	786	524	921	665	67	56	-	-	70,7
Prace interwencyjne	446	200	441	213	260	127	194	66	83	38	45,2
Roboty publiczne	3	3	-	-	209	32	238	86	172	47	27,0
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	161	102	243	140	300	181	399	239	161	98	60,1
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	145	116	392	294	367	259	266	171	121	72	70,6
Prace społecznie użyteczne	345	69	247	49	174	51	152	43	127	33	23,4
Inne	103	71	51	38	131	114	206	93	72	62	67,1
Ogółem	**4514**	**2906**	**5655**	**3750**	**4402**	**2713**	**4099**	**2494**	**1992**	**1174**	**63,1**

*wg stanu na 30 czerwca

W latach 2006-2009 *największe pieniądze Urząd Pracy wydatkował na staże* – 19.753.600 zł, tj. 27,5% ogółu wydatków, w dalszej kolejności na *dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych* – 14.739.900 zł, tj. 20,5% ogółu wydatków, *przygotowanie zawodowe* – 10.212.400 zł, tj. 14,2% ogółu wydatków. Natomiast *na refundację kosztów doposażenia stanowisk pracy*, otrzymywaną przez pracodawców, przekazano 8.538.100 zł (11,9 % ogółu wydatków).

Najtańszą formą aktywizacji są szkolenia. Natomiast *najdroższą formą aktywizacji są dotacje dla bezrobotnych oraz dla pracodawców na refundacje kosztów utworzenia* lub doposażenia miejsca pracy. Ta *forma aktywizacji zapewnia wysoką efektywność*, bowiem bezrobotny minimum przez jeden rok zobowiązany jest prowadzić działalność gospodarczą. Pracodawca

zaś, otrzymujący refundację kosztów utworzenia lub doposażenia stanowiska pracy, ma obowiązek zatrudnienia skierowanych przez PUP bezrobotnych przez okres dwóch lat (mały i średni przedsiębiorca) lub trzech lat (duży przedsiębiorca).

W przypadku niedotrzymania warunków umowy środki podlegają zwrotowi.

Poniższe zestawienie obrazuje wydatki PUP ogółem na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i liczbę bezrobotnych w latach 2006–2009.

Forma aktywizacji	**Wydatki zł**	**Liczba bezrobotnych**	**Udział %**	
			wydatki	**bezrobotni**
Szkolenie	8. 430.600	6 401	11,7	31,0
Staż	19. 753.600	5 741	27,5	27,8
przygotowanie zawodowe	10. 212.400	2 311	14,2	11,2
Prace interwencyjne	6. 325.700	1 424	8,8	6,9
Roboty publiczne	2.795.700	622	3,9	3,0
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	14.739.900	1264	20,5	6,1
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	8.538.100	1 291	11,9	6,2
Prace społecznie użyteczne	679.100	1 045	0,9	5,1
Inne	468.600	563	0,6	2,7
Ogółem	**71.943.700**	**20 662**	**100,0**	**100,0**

Warto tu też wspomnieć, że jednym z *celów, przyjętego w 2009 r. „Lokalnego programu rewitalizacji dla miasta Legnicy”*, obejmującego obszar rejonu ul. H. Pobożnego, *jest zapobieganie patologiom i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja mieszkańców* (zamierza się tu utworzyć Środowiskowe Centrum Integracyjno – Profilaktyczne) *poprzez, m. in., udział mieszkańców tego rejonu w programach aktywizujących,* organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, czy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2009 r. i w pierwszym półroczu 2010 r. PUP zaktywizował 47 osób, mieszkających na ul. B. Chrobrego, H. Pobożnego i ul. Libana, *poprzez takie formy, jak:* staże (22 osoby), przygotowanie zawodowe (2 osoby), roboty publiczne (2 osoby) i szkolenia (13 osób) oraz dotacje dla bezrobotnych (3 osoby) rozpoczynających działalność gospodarczą.

Programem aktywizacji bezrobotnych objęto również rejon „Zakaczawia” (Program rewitalizacji Kartuz, rejonu ulic: H. Pobożnego i Dworcowej – historycznej dzielnicy miasta). *PUP zaktywizował* w 2009 r. oraz w pierwszym półroczu 2010 r. *211 legniczan tej dzielnicy* (z ulic: Czarnieckiego, Daszyńskiego, Kartuskiej, Brackiej, Kazimierza Wielkiego, Dmowskiego, Drukarskiej, Kamiennej): staże – (99 osób), przygotowanie zawodowe (15 osób), prace interwencyjne (7 osób), roboty publiczne (13 osób), dotacje dla bezrobotnych – 12 osób, prace społecznie użyteczne – (7 osób), szkolenia (38 osób).

Oferty pracy pracodawców

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.*
Liczba ofert pracy	2 775	3 892	6 013	4 999	1 999
Liczba bezrobotnych, którzy podjęli pracę	5 307	4 470	3 357	3 294	1 873

* wg stanu na 30 czerwca

Oferowane przez zakłady wolne miejsca pracy pochodziły w przeważającej większości z sektora prywatnego. Jak wynika z analiz Powiatowego Urzędu Pracy, stanowiły one 60 – 70% ogółu zgłaszanych ofert. Warto też podkreślić, że zdecydowana ich większość dotyczy ofert subsydiowanych, głównie staży (w 2006 r. – 54%, w 2009 r. – 46,8%).

Tymczasem, badając strukturę zawodową bezrobotnych, *można wyróżnić kilka zawodów, które cechuje wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Są to głównie*: sprzedawca, murarz, szwaczka, asystent ekonomiczny. Ta tendencja utrzymuje się również w skali całego kraju.

W 2009 r. do zawodów nadwyżkowych należał technik mechanik, asystent ekonomiczny i sprzedawca. Z kolei *do najbardziej deficytowych zawodów należeli*: robotnicy gospodarczy, pozostali robotnicy przy pracach prostych oraz pracownicy biurowi.

Najczęściej zaś poszukiwano do pracy pracowników biurowych i sprzedawców.

ROZDZIAŁ IV. MAJĄTEK I FINANSE MIASTA

1. MAJĄTEK GMINY

Na dzień 30 czerwca 2009 r. gmina Legnica była właścicielem 2.129 ha gruntów w granicach administracyjnych miasta oraz 28,83 ha w gminie Miłkowice i 40,62 ha w gminie Krotoszyce. W porównaniu z latami poprzednimi zwiększył się areał gruntów miasta na terenie ww. gmin, albowiem miasto zakupiło w V kadencji samorządu kolejne grunty pod potrzeby nowobudowanego cmentarza komunalnego. Poza tym gmina jest użytkownikiem wieczystym ok. 2 ha gruntów, będących własnością Skarbu Państwa.

Stan gruntów gminy Legnica ilustruje poniższa tabela.

Grupy rejestrowe	Pow. w ha
Grunty tworzące zasób gruntów komunalnych	1.581
Grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	77
Grunty przekazane w użytkowanie wieczyste	416
Pozostałe grunty gminy	55
RAZEM	**2.129**

Jak widać największą grupę stanowi zasób gruntów komunalnych, wynoszący 1.581 ha, co daje ponad 74% ogólnej powierzchni gruntów gminnych.

Kolejna tabela prezentuje strukturę gruntów miejskich – stan na 30.06.2009 r.

Rodzaj gruntów	Pow. w ha
Użytki rolne	746
Użytki leśne	109
Tereny zabudowane i zurbanizowane	1.175
Tereny różne	45
Nieużytki	14
Wody	21
Użytki ekologiczne	19
Ogółem	**2.129**

Składnikiem majątkowym gminy są też *budynki* – w większości pozostające w dyspozycji Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej, *drogi* (krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne) wraz z obiektami inżynierskimi (mosty, wiadukty, kładki, przejścia podziemne), a także *budowle i inwestycje.* W tej ostatniej części mienia największą grupą – pod względem wartościowym – są budowle, będące własnością komunalnych osób prawnych, a wśród nich sieci wodociągowe

i kanalizacyjne oraz przyłącza. Drugą znaczącą grupę stanowią budowle układu komunikacyjnego (urządzenia komunalne i sieci uzbrojenia podziemnego).

Ponadto gmina jest właścicielem długoterminowych aktywów finansowych, na które składają się akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. ***Łączna wartość mienia komunalnego gminy Legnica na 30 czerwca 2009 roku wynosiła 1.533.358.583 zł netto.*** Względem roku 2005 wartość ta zwiększyła się o kwotę 483.476.813 zł netto.

2. DOCHODY I WYDATKI

Zestawienie dochodów i wydatków w latach 2006–2010 (plan)

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Dochody w zł	303.493.335,12	321.579.700,36	335.265.504,91	346.716.119,12	338.182.600,00
Wydatki w zł	*288.820.343,07*	*313.911.124,89*	*352.702.306,09*	*392.700.032,00*	*392.182.600,00*

W analizowanym okresie zanotowano *dynamiczny wzrost po stronie dochodów i wydatków*.
W dwóch pierwszych latach gmina miała nadwyżkę budżetową. W 2006 r. wynosiła ona 14.672.992,05 zł, a w 2007 r. – 7.668.575,47 zł. W następnych latach utrzymywał się deficyt budżetowy, który był pokrywany z wolnych środków budżetowych oraz z kredytów i pożyczek.

Dochody miasta z podziałem na źródła (w %).

Nazwa	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Dochody własne	***50,19%***	***55,90%***	***55,76%***	***53,28%***	***53,84***
Subwencja ogólna z budżetu państwa	27,83%	27,56%	28,94%	29,86%	32,16
Rezerwa subwencji ogólnej	-	1,20%	0,44%	0,40%	-
Dotacje celowe z budżetu państwa	13,52%	12,90%	13,28%	13,90%	12,10
Dotacje z funduszy celowych	0,44%	0,33%	0,51%	0,62%	0,28
Dotacje celowe na podstawie porozumień z jedn. sam. teryt.	0,45%	0,52%	0,36%	0,30%	0,25
Środki z innych źródeł, w tym z UE	7,57%	1,59%	0,71%	1,57%	1,37
Wpływy z tyt. pomocy finans. jednostek sam. teryt.	-	-	-	0,07%	-
Ogółem	***50,19*/49,81%**	***55,90*/44,10%**	***55,76*/44,24%**	***53,28*/46,72%**	***53,84*/46,16**

Powyższa tabela wskazuje jak kształtują się źródła dochodów miasta w latach 2006–2010. W dochodach ogółem odnotowano ponad 40% udział subwencji i dotacji oraz malejący ich udział w ogólnej kwocie finansowania zadań.

Warto tu też podkreślić, że *po raz pierwszy w tej kadencji jednym ze źródeł dochodów były pieniądze ze środków unijnych*. Najwyższy ich wskaźnik zanotowano w 2006 r. Miasto otrzymało wówczas ponad 23 mln zł. Był to efekt działań podjętych w latach 2004-2006.

Struktura dochodów własnych

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem:

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Dochody własne	152.309.739,36	179.778.148,29	186.955.402,20	184.733.223,18	181.962.794,00
% udział dochodów własnych w dochodach ogółem	50,19%	55,90%	55,76%	53,28%	53,84%

Ważnym *wskaźnikiem samodzielności finansowej miasta jest udział dochodów własnych w ogólnej kwocie dochodów*. Z powyższego zestawienia wyraźnie widać, że *wskaźnik ten w naszym mieście kształtował się korzystnie i wynosił średnio ponad 52%*. Dochodami własnymi miasta są dochody nie będące subwencjami, dotacjami, ani udziałami w podatkach skarbu państwa (PIT, CIT).

Wpływy z podatków lokalnych i opłat w latach 2006–2010 w zł (plan)

Nazwa	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Podatek od nieruchomości	44.264.003,74	45.327.713,11	49.666.155,82	51.765.062,20	53.200.000
Podatek od środków transportowych	1.176.582,81	1.327.122,51	1.712.978,44	2.039.540,84	1.960.000
Podatek rolny	111.686,00	144.580,90	222.071,39	218.628,62	135.000
Podatek leśny	662,00	725,00	827,00	1.174,80	800
Opłata od posiadania psów	102.609,00	95.164,40	93.617,80	89.575,51	95.000
Opłata targowa	181.185,23	139.930,00	226.019,79	179.964,50	150.000
Opłata administracyjna	6.954,00	-	-	-	-
Opłata skarbowa	3.183.300,00	2.592.360,37	2.708.294,32	2.120.116,18	2.150.000
Grzywny, mandaty, kary	81.324,98	69.705,15	88.403,98	88.310,64	75.000
Opłata za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	1.590.592,17	1.846.694,45	1.953.708,62	2.164.840,89	1.950.000
Opłata komunikacyjna	2.377.319,40	2.157.015,64	2.377.223,97	1.976.300,35	2.000.000

Pozostałe opłaty (renta planistyczna, opłata adiacencka, wpis lub opłata za zmianę wpisu do ewidencji dz. gosp.)	342.710,81	207.479,31	297.232,14	457.024,14	237.500
Odsetki	159.326,38	283.933,22	545.573,73	466.140,13	300.000
Wpływy z karty podatkowej	277.557,80	252.150,54	231.740,86	214.777,13	206.000
Podatek od spadków i darowizn	443.953,45	609.560,17	644.473,90	604.867,88	620.000
Podatek od czynności cywilno – prawnych	3.682.773,14	5.334.845,94	5.127.127,15	3.797.603,21	4.050.000
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pod.	8.418,36	11.634,16	10.757,76	6.510,59	150.000
Ogółem	**57.990.960,07**	**60.400.614,87**	**65.906.206,67**	**66.190.437,61**	**67.279.300**

W analizowanym okresie można zaobserwować *zróżnicowane wpływy z opłat i podatków lokalnych. Stały i systematyczny wzrost notuje się jedynie w pozycji „podatek od nieruchomości”*. A zatem na wzrost dochodów i opłat lokalnych największy wpływ ma przyrost dochodów z podatku od nieruchomości, mimo wprowadzonych ulg w postaci zwolnień osób prawnych i fizycznych – w myśl uchwał Rady Miejskiej, przyjętych na wniosek Prezydenta Legnicy. Stały wzrost tegoż podatku wynikał z jednej strony z wyższych corocznie stawek, choć nie najwyższych proponowanych przez Ministra Finansów, z drugiej zaś z corocznych kontroli urzędników w terenie, w wyniku których niejednokrotnie stwierdzano inne, od zadeklarowanych, podstawy opodatkowania, o czym mowa w dalszej części.

Warto przy tej okazji podkreślić, że *w 2010 r. obowiązują stawki w podatku od nieruchomości z roku 2009* (uchwała nr XXXII/280/08 Rady Miejskiej z dnia 24.XI. 2008 r.).

Istotne również wpływy do budżetu pochodzą od czynności cywilnoprawnych.

Większość podatków lokalnych pobiera Urząd Miasta. Cztery zaś ostatnie pozycje w tabeli są realizowane przez Urząd Skarbowy.

Dochody z majątku miasta

Rok	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Wartość w zł	20.358.762,16	22.203.610,50	18.846.337,92	22.173.487,76	22.192.431,00

Na dochody te składają się w głównej mierze *wpływy z tytułu sprzedaży mienia,* w tym lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców, *a także za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości oraz najem i dzierżawę.*

Rocznie gmina sprzedawała 600 mieszkań komunalnych na rzecz najemców na preferencyjnych warunkach. Szerzej na ten temat w rozdziale „Gospodarka nieruchomościami".

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT, CIT)

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (plan)
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	61.482.319,-	79.566.972,-	84.414.112,-	80.876.462,-	78.567.178,-
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	6.761.914,61	10.216.824,09	10.457.520,66	7.223.638,85	7.020.000,-
Ogółem	**68.244.233,61**	**89.783.796,09**	**94.871.632,66**	**88.100.100,85**	**85.587.178,-**

Udziały ww. podatkach gmina otrzymywała z budżetu państwa od Ministra Finansów. Jak wynika z powyższego zestawienia *wpływy te są zależne od koniunktury gospodarczej*. Do 2008 roku wykazywały one tendencję rosnącą, a od 2009 r. obserwuje się spadek wpływów. Są to symptomy kryzysu gospodarczego.

Struktura wydatków w wybranych działach budżetowych w latach 2006–2010 (plan)

Nazwa	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (plan)
Transport i łączność	**29.077.869,71**	**27.357.701,90**	**26.731.944,09**	**52.348.052,11**	**47.970.655,08**
% udział w wydatkach ogółem	10,07	8,72	7,58	13,33	12,23
Gospodarka mieszkaniowa	**8.882.241,42**	**11.013.330,72**	**9.318.911,47**	**15.011.196,38**	**11.027.229,-**
% udział w wyd. ogółem	3,08	3,51	2,64	3,82	2,81
Bezpieczeństwo publ. i ochrona przeciwp.	**7.975.763,70**	**9.255.904,57**	**11.062.922,92**	**13.739.477,69**	**10.482.958,-**
% udział w wyd. og.	2,76	2,95	3,14	3,50	2,67
Oświata i wychowanie, ed. op. wychowawcza	**119.235.129,32**	**132.365.234,18**	**148.459.199,49**	**165.272.580,06**	**165.156.886,-**
% udział w wyd. og.	41,28	42,17	42,09	42,09	42,11
Ochrona zdrowia	**3.022.722,87**	**3.134.990,03**	**3.656.413,68**	**3.467.342,85**	**3.394.040,-**
% udział w wyd. og.	1,05	1,00	1,04	0,88	0,86
Pomoc spo – łeczna	**64.837.659,58**	**66.569.303,45**	**74.176.226,17**	**77.082.938,30**	**79.393.080,-**

% udział w wyd. og.	22,45	21,20	21,03	19,63	20,24
Gosp. komunalna i ochrona środowiska	**6.918.945,65**	**7.539.677,36**	**7.802.128,10**	**11.589.400,19**	**14.651.216,-**
% udział w wyd. og.	2,39	2,40	2,21	2,95	3,73
Kultura i ochrona dziedz. narodowego	**15.430.036,65**	**16.008.844,77**	**16.982.553,72**	**16.941.138,26**	**14.206.260,-**
% udział w wyd. og.	5,34	5,10	4,81	4,31	3,62
Kultura fizyczna i sport	**10.270.829,77**	**16.322.383,95**	**24.792.918,90**	**8.092.918,20**	**10.692.580,-**
% udział w wyd. og.	3,56	5,20	7,03	2,06	2,72
Administracja publiczna	**17.351.094,25**	**18.585.742,02**	**22.074.187,05**	**21.668.242,00**	**23.641.364,92**
% udział w wyd. og.	6,01	5,92	6,26	5,52	6,02

Dokonując analizy struktury wydatków miasta w poszczególnych działach budżetowych w V kadencji legnickiego samorządu, obserwujemy *wysoką dynamikę w działach: „oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza" oraz „transport i łączność"*. Jest to związane z dużymi nakładami inwestycyjnymi i remontowymi w tych właśnie dziedzinach (patrz rozdział „Inwestycje"). Wysokie wydatki w liczbach bezwzględnych notuje się nadal w dziale „pomoc społeczna". *Na uznanie zasługuje prawie pięcioprocentowy wskaźnik wydatków w dziale „kultura i ochrona dziedzictwa narodowego"*. Za *pozytywne zjawisko należy także uznać wzrost nakładów w działach:* „gospodarka komunalna i ochrona środowiska" oraz „bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa".

W 2009 r. odnotowano zmniejszenie pieniędzy w dziale „kultura fizyczna i sport". Wynika to z zakończenia dużego zadania, którym była modernizacja Stadionu Sportowego. Jednakże na rok 2010 zaplanowano wzrost wydatków, albowiem rozpoczęto kolejne inwestycje w tej dziedzinie (modernizacja bazy sportowej dla potrzeb dzieci i młodzieży przy Stadionie im. Orła Białego oraz bazy sportowej dla szkolenia młodzieży uzdolnionej piłkarsko przy ul. Grabskiego 14).

3. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI GMINNYCH

Gmina prowadzi egzekucję podatków i opłat lokalnych, uchwalanych corocznie przez Radę Miejską. Czynnościami egzekucyjnymi zajmuje się Referat Egzekucji w Wydziale Finansowym.

Efekty windykacji w latach 2006–2010

Rok	2006	2007	2008	2009
Wielkość w zł	3.668.394,73	4.405.558,12	4.902.124,21	4.906.501,10

W latach 2006–2009 *odzyskano zaległości za podatek od nieruchomości od osób prawnych i fizycznych w wysokości ponad 15 mln zł.*

W celu odzyskania należności w zakresie opłat i podatków gminnych wykorzystywano dostępne prawem takie działania, jak: decyzje wymiarowe, upomnienia, tytuły wykonawcze, decyzje umarzające. *Ilość tych czynności w latach 2006–2009* ilustruje poniższa tabela.

Rok	2006	2007	2008	2009
Liczba	31.752	33.068	36.299	39.959

4. OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO

Na 31 grudnia 2009 r. stan zobowiązań miasta z tytułu zaciągniętych w latach 2005–2009 kredytów bankowych i pożyczek wynosił 109.710.051,46 zł. Zadłużenie miasta w porównaniu do wykonanych dochodów ogółem budżetu ukształtowało się na poziomie 31,64%, przy dopuszczalnym wskaźniku do 60% wykonanych dochodów. Oznacza to, że *miasto Legnica ma zagwarantowaną płynność finansową i jest wiarygodnym partnerem dla banków*.

Kredyty i pożyczki zostały zaciągnięte na realizację zadań inwestycyjnych, w tym, m. in., na:

- ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu na środowisko na obwodnicy zachodniej (ustawienie ekranów akustycznych),
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na ul. Gniewomierskiej oraz Rynku i ulicach przyległych,
- modernizację ul. NMP i Rynku oraz ulic przyległych,
- przebudowę ul. Gniewomierskiej,
- modernizację infrastruktury dydaktycznej w SP nr 7, SP nr 18, I LO, Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2,
- remont i rewaloryzację Akademii Rycerskiej,
- modernizację Stadionu Sportowego im. Orła Białego,
- uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na os. Piekary Jednostka „B”,

- budowę cmentarza komunalnego,
- usuwanie skutków huraganu.

Stan zadłużenia oraz wielkość spłat zobowiązań w latach 2006–2009 obrazuje poniższa tabela.

Rok	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**
Zadłużenie w zł	63.387.335,03	54.806.115,31	63.966.115,31	109.710.051,46
Zadłużenie w %	**20,89**	**17,04**	**19,08**	**31,64**
Spłaty rat i odsetek w stosunku do planowanych doch. w zł i %	9.151.000,00 **4,13**	26.189.219,72 **9,33**	9.147.999,68 **3,73**	8.920.767,78 **3,48**

Dopuszczalny prawem wskaźnik spłat zobowiązań gminnych wynosi 15% planowanych dochodów. W naszym mieście spłaty rat z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz odsetki od tych zobowiązań stanowiły ponad 3% w stosunku do planowanych dochodów przy dopuszczalnym wskaźniku do 60% wykonanych dochodów.

5. POZYSKIWANIE PIENIĘDZY ZEWNĘTRZNYCH

Poniższa tabela ilustruje zakres pozyskanych środków unijnych w latach 2006–2010.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. 31 lipca**
Środki z UE, w tym:	22.111.576,63	4.465.955,23	717.583,93	5.178.827,63	2.871.978,52
na inwestycje	22.079.132,93	4.416.392,63	338.227,67	4.390.291,11	2.482.677,12

Legnica pozyskała w latach 2006–2010 (31 lipca) z różnych źródeł zewnętrznych (budżet państwa, fundusze celowe – PFRON, WFOŚiGW, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej itp. oraz fundusze strukturalne UE) *ogółem 70.816.716,95 zł, w tym środki unijne wyniosły 35.345.921,94 zł,* z czego na inwestycje miasto otrzymało dofinansowanie w wysokości 33.706.721,46 zł.

Z unijnych pieniędzy – w analizowanym okresie – *dofinansowane zostały następujące inwestycje:*

- rewitalizacja Starego Miasta w Legnicy. Etap I – modernizacja ul. NMP – w latach 2006–2007 – dofinansowanie 4.118.303,55 zł,
- budowa obwodnicy zachodniej w Legnicy – etap I D odcinek od ul. Nowodworskiej do autostrady A4 – w 2006 r. dofinansowanie 17.793.086,48 zł,
- budowa Zbiorczej Drogi Południowej w Legnicy – modernizacja ul. Grabskiego – w latach 2006–2007 dofinansowanie 721.734,93 zł,

- rozbudowa systemu transportu publicznego w Legnicy wraz z zakupem taboru autobusowego – w latach 2007–2008 dofinansowanie 2.933.401,06 zł,
- przebudowa ul. Gniewomierskiej jako I etap budowy obwodnicy południowo – wschodniej w Legnicy – w latach 2009–2010 dofinansowanie 4.390.291,11 zł.

Gmina złożyła takie oto wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach programów operacyjnych UE:

- budowa ścieżek rowerowych w Legnicy wzdłuż ulic Sudeckiej i Koskowickiej – w ramach projektu partnerskiego pn. „Rozwój aktywnych form turystyki w Subregionie Pogórza Kaczawskiego – w powiecie Jaworskim oraz miastach Legnica, Złotoryja, Jawor i gminie Świerzawa" – wartość projektu: 1.058.400 zł, dofinansowanie: 892.500 zł – inwestycja dobiega końca (umowa podpisana w 2010 r.)
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – przebudowa dróg na obszarze rewitalizowanym – wartość projektu: 7.142.501,81 zł, dofinansowanie: 4.918.305,35 – (umowa podpisana w 2010 r.),
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – wartość projektu: 8.956.900,31 zł, dofinansowanie: 6.269.830,22 zł (umowa w trakcie podpisywania),
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – budowa ogrodu zabaw dla dzieci – wartość projektu: 274.521,53 zł, dofinansowanie: 124.734,21 zł (zadanie zakończone, umowa podpisana),
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – adaptacja (przebudowa) Willi Bolka von Richthofena wraz z zagospodarowaniem terenu na potrzeby Środowiskowego Centrum Integracyjno – Profilaktycznego – wartość projektu: 5.129.644,62 zł, dofinansowanie: 3.555.250,74 zł (umowa podpisana w 2010 roku),
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – zagospodarowanie oraz utworzenie estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych – wartość projektu: 3.736.407,04 zł, dofinansowanie: 2.615.484,63 zł (umowa podpisana w 2010 r.),
- odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej ul. Libana – wartość projektu: 1.023.690,67 zł, dofinansowanie: 669.881,55 zł (umowa podpisana w 2010 r.),

- przygotowanie dokumentacji dla terenów produkcyjno-usługowych związanej z uzbrojeniem technicznym terenów inwestycyjnych LSSE (ul. Myśliwska i ul. Boiskowa oraz rejon ul. Fiołkowej, Zachodniej i Morelowej) – wartość projektu: 800.000 zł, dofinansowanie: 655.737,70 zł (projekt został pozytywnie oceniony pod względem formalnym i merytorycznym),
- południowo – zachodni Szlak Cystersów: przebudowa parkingu w rejonie Zamku Piastowskiego, przebudowa (adaptacja) pomieszczeń Bramy Głogowskiej dla potrzeb punktu informacji turystycznej – wartość projektu: 2.830.173 zł, dofinansowanie: 1.618.449,10 zł (umowa w fazie podpisywania).

Ponadto *miasto złożyło* do programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko" *w Ministerstwie Infrastruktury projekt pn. „Budowa zintegrowanego systemu zarządzania ruchem i transportem publicznym w mieście Legnica"* – wartość projektu: 23.450.988,20 zł, dofinansowanie: 19.933.339,97 zł (wniosek jest w trakcie oceny).

Miasto ubiegało się również o dofinansowanie – z rezerwy subwencji ogólnej – *projektu pn. „Przebudowa ulic i dróg w powiązaniu z krajowym układem komunikacyjnym – trasa nr 4 w Legnicy, w tym ul. II Armii Wojska Polskiego"* (wartość projektu: 10.595.240 zł, dofinansowanie: 3.807.600 zł) i otrzymało dofinansowanie w formie dotacji, która wpłynęła na konto Urzędu Miasta w lipcu 2010 r.

Natomiast *projekt pn. „Budowa Miejskiej Szerokopasmowej i Bezpiecznej Sieci Teleinformatycznej LEGMAN w Legnicy – I etap budowa sieci radiowej"* (wartość projektu: 3.245.200 zł, dofinansowanie: 1.298.080 zł) został *kolejny raz złożony do Urzędu Marszałkowskiego w ramach RPO.*

Warto w tym miejscu dodać, że *ze środków unijnych* (umowa w fazie podpisywania) w tym roku *zostanie dofinansowany projekt – realizowany przez Legnickie Centrum Kultury, przy współpracy z Urzędem Miasta – pn. „Legnickie Lato Kulturalne na szlaku Via Regia" –* wartość projektu: 603.480 zł, dofinansowanie: 422.436 zł.

Poza tym *w październiku 2009 r. Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej podpisało umowę z Fundacją EkoFundusz na dofinansowanie projektu pn*. „System selektywnej zbiórki i odzysku odpadów biodegradowalnych odbieranych przez LPGK" (wartość projektu: 10.604.260,79 zł, dofinansowanie dotacją w wysokości: 2.642.560 zł).

ROZDZIAŁ V. INWESTYCJE I REMONTY

Zadania inwestycyjne były realizowane zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym.
W 2007 r. Prezydent Miasta przedłożył Radzie Miejskiej *Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007–2014, który był co roku modyfikowany i aktualizowany*, albowiem jest on ściśle związany z prognozami dochodów i wydatków budżetu miasta.
Prezydent Miasta przekazał ponadto Radzie *trzy ważne dokumenty planistyczne, mianowicie:* Założenia do planu zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Legnicy, Zintegrowany Program Rozwoju Transportu Publicznego dla miasta Legnicy, Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta.

1. NAKŁADY INWESTYCYJNE I STRUKTURA WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH

Piąta kadencja legnickiego samorządu charakteryzuje się *wysokim poziomem nakładów inwestycyjnych w stosunku do ogólnej kwoty wydatków budżetowych, co ilustruje poniższa tabela.* Pieniądze na inwestycje pochodziły zarówno z budżetu miasta, jak i z funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej, oraz z kredytów i pożyczek. Wykorzystywanie możliwości finansowania inwestycji ze źródeł pozabudżetowych było bowiem jednym z wiodących założeń polityki inwestycyjnej Prezydenta Legnicy.

W latach 2006–2009 wydano na inwestycje z budżetu miasta ogółem 189.808.438,39 zł, a plan na rok 2010 wynosi ponad 66 mln złotych. Są to rekordowe nakłady w 20 letniej historii legnickiego samorządu, albowiem nigdy dotychczas tak dużych nakładów nie przeznaczano na tak szeroki zakres zadań inwestycyjnych.

Wydatki inwestycyjne a wydatki ogółem

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (plan)
Wydatki ogółem	288.820.343,07	313.911.124,89	352.702.306,09	392.700.032,-	392.182.600,-
Wydatki inwestycyjne	***33.226.450,52***	***42.665.700,37***	***52.759.815,81***	***61.156.471,69***	***66.017.652,51***
% udział wyd. inwest. do wyd. ogółem	**11,50**	**13,59**	**14,96**	**15,57**	**16,83**

Zadania inwestycyjne – zwłaszcza te o znaczeniu ekologicznym – realizowano również *przy udziale funduszy z Gminnego oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*. W latach 2006–2009 wydatkowano ogółem prawie 3 mln zł.

Ponadto prawie 1 mln zł przeznaczono *na zakupy inwestycyjne z Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.*

Procentowa struktura wydatków inwestycyjnych wg klasyfikacji budżetowej

Nazwa	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. Wykonanie 30.06.
Transport	49,60%	30,36%	20,16%	42,82%	33,77%
Kultura fiz. i sport	19,89%	28,20%	36,08%	3,37%	0,06%
Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wych.	3,41%	19,59%	22,42%	29,17%	55,72%
Kultura i ochrona dziedzic-twa narodowego	14,37%	10,47%	7,08%	7,85%	8,25%
Ochrona zdrowia	4,08%	2,95%	2,73%	2,17%	-
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,78%	2,82%	1,76%	6,20%	1,84%
Gospodarka mieszkaniowa	1,79%	2,24%	1,58%	2,25%	0,08%
Pomoc społeczna	1,86%	1,25%	5,33%	1,01%	0,28%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,73%	1,19%	2,15%	4,80%	-
Administracja publiczna	1,48%	0,92%	0,61%	0,36%	-
Działalność usługowa	0,01%	0,01%	0,10%	-	-

Gwałtowny spadek procentowego udziału w wydatkach inwestycyjnych nastąpił jedynie w dziale „kultura fizyczna i sport". Te niższe nakłady w 2009 r. względem lat 2006–2008 są rezultatem zakończenia dużej inwestycji, którą była modernizacja Stadionu Sportowego im. Orła Białego.

Z kolei najbardziej *dynamiczny wzrost zaobserwowano w działach*: *„transport i łączność" oraz „oświata i wychowanie"*. Prezydent Miasta uznał bowiem za jedno z priorytetowych zadań inwestycyjnych w tej kadencji budowę nowych dróg i modernizację istniejących. Jak nigdy dotąd realizowano tak szeroki front robót, który ma w konsekwencji doprowadzić do sprawnego systemu drogowego w naszym mieście. *Przywołać tu należy takie, m.in., inwestycje, jak:* modernizacja ulic Grabskiego, Czarnieckiego, Wrocławskiej, II Armii Wojska Polskiego, Myrka, Gumińskiego oraz rozpoczęcie budowy obwodnicy południowo–wschodniej. Jej etap I to przebudowa ulicy Gniewomierskiej.

Prezydent Miasta, przywiązując szczególne znaczenie do standaryzacji bazy oświatowej, a więc zapewnienia wszystkim legnickim uczniom, bez względu na rejon zamieszkania, tych samych, ale dobrych i bezpiecznych warunków nauki oraz rozwijania różnych zainteresowań, wprowadził do *realizacji projekt pod nazwą „Szkoła jak nowa"*. Dzięki temu programowi wiele placówek w naszym mieście odzyskało swój blask, jak np. I LO (renowacja budynku),

Szkoły Podstawowe nr 9, 18, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2. Przybyło też wiele nowoczesnych przyszkolnych obiektów sportowych (m.in. boisko przy Gimnazjum nr 4, „Orlik" przy SP nr 7), rozbudowano sale gimnastyczne w Gimnazjum nr 5 i Zespole Placówek Specjalnych oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2. A w 2010 r. otwarto nowoczesny basen kryty w SP nr 7 – „Delfinek".

W pozostałych działach struktura wydatków inwestycyjnych kształtowała się poniżej 10%. Trzeba jednakże odnotować *pozytywne tendencje w działach: „gospodarka komunalna i ochrona środowiska" oraz „bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa"*, w których w ostatnich latach wzrosły nakłady inwestycyjne o kilka punktów procentowych.

Stosunkowo *wysoki wskaźnik utrzymuje się w dziale „kultura i ochrona dziedzictwa narodowego"*. Pieniądze były głównie wydatkowane na rewaloryzację zabytkowej XVIII wiecznej Akademii Rycerskiej, której 300 lecie obchodzono w 2008 r. Poza tym – w ramach ochrony zabytków – wykonano restaurację rzeźby św. Franciszka Ksawerego i Pogodynkę oraz opracowano projekt budowlano-wykonawczy renowacji Zielonej Komnaty mieszczącej się w Wieży św. Jadwigi Zamku Piastowskiego. Gmina przekazała także Samorządowi Województwa Dolnośląskiego dotację w wysokości 50 tys. zł na remont schodów i instalacji elektrycznych w Wieży św. Piotra Zamku.
W budżecie miasta rezerwowano też pieniądze na dofinansowanie prac remontowych oraz konserwatorskich obiektów zabytkowych dla osób fizycznych i prawnych niezwiązanych z sektorem finansów publicznych. Dotacje na ten cel otrzymały w analizowanym okresie: Wspólnota Mieszkaniowa Rynek 38 (ponad 14 tys. zł) i Parafia Katedralna p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła (250 tys. zł). Na 2010 r. zaplanowano na ww. cel 50 tys. zł.

2. ZESTAWIENIE INWESTYCJI PRZEKAZANYCH DO UŻYTKU W LATACH 2006–2010

Nazwa zadania	Wartość zadania	Data zakończenia lub odbioru zadania
2006		
Obwodnica Zachodnia odcinek ul. Chojnowska – A 4 – etap I D od ul. Nowodworskiej do wpięcia do węzła na autostradzie	**24.441.026 zł** Dofinansowanie w ramach „Sektorowego Programu Operacyjnego „Transport" – 17.793.086 zł	**22.12.2005 r. (refundacja kosztów inwestycji ze środków UE miała miejsce w roku 2006)**

Zbiorcza Droga Południowa – modernizacja ul. Grabskiego na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Wojska Polskiego	**2.152.7111 zł** Dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego : 2006 r. – 721.735 zł; 2007 r. – 895.171 zł	**11.09.2006 r.** Wykonano 2 jezdnie (każda po 2 pasy ruchu), obustronne chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie ul., kanalizację deszczową, tereny zielone
Modernizacja ul. NMP	**5.832.221 zł** 1/ Dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego: 2006 r. – 3.564.312 zł, 2007 r. – 587.820 zł 2/ Dofinansowanie z budżetu państwa: 553.617 zł 3/ Dotacja z Woj. Funduszu Ochrony Środowiska i Gosp. Wodnej – 219.000 zł	**26.05.2006 r.** Wykonano: nawierzchnie kamienne o pow. 11.321 m kw., w tym: ul. NMP, ks. Łączyńskiego, Młynarską, Biskupią, łącznik ul. św. Piotra, Szpitalną, place Powstańców Wielk. i Mariacki, ośw. uliczne, kan. teletechn., deszcz., elementy małej arch., zieleń
Modernizacja nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem na ul. Kilińskiego *(w ramach inicjatyw lokal – nych)*	**114.000 zł** *Udział mieszkańców w kosztach* – 6.000 zł	**20.07.2006r.**
Budowa chodnika na ul. Kwiat – kowskiego *(inicjatywa lokalna)*	**162.580 zł** *Udział mieszkańców w kosztach:* 17.000 zł	**31.10.2006r.**
Przebudowa drogi gruntowej na drogę z polbruk na ul. Kanarkowej *(inicjatywa lokalna)*	**211.000 zł** *Udział mieszkańców w kosztach:* 65.000 zł	**18.12.2006 r.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Świętokrzyskiej *(inicjatywa lokalna)*	**63.000 zł** *Udział SM„Piekary":*32.000 zł	**18.10.2006 r.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Szaniawskiego *(inicjatywa lokalna)*	**32.000 zł** *Udział SM „Piekary":*16.000 zł	**27.09.2006r.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Sosnkowskiego *(inicjatywa lokalna)*	**28.150 zł** *Udział SM „Piekary":15.000 zł*	**30.08.2006 r.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Okulickiego *(inicjatywa lokalna)*	**41.000 zł** *Udział SM „Piekary":20.000 zł*	**27.09.2006 r.**
Modernizacja kotłowni w Miejskim Przedszkolu nr 1, al. Rzeczypospolitej 128	**175.505 zł**	**29.11.2006 r.** Z paliwa stałego na kotłownię gazową
Modernizacja nawierzchni dróg na ul. Bratkowej, Goździkowej (część), **Czerwonych Maków** (część) na os. Sienkiewicza	**449.000 zł**	**30.06.2006 r.**

Gimnazjum nr 5, ul. Chojnowska 100 – rozbudowa sali gimnastycznej	**872.520 zł**	**02.02.2006 r.** Rozbudowano salę ze 125 m kw. do 250 m kw. Wykonano też wentylację mechan., odgromową oraz ośw. budynku
I Liceum Ogólnokształcące, pl. Klasztorny 7 - II etap – remont i renowacja elewacji	**1.392.000 zł**	**06.12.2006 r.** Remont i renowacja elewacji budynków szkoły, zabezpieczono epitafia, wymieniono stolarkę okienną na kl. sch. od strony podwórka szk.
Ochrona zlewni rzeki Odry i rzeki Kaczawy – budowa rozdzielczej kanalizacji sanitarnej na ul. Wielogórskiej	**881.674 zł** Dotacja z Woj. Funduszu Ochrony Środowiska i GW: 84.900 zł	**26.05.2006 r.** Wykonano kan. graw. tłoczną i kan. san. + 2 przepompownie ścieków
2007		
Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w zlewni rzeki Kaczawy i poprawienie jakości wody dla mieszkańców – budowa sieci wodociągowej na ul. Pawickiej *(inicjatywa lokalna)*	**184.310 zł** *Współfinansowanie:* firma „Eckert" Automatyka Spawalnicza sp. z o.o. – 20.000 zł Nadleśnictwo Legnica – 61.000 zł, Mieszkańcy nr 8 -14 – 7.000 zł	**12.06.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Pruszyńskiego *(inicjatywa lokalna)*	**64.004 zł** Udział w kosztach SM „Piekary"- 32.000 zł	**28. 06.** (20 miejsc postojowych) **17.12.** (dodatkowo 4 miejsca)
Rozbudowa transportu publicznego wraz z zakupem taboru autobusowego i systemem autokomputerów oraz przebudową ulicy Myrka	**7.877.508 zł** Dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – 2007 r. – 2.933.401 zł, 2008 r. – 338.228 zł	**24.07.** Wykonano: jezdnię pow. 5.209 m kw., zatoki aut., pętlę autob., wiaty aut. (4), chodniki, ścieżki row., kan. desz., ośw. ul. (46 lamp)
Zespół Placówek Specjalnych, ul. Rycerska 13 – przebudowa sali gimnastycznej z rozbudową	**1.005.251 zł**	**29.08.** Wymiana konstrukcji dachowej, nowe pokrycie, likwidacja barier arch., przebudowa zaplecza szatniowo – sanitarnego, budowa pochylni dla niepełnospr., przebud. wejścia
Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych al. Rzeczy – pospolitej 129	**216.398 zł**	**30.10.** Sygnalizacja + nawierz. chodników, przejście dla pieszych, ścieżki row.

Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z przebudową skrzyżowania al. Rzeczypospolitej z ul. Bielańską i Okrężną	**3.589.406 zł**	**17.12.** Jezdnia pow. 4.026 m kw., zatoki autob., chodniki, ścieżki row., sygn. św., zjazdy do posesji, ośw. ul. (10 lamp), kan. deszcz., 2 wiaty, przebudowa sieci telekom.
Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Poselskiej, Słowackiego i Grab – skiego	**484.108 zł**	**24.12.**
2008		
Szkoła Podstawowa nr 7, ul. Polarna 1 – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w segmencie dydaktycznym	**400.565 zł**	**26.03.**
Kontynuacja termorenowacji SP nr 9, ul. Marynarska 31	**1.573.564 zł**	**30.06.** Ocieplenie ścian wraz z wymianą okien w segmentach dyd.
Przebudowa ul. Gumińskiego wraz z uzbrojeniem - na odcinku od al. Rzeczypospolitej do ul. T. Myśliwca *(inicjatywa lokalna)*	**1.279.698 zł** Współfinansowanie: PB „Modernbud" – 640.000 zł	**18.07.** Droga asfaltowa wraz z odwodnieniem, parking, chodniki, ścież. row., sieć kan. deszcz.
Budowa kompleksu sportowego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012" przy SP nr 7, ul. Polarna 1	**1.839.675 zł** 1/ Dotacja z budżetu państwa – 333.000 zł, 2/ Dofinansowanie z budżetu Woj. Dol. –333.000 zł	**08.12.**
2009		
Szkoła Podstawowa nr 18, ul. Grabskiego 5 – „Szkoła jak nowa" – modernizacja infrastruktury dydaktycznej	**10.655.473 zł**	**1/ 01.04. 2008 r.** przekazano salę gimnastyczną **2/ 15.09.2009 r.** - odbiór boiska wielo - funkcyjnego o nawierz. syntet. i terenów przyległych **3/ 17.12.2009 r.** – odbiór całego zadania
Modernizacja płyty Rynku i ulic przyległych	**Planowana wartość inwestycji: 18.000.000 zł** Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 411.500 zł	**1/ 08 – 09.04.** odebrano prace na pl. Powstańców Wielkopolskich **2/ 27.11.** dokonano odbioru technicznego robót na pl. Katedral. i wnętrzu blokowym ul. NMP – Rynek – ul. Środkowa **3/** plan.odbiór – 08.2010

Uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe – sieci i drogi na os. Piekary Jednostka „B" – budowa drogi na ul. Jankowskiego (od ul. Kedywu do ul. Sudeckiej) – (*inicjatywa lokalna)*	**2.045.150 zł**	**19.05.** *1/ PB „Modernbud"* opracowała dokumentację projektową dla odcinków: I etap – ul. Kedywu (od ul. Jankowskiego do ul. Armii Krajowej) i ul. Armii Krajowej (od ul. Kedywu do drogi wewnętrznej), II etap – ul. Jankowskiego (od ul. Kedywu do ul. Sudeckiej). Ww. firma wykonała roboty budow. I etapu *2/ „Sedyko" sp. z o.o. Zakład Pracy Chronionej* – wykonała ul. Jankowskiego (od ul. Fieldorfa do skrzyżowania z ul. Kedywu włącznie)
Budowa drogi dojazdowej 26 KDW przy ul. Rolniczej (ul. Pszczelarska)	**1.545.506 zł**	**23.06.** Jezdnia pow. 1.136,83 m kw. + chodniki + ścieżki row. + sieć wodoc. + kan. san. + kan. deszcz. + ośw. ul. (6 lamp)
Gimnazjum nr 4, ul. M. Skło - dowskiej – Curie – budowa boiska szkolnego	**1.453.559 zł** Dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – 131.493 zł	**23.06.** Boisko o nawierzchni syntetycznej do piłki ręcznej z wpisanym boiskiem do siatkówki i koszykówki; kan. desz., drenaż, trybuny z 305 siedziskami
Przebudowa ul. Gumińskiego wraz z uzbrojeniem – oświetlenie uliczne	**111.834 zł**	**30.07.** Postawiono 16 lamp
Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Marynarska 31 – modernizacja boisk szkolnych	**2.542.531 zł**	**28.08.** Wykonano boisko o nawierzchni synt. do piłki ręcznej z funkcją kortu ten. i boiska do siatkówki, boisko do koszyk. + zespół boisk (boisko lekkoatl., rozbieg skoczni w dal) + oświetlenie boiska
Modernizacja Stadionu Sportowego im. Orła Białego	**34.829.475 zł** Dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej –	**1/ 02.10. 2007 r.** przekazano do użytku trybunę „A" z zadasze-niem na 1658 miejsc

	3.000.000 zł, w tym: 2006 r. – 720.000 zł, 2007 r. – 580.000 zł, 2008 r. – 1.600.000 zł, 2009 r. – 100.000 zł	oraz parkingiem, **2/ 13.03. 2009 r.** odebrano i przekazano II i III etap – trybunę „B", „C", „D" *(prace zakończono 10.12.2008 r.)*
Uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe – sieci i drogi na Os. Piekary Jedn. „B" – budowa drogi na ul. Powstańców Warszawy (od ul. Kedywu do ul. Sudeckiej)	**1.604.463 zł**	**24.11.**
Budowa zatoki parkingowej na ul. Warmińskiej na odcinku od ul. Karkonoskiej do ul. Mazowieckiej *(Inicjatywa lokalna)*	**167.972 zł** *Udział SM „Piekary" –* 90.000 zł	**04.12.**
Budowa zatoki parkingowej na odcinku od ul. Szaniawskiego do ul. Wierzyńskiego 18 *(inicjatywa lokalna)*	**185.647 zł** Udział SM „Piekary" – 94.000 zł	**11.12.**
Centrum Kształcenia Praktycznego, ul. Grunwaldzka 2 – 20 – budowa i organizacja stanowisk egzaminacyjnych i stacji diagnostycznej	**1.795.658 zł**	**18.12.**
Rozbudowa Cmentarza Komunalnego przy ul. Wrocławskiej – dokumentacja oraz I etap zagospodarowania	**299.603 zł**	**29.12.** Makroniwelacja terenu, wykonanie skarp i ciągów pieszych, przygotowanie terenu pod kwatery grzebalne (450), ogrodzenie
2010		
		1/ 01.09. 2008 r. – przekazano salę gimnastyczną wraz z zapleczem sanitarno – szatniowym **2/ 07.04.2009 r. –** odbiór budowy boisk naziemnych i zagospoda-rowania terenu **3/ 17.12.2009 r. –** przekazano segment dydaktyczny „E", łącznik „A" – „E" oraz segment „A" w pomieszczeniach kuchni i zaplecza.

Szkoła Podstawowa nr 7, ul. Po – larna – „Szkoła jak nowa" – modernizacja infrastruktury dydaktycznej, w tym etap I – modernizacja basenu	**17.685.000 zł** Dotacja z Woj. Funduszu Ochrony Śr. i G.W. – 157.600 zł	**21.05.**
Przebudowa zatoki autobusowej, chodnika i ścieżki rowerowej oraz remont pasa włączenia i budowa parkingu przy ul. Sikorskiego	**662.000 zł**	**15.06.**
Przebudowa ul. Gniewomierskiej – etap I budowy obwodnicy południowo - wschodniej	**Planowana wartość zadania: 17.146.000 zł** 1/ Dofinansowanie z budżetu państwa w 2008 r. – 1.000.000 zł 2/ Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego – dotacje otrzymane: 2009 r. – 4.390.291 zł 2010 r. – 2.483.677 zł *(planowane dofinansowanie w 2010 r. po złożeniu wniosku końcowego na kwotę 1.321.218 zł)*	**30.06.** Budowa jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, przepustów drogowych, oświetlenie uliczne
Uzbrojenie terenów inwestycyj – nych pod budownictwo mieszka-**niowe – sieci i drogi na os. Piekary Jedn. „B" – odcinek ul. Powstańców Warszawy od ul. Fieldorfa do ul. Kedywu wraz ze skrzyżowaniem oraz część ul. Kedywu** *(inicjatywa lokalna)*	**933.951 zł**	**30.06.** Zakres rzeczowy firmy „Sedyko" sp. z o.o. : a) wykonanie ul. Fieldorfa od skrzyżowania z ul. Jankowskiego włącznie do wjazdu na drogę wewnętrzną b) wykonanie ul. Fieldorfa od skrzyżowania z ul. Powstańców Warszawy do wjazdu na drogę wewnętrzną c) wykonanie ul. Kedywu, od ul. Jankowskiego do wjazdu na drogę wewnętrzną. *Gmina wykonuje* ul. Powstańców Warszawy – od ul. Fieldorfa do skrzyżowania z ul. Kedywu włącznie
Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – budowa ogrodu zabaw dla dzieci (u zbiegu ulic: H. Pobożnego i B. Chrobrego)	**259.886 zł** Planowane współfinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego – 124.734 zł	**01.07.**

Przebudowa chodnika al. Orła Białego	**ok. 500.000 zł**	
Remont i rewaloryzacja Akademii Rycerskiej, ul. Chojnowska 2 (Kontynuacja prac, rozpoczętych w 1991 r.)	**Planowana wartość zadania: 54.427.000 zł**	**1/ 20.04.2006 r. –** oddanie do użytku Muzeum Miedzi 15 pomieszczeń - I piętro w skrzydłach „C" i „D" **2/ 10.09.2007 r.** – oddanie do użytku Zespołowi Szkół Muzycznych 18 pomieszczeń w skrzydłach „C" i „D" na II piętrze **3/ 27.06. 2008 r. –** oddanie ZSzM 4 klas dydaktycznych wraz z wyposażeniem w skrzydle „D" **4/ 18.09.2008 r. –** odbiór elewacji skrzydła „B" od ul. Ojców Zbigniewa i Michała 5/ **W 2009 r.** zakończono elewację skrzydła „E" od ul. Bilsego 6/ Aktualnie trwają roboty w skrzydle „E" – *planowany termin zakończenia zadania w 2012 r.*

W 2010 r. przewidziano ponadto:

- zakończenie przebudowy ul. II Armii Wojska Polskiego (nawierzchnia jezdni, chodniki, budowa kanalizacji deszczowej, poprawa oświetlenia ulicznego, wymiana sygnalizacji ulicznej, budowa kanalizacji teleinformatycznej LEGMAN i urządzenia bezpiecznego ruchu),
- rozpoczęcie budowy dróg i parkingów oraz sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na odcinku od ul. Nowodworskiej do ul. Pierwiosnków,
- remont ul. Galileusza (wymiana nawierzchni jezdni i chodników, kanalizacji deszczowej),
- rozpoczęcie robót w zakresie modernizacji bazy sportowej dla potrzeb dzieci i młodzieży przy Stadionie im. Orła Białego (budowa bocznych boisk),

- rozpoczęcie przebudowy ul. V Dywizji Piechoty wraz z częścią chodników w ramach przebudowy ulic gruntowych na Osiedlu Piekary Wielkie w powiązaniu z drogą krajową Nr 94,
- zakończenie budowy boiska treningowego na potrzeby Ośrodka Szkolenia Młodzieży Piłkarsko Uzdolnionej przy ul. Grabskiego.

Natomiast *opracowanie dokumentacji projektowej zaplanowano na takie, m. in., zadania, jak:* budowa Zbiorczej Drogi Południowej – etap II od ul. Wojska Polskiego do al. Rzeczypospolitej z budową mostu na Kaczawie, budowa zintegrowanego systemu zarządzania ruchem w mieście – centrala z adaptacją pomieszczeń i wyposażeniem oraz dostosowanie 3 sygnalizacji: pl. Wolności, ul. Jaworzyńska, ul. Skarbka, ul. Młynarska i ul. Witelona, przebudowa skrzyżowania ul. Wrocławskiej z ul. Spokojną.

Spółki komunalne, tj. *LPWiK S.A., LPGK sp. z o.o., MPK sp. z o.o. i SAG sp. z o.o., mają również znaczący udział w realizacji zadań inwestycyjnych* z zakresu gospodarki komunalnej i komunikacji zbiorowej, co ilustruje poniższa tabela.

Nazwa spółki	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (I półrocze)**
LPWiK S.A.	2.442.600 zł	3.207.100 zł	6.088.800 zł	3.841.500 zł	776.000 zł
LPGK sp. z o.o.	2.616.100 zł	2.163.700 zł	5.146.800 zł	11.818.400 zł	3.783.000 zł
MPK sp. z o.o.	76.800 zł	923.000 zł	398.000 zł	70.300 zł	163.000 zł
SAG sp. z o.o.	1.562.500 zł	462.500 zł	2.524.200 zł	17.700 zł	13.000 zł
Ogółem	***6.698.000 zł***	***6.756.300 zł***	***14.157.800 zł***	***15.747.900 zł***	***4.735.000 zł***

W latach 2006–2009 ww. *spółki poniosły nakłady inwestycyjne w ogólnej wysokości* ***43.360.000,00 zł.***

Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. kontynuowało prace modernizacyjne na oczyszczalni ścieków, w tym przede wszystkim w zakresie modernizacji stacji odwadniania osadu i jego ewakuacji z terenu oczyszczalni oraz modernizacji Wydzielonej Komory Fermentacyjnej. Spółka budowała także sieć wodociągową i sieć kanalizacji sanitarnej.

Długość sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w Legnicy ilustruje poniższe zestawienie.

Rok	**Długość sieci wodociągowej**	**Długość sieci kanalizacji sanitarnej + ogólnospławnej**
2006	235,9 km	83,3 km + 105,7 km
2007	237,3 km	85,9 km + 105,7 km
2008	238,5 km	87,4 km + 105,7 km
2009	241,3 km	88,6 km + 105,7 km

Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. skoncentrowało się w analizowanym okresie głównie na inwestycjach i zakupach inwestycyjnych związanych z wysypiskiem odpadów komunalnych i segregacją odpadów: uruchomienie mobilnej linii do dwuetapowego oddzielenia frakcji drobnej ze zmieszanych odpadów komunalnych i kompostownię pryzmową. Ponadto zakupiono, m. in., kompaktory do zagęszczania odpadów i niwelowania składowiska, rozdrabniarko – mieszarkę, przesiewacz bębnowy, rozdrabniacz, kontenery na śmieci, śmieciarkę itp.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o. zakupiło cztery autobusy używane MAN NG 313 niskopodłogowe, autobus wycieczkowy „Solaris Vacanza" (na warunkach leasingu), samochód osobowy do przewozu osób niepełnosprawnych, a także 2 nowoczesne busy obsługujące linie pasażerskie.

Strefa Aktywności Gospodarczej sp. z o.o. zmodernizowała hangar oraz wybudowała 2 hale magazynowe.

3. REMONTY

Nakłady na remonty mienia komunalnego w latach 2006–2009 prezentuje poniższa tabela.

2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (plan)
4.629.816,81 zł	7.585.205,85 zł	11.354.668,92 zł	13.956.051,73 zł	4.891.000,00 zł

Jak widać, podobnie jak nakłady na inwestycje, także i na remonty wykazują znaczącą dynamikę wzrostu. *Ogółem na remonty w latach 2006 – 2009 wydatkowano ponad 37,5 mln zł,* z tego ponad 13 mln zł na bieżące remonty w placówkach oświatowo – wychowawczych, a ponad 12,5 mln zł na drogownictwo.

Istotną część wydatków remontowych, bo ponad 4 mln zł, wykorzystano w dziale *„opieka społeczna"*. Niewiele ponad 2 mln zł przeznaczono na remonty w dziedzinie *gospodarki komunalnej i ochrony środowiska.*

Obok środków budżetowych, *na remonty w zakresie zadań ekologicznych, wydatkowano pieniądze z Gminnego oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej* (1,1 mln zł), za które remontowano, m. in., ciągi piesze w Palmiarni, fontannę główną i „Żabi Dołek" w Parku Miejskim, konserwację Młynówki i rowów melioracyjnych, oczyszczenie rurociągu do Koziego Stawu itp.

ROZDZIAŁ VI. MODERNIZACJA SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO. KOMUNIKACJA MIEJSKA I RUCH SAMOCHODOWY

1. MODERNIZACJA SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

W myśl Strategii Rozwoju Miasta Legnicy na lata 2004 – 2014 kontynuowano w V kadencji legnickiego samorządu rozbudowę i modernizację infrastruktury, w tym infrastruktury transportu publicznego, służącej wzmacnianiu konkurencyjności miasta na tle regionu i kraju. Przyjęty zaś „Zintegrowany Program Rozwoju Transportu Publicznego dla miasta Legnicy" określił zakres przedsięwzięć i cele szczegółowe w tej dziedzinie.

Działania w omawianym okresie skupiły się zatem na:

- dalszym likwidowaniu zaległości w remontach ulic i obiektów oraz ich modernizacji,
- porządkowaniu systemu parkowania,
- poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- poprawie jakości komunikacji zbiorowej,
- dalszym rozwoju ruchu rowerowego,
- usprawnieniu zarządzania ruchem drogowym.

Realizując powyższe cele, *Prezydent miasta uznał więc za priorytetowe zadanie modernizację dróg i ulic zdegradowanych oraz przystąpienie do budowy obwodnicy południowo – wschodniej miasta.*

A oto efekty tych działań:

- zakończenie przebudowy drogi krajowej nr 94 – przebudowa ul. Kartuskiej (od ul. Czarnieckiego do mostu) oraz ul. Wrocławskiej (od marketu Intermarche do ul. Wielkiej Niedźwiedzicy),
- rozpoczęcie I etapu budowy obwodnicy południowo – wschodniej – zakończenie przebudowy ul. Gniewomierskiej,
- rozpoczęcie modernizacji ulic i dróg w powiązaniu z krajowym układem komunikacyjnym – Trasa nr 4 – I etap ul. Wrocławska (od pl. Wilsona do ul. II Armii Wojska Polskiego – zakończono), II etap ul. II Armii Wojska Polskiego 9 (trwają prace).

W ramach *odnowy zdegradowanych obszarów miasta w rejonie ul. H. Pobożnego* realizowane są prace, związane z przebudową ulic: H. Pobożnego, B. Chrobrego, Przeskok (przebudowa ulic wraz z placem manewrowym i parkingiem oraz budową zatok postojowych). Planowane zakończenie zadania współfinansowane środkami UE – koniec września 2010 r.
W 2010 r. przystąpiono do usuwania zapóźnień infrastrukturalnych w rejonie Piekar Wielkich. Rozpoczęto przebudowę ul. V Dywizji Piechoty.

Przystąpiono *do realizacji zadania „Rewitalizacja Starego Miasta" – etap II – modernizacja Rynku wraz z przyległymi ulicami* (zakończenie robót w sierpniu 2010 r.).
Budowano i modernizowano także *drogi gminne* (m. in. ul. Myrka, ul. Gumińskiego, ul. Pszczelarska) oraz *ścieżki rowerowe*, a także *miejsca parkingowe i sygnalizacje świetlne*. Remontowano nawierzchnie ulic, chodników oraz realizowano program „uspokojenia" ruchu w rejonach osiedli mieszkaniowych.
W ostatnich latach położono duży nacisk na przeprowadzenie remontów obiektów mostowych. Spośród 9 mostów, wyremontowano 7: nad rzeką Wierzbiak w ciągu ulic Kunickiej i Koskowickiej (wartość zadania – 1.024.426 zł), nad Kaczawą: w ciągu ul. Wrocławskiej (górna i dolna woda) oraz nad rzeką Czarna Woda w ciągu ul. Leszczyńskiej i Głogowskiej oraz ul. Piątnickiej (wartość zadania – 1.217.654,99 zł).

By wyeliminować z ruchu lokalnego pojazdy o masie przekraczającej dopuszczalne normy, w 2007 r., *ze środków własnych (109.518 zł), dokonano remontu nawierzchni jezdni pod wagę samochodową na ul. Jaworzyńskiej*, gdzie prowadzone są akcje kontrolne pojazdów.

W analizowanym okresie przystąpiono także do *opracowania dokumentacji projektowych na kolejne zadania inwestycyjne.* I tak:

- w zakresie przebudowy drogi krajowej nr 94 w ciągu ulic: Piastowskiej, Pocztowej i Kartuskiej opracowano dokumentację projektowo - kosztorysową,
- w zakresie przebudowy drogi krajowej nr 94 – etap I – ul. Chojnowska od granic miasta do ul. Jagiellońskiej opracowano projekty budowlane dla pierwszego odcinka,
- w zakresie budowy Zbiorczej Drogi Południowej – etap II – od ul. Wojska Polskiego do al. Rzeczypospolitej z budową mostu na Kaczawie – opracowano program funkcjonalno – użytkowy i przystąpiono do opracowania dokumentacji projektowej,

- w zakresie przebudowy ulic gruntowych na Osiedlu Piekary Wielkie w powiązaniu z drogą krajową nr 94 opracowano dokumentację projektowo – kosztorysową na przebudowę ulic: Ziemowita, Dąbrówki, Wandy i V Dywizji Piechoty,
- w zakresie przebudowy ulic: Bydgoskiej (od ul. Lubińskiej do ul. Szczytnickiej) oraz Szczytnickiej opracowano projekt budowlany i wykonawczy,
- w zakresie przebudowy ul. Środkowej w ramach Programu Rewitalizacji Starego Miasta.

Poniższa tabela ilustruje *nakłady finansowe na utrzymanie i remonty dróg oraz obiektów inżynierskich:*

2006 r.	2007 r.	2008r.	2009 r.	2010 r. (plan)
5.618.623,81 zł	6.298.804,38 zł	6.987.715.46 zł	15.795.245,32 zł	7.103.005,08 zł

Wysokie nakłady w 2009 r. – w porównaniu z latami poprzednimi – wynikły ze znacznego kosztu remontu przejścia podziemnego przy pl. Wolności (z montażem windy dla niepełnosprawnych) oraz sygnalizacji i pętli autobusowej przy ul. Złotoryjskiej (na wysokości Legspinu) oraz remontu ulic i dróg w powiązaniu z krajowym układem komunikacyjnym – Trasa nr 4 – etap I – ul. Wrocławska (od pl. Wilsona do ul. II Armii Wojska Polskiego). Na ostatnie zadanie gmina otrzymała dofinansowanie (ponad 2,5 mln zł) z dotacji celowej budżetu państwa w ramach wieloletniego programu „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011". Koszt ww. zadań wyniósł ponad 8 mln zł.

Poza remontami dróg realizowano *prace modernizacyjne systemu komunikacyjnego*, by usprawnić przepływ ruchu drogowego i poprawić bezpieczeństwo na drogach. Poniższa tabela przedstawia *zakres prac w inżynierii i bezpieczeństwie ruchu, wyposażeniu ulic i parkingów oraz remontów i modernizacji oświetlenia ulicznego*.

Rok	Ogólna kwota	Wykonane zadania
2006	**2.855.325,27**	- budowa akomodowanej sygnalizacji ulicznej na skrzyżowaniu ulic: Senatorskiej – Jagiellońskiej, ---------- - budowa zatoki autobusowej na ul. Sudeckiej/Koskowickiej - opracowanie projektu, ---------- - zakończenie opracowania dokumentacji technicznej budowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu al. Rzeczypospolitej z ul. Bielańską,

		---------- - przebudowa drogi i zatoki parkingowej na ul. Kanarkowej (zadanie realizowano w ramach inicjatyw lokalnych), ---------- - wykonanie zatok parkingowych z ogólnodostępnymi miejscami parkingowymi przy ul. Świętokrzyskiej (29 miejsc), ul. Szaniawskiego (13 miejsc), ul. Okulickiego (20 miejsc), ul. Sosnkowskiego (13 miejsc) – w ramach inicjatyw lokalnych, ---------- - budowa zatoki parkingowej przy ul. Pruszyńskiego – opracowanie projektu budowlano – wykonawczego, ---------- - budowa ścieżek rowerowych wzdłuż al. Piłsudskiego (od ul. Galileusza do ul. W. Niedźwiedzicy – pow. 1.924,9 m kw. oraz montaż wiaty przystankowej), ---------- - przebudowa ul. Myrka, ---------- - wykonanie iluminacji pomnika 2000 Lat Chrześcijaństwa
2007	**7.473.813,30**	- modernizacja ciągu ulic od skrzyżowania ul. Skarbka z ul. Jaworzyńską do skrzyżowania ul. W. Niedźwiedzicy z ul. Wrocławską w ciągu ul. Witelona – Wrocławskiej – II Armii Wojska Polskiego – Piłsudskiego wraz z obiektami inżynieryjnymi - trasa nr 4 – rozpoczęcie opracowania koncepcji, ---------- - modernizacja ciągu ulic od skrzyżowania ul. Złotoryjskiej z ul. Muzealną do skrzyżowania ul. Jaworzyńskiej z ul. Borsuczą w ciągu ul. Skarbka i ul. Jaworzyńskiej wraz z obiektami inżynieryjnymi – trasa nr 2 a – opracowywanie koncepcji, ---------- - budowa sygnalizacji na przejściu dla pieszych przy al. Rzeczy-pospolitej 129 wraz z obiektami drogowymi: chodnikiem i ścieżką rowerową, ---------- - centralne sterowanie ruchem – wykonanie projektu koncepcji docelowego zarządzania ruchem w mieście, ---------- - budowa zatoki parkingowej przy ul. Pruszyńskiego (w ramach inicjatyw lokalnych – 24 miejsca), ---------- - wykonanie zatoki postojowej TAXI przy ul. Górniczej, ---------- - budowa oświetlenia ulicznego na ul. Poselskiej, Słowackiego i Grabskiego (postawiono 46 lamp i ułożono 1.750 m linii kablowej), ---------- - remont sygnalizacji świetlnych – wykonanie mapy do projektowania na potrzeby sygnalizacji świetlnej al. Piłsudskiego – ul. W. Niedźwiedzicy oraz projektu programu sygnalizacji świetlnej wraz z wymianą sterownika na sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Wrocławskiej z ul. Jordana, ---------- - budowa sygnalizacji świetlnej z przebudową skrzyżowania al. Rzeczypospolitej z ul. Bielańską i z ul. Okrężną – etap I (wykonano jezdnię, chodniki, ścieżkę rowerową o pow. 765 m kw., postawiono 10 lamp ulicznych i 2 wiaty przystankowe),

		---------- - remont oświetlenia ulicznego: na os. Piekary „C” – wymiana 64 latarni i montaż 122 nowych opraw świetlnych; na ul. Drukarskiej i ul. św. Trójcy – wymieniono 6 latarni; w innych rejonach miasta wymieniono łącznie 34 latarnie, ---------- - budowa ścieżek rowerowych wzdłuż al. Piłsudskiego (od ul. Heweliusza do kładki dla pieszych przy ul. Galileusza – długość ścieżki 154 m), ---------- - zakończenie przebudowy ul. Myrka (wykonano, m. in., jezdnię, pętlę autobusową, 4 zatoki autobusowe wraz z 4 wiatami przystankowymi, ścieżki rowerowe o pow. 1.210 m kw., oświetlenie – postawiono 47 lamp), ---------- - iluminacja pomnika Jana Pawła II na pl. Powstańców Wielkopolskich
2008	**2.880.765,62**	- modernizacja ulic i dróg w powiązaniu z krajowym układem komunikacyjnym – Trasa nr 4- etap I ul. Wrocławska od pl. Wilsona do ul. II Armii Wojska Polskiego – zakończenie opracowania koncepcji ---------- - modernizacja Trasy nr 2 a celem poprawy jakości połączeń z siecią TEN T i dróg krajowych – zakończenie opracowania koncepcji, ---------- - budowa zintegrowanego systemu zarządzania ruchem w mieście – opracowanie programu funkcjonalno – użytkowego oraz projektu I etapu sieciowej prognozy ruchu dla miasta, ---------- - budowa zatoki autobusowej na ul. Sudeckiej/Koskowickiej (wykonano zatokę i zamontowano wiatę oraz ścieżkę rowerową o dł. 150 m – pow. 351 m kw.), ---------- - budowa parkingu na ul. św. Piotra – wykonanie mapy do celów projektowych oraz kopii mapy ewidencyjnej, a także spraw geotechnicznego, ---------- - budowa oświetlenia ulicznego na ulicach: M. Konopnickiej, Kubusia Puchatka, Gliwickiej, Poznańskiej 41, Chocianowskiej Franciszkańskiej, Kawaleryjskiej (postawiono i podłączono 46 latarni i ułożono łącznie 1.279 mb linii energetycznych zasilających), ---------- - przebudowa drogi krajowej nr 94 w ciągu ulic: Piastowskiej, Pocztowej i Kartuskiej – opracowanie dokumentacji, ---------- - odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – przebudowa dróg na obszarze rewitalizowanym – opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, ---------- - remont oświetlenia ulicznego na os. Piekary (wymiana 134 opraw i 59 słupów), ---------- - budowa ścieżek rowerowych wzdłuż al. Piłsudskiego (od skrzyżowania z ul. Heweliusza do al. Rzeczypospolitej o pow. 997 m kw.)
2009	**4.922.894,24**	- budowa zatoki autobusowej przy ul. Złotoryjskiej ---------- - przebudowa drogi krajowej nr 94 w ciągu ulic: Piastowskiej, Pocztowej i Kartuskiej – opracowano dokumentację projektowo -

		kosztorysową przebudowy ulic oraz zagospodarowania pasa drogowego ul. Piastowskiej od nr 52 do nr 72 pod lokalizację parkingów dla samo – chodów osobowych i autobusów wycieczkowych, --- - budowa zintegrowanego systemu zarządzania ruchem w mieście – wykonano sieciową prognozę ruchu do 2037 r. wraz z koncepcją rozwoju sieci drogowej oraz mapę GIS, --- - opracowanie dokumentacji projektowej i rozpoczęcie robót w zakresie przebudowy zatoki autobusowej, chodnika i ścieżki rowerowej oraz remontu pasa włączenia, a także budowy parkingu przy ul. Sikorskiego, --- - budowa oświetlenia ulicznego na ul. Gumińskiego – na odcinku Rzeczypospolitej do ul. T. Myśliwca (16 lamp), --- - przebudowa parkingu w rejonie Zamku Piastowskiego – opracowanie dokumentacji projektowej, --- - budowa zatoki parkingowej na ul. Warmińskiej – na odcinku od ul. Karkonoskiej do ul. Mazowieckiej (54 miejsca postojowe) i na odcinku od ul. Szaniawskiego do ul. Wierzyńskiego (52 miejsca postojowe) – zadanie w ramach inicjatyw lokalnych, --- - remont 100 latarni na al. Piłsudskiego i ul. Sudeckiej (wymiana opraw, malowanie konstrukcji), --- - budowa oświetlenia ulicznego na ul. Żółkiewskiego (4 latarnie i ułożenie 100 mb kabla energetycznego), ul. Kawaleryjskiej (6 lamp, 172 mb kabla), ul. Filtrowej, Hodowców, Sadowniczej (11 latarni wraz z szafką oświetleniową na ul. Filtrowej, 377 mb kabla), ul. Żytniej i Żniwnej (12 latarni i 321 mb kabla), --- - zakończenie budowy oświetlenia na ul. Topolowej (23 latarnie, 590 mb kabla), --- - opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia na ul. Toruńskiej, Kowalskiej, Przemkowskiej, --- - budowa oświetlenia na ul. Rataja (24 latarnie, 750 mb kabla), ul. Korczaka (11 latarni, 330 mb kabla) oraz na obszarze między ul. Mickiewicza a ul. Oświęcimską – opracowanie dokumentacji projektowej, --- - przebudowa ulic gruntowych na os. Piekary Wielkie w powiązaniu z drogą krajową nr 94 – opracowanie dokumentacji projektowo – koszto – rysowej na przebudowę ulic: Ziemowita, Dąbrówki, Wandy wraz z łącznikiem ul. Wandy – ul. V Dywizji Piechoty, --- - odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – przebudowa infrastruktury przestrzeni publicznej ul. Libana – wykonano projekt budowlany i wykonawczy, --- - budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ul. Sudeckiej i Koskowickiej - opracowano dokumentację projektową i rozpoczęto roboty, w ramach

		których zamontowano, m. in., 14 latarni ulicznych, ---------- - odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego – przebudowa dróg na obszarze rewitalizowanym (w październiku rozpoczęto roboty budowlano – montażowe, w tym budowę oświetlenia ulicznego, kanalizacji deszczowej i sieci LEGMAN), ---------- - iluminacja obiektów w mieście, ---------- - budowa czterech szafek oświetleniowych i oświetleń 9 przejść dla pieszych
	18.132.798, 43	

Należy w tym miejscu wyjaśnić, że w 2009 r. rozpoczęto budowę oświetlenia ulic, na których Energia Pro likwiduje swoje oświetlenie, tj. na ul. Rataja i Korczaka oraz na obszarze między ul. Mickiewicza a ul. Oświęcimską.

W wyniku huraganu, jaki miał miejsce 23 lipca 2009 r., straty zanotowano także w infrastrukturze drogowej, m. in., zostało uszkodzonych 27 sygnalizacji ulicznych, 45 oświetleniowych lamp ulicznych, 284 znaki drogowe, chodniki o pow. prawie 230 m kw. Uszkodzone zostały także panele uzupełniające ekrany dźwiękochłonne, tereny zielone wzdłuż ciągów ulicznych, w tym drzewa (91 powalonych drzew).
Zarząd Dróg Miejskich wycenił straty materialne na kwotę 578.500 zł, a ubiegłoroczny koszt uporządkowania ulic wyniósł 1 mln zł.

W 2010 r. przewidziano realizację takich, m. in., zadań inwestycyjnych, jak:

- budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ul. Sudeckiej i Koskowickiej – kontynuacja zadania z roku 2009 (ścieżki dwukierunkowe, pieszo – rowerowe, chodnik, oświetlenie uliczne wraz z doświetleniem przejść dla pieszych w ramach projektu „bezpieczne przejścia"),
- przebudowa zatoki autobusowej, chodnika i ścieżki rowerowej oraz remont pasa włączenia i budowa parkingu na ul. Sikorskiego (zakończenie zadania w 2010 r.),
- przebudowa ul. H. Pobożnego, B. Chrobrego i ul. Przeskok (zakończenie inwestycji - 2010 r.),
- remont oświetlenia na os. Piekary oraz doświetlenie przejść dla pieszych na os. Piekary – kontynuacja zadania z lat poprzednich (projekt „bezpieczne przejścia").

Warto w tym miejscu również podkreślić, że *Zarząd Dróg Miejskich*, jako jednostka budżetowa miasta, wypełnia funkcję zarządcy dróg i towarzyszącej im infrastruktury technicznej, zajmując się, m. in., opracowywaniem planów rozwoju sieci drogowej, budową, modernizacją oraz utrzymaniem dróg oraz obiektów inżynierskich.

W analizowanym okresie *gmina kontynuowała realizację wybranych zadań publicznych w ramach współpracy z inwestującymi na legnickim rynku podmiotami gospodarczymi*. Prezydent Miasta od lat bardzo konsekwentnie realizuje politykę włączania tych inwestorów w przedsięwzięcia gospodarcze na rzecz miasta, związane głównie z unowocześnianiem i poprawą lokalnych rozwiązań komunikacyjnych i drogowych. W latach 2006-2010 zawarto aż 10 takich porozumień „offsetowych", których wartość oszacować można na wiele milionów złotych. Partnerami miasta byli: inwestor galerii handlowo–usługowej FERIO oraz galerii GWARNA, stacji paliw ORLEN, galerii PIASTÓW I i II, marketu BIEDRONKA, developer wznoszący kwartał kamienic w rejonie ul. Chojnowskiej, inwestor marketu JYSK, wykonawca energetycznej linii kablowej na osiedlu Piekary.

W wyniku tego współdziałania w latach 2006–2008 zmodernizowano m. in. infrastrukturę drogową:

- wybudowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ulic: Chojnowskiej, Piastowskiej i Dziennikarskiej oraz na skrzyżowaniu ulic: Chojnowskiej i Jagiellońskiej,
- przebudowano fragment ul. Chojnowskiej, na odcinku od ul. Jagiellońskiej, Dziennikarskiej i Piastowskiej wraz z budową przyłączy, wody, kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz przebudową odwodnienia modernizowanego odcinka, wykonując, m. in., chodniki zewnętrzne i ścieżki rowerowe o pow. 6.690 m kw., 2 zatoki autobusowe, zatoki dla TAXI, poszerzenie jezdni ulic: Chojnowskiej, Dziennikarskiej i Piastowskiej na powierzchni 2.141 m kw.,
- przebudowano jezdnię i wybudowano miejsca postojowe (18 miejsc) oraz chodnik przy ul. Bankowej, pomiędzy ul. Wjazdową a ul. Skarbka; inwestor prywatny galerii GWARNA sfinansował też parking wielopoziomowy na ok. 200 miejsc postojowych,
- zbudowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ul. Młynarskiej i Witelona.

Ponadto przebudowana została m.in. zatoka autobusowa i powstały chodniki przy ul. Nowodworskiej, przebudowano ul. Zamiejską wraz z chodnikiem i kanalizacją deszczową, zmodernizowano ulice: Zamkową, Nową i Szpitalną wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym, wykonano chodniki przy ul. Św. Piotra.

2. KOMUNIKACJA MIEJSKA

Głównym przewoźnikiem miejskiej komunikacji autobusowej jest *Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o. o.* (MPK). W latach 2006–2007 gmina wniosła aportem 4 autobusy SOLARIS URBINO (po 847.500 zł każdy), kupując je ze środków unijnych. W celu poprawy bezpieczeństwa jazdy w 9 autobusach zamontowano system monitoringu wewnętrznego.
Liczbę autobusów MPK w analizowanym okresie prezentuje poniższe zestawienie.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**30.06. 2010 r.**
Ogółem	*74*	*76*	*75*	*70*	*69*
w tym nowej generacji	**55**	**60**	**61**	**61**	**61**

W latach 2006-2007 spółka otrzymała 4 nowoczesne autobusy Solaris, zakupione przez Gminę z udziałem pieniędzy unijnych. Kolejny rok przyniósł zakupy 4 używanych autobusów MAN NG. W 2009 r. spółka wycofała z eksploatacji ostatnie 3 ponaddwudziestoletnie autobusy przegubowe marki IKARUS, które nie spełniały podstawowych norm czystości spalin oraz dwa autobusy marki Jelcz ze względu na znaczne zużycie techniczne. W 2010 r. tabor MPK powiększył się o 2 nowe busy oraz samochód do przewozu osób niepełnosprawnych.
Spółka *obsługuje 23 linie autobusowe*, w tym 19 miejskich, 2 zamiejskie oraz 2 nocne. Od 1 lutego 2007 r. *uruchomiono dodatkową linię nr „17”* na trasie: ul. Ścinawska (dworzec Legnica Północna) – Dworzec Główny PKP – ul. Piastowska – pl. Słowiański – al. Piłsudskiego – ul. Iwaszkiewicza i odwrotnie. Linia ta skomunikowała nieobsługiwane dotąd rejony miasta z jego centrum oraz z największymi osiedlami. Dokonano również *zmiany rozkładu jazdy linii nr „5 bis”*, dostosowując go pod potrzeby pracowników, zatrudnionych w uruchomionym przez firmę „Mercus” zakładzie wiązek elektrycznych.

W związku ze znaczącym rozwojem motoryzacji (w Legnicy statystyczna rodzina posiada 2,6 samochodu) z każdym rokiem *zmniejsza się ilość wykonanych wozokilometrów* przez autobusy komunikacji zbiorowej, a także *liczba pasażerów*. Tendencje te ilustrują tabele.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (I półrocze)**
Linie miejskie	3.669.085	3.940.781	3.890.323	3.605.770	1.724.480
Linie zamiejskie	454.187	218.563	219.417	173.888	63.018
Ogółem	***4.123.272***	***4.159.344***	***4.109.740***	***3.779.658***	***1.787.498***

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**30.06.2010 r.**
Liczba pasażerów	***16.752.142***	***15.264.825***	***15.799.135***	***15.063.669***	***7.372.393***

MPK sp. z o. o. – w myśl zawartej 9 grudnia 2009 r. umowy z gminą – *świadczy także usługi przewozowe na rzecz osób niepełnosprawnych – mieszkańców Legnicy*. Na tę okoliczność podpisano z gminą umowę użyczenia samochodu marki „Volkswagen Transporter". Natomiast w maju 2010 r. spółka zawarła umowę na zakup fabrycznie nowego mikrobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych marki „Renault Trafic". Część kosztów zakupu pokryje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
Corocznie *gmina przekazuje spółce dotację* na dopłatę rekompensującą stosowane ulgi i obniżki cen biletów, co przedstawia poniższa tabela.

2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
6.000.000 zł	6.979.000 zł	7.855.476 zł	9.000.000 zł	9.500.000 zł

W analizowanym okresie *ceny biletów autobusowych* na liniach miejskich kształtowały się następująco: *do września 2007 r.* – bilet normalny 2 zł, ulgowy – 1 zł (ceny te obowiązywały od 2001 r.); *od 27 września 2007 r.* – bilet normalny 2,20 zł, ulgowy 50% (studenci, kombatanci) – 1,10 zł, bilet ulgowy 40% (młodzież szkolna, emeryci, renciści, osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym) – 1,30 zł; *od 24 stycznia 2009 r.* – bilet normalny 2 zł, ulgowy – 1 zł.

Przewozem pasażerów zajmują się także *prywatni przewoźnicy*. Na 30 czerwca 2010 r. na terenie miasta funkcjonowało *14 prywatnych przewoźników*. Usługi te są świadczone na podstawie udzielonych przez Prezydenta Miasta zezwoleń na wykonywanie przewozów osób na poszczególnych liniach zamiejskich. *Przewoźnicy*, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie mieszkańców Legnicy i okolicznych miejscowości, *obsługiwali na dzień 30 czerwca tego roku 30 linii przewozowych*. Zarówno ilość przewoźników prywatnych, jak i obsługiwanych przez nich linii przewozowych od kilku lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. O ile w 2006 r. wydano 3 nowe licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób oraz 6 nowych zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów, a w 26 obowiązujących zezwoleniach dokonano zmian (w związku ze zmianą trasy, godzin odjazdów, zmianą częstotliwości kursów, przedłużeniem terminu ważności), o tyle w 2009 r. wydano 1 nową licencję oraz 1 nowe zezwolenie, a w 26 przypadkach dokonano zmian zgodnie ze składanymi wnioskami.

3. RUCH SAMOCHODOWY

Istotnym elementem ruchu ulicznego jest *komunikacja samochodowa*. *W Legnicy wzrasta sukcesywnie i dynamicznie zarówno liczba zarejestrowanych samochodów, jak i liczba początkujących kierowców. Zagadnienie to ilustruje poniższa tabela.*

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Liczba zarejestrowanych pojazdów w tym :	***48.010***	***56.434***	***64.389***	***71.664***
osobowych	**37.268**	**43.663**	**49.871**	**55.466**
ciężarowych	5.025	6.072	6.931	7.847
Liczba wydanych praw jazdy w tym :	***b. d.***	***3.446***	***3.546***	***3.721***
wydanych po raz pierwszy	b. d.	2.267	2.389	2.469

Największe obciążenia ruchem rejestrowane są na takich oto odcinkach ulic:

- drogi krajowej nr 94 – Chojnowskiej, Piastowskiej i Wrocławskiej,
- drogi krajowej nr 3 – obwodnicy zachodniej,
- drogi wojewódzkiej nr 364 – Złotoryjskiej, Dziennikarskiej,
- dróg powiatowych – F. Skarbka, Witelona, II Armii Wojska Polskiego, J. Piłsudskiego oraz al. Rzeczypospolitej.

Z kolei *najbardziej obciążonymi skrzyżowaniami są:* al. Rzeczypospolitej/II Armii WP/Piłsudskiego/Moniuszki (51.311 pojazdów na dobę); pl. Wilsona (43.961 poj./dobę); Jaworzyńska/Nowodworska (43.503 poj./dobę) oraz skrzyżowania wewnętrznej obwodnicy (ponad 30.000 poj./dobę).

Konsekwencją tak znacznego wzrostu motoryzacji w mieście jest wzrost liczby wypadków i kolizji drogowych. Trzeba jednak podkreślić, że w Legnicy od kilku lat utrzymuje się ilość zdarzeń na poziomie ok. 1.200 rocznie (wyjątek stanowi rok 2009).

Statystykę zdarzeń drogowych ilustruje poniższe zestawienie.

Rok	**Ilość zdarzeń, w tym:**	**Ilość ofiar śmiertelnych**	**Ilość kolizji**	**Ilość rannych**
2005	***953***	6	810	63
2006	***1.086***	2	959	59
2007	***1.183***	4	1.026	60
2008	***1.194***	3	1.068	54
2009	***1.326***	2	1.232	59

Warto przy tej okazji zwrócić uwagę na taki oto fakt, mianowicie *wśród rannych jest połowa pieszych.* I tak o ile w 2008 r. odnotowano 19 zdarzeń z pieszym (36 rannych), o tyle w 2009 r.

– już 21 zdarzeń (33 rannych). Dlatego też – z inicjatywy Prezydenta – Zarząd Dróg Miejskich opracował *program „Bezpieczne przejścia w mieście”*, w ramach którego wprowadzane są rozwiązania techniczne ograniczające zagrożenie dla pieszych (np. wyniesienia przejść, doświetlenia przejść, których jest już 29, wygrodzenia – bariery wzdłuż chodników, azyle dla pieszych).
Newralgicznym rejonem miasta, gdzie dochodzi najczęściej do kolizji drogowych (132) jest *rondo Bitwy Legnickiej*. Stąd też służby Zarządu Dróg Miejskich opracowały i wprowadziły zmianę organizacji ruchu.

Uogólniając można stwierdzić, że zmiany w zakresie przebudowy układu drogowego lub instalowanie na nim urządzeń poprawy bezpieczeństwa ruchu są niejednokrotnie konsekwencją prowadzonej analizy zdarzeń drogowych w mieście.

ROZDZIAŁ VII. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

1. NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI

W latach 2006–2010 (czerwiec) *gmina nieodpłatnie* przejęła:

- *od PKP S.A. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi przy ul. Senatorskiej 52* (lokale mieszkalne nr 1, 2, 7, 9) wraz z udziałem 431/1000 w prawie użytkowania wieczystego działki o pow. 430 m kw. (obręb Fabryczna), *ul. Senatorskiej 54* (lokale mieszkalne nr 1, 7, 9) wraz z udziałem 255/1000 w prawie użytkowania wieczystego działki o pow. 338 m kw. (obręb Fabryczna), *ul. Śląskiej 8, 9, 10* (lokale mieszkalne nr 8/1, 9/9, 10/2, 10/3, 10/5, 10/7 i 10/10) wraz z udziałem 231/1000 w prawie użytkowania wieczystego działki o pow. 1095 m kw. (obręb Piekary Osiedle), *ul. Kobylińskiej 2* (lokal mieszkalny nr 1) wraz z udziałem 1519/10.000 w prawie użytkowania wieczystego działki o pow. 230 m kw. (obr. Piątnica),
- *od Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa:* 4 działki o łącznej pow. 7,9738 ha (pod budowę obwodnicy zachodniej), 3 działki o łącznej pow. 1,9738 ha położone na terenie gminy Krotoszyce (pod budowę cmentarza komunalnego), 2 działki o łącznej pow. 2,3502 ha położone na terenie gminy Miłkowice (pod budowę cmentarza komunalnego),
- *od Pracowniczych Ogrodów Działkowych* prawo użytkowania wieczystego 6 działek o łącznej pow. 1,4234 ha (obr. Bartniki),
- *od Parafii Rzymsko–Katolickiej* prawo własności 2 działek o łącznej pow. 973 m kw. przy ul. Sikorskiego (na budowę parkingu).

W formie darowizny przejęto:

- od gminy Miłkowice działkę o pow. 1.138 m² (pod budowę cmentarza komunalnego),
- od osoby fizycznej prawo użytkowania wieczystego działki o pow. 35 m² oraz prawo własności garażu przy ul. Jaworzyńskiej,
- od gminy Krotoszyce prawo własności 3 działek o pow. 2.296 m kw. (pod budowę cmentarza komunalnego) i działkę o pow. 200 m² (pod budowę obwodnicy zachodniej),
- od LPWiK S.A. prawo użytkowania wieczystego działki o pow. 835 m² zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ul. Filtrowej,

- od LPGK sp. z o.o. prawo własności działki o pow. 368 m² w ramach regulacji prawnej ulicy Leszczyńskiej.

Ponadto przyjęto zrzeczenie osoby fizycznej z prawa użytkowania wieczystego działki o pow. 47 m² i prawa własności garażu przy ul. Kościuszki. Dokonano także 7 zamian związanych z nieruchomościami.

Wykup nieruchomości:

- od osoby fizycznej działkę o pow. 2,1568 ha w obrębie Przybków, przeznaczoną – zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego – pod układ komunikacyjny oraz zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- od KGHM Polska Miedź S.A. prawa własności 10 działek o łącznej pow. 1,6463 ha oraz prawa użytkowania wieczystego działki o pow. 1,166 ha, niezbędnych pod budowę cmentarza komunalnego,
- od osób fizycznych prawo własności działki o pow. 18 m² przy ul. Kwiatkowskiego, niezbędnej pod budowę układu komunikacyjnego,
- od osoby prawnej prawo własności 3 działek o łącznej pow. 2.824 m² przy ul. Boiskowej, niezbędnych do budowy układu komunikacyjnego.

Poza tym rozwiązano w 2006 r. umowę użytkowania wieczystego działki o pow. 812 m² przy ul. Ziemowita.

2. SPRZEDAŻ I ODDAWANIE W UŻYTKOWANIE WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI

Nieruchomości zabudowane

Wyszczególnienie	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010 (30 czerwca)
Ilość nieruchomości w tym:	***16***	***11***	***1***	***9***	***2***
po JAR	4	2	-	1	-
Ilość obiektów w tym:	***16***	***12***	***1***	***12***	***5***
po JAR	4	2	-	1	-
Pow. działek w m kw. w tym:	***15.125***	***6.695***	***72***	***5.347***	***2.711***
po JAR	11.605	4.267	-	3.247	-
Uzyskane wpływy w tym:	***1.243.000,40***	***1.065.000,90***	***3.000,90***	***1.518.000,10***	***1.298.000,50***
po JAR	575.000,-	495.000,40	-	512.000,30	-

Ogółem sprzedano 39 nieruchomości, zabudowanych 46 obiektami, w tym 7 obiektów oraz 7 nieruchomości po wojskach FR, na łączną kwotę 5.129.000,80 zł.

Nieruchomości niezabudowane

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (30.06)
	Ilość/pow.	Ilość/pow.	Ilość/pow.	Ilość/pow.	Ilość/pow.
Pod jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe	**2** 1.110 m kw.	**5** 6.289 m kw.	**12** 16.266 m kw.	**9** 10.663 m kw.	**2** 2.757 m kw.
Wartość w zł	***111.000,40***	***606.000,30***	***1.983.000,70***	***1.362.000,70***	***353.000,70***
Pod wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe	-	**3** 9.826 m kw.	**3** 2.561 m kw.	**1** 570 m kw.	**1** 591 m kw.
Wartość w zł	***-***	***2.165.000,00***	***1.504.000,30***	***701.000,50***	***209.000,50***
Pod zabudowę niemieszkalną	**4** 19.896 m kw.	**3** 12.126 m kw.	**2** 308 m kw.	**1** 42 m kw.	**3** 1.714 m kw.
Wartość w zł	***7.107.000,10***	***3.271.000,20***	***41.000,10***	***5.000,00***	***495.000,30***
Na poprawę warunków zagos – podarowania	**18** 5.812 m kw.	**35** 8.912 m kw.	**14** 3.123 m kw.	**14** 3.123 m kw.	**22** 4.880 m kw.
Wartość w zł	***99.000,30***	***1.241.000,70***	***448.000,10***	***253.000,90***	***319.000,50***

W analizowanym okresie *sprzedano ogółem 154 działki*, w tym pod budownictwo mieszkaniowe – 38 działek, *na ogólną wartość 22.279.001,30 zł.*

Sprzedaż komunalnych mieszkań i lokali użytkowych

W analizowanym okresie *sprzedaż komunalnych lokali mieszkalnych na rzecz ich dotychczasowych najemców regulowały następujące uchwały Rady Miejskiej:*

- Nr XL/411/05 z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Legnica, zmieniona uchwałą Nr L/515/06 z dnia 31 lipca 2006 r.,
- Nr XX/188/08 z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Legnica, zmieniona uchwałą Nr XXIII/219/08 z dnia 28 kwietnia 2008 r.

Uchwała nr XX/188/08 wprowadziła pewne ograniczenia w sprzedaży mieszkań komunalnych, polegające na tym, że:

- wyłączono ze sprzedaży mieszkania, których najemcy lub współmałżonkowie posiadają tytuł prawny do innego lokalu lub domu mieszkalnego, bądź dysponują prawem własności lub użytkowania wieczystego gruntu przeznaczonego pod budownictwo jedno- lub wielorodzinne, bez względu na istniejące między małżonkami stosunki majątkowe,

- nie można nabyć lokalu z zastosowaniem ulgi przy sprzedaży mieszkań w domach dwurodzinnych oraz w przypadku nabywania kolejnego lokalu przez tę samą osobę.

Z kolei *uchwała nr XXIII/219/08*, która weszła w życie 9 lipca 2008 r., wprowadziła przepis, mówiący o tym, że zbycie nieruchomości mieszkalnych, stanowiących własność gminy, następuje w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o nabycie mieszkania przez osobę uprawnioną.

Ponadto Prezydent Miasta wprowadził w połowie 2007 r. przy sprzedaży mieszkań na rzecz dotychczasowych najemców *hipotekę kaucyjną,* która jest zabezpieczeniem ewentualnego zwrotu udzielonej przez gminę bonifikaty – po jej waloryzacji – w przypadku, gdy nabywca dokona zbycia mieszkania lub je wykorzysta na inne cele niż uzasadniające udzielenie bonifikaty przed upływem 5 lat, licząc od dnia jego nabycia.

W analizowanym okresie Wydział Gospodarki Nieruchomościami, przygotowując rocznie do sprzedaży ponad 600 mieszkań komunalnych i ponad 15 lokali użytkowych, musiał przed sprzedażą dokonać inwentaryzacji budynków i lokali.

Sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców odbywała się w oparciu *o przepisy zawarte w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami* (tekst jednolity Dz. U. Z 2004 r. Nr 261 z późn. zm.) *oraz o ww. uchwały Rady Miejskiej*.

Przepisy prawa miejscowego przewidują ulgi w różnej wysokości – w zależności od tego czy przedmiotem wykupu są wszystkie mieszkania, czy też pojedyncze lokale mieszkalne w danym budynku oraz formę zapłaty. Otóż *przy wykupie wszystkich mieszkań* w domu wielolokalowym i *jednorazowej zapłacie cena sprzedaży podlega obniżeniu o 97%*, przy *wykupie pojedynczego mieszkania i rozłożeniu należności na raty* – cena podlega *obniżeniu o 80%,* natomiast przy *wykupie pojedynczego mieszkania i jednorazowej zapłacie* cena podlega *obniżeniu o 95%.* Tak więc mieszkańcy Legnicy mogą nabywać mieszkania komunalne za 3,5 lub 20% ich wartości. *Ulg nie stosuje się w przypadkach:*

- sprzedaży mieszkań w budynkach wybudowanych, wyremontowanych lub adaptowanych przez gminę przed upływem 10 lat od dnia oddania ich do użytku,
- przy sprzedaży lokali w domach jednolokalowych i dwulokalowych.

Sprzedaż mieszkań komunalnych na rzecz ich najemców w okresie od 2006 r. do 3 czerwca 2010 r. ilustruje poniższe zestawienie.

Tytuł	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. 03.06**
Ilość sprzedanych mieszkań na rzecz najemców	645	601	600	598	319
Wpływy do budżetu miasta w zł	***2.263.789,-***	***2.979.733,-***	***4.549.657,-***	***4.328.430,-***	***2.407.775,-***

Wysokość udzielonych bonifikat w zł	**41.653.717,-**	**54.826.119,-**	**84.896.582,-**	**82.240.170,-**	**46.404.085,-**

Sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. 03.06.
Ilość lokali sprzedanych w trybie przetargu	3	2	4	4	-
Wpływy do budżetu w zł	***179.835,-***	***198.363,-***	***236.993,-***	***280.397,-***	*-*

Uwaga: Ww. zestawieniach podano wpływy do budżetu miasta tylko z tytułu sprzedaży lokali w danym roku kalendarzowym, bez corocznych rat, wpłacanych w wyniku sprzedaży ratalnej w latach poprzednich.

Sprzedaż lokali użytkowych

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. 03.06.
Ilość sprzedanych lokali	16	14	16	25	3
Wpływy do budżetu w zł	***1.505.113,-***	***1.437.938,-***	***1.966.867,-***	***6.182.592,-***	***521.740,-***

3. INNE FORMY PRZENIESIENIA TYTUŁU PRAWNEGO

Sprzedaż prawa własności na rzecz użytkowników wieczystych

Rok	Ilość działek	Pow. działek w m kw.	Uzyskane wpływy w zł
2006	39	59.188	223.000,10
2007	6	7.775	220.000,10
2008	1	363	22.000,00
2009	8	14.187	383.000,50
2010 (30.06)	-	-	-
RAZEM	**54**	**81.513**	**848.000,70**

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

W latach 2006–2010 kontynuowano proces przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności zgodnie z ustawą z 4 września 1997 r. z późniejszymi zmianami. *Ilość wydanych w tej sprawie decyzji obrazuje poniższa tabela.*

Rok	Liczba decyzji na gruntach gminnych	Liczba decyzji na gruntach Skarbu Państwa
2006 r.	174	3
2007 r.	223	3
2008 r.	132	8
2009 r.	193	10
30. 06. 2010 r.	86	10

4. DZIERŻAWA I NAJEM NIERUCHOMOŚCI

Grunty rolne:

- sezon rolniczy 2006/2007 – 128 umów – 108,3 ha,
- sezon rolniczy 2007/2008 – 108 umów – 105,1 ha,
- sezon rolniczy 2008/2009 – 101 umów – 111,5 ha,
- sezon rolniczy 2009/2010 – 98 umów – 106,4 ha

Działki na poprawę warunków zagospodarowania:

- 2006 r. – 39 umów,
- 2007 r. – 52 umowy,
- 2008 r. – 29 umów,
- 2009 r. – 32 umowy,
- 2010 r. – 28 umów

Ilość zawieranych umów się zmniejsza, ponieważ zainteresowani systematycznie wykupują te działki od gminy.

Dzierżawa gruntów zabudowanych obiektami handlowo-usługowymi, parkingami, tablicami reklamowymi, stacją paliw:

- 2006 r. – 131 umów,
- 2007 r. – 135 umów,
- 2008 r. – 143 umowy,
- 2009 r. – 135 umów,
- 2010 r. – 115 umów.

Spadek zawieranych umów od 2009 r. spowodowany był likwidacją pawilonów handlowo-usługowych na ul. Zamkowej.

Najem lokali użytkowych

W latach 2006 – 2010 (30 czerwca) zorganizowano 34 przetargi na 270 wolnych lokali użytkowych. W okresie tym zawarto 308 nowych umów. Średniomiesięczne wpływy z czynszów za 2009 r. wyniosły 570.460,61 zł, a za pierwsze półrocze tego roku – 556.778,33 zł. Na dzień 30 czerwca 2010 r. w Zarządzie Gospodarki Mieszkaniowej zaewidencjonowano 581 lokali użytkowych.

5. ZAGOSPODAROWANIE MIENIA PO JAR

Po 17 latach od wyjazdu z Legnicy wojsk Federacji Rosyjskiej (wrzesień 1993 r.) zagospodarowanie przejętego przez gminę mienia osiąga ostatnią fazę. Spośród *nieruchomości zabudowanych do zagospodarowania pozostało jeszcze 13 obiektów i budowli, w tym:*

- obiekt garażowy przy ul. Lotniczej (tzw. Kompleks nr 28) – przeznaczony do rozbiórki z uwagi na planowaną w tym rejonie przebudowę ul. Lotniczej; czasowo obiekt jest dzierżawiony,
- schron, położony na terenie poligonu „Igła" (tzw. Kompleks 156) – teren przeznaczony pod lokalizację cmentarza komunalnego,
- 2 obiekty, położone przy ul. Chojnowskiej,
- 9 obiektów przy ul. Leśmiana – teren objęty 3 ofertami inwestycyjnymi gminy.

W latach 2006–2010 *kontynuowano prywatyzację, przejętych po wojskach Federacji Rosyjskiej, budynków mieszkalnych*, które zostały wyremontowane na koszt gminy. W owym czasie sprzedano ogółem 229 mieszkań.

ROZDZIAŁ VIII. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Polityka przestrzenna miasta Legnicy zawarta jest w *„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”, które określa ogólne wytyczne dla przestrzennego ładu miasta oraz jego kierunki, mające służyć realizacji celów zdefiniowanych w „Strategii rozwoju miasta Legnicy na lata 2004–2014”*.

Studium uwarunkowań nie daje prawnej podstawy do lokalizacji inwestycji, lecz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

1. ŁAD PRZESTRZENNY

Poniższe zestawienie *prezentuje ilość podjętych uchwał Rady Miejskiej w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* (mpzp) *w latach 2006–2010 (31 lipca).*

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**
Ogółem liczba mpzp	14	20	9	3	5 + Studium uwarunkowań i kierunków zagosp. przestrzennego

Zestawienie ilości podjętych uchwał Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia mpzp.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**
Ogółem liczba mpzp	7	21	10	10	1

Jak widać z zestawienia *gmina prowadziła zakrojone na szeroką skalę prace związane z zaprojektowaniem przyszłego przestrzennego rozwoju miasta. Rok 2007 był wyjątkowy*, a zarazem rekordowy w historii legnickiego samorządu, pod względem przyjętych przez Radę Miejską uchwał o sporządzonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – 21. Objęły one obszar ponad 554 ha. *Łącznie planami w omawianym okresie została objęta powierzchnia ponad 1.000 ha.*

Warto też dodać, że w 2008 r. *sporządzone zostało także* przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie *„Studium historyczno – urbanistyczne dzielnicy Fabryczna w Legnicy”*, obejmujące obszar dzielnicy Fabryczna wraz z osiedlem Zosinek pomiędzy ulicami: Głogowską, Piastowską, Chojnowską do linii kolejowej Legnica – Złotoryja, dalej granicami administracyjnymi miasta do linii kolejowej Legnica – Żagań do wiaduktu na ul. Głogowskiej.

O ile na koniec IV kadencji samorządu *pokrycie powierzchni Legnicy planami zagospodarowania przestrzennego* wynosiło 20,25%, o tyle *aktualnie wynosi 34,14%*. Jest to wysoki wskaźnik, zważywszy, że planami zagospodarowania przestrzennego może być objęta połowa administracyjnej powierzchni miasta. Plasuje to Legnicę wśród miast ponad stutysięcznych na wysokiej pozycji. Takie planowe działanie Prezydenta powiększa potencjał gospodarczy miasta i zwiększa jego atrakcyjność inwestycyjną.

Widoczny wzrost ilości sporządzonych miejscowych planów wynikał z ożywienia gospodarczego w mieście, a tym samym ze wzrostu rozwoju budownictwa mieszkaniowego. *Opracowywanie bowiem planów daje* możliwość racjonalnej gospodarki nieruchomościami, podnosi wartość nieruchomości, poszerza zakres i różnorodność ofert inwestycyjnych, umożliwia realizację budów, przyciąga do miasta kapitał i inwestorów.

2. STRUKTURA DECYZJI

Rok	Ilość decyzji o warunkach zabudowy	Ilość decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicz.	Ilość decyzji pozwoleń na budowę	W tym: ilość pozwoleń na budowę domów jedn.	W tym: ilość pozwoleń na budowę domów wielorodz. (nowe)
2006	122	34	592	21	6
2007	123	37	601	28	5
2008	117	28	683	44	5
2009	96	42	770	22	7
2010 (VI)	41	15	315	9	2

ROZDZIAŁ IX. MIESZKALNICTWO

W V kadencji samorządu realizowano *„Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Legnica na lata 2003–2008”*. W listopadzie 2008 r. Prezydent Miasta przedłożył Radzie Miejskiej *„Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Legnicy na lata 2009 – 2013”*, który został przyjęty uchwałą nr XXXII/286/2008 z dnia 24 listopada 2008 r.

Gminne zasoby mieszkaniowe zarządzane są – w imieniu gminy – *przez Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej.* Z każdym rokiem zmniejsza się komunalny zasób mieszkaniowy w wyniku sprzedaży mieszkań (rocznie 600 mieszkań).

W analizowanym okresie *zanotowano postępującą niekorzystną strukturę wiekową budynków komunalnych.* Jak wynika z analiz ZGM-u, w 2002 r. udział budynków przedwojennych (murowanych o stropach drewnianych) w zasobach wynosił 79%, obecnie – ponad 96%.

1. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA

W wyniku sprzedaży mieszkań komunalnych na preferencyjnych warunkach (szerzej na ten temat w Rozdziale VII. Gospodarka nieruchomościami) *zmienia się z każdym rokiem struktura własnościowa mieszkań komunalnych. Zjawisko to ilustruje poniższe zestawienie porównawcze z lat 2006–2010.*

Rodzaj mieszkań	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok 30.06.
Komunalne	10.580	9.966	9.358	8.781	8.498
Własnościowe	4.759	5.235	5.737	6.250	6.470

Wg ewidencji zasobowej Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej – *w 2006 r. zasób mieszkaniowy* gminy stanowił *10.580 mieszkań* o łącznej powierzchni użytkowej 593.108 m², usytuowanych *w 829 budynkach komunalnych i 822 budynkach wspólnot mieszkaniowych*, a na dzień *30 czerwca 2010 r. – 8.498 mieszkań* o łącznej powierzchni 467.515 m², usytuowanych *w 554 budynkach komunalnych i w 952 budynkach wspólnot mieszkaniowych.*

Ustawa o własności lokali z 24 czerwca 1994 r. umożliwiła *tworzenie wspólnot mieszkaniowych. Poniższa tabela obrazuje rozwój wspólnot wraz z ilością w nich mieszkań komunalnych i sprzedanych w latach 2006–2010 (czerwiec).*

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. 30.06.
Wspólnoty mieszkaniowe - ogółem	**822**	**848**	**879**	**939**	**956**
W tym: wspólnoty zarządzane przez ZGM, w tym:	*136*	*83*	*34*	*39*	*12*
Mieszkania kom.	681	389	118	157	39
Mieszk. sprzedane	398	234	76	93	23
Wspólnoty pod obcym zarządem, w tym:	*686*	*765*	*845*	*900*	*944*
Mieszkania kom.	3.774	3.962	4.062	4.056	4.159
Mieszk. sprzedane	4.361	5.001	5.661	6.157	6.447

Z powyższego zestawienia widać, w jakim tempie *wzrasta ilość wspólnot mieszkaniowych pod obcym zarządem*, a tym samym wzrasta w nich liczba mieszkań komunalnych.

Należy w tym miejscu dodać, że gmina posiada we wspólnotach udziały w częściach wspólnych.

2. OCZEKUJĄCY NA MIESZKANIA

Rok	Czas nieoznaczony stan na 31.03	Mieszkania socjalne stan na 31.03	Lokale do remontu stan na 01.01.
2006	91	619	1.287
2007	89	614	1.235
2008	92	611	1.097
2009	84	580	903
2010	76	574	589

Jak wynika z powyższego zestawienia – *w analizowanym okresie zmniejszyła się liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne.* O ile w 2006 r. oczekujących ogółem było 1.997, o tyle na początku 2010 r. – 1.239.

Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej *pozyskuje mieszkania głównie w wyniku ruchu ludności. Stan pozyskanych mieszkań ilustruje poniższa tabela.*

Rok	Liczba mieszkań
2006	**149**
2007	**153**
2008	**183**
2009	**170**
2010 (30.06)	**58**

Z analizy wynika, że *zaspokajanie potrzeb oczekujących na przydział mieszkania komunalnego jest coraz trudniejsze, zwłaszcza w kategorii mieszkań socjalnych, tym bardziej że w tej grupie oczekujących są osoby z wyrokami eksmisyjnymi* z prawem do lokalu socjalnego (średnia roczna liczba nowych wyroków eksmisyjnych wynosi 80).

Część mieszkaniowego zasobu komunalnego stanowi *wydzielony zasób socjalny*, obejmujący aktualnie 30 budynków z 372 lokalami. Największym skupiskiem tych mieszkań jest budynek na ul. Tarnopolskiej (90 mieszkań).

W związku z tym, że *ZGM niewiele pozyskuje lokali socjalnych* w zasobie wydzielonym (średnio rocznie ok. 70 mieszkań), *przekształcane są na lokale socjalne zwalniane mieszkania spoza wydzielonego zasobu.* Są to zwykle mieszkania o małym metrażu i o obniżonym standardzie. Decyzje w tej sprawie podejmuje Prezydent Miasta – na wniosek dyrektora ZGM. Mają one charakter czasowy – na trzy lata.

Ilość przekształconych w ten sposób lokali mieszkalnych prezentuje tabela.

Rok	**Liczba mieszkań przekształconych**
2006	-
2007	31
2008	29
2009	39
2010 (VI)	4

3. PRZYDZIAŁ MIESZKAŃ KOMUNALNYCH

Rok	**Mieszkania na czas nieoznaczony**	**Mieszkania socjalne**	**Zamiany z urzędu**	**Wykwate-rowania**	**Mieszkania do remontu (z wykazu)**	**Ogółem**
2006	68	21	8	11	23	***131***
2007	29	26	6	4	17	***82***
2008	33	59	7	4	25	***128***
2009	43	26	8	20	31	***128***
2010. 30.06.	35	13	1	3	14	***66***

Mieszkania na czas nieoznaczony otrzymały osoby zakwalifikowane i oczekujące na przydział, w tym z listy socjalnej oraz na czas nieokreślony.

Pierwszeństwo najmu lokali socjalnych przysługuje osobom opuszczającym Domy Dziecka i bezdomnym. Poniższe zestawienie przedstawia *liczbę mieszkań przyznanych ww. osobom.*

Rok	Liczba mieszkań dla wychowanków Domu Dziecka	Bezdomni
2006	4	9
2007	9	2
2008	6	4
2009	19	1
2010. 30.06.	15	6

Wychowankowie Domów Dziecka i bezdomni otrzymali mieszkania do remontu na koszt własny.

Ważnym elementem polityki mieszkaniowej gminy pozostaje realizacja wyroków eksmisyjnych. Poniższa tabela prezentuje ilość zaewidencjonowanych w ZGM orzeczeń sądowych z uprawnieniami do lokalu socjalnego.

Stan na 1.01.2010 r.	**237**	**Stan na 30.06.2010 r.**	**276**
w tym:		w tym:	
z zasobu SM „Piekary”	14	z zasobu SM „Piekary”	15
z zasobu LSM	20	z zasobu LSM	21
od osób fizycznych	21	od osób fizycznych	23
z innych zasobów	9	z innych zasobów	10
z zasobu komunalnego	***173***	***z zasobu komunalnego***	***217***

W I półroczu 2010 r. ZGM zrealizował 35 wyroków eksmisyjnych, w sposób następujący:

- od osób fizycznych – 2 – poprzez wskazanie mieszkania do remontu,
- z innych zasobów – 3 – poprzez wskazanie mieszkania do remontu,
- z zasobu komunalnego – 31 – poprzez: eksmisjo – zamiany – 3, przekwalifikowanie na lokal socjalny – 1, zawarcie umowy na czas nieoznaczony po spłacie długu – 5, wskazanie lokalu socjalnego – 8, wskazanie pomieszczenia tymczasowego – 1, wskazanie lokalu do remontu na koszt własny – 3, dobrowolne przekazanie mieszkania lub komisyjne przejęcie mieszkania – 10.

Trzeba tu dodać, że na 31 grudnia 2009 r. zaewidencjonowano 352 orzeczenia, a zrealizowano 115 wyroków; w 2008 r. – 325 orzeczeń, zrealizowano 153 wyroki; w 2007 r. – 288 orzeczeń, zrealizowano – 99.

4. ZAMIANY MIĘDZYLOKATORSKIE

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. 30.06.
Zamiany międzylokatorskie Ogółem (ilość/kwota w zł), *w tym:*	**89** 237.776,50	**76** 340.804,59	**34** 391.215,32	**40** 375.449,65	**18** 102.982,74
Zamiany z oddłużeniem (ilość/kwota w zł)	*31* 180.543,89	*26* 230.072,55	*21* 156.370,53	*29* 242.558,55	*10* 61.871,47
Eksmisjo –zamiany z oddłużeniem	3 57.232,61	7 110.732,04	13 234.844,79	11 132.891,10	3 41.111,27

W latach 2008–2009 *nie zanotowano „czystych" zamian międzylokatorskich*. Natomiast na tym samym prawie poziomie mają miejsce zamiany z oddłużeniem mieszkań komunalnych. Zwiększa się też liczba eksmisjo-zamian.

5. POLITYKA CZYNSZOWA

Poniżej w tabeli przedstawiono kształtowanie się stawek bazowych czynszu w latach 2006–2010.

Wyszczególnienie	2006 r. zł/m kw.	2007 r. zł/m kw.	2008 r. zł/m kw.	2009 r. zł/m kw.	2010 r. zł/m kw.
Mieszkanie socjalne	0,54 od 1.01.2006 r.	0,55 od 1.07.2007 r.	0,56 od 1.04.2008 r.	0,58 od 1.07.2009 r.	0,60 od 1.05.2010
Pozostałe mieszkania	2,64 od 1.01.2006 r.	2,90 od 1.07.2007 r.	3,19 od 1.04.2008 r.	3,32 od 1.07.2009 r.	3,46 od 1.05.2010

Czynsz dla każdego komunalnego mieszkania wyliczany jest indywidualnie na podstawie obowiązującej stawki bazowej czynszu i czynników podwyższających lub obniżających stawkę, uwzględniających: położenie budynku, położenie mieszkania w budynku, wyposażenie budynku i mieszkania w urządzenia techniczne i instalacje oraz ich stan, a także ogólny stan techniczny budynku. Oznacza to, że stawka bazowa może ulec zmniejszeniu lub zwiększeniu do 50%.

Corocznie *z budżetu miasta przeznacza się dotację dla Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej na dopłatę do mieszkań socjalnych.*

Poziom tych dopłat w latach 2006–2010 (plan) obrazuje poniższe zestawienie:

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**
Wysokość dopłaty w zł	154.324,88	175.177,56	276.815,23	342.443,06	380.000,-

6. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI CZYNSZOWYCH

Mimo tego, że stawka bazowa czynszu nie jest wygórowana, to *zaległości z tytułu opłat czynszowych za mieszkania komunalne są wysokie, co prezentuje poniższa tabela:*

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. 30.06.**
Zaległości ogółem w zł	**17.900.849,65**	**18.087.123,47**	**18.107.800,01**	**20.315.634,02**	**22.479.653,92**
Ilość zadłużonych mieszkań kom.	7.498	7.311	6.785	6.357	6.030
Średnia wysokość zadłużenia przypadająca na 1 mieszkanie	2.387,42	2.473,96	2.668,80	3.195,79	3.727,97

Jak widać z zestawienia, w liczbach bezwzględnych *zaległości znacznie wzrosły w 2009 r.* względem r. 2006. *Zmniejszyła się natomiast ilość zadłużonych mieszkań* – z 7.498 w 2006 r. do 6.030 na 30.06.2010 r.

Z analizy statystycznej ZGM wynika, że w I kwartale każdego roku wzrastają zaległości, po czym w kolejnych kwartałach maleją. *Wyjątkowy jest rok 2009, w którym odnotowano w ciągu całego okresu naliczeniowego wzrost zadłużenia,* albowiem w IV kw. tego roku, tj. między stanem zaległości z 30 września, a stanem z 31 grudnia, zaległości wzrosły o ponad 1 mln zł, tj. o 4,76%. *Ogółem w 2009 r. zaległości wzrosły o kwotę ponad 2,1 mln zł, tj. o 10,56%.*

Ponad 35% najemców mieszkań komunalnych ma zaległości od 1 do 30 dni. Na poziomie ok. 11% utrzymują się zaległości od 91 do 180 dni.

Za *pozytywną tendencję analizowanego okresu można uznać zmniejszenie się zaległości powyżej 360 dni* – w 2006 r. z 21,15% (tj. ponad 5 mln zł) do 16,30% (tj. 3,6 mln zł) w 2009 roku.

Zaległości czynszowe występują także w mieszkaniach własnościowych – prawie 400 tys. zł (na koniec 2009 r.), a na lokalach użytkowych ponad 1,6 mln zł.

Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej podejmuje wielokierunkowe działania windykacyjne wobec dłużników, w tym, m. in., spłatę zadłużenia w ratach, wypowiadanie umów najmu, występowanie do komornika sądowego o realizację nakazów zapłaty, występowanie do sądu

z pozwami o zapłatę zaległości i wydanie lokalu, zamiany międzylokatorskie oraz eksmisjo-zamiany z oddłużeniem mieszkania.

Zestawienie ilustruje wielkość umorzeń oraz zaległych należności rozłożonych na raty.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. 30.06.**
Umorzenia w zł	138.266,93	100.443,95	40.074,80	820.752,72	442.273,07
Kwoty rozłożone na raty w zł	3.693.707,40	3.793.203,73	2.996.566,56	1.780.180,02	828.249,29

Rozłożenie należności na raty i umorzenia odbywają się na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XLV/473/06 z dnia 24 kwietnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa – przypadających miastu Legnica lub jej jednostkom organizacyjnym. *Uchwała ta przewiduje umarzanie, odraczanie i rozkładanie na raty należności miasta i jednostek organizacyjnych. Okres spłaty zaległych opłat* jest uzależniony od sytuacji finansowej dłużnika oraz wysokości zadłużenia. Nie może on przekraczać 12 miesięcy, z wyjątkiem *należności czynszowych oraz innych opłat za używanie lokali mieszkalnych, gdzie okres spłaty nie może przekroczyć 60 miesięcy.*

Inną formą pomocy lokatorom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej, jest *udzielanie przez gminę dodatków mieszkaniowych, co prezentuje poniższa tabela.*

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Liczba wydanych decyzji, w tym:	**7.971**	**6.122**	**4.988**	**4.569**
najemcom mieszkań kom.	4.565	3.747	3.099	2.884
najemcom mieszkań spółdzielczych	2.307	1.747	1.369	1.232
mieszkań innych, w tym zakładowych	587	628	520	453
Wartość świadczenia ogółem w zł, w tym:	**6.374.525,-**	**5.675.369,72**	**4.740.881,55**	**4.532.688,82**
dla ZGM	*3.467.294,45*	*3.100.196,12*	*2.728.310,83*	*2.668.046,34*

Na 2010 r. zaplanowano na wypłatę dodatków mieszkaniowych – 4.550.000 zł. *Wypłatą dodatków zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.*

W V kadencji legnickiego samorządu obserwuje się *stały spadek liczby wypłacanych dodatków mieszkaniowych,* co skutkuje zmniejszeniem nakładów na ten cel.

Jak informuje ZGM, *ilość przyznanych dodatków średnio za miesiąc kształtowała się następująco:* w 2006 r. – 2.146; 2007 r. – 1.826; 2008 r. – 1.478; 2009 r. – 1.331; pierwsze półrocze 2010 r. – 1.275.

7. REMONTY BUDYNKÓW KOMUNALNYCH

W analizowanym okresie *nakłady na remonty i konserwacje komunalnych zasobów wyniosły ogółem 41.750.317,64 zł.* Poniższa tabela obrazuje szczegółowo ww. zagadnienie.

Rodzaj finansowania	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Dotacja z budżetu miasta w zł	**5.445.223,12**	**5.487.012,44**	**5.934.185,12**	**5.846.012,93**
Środki własne ZGM w zł	5.542.827,14	4.184.915,41	6.171.345,79	3.138.795,69
OGÓŁEM	**10.988.050,26**	**9.671.927,85**	**12.105.530,91**	**8.984.808,62**

Dotacja z tegorocznego budżetu wynosi 3.755.000 zł. ZGM – z własnych środków zaplanował na remonty kwotę 1.788.000 zł. Trzeba tu dodać, *że udział gminy w remontach wspólnot pod obcym zarządem wyniósł w latach 2006–2009 1.564.433,25 zł*, a plan na ten rok przewiduje 300 tys. zł.

Nadal *istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy potrzebami remontowymi a zrealizowanymi pracami* w zakresie remontów i modernizacji budynków oraz lokali komunalnych. Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej dokonał w 2008 r. analizy w tej dziedzinie. Okazuje się, że *na zadania remontowe, wynikające ze stanu technicznego budynków oraz będące skutkiem poważnych zaległości z lat ubiegłych, niezbędna jest kwota ponad 80 mln zł.* Stanowczo podkreślić trzeba, że ograniczone możliwości prowadzenia zakrojonej na szeroką skalę działalności remontowej ograniczają zadłużenia czynszowe, których poziom na koniec czerwca 2010 r. sięgnął wartości 22,5 mln zł.

Brak odpowiednich pieniędzy sprawia, że *od wielu lat polityka remontowa oparta jest na stopniach pilności. W pierwszej więc kolejności skupia się uwagę na*: usuwaniu awarii, remontach uszkodzonych stropów, kominów, czy balkonów, remontach instalacji elektrycznych i gazowych, remontach pieców i dachów, instalacji wodnej, kanalizacyjnej itp.

Na wielkość i kolejność wydatkowanych pieniędzy na gospodarkę remontową zasobu niebagatelny wpływ mają uchwały remontowe wspólnot mieszkaniowych pod innym zarządem, w których gmina jest jednym ze współwłaścicieli. Gmina ma wówczas ograniczony wpływ na podejmowane przez wspólnoty uchwały.

Zakres rzeczowy remontów i modernizacji budynków komunalnych w latach 2006–2009 prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Liczba remontów dachów (budynki)	**24**	**21**	**14**	**8 + 189**
Liczba remontów elewacji (budynki)	**4**	**4**	**7**	**1**
Liczba ociepleń ścian szczytowych	**-**	**-**	**2**	**1**
Liczba wymienionej instalacji gazowej w klatkach	**27**	**12**	**14**	**5**
Liczba remontów instalacji wod.- kan. w klatkach	**21**	**4**	**-**	**-**
Liczba remontów instalacji elektr. w klatkach	**18**	**5**	**12**	**5**
Liczba wymienionych okien	**581**	**383**	**456**	**428**
Liczba wyremontowanych balkonów	**4**	**15**	**-**	**1**
Liczba wymienionych pieców kaflowych	**538**	**365**	**358**	**276**
Liczba wyremontowanych stropów	**6**	**10**	**5**	**3**
Remont mieszkań pod wykwaterowania z bud. Przeznaczonych do rozbiórki	**13**	**5**	**5**	**17**
Remont klatek schodowych	**-**	**1**	**3**	**-**
Rozbiórki	**12**	**18**	**38**	**6**
Remont mieszkań socjalnych	**19**	**27**	**64**	**32**

Omawiając gospodarkę remontową, *nie sposób pominąć szkód, jakie przyniósł lipcowy huragan w 2009 r.* (23 lipca). *Uszkodzonych zostało wówczas 208 kamienic komunalnych*, w tym 23 budynki ucierpiały bardzo poważnie oraz *111 kamienic zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe.*

ZGM przeprowadził wtedy 189 remontów dachów na ogólną wartość 5.271.154,86 zł. Pieniądze na ten cel pochodziły zarówno ze środków własnych Zarządu, jak i Skarbu Państwa (1.685.098,39 zł), a także darowizn z miasta Wrocławia (150 tys. zł) i miasta Głogowa (100 tys. zł) oraz z budżetu miasta Legnicy.

8. INNE FORMY BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

Mieszkania Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Gmina Legnica od 2004 r. należy do Towarzystwa Budownictwa Społecznego „TBS" Kamienna Góra sp. z o. o., wnosząc doń udziały i aporty w postaci nieruchomości.

Pierwsze mieszkania TBS-owskie oddano do użytku przy ul. Złotoryjskiej (150 mieszkań – adaptacja 2 tzw. „Leningradów") *w lutym 2006 r. W lipcu 2007 r. przekazano kolejne mieszkania w zaadaptowanym obiekcie poszpitalnym przy ul. Daszyńskiego* (44 mieszkania) wraz z dobudowanym budynkiem usługowym. *Od czerwca 2008 r. adaptowane były na cele mieszkalne 4 koszarowce przy ul. Złotoryjskiej, w których przygotowano 207 mieszkań*. Łącznie do września 2010 r. oddano do użytku i zasiedlono 401 mieszkań TBS-u. Aktualnie *w Legnicy oczekuje na mieszkania Towarzystwa 996 osób.*

Budownictwo jedno- i wielorodzinne

Gmina Legnica, wspierając rozwój budownictwa jednorodzinnego, podejmuje wiele działań. *W ślad za sporządzonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, Prezydent Miasta zlecał opracowanie planów operacyjnych*, obejmujących projekty dróg publicznych oraz sieci uzbrojenia podziemnego (wody, kanalizacji sanitarnej, deszczowej), a także oświetlenia ulicznego. Plany te służą określeniu etapów i terminów realizacji inwestycji.

W 2007 r. *opracowano koncepcję uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w rejonie ul. Sudeckiej oraz między ul. Rolniczą i Działkową* (ul. Pszczelarska). Z kolei w 2009 *planem operacyjnym objęto zespół zabudowy jednorodzinnej przy ul. Nowodworskiej*.

W 2007 r. gmina partycypowała w 50% kosztów zadania *na przebudowę ul. Gumińskiego wraz z uzbrojeniem podziemnym i oświetleniem ulicznym* – w ramach umowy z inwestorem budownictwa mieszkaniowego, firmą „Modernbud". Warto tu dodać, że przebudowa tej ulicy przyczyniła się do skomunikowania, przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne 34 działek, zlokalizowanych na „Osiedlu w Alejach" przy al. Rzeczypospolitej.

Z kolei w 2008 r. realizowano *uzbrojenie podziemne przy ul. Rolniczej,* gdzie do sprzedaży wyznaczono jedenaście działek.

Również w 2008 r. gmina zawarła umowy w sprawie organizacji, realizacji oraz współfinansowania zadania *„uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe – sieci i drogi na osiedlu „Piekary" jednostka B* – w trybie inicjatyw lokalnych. Dotychczas wykonano drogi wraz z uzbrojeniem, parking, chodniki, ścieżki rowerowe

i oświetlenie uliczne na ul. Jankowskiego (od ul. Kedywu do ul. Sudeckiej) oraz ul. Powstańców Warszawy (od ul. Kedywu do ul. Sudeckiej i od ul. Fieldorfa do ul. Kedywu wraz ze skrzyżowaniem), a także część ul. Kedywu.

W latach 2006 – 2010 (30 czerwca) *gmina wydała łącznie 124 pozwolenia na budowę domów jednorodzinnych.* Najwięcej pozwoleń wydano w 2008 r. – 44. Natomiast *na budowę nowych budynków wielorodzinnych* wydano łącznie 25 pozwoleń.
Ponadto pod zabudowę mieszkaniową – jednorodzinną *sprzedano w analizowanym okresie 30 działek* (do czerwca 2010 r. – 2), położonych, m. in., przy ul. Rolniczej, Pszczelarskiej, Goździkowej, Okrężnej, Grabowej, Sawy, Odrzańskiej *oraz 7 działek pod budownictwo wielorodzinne z usługami*, m. in., przy ul. Fieldorfa, Wrocławskiej, Bilsego, Chojnowskiej, Nowodworskiej.

Dzięki działaniom inwestycyjnym, podejmowanym przez firmy developerskie, w Legnicy systematycznie przybywa ilość nowych, bądź adaptowanych budynków mieszkalnych.
W opisywanym okresie powstały nowe mieszkania, m. in., przy al. Rzeczypospolitej (adaptacja budynków koszarowych), przy ul. T. Gumińskiego, ul. Wileńskiej, ul. Chocianowskiej i Przemkowskiej (adaptacja budynków koszarowych po wojskach FR) oraz przy ul. Żołnierskiej (adaptacja budynku aresztu).

ROZDZIAŁ X. OCHRONA ŚRODOWISKA

Od wielu lat Legnica znana jest jako miasto przyjazne środowisku, nastawione na ochronę zasobów naturalnych, dbające o stan wód, gleby i powietrza. Potwierdzają to przyznane miastu *tytuły Gminy Przyjaznej Środowisku, Lidera i Mecenasa Polskiej Ekologii*, a także dwukrotnie otrzymana w latach 2008 i 2009 za zaangażowanie w realizację zadań, mających na celu dostosowanie do wymagań unijnych w zakresie ekologii, ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju – *Europejska Nagroda Ekologiczna*.
Za kompleksowe działania na rzecz ochrony środowiska w 2009 r. gmina Legnica zdobyła *wyróżnienie w konkursie „Panteon Polskiej Ekologii*", nad którym patronat sprawuje Minister Środowiska.

Legnica od wieków słynie z piękna przyrody i zabytkowych założeń zieleni, które obecnie stanowią ok. 10% jej całkowitej powierzchni. *W centrum miasta rozciąga się XIX wieczny Park z Palmiarnią, który w znacznym stopniu zniszczył huragan 23 lipca 2009 r.* Do jego odbudowy od razu przystąpili legniczanie. Z pomocą przyszły także władze Lubina, Głogowa oraz Wrocławia, jak również Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz skarb państwa.
Całe miasto dotknięte zostało skutkami tej nawałnicy (wiatr, wiejący z prędkością 130 km/godz., a chwilami nawet do 180 km/godz.). *Najbardziej ucierpiała południowo–wschodnia część miasta oraz Park Miejski. Poważne straty odnotowano też w Parku Gdańskim oraz w Lasku Złotoryjskim* (689 drzew). *Dotkliwe szkody stwierdzono także na obsadzonym starodrzewem Cmentarzu Komunalnym,* gdzie podczas prac porządkowych usunięto 220 powalonych kasztanów i lip. Szerzej na ten temat w dalszej części tego rozdziału.

1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY ZWIĄZANEJ Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Legnica w minionych latach realizowała wielokierunkowe działania w dziedzinie ochrony środowiska oraz ochrony przeciwpowodziowej, w tym modernizowano lub rozbudowywano istniejącą infrastrukturę. *Wykonano, m. in., takie zadania, jak:*

- ze względów przeciwpowodziowych, a także estetycznych corocznie prowadzono prace porządkowe międzywala Kaczawy i konserwacje cieków wodnych: Młynówki oraz Kopaniny, a także rowów melioracyjnych,

- oczyszczenie rurociągu dł. 1.352 m doprowadzającego wody do „Koziego Stawu" i remont oraz rekultywacja „Koziego Stawu", a także oczyszczanie Kanału Rzeszotarskiego doprowadzającego wodę do kąpieliska „Kormoran",
- budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej tłocznej z przyłączami do granic posesji wraz z 2 przepompowniami ścieków w rejonie ul. Wielogórskiej,
- budowa sieci wodociągowej na ul. Pawickiej,
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na ul. Gniewomierskiej,
- budowa separatora do cieku Kopanina na ul. Wrocławskiej/Wandy,
- budowa separatora KD 27 do cieku Kopanina w rejonie ul. Poznańskiej,
- w latach 2006–2008 kontynuowano prace rekultywacyjne terenów skażonych czynnikami ropopochodnymi na byłym lotnisku JAR. Aktualnie prowadzony jest monitoring zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego,
- troszcząc się o czystość najbliższego otoczenia, corocznie likwidowano w mieście „dzikie" wysypiska. Rocznie na ten cel wydatkowano ok. 50 tys. zł, usuwając po 500 ton śmieci w roku,
- w ramach przebudowy ul. II Armii Wojska Polskiego porządkowana jest w tym rejonie gospodarka wodno-ściekowa poprzez: budowę rozdzielczej kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej (dotychczas ogólnospławna), a także budowę separatora do Kaczawy,
- rozpoczęcie w drugiej połowie 2010 r. budowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na odcinku od ul. Nowodworskiej do ul. Pierwiosnków.

2. OCHRONA POWIETRZA

Na stan czystości powietrza w naszym mieście znaczący wpływ ma emisja zanieczyszczeń z systemów zaopatrzenia w ciepło sektora komunalno–bytowego (piece opalane węglem, lokalne kotłownie) *i przemysłu,* przy czym w większości zakłady posiadają urządzenia bądź instalacje, ograniczające emisję zanieczyszczeń do powietrza *oraz z ruchu pojazdów mechanicznych*.

Warto w tym miejscu poinformować, że decyzją Wojewody Dolnośląskiego z dnia 6 grudnia 2006 r. wygasły decyzje wydane przez Wojewodę Legnickiego w sprawie ustanowienia strefy ochronnej Huty Miedzi „Legnica" z 1988 r. oraz zmiany strefy ochronnej Huty z 1989, 1996 i 1998 r., położonej na obszarze gminy Legnica i Krotoszyce. *Huta Miedzi otrzymała od Wojewody Dolnośląskiego pozwolenie zintegrowane, ustalające, że przedsiębiorstwo ograniczyło negatywny wpływ na środowisko do terenu, do którego posiada tytuł prawny.*

Monitoring jakości powietrza prowadzi w naszym mieście Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu Delegatura w Legnicy. Do określenia jakości powietrza wykorzystuje się *pomiary prowadzone za pomocą 2 stacji automatycznych*, zlokalizowanych przy al. Rzeczypospolitej i ul. Złotoryjskiej (KGHM „Polska Miedź" S.A.).
Wysoki poziom zapylenia powietrza, czyli *występowanie ponadnormatywnych wartości średniodobowych pyłu zawieszonego PM 10,* zauważa się w ciągu całego roku, przy czym zwiększona częstość przekroczeń występuje w sezonie grzewczym. *Stężenia średnioroczne ołowiu notowano na niskim poziomie* (1–12% normy) – przy al. Rzeczypospolitej – 11% w 2008 r., 7% w 2009 r. Wyższy poziom stężeń – od 86% normy w 2008 r. do 79% normy w 2009 r. – zanotowano jedynie w stacji pomiarowej przy ul. Złotoryjskiej, zlokalizowanej w rejonie Huty Miedzi „Legnica". Zanotowano tu także wysokie stężenia arsenu oraz epizody wysokich stężeń dwutlenku siarki.

Ruch pojazdów jest odpowiedzialny za emisję tlenków azotu i tlenków węgla oraz węglowodorów aromatycznych. Najistotniejsze dla ograniczenia niskiej emisji z tego źródła jest zmniejszenie przepływu pojazdów przez miasto. *Stąd tak ważna jest budowa dalszych obwodnic miasta,* w tym obwodnicy południowo–wschodniej.

W związku z eksploatacją składowiska odpadów komunalnych do atmosfery trafia znaczna część biogazów, wytwarzanych z odpadów, głównie metanu i dwutlenku węgla. *W Legnicy nastąpiło poważne ograniczenie emisji biogazów do atmosfery poprzez budowę instalacji* do ujmowania i energetycznego wykorzystania gazu składowiskowego. Instalacja składa się ze studni odgazowujących, sieci przesyłowej oraz Małej Elektrowni Gazowej („MEG"). Zakończenie I etapu budowy tej inwestycji wraz z rozruchem nastąpiło w listopadzie 2006 r. Inwestycję zrealizowała firma ENER-G Polska z własnych środków. Produkowana energia elektryczna jest przesyłana do sieci elektroenergetycznej. Instalacja w II etapie została rozbudowana, co pozwoliło na podwojenie w 2009 r. ilości produkowanej energii elektrycznej. Aktualnie 10% zapotrzebowania mieszkańców Legnicy na energię elektryczną może być pokryte energią pozyskaną z biogazowni.

3. ZAOPATRZENIE W WODĘ I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Jedynym dostawcą wody pitnej dla miasta jest *Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.*

Długość sieci wodociągowych w naszym mieście na 30 czerwca 2010 r. wynosiła 241,3 km (na koniec 2006 r. – 235,9 km), a długość podłączeń do nieruchomości wynosi aktualnie 67,4 km (w 2006 r. – 66,7 km).

Zużycie wody oraz strukturę odbiorców wody w latach 2006–2009 prezentuje poniższa tabela.

Grupy odbiorców	**2006 r.** (m sześc.)	**%**	**2007 r.** (m sześć.)	**%**	**2008 r.** (m sześc.)	%	**2009 r.** (m sześc.)	%
Gospodarstwa domowe	3.409.441	54,32	3.376.922	56,64	3.332.534	56,54	3.261.937	56,56
Przemysł	722.159	11,51	721.342	12,10	686.813	11,65	629.530	10,92
Pozostali odbiorcy	729.503	11,62	680.474	11,41	630.925	10,70	660.652	11,46
Gminy	1.415.703	22,55	1.183.550	19,85	1.243.640	21,10	1.214.800	21,06
Razem zużycie	**6.276.806**	100	**5.962.288**	100	**5.893.912**	100	**5.766.919**	100

Podstawową grupę odbiorców stanowiły gospodarstwa domowe. Jak widać z zestawienia *w Legnicy systematycznie spada zużycie wody*, co jest konsekwencją postępującej racjonalizacji korzystania z wody, a także zmniejszania się liczby mieszkańców.
Spółka komunalna – oprócz zaopatrzenia w wodę Legnicy – *sprzedaje wodę sąsiednim miastom, tj. Lubinowi oraz gminom: Lubin, Miłkowice, Kunice, Legnickie Pole, Krotoszyce, Chojnów i Męcinka.*

Legnica jest miastem stabilnym i bezpiecznym ze względu na zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków. Jeśli zaś chodzi o *jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest ona bezpieczna dla zdrowia ludzkiego,* ponieważ spełnia wymagania mikrobiologiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne. Warto tu dodać, że konsumenci otrzymują informacje o jakości wody produkowanej przez LPWiK S.A. na stronie internetowej www.lpwiksa.com.pl.
Woda dostarczana przez spółkę jest pod stałą kontrolą laboratorium LPWiK S.A. oraz Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Laboratorium spółki posiada zatwierdzony przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego *system jakości prowadzonych badań wody pitnej w zakresie 61 badanych parametrów*.

Opłaty za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w latach 2006–2010 ilustruje poniższa tabela (zł/m sześc.).

Grupy odbiorców	Wyszczególnienie	**Od 1.05.2005** Cena brutto (vat 7 %)	**Od 1.05.2006** Cena brutto (vat 7 %)	**Od 1.05.2007** Cena brutto (vat 7 %)	**Od 1.05.2008** Cena brutto (vat 7 %)	**Od 1.06.2009** Cena brutto (vat 7 %)
Gospodarstwa domowe	**Cena ogółem (woda + ścieki)**	**6,09**	**6,35**	**6,50**	**7,15**	**7,79**
	WODA	2,99	3,04	3,19	3,33	3,57
	ŚCIEKI	3,10	3,31	3,31	3,82	4,22
Przemysł	Cena ogółem (woda + ścieki)	**7,81**	**7,86**	**8,01**	**8,33**	**8,64**
	WODA	2,99	3,04	3,19	3,33	3,57
	ŚCIEKI	4,82	4,82	4,82	5,00	5,07
Pozostali odbiorcy	Cena ogółem (woda + ścieki)	**6,09**	**6,35**	**6,50**	**7,15**	**7,79**
	WODA	2,99	3,04	3,19	3,33	3,57
	ŚCIEKI	3,10	3,31	3,31	3,82	4,22

Poniższe zestawienie obrazuje z kolei ilość oczyszczonych ścieków (w m sześc.) w latach 2006–30.06.2010 r.

Grupy odbiorców	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. (I półr.)
Gospodarstwa domowe	**3.387.015**	**3.355.214**	**3.308.265**	**3.240.205**	**1.609.817**
Przemysł	466.821	493.803	496.251	454.635	255.482
Pozostali odbiorcy	679.624	625.867	572.525	590.812	305.343
Gminy	326.379	326.680	352.516	381.390	192.889
Razem	**4.859.839**	**4.801.564**	**4.729.557**	**4.667.042**	**2.363.531**

W 2009 r. *spadek sprzedaży wody i ścieków zanotowano również wśród odbiorców przemysłowych*. Ma to zapewne związek z ograniczaniem produkcji oraz inwestowaniem w bardziej oszczędne, nowoczesne technologie.

W zakresie odprowadzania ścieków obsługiwano: miasto Legnicę oraz wsie z terenu gmin Kunice, Krotoszyce i Legnickie Pole.

Zmodernizowany w 2002 r. *obiekt oczyszczalni ścieków* przy ul. Spokojnej *jest w stanie zutylizować 50 tys. m sześc. ścieków na dobę, osiągając 96% redukcji zanieczyszczeń*.

Legnica posiada system sieci kanalizacji rozdzielczej, w której oddzielnie odprowadzane są ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe, a oddzielnie ścieki opadowe *oraz kanalizacji ogólnospławnej*. Trzeba tu podkreślić, że *w mieście przeważa jednak kanalizacja ogólnospławna* – na koniec czerwca 2010 r. wynosiła 105,7 km, a długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 88,6 km.

Do rejonów nieskanalizowanych lub częściowo skanalizowanych należy zaliczyć: ul. Pawicką – ul. Szczytnicką, ul. Hodowców, Sadowniczą i ul. Warzywną, ul. Nowodworską (od ul. Zamiejskiej do ul. Jaworzyńskiej), ul Żytnią – ul. Żniwną, ul. Borsuczą – ul. Wilczą oraz rejon ul. Jaworzyńskiej od nr 151 do 153 a, b do mostu na Kaczawie.

W rejonach nieskanalizowanych ścieki ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych szamb oraz z zakładów produkcyjno-usługowych wywożone są transportem kołowym – wozami asenizacyjnymi – do oczyszczalni ścieków.

W Legnicy *8 podmiotów ma zezwolenie na prowadzenie na terenie miasta Legnicy działalności w zakresie opróżniania* zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Wiodącą pozycję ma na rynku LPGK sp. z o. o.

Ilość wywiezionych nieczystości płynnych w m sześc. prezentuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. I - VI**
Ilość nieczystości płynnych, ***w tym: z gospodarstw dom.***	**2.427,65** ***214,7***	**2.312,20** ***154,05***	**2.888,95** ***123,00***	**2.109,25** ***105,00***	**1.220,25** ***41,65***

Należy w tym miejscu podkreślić, że *od kilku lat kontynuowane są prace przy modernizacji oczyszczalni ścieków – w części osadowej*. W 2008 r. zakończono modernizację stacji odwadniania osadu i jego ewakuacji z terenu oczyszczalni oraz I etap modernizacji wydzielonej komory fermentacyjnej, a w 2009 r. – etap II, obejmujący, m. in., zainstalowanie nowego układu mieszania wraz z układem zasilania i sterowania. W 2010 r. wyłoniono – w drodze przetargu – wykonawcę na opracowanie dokumentacji technicznej w zakresie minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez hermetyzację zagęszczaczy grawitacyjnych i modernizację układu nadawy oraz odbioru osadu, a także modernizacji części gazowo – energetycznej, w tym instalacji biogazu z wprowadzeniem kogeneracji.

4. GOSPODARKA ODPADAMI

Zadania z zakresu gospodarki odpadami realizowane były zgodnie z *„Planem gospodarki odpadami dla miasta Legnicy”*, przyjętym przez Radę Miejską 25 października 2005 r.

W 2007 r. Prezydent Miasta przedłożył Radzie sprawozdanie z jego realizacji. W tymże roku przygotowano również *„Aktualizację planu gospodarki odpadami dla miasta Legnicy na lata 2008–2011 z perspektywą na lata 2012–2019”* (zgodnie z wymogami ustawowymi plan należy aktualizować co cztery lata). Z kolei *28 grudnia 2009 r. Rada Miejska* – na wniosek Prezydenta – uchwałą nr XLVIII/401/09 *przyjęła „Aktualizację planu gospodarki odpadami*

dla miasta Legnicy na lata 2009–2012 z perspektywą na lata 2013–2020" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Dokument ten zawiera, m. in., cele i kierunki działań w gospodarce odpadami, system gospodarowania oraz prognozę zmian w tej dziedzinie.
Ponadto *w 2009 r. została sporządzona „Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Legnica"* oraz „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Legnica".

Zezwolenie na zbieranie odpadów od mieszkańców – jak podaje Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa – *posiada aktualnie 9 przedsiębiorstw*, przy czym *dominującą pozycję na rynku zajmuje LPGK sp. z o. o., które usuwa ponad 70% odpadów komunalnych.*

Legnica ma zmodernizowane i rozbudowane składowisko odpadów komunalnych (rozbudowa w l. 90. XX w.) przy ul. Rzeszotarskiej. Na 31 grudnia *2009 r. wypełnienie jego pojemności oceniono na 56,4%*. Średnio dziennie na składowisko przyjmuje się ok. 350 Mg odpadów (Mg = megagram, tj. tona).
Składowiskiem zarządza Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.

Na terenie *składowiska trwają nieprzerwanie prace inwestycyjne*. I tak *w 2008 r. uruchomiono mobilną linię do dwuetapowego oddzielenia frakcji drobnej ze zmieszanych odpadów komunalnych.* Jej zadaniem jest rozdzielenie zmieszanych odpadów komunalnych na trzy frakcje: mineralną, organiczną i pozostałą część, tzw. balast. Frakcja organiczna o wielkości od 20 do 100 mm przeznaczona jest do kompostowania, pozostałe frakcje są składowane. *W tym samym czasie uruchomiono również kompostownię pryzmową.* Do zagęszczania odpadów i niwelowania powierzchni składowiska zakupiono kompaktor.

Natomiast *w kwietniu 2010 r. zakończono realizację zadania pn. „System selektywnej zbiórki i odzysku odpadów biodegradowanych odbieranych przez LPGK sp. z o. o."*, w skład którego wchodzi inwestycja pn. *„Kompostownia Odpadów w Systemie Pryzmowym KUSS ze sterowanym napowietrzaniem pryzm"*. W ramach tego przedsięwzięcia wykonano plac kompostowy oraz zakupiono wyposażenie w takie oto urządzenia, jak: rozdrabniarka wolnoobrotowa do rozdrabniania drewna, drobnych gałęzi i odpadów wielkobagarytowych, rozdrabniarko – mieszarka do przygotowywania kompostu surowego, system sterowanego napowietrzania 20 pryzm kompostowych, przesiewacz bębnowy i ładowarka kołowa.

Jak podaje LPGK – uzyskany produkt końcowy w ilości rocznie ok. 15 tys. Mg będzie można zastosować do rekultywacji składowisk odpadów, rekultywacji gruntów zdegradowanych oraz do celów rolniczych i ogrodniczych.
Ww. inwestycja została zrealizowana ze środków własnych spółki oraz z dotacji EkoFunduszu, a także pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
LPGK sp. z o. o. zamierza ponadto wybudować sortownię odpadów komunalnych przy ul. Rzeszotarskiej. Spółka złożyła w listopadzie 2009 r. w Urzędzie Marszałkowskim wniosek o dofinansowanie tej inwestycji z Regionalnego Programu Operacyjnego.

W analizowanym okresie *kontynuowano zadania w dziedzinie selektywnej zbiórki odpadów* na terenie miasta. Aktualnie w Legnicy ustawionych jest 180 pojemników na tworzywo sztuczne, 113 – na szkło i 61 na makulaturę, w tym jest 49 pełnych gniazd, tzn. po 3 ww. pojemniki.
Poniższe zestawienie przedstawia ilość wyselekcjonowanych przez LPGK sp. z o. o. odpadów w Mg, w tym także odpadów niebezpiecznych.

Rodzaj odpadu	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. I - VI**
Szkło	64,0	53,5	86,6	105,1	64,6
Tworzywa sztuczne	191,0	111,8	110,8	87,1	46,8
Papier	74,6	227,5	205,8	151,2	47,6
Metale	221,2	152,7	34,5	0,5	-
Baterie	1,1	4,3	3,4	4,4	3,3
Zużyty sprzęt elektr. i elektroniczny	0,1	3,7	5,7	7,3	1,7

Odpady te spółka dostarcza firmom specjalistycznym prowadzącym recykling.
W mieście prowadzi się ponadto zbiórkę odpadów niebezpiecznych, takich, jak:

- baterii oraz akumulatorów małogabarytowych – np. w 2009 r. zebrano ok. 4.440 kg tych odpadów. Zadanie to realizowane jest w placówkach oświatowych, instytucjach i placówkach handlowych,
- przeterminowanych leków – pilotażowo zbiórkę rozpoczęto w 2007 r., wyznaczając do tego celu 10 wybranych na terenie miasta aptek (na odpady te zakupiono specjalistyczne pojemniki typu „konfiskator" – ze środków Funduszu Ochrony Środowiska). W 2008 r. zakupiono kolejne 10 pojemników. Wyposażonych w nie jest obecnie 20 aptek. W 2009 r. zebrano 1.647 kg tych odpadów.

5. OCHRONA ZIELENI

Rocznie ok. 2 mln zł gmina wydatkowała na utrzymanie i konserwację „płuc" miasta – trzy parki, Lasek Złotoryjski, skwery, zieleńce, użytki ekologiczne, zieleń w ciągach ulicznych oraz na zakupy materiału nasadzeniowego. *Program odnowy zieleni średniej i wysokiej realizowany jest we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy oraz z mieszkańcami*, którzy zgłoszą akces do udziału. Gmina bowiem finansuje zakup sadzonek, natomiast wnioskodawcy przejmują na siebie obowiązek ich wysadzenia oraz pielęgnacji.

Uzupełnieniem tych działań był zakup wyposażenia (corocznie), tj. stylizowanych ławek parkowych i koszy na odpadki.

W ramach modernizacji terenów zielonych, wykonano w opisywanym okresie, m. in.:

- od 2008 r. nową aranżację ma dywan kwiatowy na pl. Słowiańskim oraz w Parku (w pobliżu fontann),
- zakończenie kapitalnego remontu Skweru Orląt Lwowskich (odnowa zieleni niskiej, wymiana nawierzchni alejek na kostkę kamienną, wykonanie wodotrysków – 2006 r.),
- kapitalny remont Placu Powstańców Wielkopolskich (2009 r.) – w ramach rewitalizacji płyty Rynku,
- remont urządzeń zabawowych na placach zabaw (2009 r.),
- montaż „Linarium" w Parku Miejskim na placu zabaw (2009 r.),
- remont nawierzchni ciągu pieszego (I etap) – w ramach rewitalizacji Parku Gdańskiego (2009–2010),
- przebudowa chodnika na al. Orła Białego – od pl. Wilsona (2010 r.),
- urządzenie terenu zieleni miejskiej w rejonie pl. Wolności (2010 r.).

Zabytkowa XIX wieczna Palmiarnia wraz z Parkiem Miejskim stanowią jedną z atrakcji naszego miasta. Obiekty te wymagają przy tym – z jednej strony – systematycznej pielęgnacji oraz konserwacji, z drugiej zaś – modernizacji i rozwoju. Z tej też racji – z inspiracji Prezydenta Miasta – w 2007 r. *opracowano inwentaryzację urbanistyczno-architektoniczną i zielarską Palmiarni wraz z programem funkcjonalnym oraz projektem zagospodarowania terenu.* Na ten cel wydatkowano prawie 160 tys. zł.

W tymże roku wyremontowano w Palmiarni, istniejące od 1889 r., oczko wodne u podnóża odnowionej galerii, zaś w 2008 r. wzbogacono i zmieniono ekspozycję roślinną, a także doposażono ptaszarnię.

Odnośnie zaś *Parku Miejskiego przygotowano projekt indywidualnych rozwiązań*, w tym: rewitalizację obiektów wodnych, sportowych i rekreacyjnych. I tak już *w 2008 r. zmieniło się oblicze Koziego Stawu,* gdzie latem pojawiły się 3 platformy – pływające fontanny napowietrzające wodę i zdobiące jej lustro. *W 2008 r. rozpoczęto prace projektowe w ramach II etapu „Rewaloryzacji Parku Miejskiego i zabytkowego zespołu Palmiarni w Legnicy".*
Huragan, który miał miejsce w Legnicy 23 lipca 2009 r., dokonał ogromnych zniszczeń w Parku i w innych kompleksach zieleni, w tym na Cmentarzu Komunalnym. Fakt ten spowodował, że *program rewitalizacji musiał zostać rozszerzony i zmodyfikowany.*
W legnickim Parku dotkliwie ucierpiała większość drzew. Szczególne spustoszenia zanotowano wokół „Koziego Stawu", w kwartale wyznaczonym ulicami: Witelona, Powstańców Śląskich, Zieloną i Jordana.

Legniczanie bardzo szybko przystąpili do działania. „Razem postawimy nasz Park na nogi, odbudujemy go" – tak brzmiało przekazywane w mieście przesłanie. Wystarczyło tylko zaprosić do wspólnego sprzątania. *Na apel odpowiedziało 2.000 osób, które przez cztery sobotnie przedpołudnia porządkowały Park (1, 8, 22 sierpnia i 19 września).* Były tam wszystkie pokolenia legniczan, od małych dzieci wraz z rodzicami po seniorów. Przyjeżdżali także przyjaciele z sąsiednich miast i gmin. Przychodziły zorganizowane grupy pracowników firm, członkowie różnych organizacji i stowarzyszeń.
Organizacją akcji zajmował się, powołany przez Prezydenta, sztab, złożony z pracowników Biura Prezydenta, Wydziału Infrastruktury Komunalnej oraz Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
Społecznemu „stawianiu Parku na nogi" towarzyszyła intensywna kampania informacyjna i promocyjna, do której włączyły się wszystkie legnickie media, a Redakcja „Polski – Gazety Wrocławskiej" i „Panoramy Legnickiej" wydała specjalny dodatek poświęcony odbudowie Parku i przekazała miastu pierwsze sadzonki nowych drzew. Przygotowano ponadto ulotki, plakaty, banery i serię pamiątkowych butonów z logo akcji dla wszystkich jej uczestników. *Zorganizowano też 3 plenerowe wystawy fotograficzne*: „Legnicki Park 1802–2009" (eksponowana w Parku podczas prac porządkowych), „Razem odbudujemy legnicki Park" (przygotowana przez Redakcję „Polski – Gazety Wrocławskiej" wystawa zdjęć Piotra Krzyżanowskiego z przebiegu akcji, eksponowana na pl. Mariackim) oraz wystawę podsumowującą akcję, prezentowaną wokół Teatru Letniego w Parku.

30 lipca 2009 r. Urząd Miasta uruchomił konto opatrzone hasłem „Darowizna Park Legnica", na którym do końca lipca 2010 r. zgromadzono 211.373,04 zł.

Huragan zniszczył ok. 2,5 tysiąca drzew w Parku Miejskim. Kolejnych ok. 400 drzew bardzo poważnie ucierpiało biologicznie i – mając naderwany układ korzeniowy – ze względów bezpieczeństwa musi być sukcesywnie wymienianych na nowe. Zniszczenia dotyczą w szczególności starodrzewu.
Aktualnie rewitalizacja parku przebiega pod ścisłym nadzorem konserwatorskim, zgodnie z projektem odtworzenia jego historycznej postaci dendrologicznej i zabytkowego założenia. *Do chwili obecnej, w sezonie jesiennym i wiosennym, za pieniądze pochodzące z publicznej zbiórki, służby Urzędu Miasta zakupiły ok. 290 nowych drzew*. Są to kilkunastoletnie sadzonki z rozwiniętym systemem korzeniowym. Wśród dostarczonych drzew znalazły się, m. in.: buki pospolite, dęby szypułkowe, kasztanowce białe, sosny wejmutki, lipy szerokolistne, klony jawory, klony zwyczajne, kasztanowce czerwone, choiny kanadyjskie, leszczyny tureckie, tulipanowiec, platany.
Drzewa odtwarzające historyczny układ przyrodniczy i kompozycyjny parku sadzono w rejonie: Koziego Stawu, ulic: Witelona, Powstańców Śląskich, Korfantego, Mickiewicza i al. Orła Białego. *Łączny koszt zakupu i posadzenia 290 drzew oraz wyremontowania Palmiarni (naprawa jej dachu i murku kosztowała ponad 39 tys. zł) wyniósł ok. 300 tys. zł.*

Opisując wydarzenia z lipca ub. r., należy wspomnieć *Towarzystwo Miłośników Legnicy „Pro Legnica"*, które prowadziło – równoległą do miejskiej – społeczną zbiórkę pieniędzy. Zgromadziło 46.000 zł, przeznaczając te pieniądze na zakup 60 lip drobnolistnych. W akcję tą włączyła się również Galeria Piastów.

Projekt odtworzenia zabytkowych założeń przyrodniczych i nasadzeń zieleni średniej oraz wysokiej wykonany został przez Pracownię Dokumentacji i Projektowania Zieleni „Park" z Bolesławca. Przewidziane do realizacji prace obejmują, m. in.: nasadzenia drzew zgodnie z historycznym układem kompozycyjnym, usunięcie resztek po drzewach całkowicie zniszczonych i zagrażających zawaleniem, a także tych, które nie dają nadziei na odbudowę korony, pielęgnację starodrzewu i pomników przyrody, uporządkowanie przestrzeni wokół pomnika śpiącego lwa, zaprojektowanie ogrodów tematycznych i rabat bordiurowych. *To przedsięwzięcie będzie realizowane w latach 2010–2011.*

6. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Bardzo ważnym elementem aktywności gminy w dziedzinie ochrony środowiska jest od lat edukacja ekologiczna. *Realizowana jest ona zarówno w systemie szkolnym* – przedszkolach i szkołach wszystkich typów, *jak i pozaszkolnym – poprzez, m. in.,* akcje: „Sprzątanie świata" i „Dni Ziemi", konkursy, warsztaty ekologiczne prowadzone przez stowarzyszenia i organizacje oraz placówki oświatowe.

Wiodącym programem edukacyjnym, realizowanym pilotażowo w r. szkol. 2006/2007 w 12 legnickich szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, był *program pn. „Energia ze źródeł odnawialnych"*. W ramach programu przeprowadzono wykłady, warsztaty i wycieczki do miejsc, gdzie funkcjonują instalacje do pozyskiwania energii odnawialnej. Podsumowanie projektu zakończono organizacją seminarium nt. „Zrozumieć Energię – Odnawialne źródła energii elementem zrównoważonego rozwoju", przygotowanym przez Urząd Miasta i Centrum Promowania Innowacji w Energetyce.

Kolejny program, wdrażany przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa wraz Fundacją Ekologiczną „Zielona Akcja", w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach, nosił nazwę *„Legnickie szkoły przyjazne środowisku"*. Jego założeniem było dokonanie oceny wpływu danej placówki na środowisko naturalne. Audyt prowadzili uczniowie i nauczyciele. Ww. projektowi towarzyszył, organizowany od kilku lat, konkurs na zbiórkę odpadów – puszek, baterii i makulatury.

Ukoronowaniem realizacji programu, w którym wzięło udział 30 jednostek oświatowych, była konferencja pn. „Szkoły przyjazne środowisku", zakończona wręczeniem certyfikatów uczestnikom projektu. Program realizowany był przez trzy lata i został zakończony w r. szkol. 2009/2010.

Edukacją ekologiczną zajmuje się już od szesnastu lat Ekobiblioteka wraz z Ośrodkiem Informacji Ekologicznej Legnickiej Biblioteki Publicznej. Corocznie z GFOŚiGW przekazywane były pieniądze na zakup, m. in., księgozbioru czy prasy bądź nagród dla uczestników konkursów o tematyce przyrodniczej, jak np. „Znam zwierzęta chronione". Z każdym rokiem wzrasta liczba odbiorców tej niecodziennej placówki.

Ciekawą inicjatywą Młodzieżowego Centrum Kultury jest *Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka"*, zorganizowany w tym roku już po raz piętnasty.

Swój udział w edukacji ekologicznej ma również Zarząd Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, który we współpracy ze Szkolnym Schroniskiem Młodzieżowym przeprowadza

corocznie konkurs plastyczny i fotograficzny pn. „Chrońmy przyrodę ojczystą", jak również *Fundacja na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego*, organizując badania przesiewowe na oznaczenie stężenia ołowiu we krwi dzieci i „Ekobiesiady" oraz turnusy rehabilitacyjno-lecznicze. Ponadto Fundacja od 1990 r. jest organizatorem międzynarodowej konferencji naukowej, poświęconej prezentacji najnowszych wyników badań w zakresie ochrony zdrowia, zagrożeń środowiskowych i metod leczenia dzieci.

Organizowany corocznie we wrześniu *„Europejski dzień bez samochodu"* wnosi także wkład w edukację ekologiczną dzieci i dorosłych.

7. FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA

Gminny Fundusz tworzą: wpływy za składowanie odpadów na terenie miasta, opłaty i kary za korzystanie ze środowiska, a także za usuwanie drzew i krzewów.

Środki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kształtowały się następująco:

Rok	Stan w zł	Wydatki w zł
2006	1.341.059,39	1.156.874,65
2007	1.459.730,39	1.238.096,88
2008	1.811.266,52	1.283.529,22
2009	3.486.213,51	3.171.114,99
2010 (plan)	2.951.410,-	2.951.410,-

Na Powiatowy Fundusz składają się wpływy za składowanie odpadów na terenie miasta oraz opłaty i kary za pozostałe rodzaje gospodarczego korzystania ze środowiska.

Środki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kształtowały się następująco:

Rok	Stan w zł	Wydatki w zł
2006	549.330,79	393.982,03
2007	560.022,20	423.857,13
2008	602.573,19	385.178,71
2009	922.663,56	796.669,08
2010 (plan)	725.010,-	725,010,-

Fundusze te były wykorzystywane głównie na:

- utrzymanie terenów zieleni parkowej oraz zieleni w mieście,
- pielęgnację zieleni w Zespole Palmiarni,
- zakup materiału nasadzeniowego, drzew, krzewów, bylin i traw,
- zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów,
- inwestycje ekologiczne (dofinansowanie, np. termorenowacja SP nr 9, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2, uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej ul. Gniewomierskiej itp.),
- dotacje dla Ekobiblioteki, Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja", Woj. Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- konserwację i porządkowanie Lasku Złotoryjskiego,
- likwidację dzikich wysypisk.

ROZDZIAŁ XI. EDUKACJA I SZKOLNICTWO WYŻSZE

W ostatnich czterech latach samorządu *kontynuowano* – w myśl Strategii Rozwoju miasta Legnicy 2004–2014 – *przedsięwzięcia służące:*

- upowszechnianiu wychowania przedszkolnego (w Legnicy osiągnięto wskaźnik ponad 80%),
- podnoszeniu poziomu i jakości kształcenia (upowszechnianie nauczania języków obcych od klas pierwszych, a także w przedszkolach oraz technologii informacyjno - komunikacyjnych),
- stwarzaniu swobodnego wyboru ścieżki edukacyjnej przez każdego absolwenta gimnazjum (liczba miejsc w szkołach, różnorodność zawodów i profili, przystąpienie do programu „Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku),
- zapewnieniu bezpiecznych warunków kształcenia i wychowania (monitoring wizyjny placówek, realizacja programu pozaszkolnych zajęć sportowo – rekreacyjnych „Legnicki Animator Osiedlowy"),
- standaryzacja bazy oświatowej (realizacja programu „Szkoła jak nowa").

W analizowanym okresie odnotowano *wzrost miejskich przedszkoli publicznych* – z 14 do 15. Od 1 września 2007 r. działa Miejskie Przedszkole Specjalne nr 5, włączone w strukturę Specjalnego Ośrodka Szkolno–Wychowawczego.

Sieć publicznych szkół podstawowych nie uległa zmianie. Natomiast przestało funkcjonować Gimnazjum nr 6 przy ul. Przemysłowej (od 1 września 2007 r.). Obwód tej placówki przejęły: Gimnazjum nr 5 przy ul. Chojnowskiej i Gimnazjum nr 4 przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie.

W 2009 r. weszły w życie *dwie nowelizacje przepisów oświatowych* – Karty Nauczyciela i ustawy o systemie oświaty – nakładające na organ prowadzący szkoły nowe obowiązki oraz wprowadzające nowe uprawnienia.
Jedną *z istotnych zmian było zapewnienie przez organ prowadzący od roku szkolnego 2009/2010 wszystkim dzieciom w wieku 5 lat możliwości odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego,* a niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola.
Ponadto ustawa wprowadza *od 1 września 2012 r. obowiązek szkolny dla sześcioletnich dzieci.*

W trzyletnim okresie pilotażowym, tj. w latach szkolnych 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, decyzje o rozpoczęciu edukacji dziecka w wieku 6 lat podejmują rodzice i dyrektor szkoły. Warunkiem przyjęcia dziecka do szkoły w tym okresie jest posiadanie przez szkołę odpowiednich warunków organizacyjnych oraz wcześniejsze objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym w roku poprzedzającym rozpoczęcie nauki w szkole.

1. FINANSOWANIE OŚWIATY

Źródła finansowania zadań oświatowych miasta Legnicy w latach 2006–2010 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan 31.03.)**
Subwencja oświatowa i dotacje z budżetu państwa w zł	78.863.563	84.602.900	90.874.461	96.203.228	100.490.402
Środki z innych źródeł	364.825	769.679	46.374	274.491	27.217
Środki gminy	***40.006.741***	***46.992.655***	***57.538364***	***68.794.861***	***67.970.827***
Razem	**119.235.129**	**132.365.234**	**148.459.199**	**165.272.580**	**168.488.446**

Wydatki na zadania oświatowe miasta systematycznie rosną (od 119.235.830zł w 2006 roku do 165.272.580 zł w roku 2009). Wzrasta również kwota środków własnych finansujących zadania oświatowe. Ich udział procentowy w ostatnich latach kształtował się na poziomie od ponad 33% w 2006 r. do prawie 42% w 2009 r.

W nakładach na zadania oświatowe zdecydowanie największą pozycję stanowią wydatki na wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Stanowią one ok. 75 - 80% ogółu wydatków oświatowych. Wzrost udziału wynagrodzeń w strukturze wydatków na oświatę nastąpił po 2000 r. wraz z wprowadzeniem systemu awansu zawodowego nauczycieli.

Zaznaczyć należy, że *gmina ze środków własnych finansowała zadania nie objęte subwencją oświatową. Są to, m. in.*, zadania związane z dowozem uczniów do placówek oraz zadania związane z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi. Corocznie w ramach standaryzacji bazy oświatowej znaczne środki przeznaczane są na inwestycje (11,8 mln zł – 2008 r., 17,8 mln zł – 2009 r.) oraz remonty (5 mln zł – 2008 r., 3,6 mln – 2009 r.).

2. KADRA PEDAGOGICZNA

W roku szkolnym 2009/10 zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze realizowało *1.420 nauczycieli pełnozatrudnionych*. Liczba ta jest zbliżona do stanu zatrudnienia w poprzednich latach szkolnych. I tak: w 2008/09 – 1.412 osób, w 2007/08 także 1412 osób. Najwięcej, bo 774 osoby, co stanowi 55% ogółu pełnozatrudnionych, pracuje w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Systematycznie *wzrasta liczba nauczycieli z pełnymi kwalifikacjami*, tj. nauczycieli z wykształceniem wyższym magisterskim i przygotowaniem pedagogicznym. W minionym roku szkolnym 90,85%, czyli 1290 osób, posiadało wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Siedem osób uzyskało tytuł doktora (0,49%). Nauczyciele z licencjatem stanowią 7,67% (109).

Spada liczba nauczycieli legitymujących się wykształceniem średnim pedagogicznym. W roku 2009/10 zatrudnionych o tym poziomie wykształcenia było 14 nauczycieli, co stanowi 0,99%.

Nauczyciele podnoszą swoje kompetencje zawodowe, uzyskując przygotowanie do nauczania drugiego (754 nauczycieli) lub trzeciego przedmiotu (222 nauczycieli). Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele ze stażem zawodowym w przedziale od 21 do 30 lat pracy.

Przekrój stażowy nauczycieli pełnozatrudnionych w roku szkolnym 2009/10 przedstawia poniższy diagram.

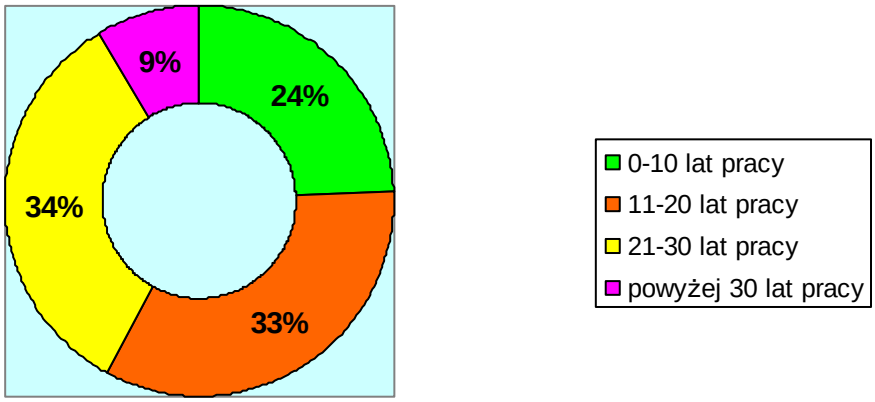

Warto w tym miejscu podkreślić, że ze środków własnych na dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w naszym mieście dofinansowuje się wszystkie indywidualne i zbiorowe formy doskonalenia. Są to m. in.,: studia magisterskie i licencjackie, studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, udział w konferencjach, seminariach, szkoleniach, kursach doskonalących.

Dofinansowanie różnych form doskonalenia i dokształcania nauczycieli

2006r.	2007r.	2008r.	2009r.	Plan 2010r.
990.383	1.013.313	1.072.584	1.200.890	1.336.410

Ponadto Miasto prowadzi *Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli*, którego celem jest inspirowanie, organizowanie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu kompetencji zawodowych nauczycieli służących poprawie jakości pracy szkół i placówek. Ośrodek realizuje zadania z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem w szczególności doradztwa metodycznego.

Wprowadzenie systemu awansu zawodowego nauczycieli stanowi najpoważniejszą - jak dotychczas - modyfikację nauczycielskiej pragmatyki służbowej, która uruchomiła mechanizm motywujący nauczycieli do podwyższania kwalifikacji oraz doskonalenia zawodowego, a także spowodowała podwyżkę płac. Uzyskanie kolejnych stopni awansu zawodowego jest ściśle związane z nowymi zasadami wynagradzania.

Miasto Legnica od 2001 r. przeprowadzało postępowania egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o nadanie stopnia nauczyciela mianowanego. Łącznie w latach 2001–2010 (do sierpnia) przeprowadzono 478 egzaminów dla nauczycieli kontraktowych.

Zmiany w zakresie uzyskiwania przez nauczycieli wyższych stopni awansu zawodowego w latach 2006-2010 przedstawia poniższa tabela. Nastąpił wyraźny wzrost liczby nauczycieli dyplomowanych, powodując tym samym zmniejszenie liczby nauczycieli mianowanych. Liczba nauczycieli kontraktowych i nauczycieli stażystów w zasadzie jest wyrównana. 1151 osób w roku szkolnym 2009/10 to nauczyciele posiadający stopnie awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego i nauczyciela mianowanego. Stanowią oni 81,4% ogółu pełnozatrudnionych.

Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego

Rok szkolny	Nauczyciel dyplomowany	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel stażysta
2006/2007	413	842	202	30
2007/2008	606	567	187	52
2008/2009	662	473	221	56
2009/2010	740	416	212	52

3. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Struktura organizacyjna przedszkoli publicznych

Rok szkolny	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Liczba przedszkoli	14	15	15	15
Liczba miejsc	1.480	1.535	1.545	1.610
Liczba oddziałów	64	65	65	69
Liczba dzieci	1.466	1.538	1.568	1.610
Liczba szkół z oddziałami „0”	3	7	8	9
Liczba dzieci „0” w szkołach podstawowych	108	163	299	308
Wskaźnik upowszechniania wychowania przedszkolnego (dzieci 3-6 lat)	**66,20 %**	**73,32%**	**78,30%**	**80,61%**

Sieć przedszkoli w mieście tworzy *15 przedszkoli publicznych, 7 przedszkoli niepublicznych oraz 6 punktów przedszkolnych* (innych form wychowania przedszkolnego).

W 4 przedszkolach odbywa się realizacja *specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci*. Są to: Miejskie Przedszkole Specjalne dla Dzieci z Zezem i Niedowidzeniem Nr 6, Miejskie Przedszkole Nr 2, Miejskie Przedszkole Nr 13 oraz utworzone w 2007 r. Miejskie Przedszkole Specjalne Nr 5, wchodzące w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

Od kilku lat potrzeby społeczne mieszkańców naszego miasta w zakresie wychowania przedszkolnego były w pełni zaspokajane. *Wszystkim 6 letnim dzieciom zapewniano możliwość realizacji obowiązkowego przygotowania przedszkolnego*.

W latach 2007-2009 z inicjatywy Prezydenta Miasta, w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy, *podjęto działania mające na celu utworzenie dodatkowych grup przedszkolnych dla matek bezrobotnych w ramach aktywizacji zawodowej tych środowisk.* Kwalifikacja dzieci do przedszkoli odbywała się za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, który jednocześnie finansował koszty pobytu dziecka do kwoty 260 zł.

Ponadto *od roku szkolnego 2008/2009,* w związku ze wzrostem zainteresowania rodziców zapisaniem dziecka do przedszkoli, *wystąpiła konieczność zorganizowania większej niż dotychczas liczby miejsc w przedszkolach.* Decyzja o ograniczeniu przyjęć dzieci do pięciogodzinnych oddziałów „0” (z 284 w roku szkolnym 2007/08 do 55 w 2008/2009) umożliwiła zwiększenie liczby grup dziewięciogodzinnych w przedszkolach.

Począwszy od roku szkolnego 2007/08 *systematycznie wzrasta liczba oddziałów i dzieci sześcioletnich,* realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2009/2010 obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego realizowało 308 dzieci w 14 oddziałach „0", usytuowanych w 9 szkołach podstawowych. Dzięki podejmowanym działaniom również *systematycznie wzrasta wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego i obecnie wynosi 80,61%.*

Przedszkola niepubliczne

Rok szkolny	**2006/07**	**2007/08**	**2008/09**	**2009/10**
Liczba dzieci	742	794	795	774
Liczba miejsc	770	770	770	770

Natomiast w 6 funkcjonujących *punktach przedszkolnych* przebywało w roku szkolnym 2009/2010 ok. 100 dzieci.

Dotacje dla przedszkoli i punktów przedszkolnych niepublicznych

2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**Plan 2010 r.**
3.007.224	3.211.776	3.638.712	5.152.804	5.204.410

Odpłatność rodziców (prawnych opiekunów) za świadczenia w zakresie przekraczającym realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego (dla dzieci przebywających w przedszkolu powyżej 5 godzin dziennie) wynosiła za godzinę w 2010 r. 1,98 zł, tj. ok. 174 zł miesięcznie. Ponadto rodzice wnoszą opłatę za żywienie dziecka w wysokości kosztów surowca zużytego do przygotowania posiłków. Stawka żywieniowa wynosi od 4,20 zł do 5.00 zł za 1 dzień, tj. ok. 100 zł miesięcznie za żywienie dziecka.

4. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE

Szkoły podstawowe

Struktura organizacyjna szkół podstawowych

Rok szkolny	**2006/07**	**2007/08**	**2008/09**	**2009/10**
Liczba szkół podstawowych	12	12	12	12
Liczba oddziałów	251	244	233	229
Liczba uczniów	6.118	5.747	5.459	5.236

Jak widać z powyższego zestawienia *zmniejsza się nadal liczba uczniów w szkołach.*

Warto też podać, że *od 1 września 2006 r. uczniowie klas pierwszych rozpoczęli naukę języka angielskiego w ramach realizacji programu wczesnej nauki języków obcych* (w wymiarze 2 godzin tygodniowo w szkołach, dysponujących wykwalifikowaną kadrę). Pieniądze na ten cel pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa, na podstawie deklaracji składanych przez Prezydenta Miasta. *Od roku szkolnego 2008/2009 nauka języka obcego na I etapie edukacyjnym jest już obowiązkowa.*

Sieć szkolna obejmuje 11 ogólnodostępnych szkół podstawowych oraz szkołę artystyczną (Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st.), które prowadzi Gmina Legnica oraz dwie niepubliczne szkoły podstawowe o uprawnieniach szkół publicznych prowadzone przez osobę fizyczną i osobę prawną: Prywatna Szkoła Podstawowa oraz Niepubliczna Katolicka Szkoła Podstawowa im. św. Rodziny.

Szkoły niepubliczne

Rok szkolny	**2006/07**	**2007/08**	**2008/09**	**2009/10**
Liczba uczniów	52	69	84	120
Liczba oddziałów	8	10	11	11

Gimnazja

Gmina od roku szkolnego 2007/2008 prowadzi 10 gimnazjów**,** w tym gimnazjum artystyczne w Zespole Szkół Muzycznych. Do 31 sierpnia 2007r. funkcjonowało Gimnazjum Nr 6 przy ul. Przemysłowej. Decyzję o jego likwidacji poprzedziła wnikliwa analiza sytuacji demograficznej (spadek liczby urodzeń) oraz ocena stanu bazy dydaktycznej (brak sali gimnastycznej, świetlicy, stołówki). Obwód zlikwidowanego gimnazjum przejęły Gimnazjum Nr 4 przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 1a (Zamek Piastowski) i Gimnazjum Nr 5 przy ul. Chojnowskiej.

Pogłębiający się niż demograficzny powoduje *spadek liczby uczniów w gimnazjach. Sytuację w tym zakresie w okresie ostatnich czterech latach szkolnych obrazuje poniższe zestawienie.*

	2006/2007	**2007/2008**	**2008/2009**	**2009/2010**
liczba gimnazjów	11	10	10	10
liczba oddziałów	129	129	126	122
liczba uczniów	***3433***	***3344***	***3170***	***2987***

Należy tu dodać, że we wszystkich gimnazjach prowadzonych przez miasto od września 2008 roku zatrudniani są psycholodzy. Sieć gimnazjów prowadzonych przez gminę uzupełniają *szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych:* Gimnazjum im. Św. Franciszka z Asyżu prowadzone przez Prowincję św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię Zakonu Braci

Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów) w Krakowie (w r. szk. 2009/2010 do 15 oddziałów uczęszczało 277 uczniów), Prywatne Gimnazjum przy ul. Mazowieckiej (w którym uczyło się 36 uczniów w 3 oddziałach) oraz Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (ze 139 uczniami w 6 oddziałach). Łącznie w gimnazjach niepublicznych w roku szkolnym 2009/2010 uczyło się 452 uczniów w 24 oddziałach.

Placówki kształcenia specjalnego

Kształcenie uczniów niepełnosprawnym zapewniono w Zespole Szkół Integracyjnych, Zespole Placówek Specjalnych i Pogotowiu Opiekuńczym. *Organizacja kształcenia uczniów niepełnosprawnych* (Zespół Szkół Integracyjnych, Zespół Placówek Specjalnych) *oraz z zaburzeniami zachowania* (Pogotowie Opiekuńcze) w roku szkolnym 2009/2010 przedstawiała się następująco:

Zespół Szkół Integracyjnych		
	liczba uczniów niepełnosprawnych	liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa Nr 20	240	13
Gimnazjum Nr 9	214	11
Liceum Ogólnokształcące Integracyjne	41	3
Zespół Placówek Specjalnych		
Specjalna Szkoła Podstawowa Nr 12	47	5
Specjalna Szkoła Podstawowa Nr14	36	5
Specjalne Gimnazjum Nr 12	66	5
Specjalne Gimnazjum Nr 14	34	4
Specjalna Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7	50	4
Specjalna Szkoła Przysposabiająca do Pracy	31	5
Pogotowie Opiekuńcze		
	liczba uczniów z zaburzeniami zachowania	liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa Nr 13	51	4
Gimnazjum Nr 13	56	4

5. SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Struktura szkolnictwa ponadgimnazjalnego (szkoły dla młodzieży)

Typ szkoły	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
liczba liceów ogólnokształcących	***9***	***9***	***9***	***9***
liczba uczniów	3007	2980	2905	2772
liczba oddziałów	102	102	102	101
liczba liceów profilowanych	***3***	***3***	***2***	***1***
liczba uczniów	357	282	222	145
liczba oddziałów	14	11	8	6
liczba techników	***11***	***11***	***12***	***12***
liczba uczniów	2133	2192	2058	2025
liczba oddziałów	89	92	88	87
zasadnicze szkoły zawodowe	***3***	***3***	***3***	***3***
liczba uczniów	450	501	543	523
liczba oddziałów	18	19	21	20
technika na podbudowie szkoły zasadniczej	***0***	***0***	***0***	***0***
szkoły policealne	***3***	***2***	***1***	***1***
liczba uczniów	210	107	66	77
liczba oddziałów	10	5	4	4

Absolwenci gimnazjów w większości wybierają nadal naukę w liceach ogólnokształcących. Na drugim miejscu – pod względem popularności wśród młodzieży – plasują się technika.

W dalszym ciągu zauważa się poważny spadek uczniów w liceach profilowanych. Od roku szkolnego 2008/2009 notuje się najniższe – w porównaniu do lat poprzednich – wskaźniki przyjęć to tego typu szkoły.

W analizowanym okresie utrzymuje się pozytywne zjawisko, jakim jest ciągłe zainteresowanie młodzieży nauką w zasadniczych szkołach zawodowych.

Licea ogólnokształcące

Miasto prowadzi 9 liceów ogólnokształcących, wśród nich znajduje się liceum integracyjne oraz z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej (język ukraiński), a także artystyczne

(Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st.). Młodzież licealna osiąga najwyższe laury w konkursach oraz olimpiadach krajowych i zagranicznych.

Sieć liceów ogólnokształcących uzupełniają dwa licea niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych: Akademickie Liceum Ogólnokształcące prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy „Wspólnota Akademicka" oraz Katolickie Liceum Ogólnokształcące prowadzone przez Prowincję św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów) w Krakowie. W roku szkolnym 2009/2010 uczyło się w nich 107 uczniów.

Szkoły zawodowe

Dzięki dalekowzrocznej polityce oświatowej prowadzonej przez miasto nie doszło do marginalizacji szkolnictwa zawodowego. Obecnie *mamy dobrze rozwiniętą sieć publicznych szkół zawodowych, z której chętnie korzysta również młodzież z okolicznych miast i gmin.* Absolwenci gimnazjów mają możliwość kontynuowania nauki we wszystkich typach szkół zawodowych ujętych w systemie szkolnictwa.

Aktualnie *kształcenie zawodowe młodzieży* w Legnicy odbywa się w 8 zespołach szkół, w których funkcjonuje: 12 techników, 3 zasadnicze szkoły zawodowe, liceum profilowane i szkoła policealna. W roku szkolnym 2009/10 w szkołach zawodowych uczyło się 2.790 uczniów, a w r. szkolnym 2008/2009 – 2.889 uczniów.

Obecny stan szkolnictwa zawodowego na terenie Legnicy jest wynikiem między innymi dostosowanej do potrzeb rynku pracy oferty edukacyjnej. Kierunki kształcenia są monitorowane i na bieżąco modyfikowane. W roku 2007 powstało Technikum Mechaniczne, w 2008 r. utworzono Technikum Weterynaryjne, a od 1 września 2010 r. rozpoczęło działalność Technikum Nr 2 przy Zespole Szkół Medycznych (kierunek – technik usług fryzjerskich).

Legnickie szkoły zawodowe posiadają podstawową infrastrukturę do realizacji zadań statutowych, w tym dobrze wyposażone gabinety do nauczania przedmiotów ogólnokształcących. Dysponują także pracowniami do nauki zawodu – jest ich prawie 100. Większość z nich jest wyposażona zgodnie ze standardami, a 41 pracowni posiada uprawnienia do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje.

Ważną rolę w kształceniu zawodowym odgrywa *współpraca szkół z pracodawcami*.

Z inicjatywy Prezydenta Miasta do współpracy zaproszono, m. in., Hutę Miedzi Legnica, Elsur sp. z o.o., Dolnośląską Fabrykę Maszyn Zanam Legmet sp. z o. o. W Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących funkcjonują klasy techniczne, które w wymienionych zakładach odbywają praktyki zawodowe. Coraz większe zainteresowanie bezpośrednią współpracą ze szkołami wykazują firmy z kapitałem zagranicznym. Miasto wspierało i wspiera dyrektorów szkół w nawiązywaniu współpracy z firmami działającymi na terenie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - Winkelmann, TBMECA. W tym roku nawiązano także współpracę z Firmą Härter. Firma podpisała umowy z uczniami Zespołu Szkół Samochodowych oraz Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących na realizację praktycznej nauki zawodu, a także praktyk zawodowych w siedzibie zakładu. W Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych od 2008 r. pod patronatem Firmy Winkelmann tworzona jest klasa przygotowująca do zawodu technika elektronika (specjalność - programista maszyn CNC).

Centrum Kształcenia Praktycznego

W sieci szkół ponadgimnazjalnych znajduje się *Centrum Kształcenia Praktycznego*. Do jego podstawowych zadań należy, m. in., organizowanie i realizowanie zajęć praktycznych dla uczniów szkół zawodowych i dla osób dorosłych, organizowanie i prowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, a także realizowanie innych zadań edukacyjnych związanych z kształceniem i doskonaleniem zawodowym. Obecnie placówka organizuje i prowadzi zadania edukacyjne w następujących branżach: mechanicznej, elektrycznej, elektronicznej, samochodowej i mechatronicznej. *CKP posiada 29 pracowni szkoleniowych. Nowością jest pracownia programowania i obsługi nowoczesnych maszyn skrawających CNC,* w której odbywają się zajęcia z uczniami Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych i Zespołu Szkół Samochodowych. *Z inicjatywy Prezydenta T. Krzakowskiego Centrum podpisało umowę z firmą Winkelmann na kształcenie uczniów w zawodzie operatora obrabiarek skrawających oraz programistów maszyn CNC.* Firma ta wyposażyła placówkę w dwie nowe tokarki CNC oraz maszynę pomiarową z oprogramowaniem komputerowym, a także w podstawowe narzędzia skrawające do tokarek. Posiadanie wymienionych pracowni z odpowiednim wyposażeniem umożliwiło uzyskanie upoważnienia do przeprowadzania zewnętrznych egzaminów, potwierdzających kwalifikacje zawodowe w wielu zawodach. W placówce zajęcia praktyczne odbywają uczniowie legnickich techników i zasadniczych szkół zawodowych, a także uczniowie ze szkół zawodowych funkcjonujących na terenie ościennych gmin.

Sieć legnickich szkół zawodowych uzupełnia publiczny Zespół Szkół Budowlanych PPU „PRIMGABEX” prowadzony przez osobę prawną, kształcący młodzież i dorosłych w zawodach budowlanych.

Osoby, które chcą zdobyć zawód, mogą się kształcić w *szkołach zawodowych niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych wpisanych do ewidencji placówek niepublicznych, prowadzonej przez miasto Legnicę.* Aktualnie funkcjonuje 16 szkół, prowadzonych przez 8 różnych podmiotów, proponujących kształcenie w 17 zawodach. W roku szkolnym 2009/10 w szkołach tych uczyło się około 1.000 osób.

6. KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH

Dorośli mogą skorzystać z *oferty 3 szkół prowadzących kształcenie dorosłych:* Zespołu Szkół Budowlanych, Zespołu Szkół Ekonomicznych i Centrum Kształcenia Ustawicznego. Placówki oferują naukę w gimnazjum, a także umożliwiają zdobycie wykształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym i uzupełniającym liceum ogólnokształcącym. Technikum uzupełniające i szkoły policealne dają możliwość przekwalifikowania się. W roku szkolnym 2009/10 w zajęciach organizowanych przez ww. typy szkół uczestniczyło 690 słuchaczy, a w roku szkolnym 2008/2009 - 620 osób.

Najbogatszą ofertę proponuje *Centrum Kształcenia Ustawicznego*, które jest największą placówką w regionie legnickim kształcącą dorosłych. Centrum w maju 2007 r. uzyskało Certyfikat ISO 9001–2000.

W roku szkolnym 2008/09 w Centrum uruchomiono serwis, służący słuchaczom i nauczycielom do umieszczania materiałów i list zadań, który działa w oparciu o technologię Moodle. Modle jest platformą przeznaczoną do prowadzenia zajęć w formie e-learningu. Platforma edukacyjna została zarejestrowana w światowej sieci Moodle.

W roku szkolnym 2007/08 CKU rozpoczęło w Legnicy edukację dla ludzi „Złotego Wieku, którzy chcieliby poszerzać nieustannie i ustawicznie swoją wiedzę, w ramach *Uniwersytetu Trzeciego Wieku.* Zajęcia odbywają się na 4 kierunkach: filozoficzno-historycznym, społecznym, ekologiczno-zdrowotnym i psychologicznym, w formie wykładów, seminariów oraz lektoratów języka obcego (niemieckiego, angielskiego, rosyjskiego, włoskiego), zajęć komputerowych, zajęć warsztatowych i ruchowych. W roku szkolnym 2009/10 w wykładach i lektoratach z języków obcych uczestniczyło 245 słuchaczy.

7. INNE PLACÓWKI OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZE

Miasto prowadzi 2 placówki działające na rzecz dzieci i młodzieży wymagających zaspokajania specjalistycznych potrzeb w zakresie kształcenia, wychowania i opieki. Są to: *Zespół Placówek Specjalnych i Pogotowie Opiekuńcze.*

Zespół Placówek Specjalnych usytuowany jest w trzech obiektach: przy ulicy Rycerskiej, Tatrzańskiej i Piechoty. W roku szkolnym 2009/2010 w Zespole funkcjonowało 31 oddziałów, w których opieką objętych było 306 wychowanków. W jego strukturze organizacyjnej znajdują się:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy,
- Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy.

W ciągu ostatnich lat baza, zarówno Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, jak i Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego, wzbogaciła się o nowoczesny sprzęt audiowizualny, pracownie komputerowe, pracownię multimedialną i nowoczesne pomoce dydaktyczne realizowane w ramach projektu PFRON „Edukacja". W 2008 r. zakupiono autobus dla potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Łącznie uzyskano z PFRON w latach 2005-2009 dofinansowanie w wysokości 507 tys. zł, a z Europejskiego Funduszu Społecznego - 647 tys. zł.

Do marca 2009 r. Ośrodek mieścił się w budynku przy ul. Tatrzańskiej 9. Aktualnie przy ul. Piechoty 1. Ze środków pozabudżetowych (fundusze unijne, sponsorzy, MEN) wyposażono pomieszczenia Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne na ponad 411 tys. zł.

Od 2 listopada 2006 r. część budynku Szkoły Podstawowej Nr 16 przy ul. Tatrzańskiej 9 przeznaczono na potrzeby uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz na potrzeby specjalnego przedszkola.

Pogotowie Opiekuńcze przy ul. Wojska Polskiego 7 jest placówką opiekuńczo-wychowawczą prowadzącą działania profilaktyczne i resocjalizacyjne na rzecz powrotu dziecka do rodziny własnej lub zastępczych form opieki (rodziny zastępcze, domy dziecka). W budynku przy ul. Wojska Polskiego 7 mieści się internat dla 61 wychowanków, a w budynku przy ul. Wojska Polskiego 10 odbywa się nauczanie w szkole podstawowej i gimnazjum dla uczniów zagrożonych uzależnieniem i niedostosowanych społecznie.

W Legnicy funkcjonują dwie poradnie psychologiczno-pedagogiczne – przy ul. Wrocławskiej 183 i ul. Witelona 8. Placówki te realizują zadania na rzecz dzieci i młodzieży w zakresie wspomagania ich rozwoju, pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zagrożonymi uzależnieniem oraz niedostosowaniem społecznym, a także poradnictwa zawodowego.

W Poradni nr 1 funkcjonuje Młodzieżowy Telefon Zaufania (np. w r. szkolnym 2009/10 przeprowadzono 147 rozmów) oraz *Pomarańczowa Linia* (niesienie pomocy uzależnionym od alkoholu wraz z organizacją grup wsparcia dla rodziców i dzieci pijących alkohol, treningi umiejętności wychowawczych oraz doradztwo).

Rocznie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1 zgłasza się około 1.700 osób, którym udzielane są różne formy pomocy. Na potrzeby kształcenia specjalnego wydano np. w r. szkolnym 2009/2010 116 orzeczeń oraz 1070 opinii, w tym najwięcej w sprawach dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia - 387 opinii, objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole, innej placówce - 176 opinii. Szczególną troską objęto 20 dzieci z zespołem Downa, autystycznych, z głuchotą preningwalną oraz z ciężkimi wadami rozwojowymi sprzężonymi.

Z kolei *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w przy ul. Witelona* przeprowadza rocznie ok. 2.000 różnych badań i zajęć, w tym, m. in., badania pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne. Od 1995 r. przy Poradni funkcjonuje *Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Placówka uczestniczy także w sieci „Niebieskiej linii"*. Od 2006 r. w Poradni prowadzone jest również *doradztwo prawne* przez kancelarię prawną – w ramach wolontariatu.

Młodzieżowe Centrum Kultury - jako placówka wychowania pozaszkolnego jest organizatorem zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, a także wielu konkursów, festiwali i przeglądów. Działa tu ponad 100 różnych kół zainteresowań, do których uczęszcza ok. 1.200 dzieci. MCK jest także organizatorem Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki Ekologicznej oraz Ogólnopolskiego Konkursu Samorządowego Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych".

Szkolne Schronisko Młodzieżowe jest wpisane jest do rejestru międzynarodowych schronisk w światowej organizacji Hostelling International i stowarzyszone w PTSM. Posiada 55 miejsc noclegowych. Rocznie z placówki korzysta ok. 3.000 osób, w tym ok. 200 turystów zagranicznych. Wspólnie z TPD organizowane są w Schronisku turnieje, festyny i inne imprezy masowe, przeznaczone dla dzieci młodzieży z legnickich szkół.

8. EDUKACJA INFORMATYCZNA

W ciągu ostatnich czterech lat *znacznie wzrósł poziom komputeryzacji w placówkach* oświatowo-wychowawczych. 42 placówki posiadają witryny www. Wszystkie szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze mają pocztę elektroniczną. Obecnie *w szkołach funkcjonuje 65 pracowni komputerowych z 860 stanowiskami dla uczniów,* w tym:

- w szkołach podstawowych – 17 pracowni, 186 stanowisk komputerowych,
- w gimnazjach – 12 pracowni, 139 stanowisk komputerowych,
- w szkołach ponadgimnazjalnych – 36 pracowni, 535 stanowisk komputerowych.

Ponadto *w sprzęt komputerowy wyposażono 124 gabinety przedmiotowe i inne sale lekcyjne,* w których *znajduje się 161 stanowisk komputerowych dla uczniów*.

Ze sprzętu komputerowego korzystają także dzieci w wieku przedszkolnym (4 sale komputerowe z 11 stanowiskami), uczestnicy zajęć pozaszkolnych prowadzonych przez nauczycieli Młodzieżowego Centrum Kultury (2 pracownie komputerowe) oraz dzieci i młodzież diagnozowani przez pracowników obu poradni psychologiczno-pedagogicznych. Sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu zainstalowano także w gabinetach pedagogów, w gabinetach logopedycznych oraz w pokojach nauczycielskich.

W większości bibliotek przeprowadzono kompleksową weryfikację księgozbioru i wdrożono programy zapewniające pełną obsługę biblioteki (Mol, Bibliotekarz).
W zakresie tworzenia warunków dla edukacji informatycznej w *bibliotekach szkolnych utworzono 36 centrów multimedialnych,* w tym: *w szkołach podstawowych - 12, w gimnazjach – 6, w szkołach ponadgimnazjalnych – 18, w których łącznie udostępnia się 168 stanowisk komputerowych.*

W szkołach i placówkach utworzono ośrodki komputerowe w postaci „centrum zarządzania" - dyrekcja, sekretariat, księgowość. Doprowadziło to w konsekwencji do podniesienia standardu pracy. *Kadra kierownicza dysponuje łącznie 109 stanowiskami komputerowymi, administracja szkolna pracuje na 260 stanowiskach komputerowych.* Wszystkie posiadają dostęp do Internetu.

Legnica, jako organ prowadzący 51 placówek oświatowo-wychowawczych, podejmuje działania mające na celu usprawnienie pracy poprzez wprowadzanie programów informatycznych. Od 2004 r. skutecznie wdrożono *arkusz zbiorczy Optivum,* a od 2009 r.

z powodzeniem funkcjonuje *Sigma Optivum* – „hurtownia danych oświatowych". Zastosowanie tych programów efektywnie wspomaga proces zarządzania oświatą zarówno w cyklu roku szkolnego, jak i budżetowego.

Zakres wykorzystania nowoczesnych technologii *rozszerzono o elektroniczną rekrutację do szkół ponadgimnazjalnych.* W 2010 r. po raz trzeci nabór do szkół ponadgimnazjalnych *prowadzono drogą elektroniczną przy zastosowaniu internetowego systemu Nabór Optivum.*
Od 2009 r. kwalifikowanie dzieci do legnickich *placówek przedszkolnych odbywa się także przy wykorzystaniu programu elektronicznego***.** Dzięki wykorzystaniu narzędzi informatycznych i właściwej organizacji wymiany danych w przedszkolach i szkołach ponadgimnazjalnych między kandydatami, placówkami i organem prowadzącym proces rekrutacji stał się przejrzysty.

9. REALIZACJA EDUKACYJNYCH PROGRAMÓW

Legnickie szkoły uczestniczą w realizacji *wielu projektów unijnych*. Największe znaczenie – z uwagi na potrzebę odbudowy prestiżu kształcenia zawodowego - mają projekty przygotowane dla szkół zawodowych, i to zarówno te, które dotyczą rozbudowy i modernizacji infrastruktury edukacyjnej, jak i podniesienia atrakcyjności oraz jakości kształcenia. Ich realizacja odbywa się w ramach dwóch unijnych projektów: *„Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku" oraz „Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku"*.

Projekt *„Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku"* ma na celu utworzenie i funkcjonowanie racjonalnej sieci centrów kształcenia zawodowego o charakterze subregionalnym oraz modernizację bazy dydaktycznej szkół zawodowych w ramach wyodrębnionych 7 branż kształcenia zawodowego. Każde z centrów zostanie utworzone na bazie już istniejących szkół i ośrodków kształcenia z zapleczem praktycznej nauki zawodu, kadry nauczycielskiej oraz bazy.
Doposażone będzie kształcenie zawodowe w specjalnościach: budowlanej, mechanicznej (samochodowej), informatycznej, elektro-energetycznej i turystycznej. *Centra powstaną w:* Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych (dla dwóch specjalizacji elektroenergetycznej i informatycznej), Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego, Zespole Szkół Budowlanych.

Dodatkowo w sprzęt technodydaktyczny doposażone zostaną pracownie kształcenia zawodowego w placówkach, w których usytuowane są centra oraz kolejne szkoły zawodowe. Zakłada się, iż w wyniku realizacji tego programu w legnickich szkołach zawodowych powstanie łącznie 76 pracowni wyposażonych zgodnie ze standardami egzaminacyjnymi w danym zawodzie.

W ramach programu legnickie szkoły zawodowe dofinansowane zostaną na kwotę ponad 5,7 mln zł (przez Unię Europejską - 70% kosztów, Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz z budżetu miasta – po 15% kosztów).

Celem projektu *„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku”* jest podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego młodzieży. Szczególnymi działaniami w projekcie objęte są branże: mechaniczna i turystyczna – ze względu na już stwierdzony i nadal prognozowany wzrost zapotrzebowania na fachowców z umiejętnościami oraz kwalifikacjami zawodowymi z obszaru ww. branż. *W Legnicy projekt realizowany jest w 8 szkołach zawodowych:* Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych, Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego, Zespole Szkół Rolniczych, Zespole Szkół Samochodowych, Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących oraz Zespole Placówek Specjalnych.

W 2009 r. Legnica przystąpiła także do realizacji edukacyjnych projektów systemowych. Są nimi:

- *„Pracownia przyrodnicza w każdej gminie”* – którego zadaniem jest odpowiednie przygotowanie nauczycieli przyrody w szkole podstawowej i wyposażenie tej szkoły w nowoczesną pracownię przyrodniczą. *Realizacją tego projektu w gminie Legnica objęta została Szkoła Podstawowa Nr 9.*

- *„Dolnośląska Szkoła liderem zmian w polskim systemie edukacji”*. Projekt ów zakłada wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji, zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – podnoszenie jakości procesu kształcenia oraz wspieranie indywidualnych zainteresowań i zdolności każdego ucznia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności kluczowych poprzez realizację programów rozwojowych na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz podczas wycieczek. *Wśród 50 dolnośląskich szkół, objętych tym programem, znalazły się dwie legnickie szkoły:* Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3 oraz Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących.

Ponadto w wielu legnickich szkołach *realizowane są projekty edukacyjne*, współfinansowane ze środków unijnych, w tym również w ramach Programów Komisji Europejskiej dla Młodzieży - *Młodzież w działaniu* (Gimnazjum Nr 4) , *Uczenie się przez całe życie – Socrates – Comenius* (dwa międzynarodowe projekty w Szkole Podstawowej Nr 19, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4), *Leonardo da Vinci* (Zespół Szkół Ekonomicznych), EURO. T.E.A.M. 2010 European Training Education For Automobile Mechanics For The Year 2010 (Zespół Szkół Samochodowych).

Warto też tu dodać, że *od 2008 r. w legnickich placówkach realizowany jest program edukacji ekologicznej pn. „Życie w przyjaźni ze środowiskiem”*, współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt ów prowadzi Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”.

10. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Zadanie	Lata				
	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**Plan 2010**
Stypendia unijne	448.812	533.407	-	-	-
Stypendia socjalne i zasiłki losowe	1.003.491	924.785	810.026	598.915	540.540
Stypendia dla uczniów pochodzących z rodzin b. pracowników PGR	323.901	79.219	14.717	-	-
Zakup podręczników w ramach programu „Wyprawka szkolna” oraz zakup jednolitego stroju	17.962	107.342	38.950	53.114	-
Stypendia Prezydenta Miasta za osiągnięcia w nauce i sporcie	50.200	50.400	54.700	62.000	60.040
Stypendia dla dzieci romskich		5.520	4.790	8.750	4.160
Pomoc dla dzieci romskich – opłacanie zajęć edukacji przedszkolnej	19.263	15.488	17.191	23.251	22.100
Zakup podręczników i przyborów szkolnych oraz ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków uczniów romskich	17.995	25.659	33.211	26.563	ustalenie wysokości nastąpi w II półroczu 2010 r.
Razem	**1.881.624 zł**	**1.741.820 zł**	**973.585 zł**	**772.563 zł**	**626.840 zł**

Zebrane powyżej dane wskazują *zmniejszenie od 2008 r. wydatków na pomoc materialną,* ponieważ od 2008 r. przestał funkcjonować system pomocy stypendialnej ze środków unijnych (projekt był realizowany w latach 2005–2007 pn. „Stypendia dla uczniów legnickich szkół średnich kończących się egzaminem maturalnym – mieszkańców obszarów wiejskich" w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego), a od 2009 r. nie ma też stypendiów dla uczniów pochodzących z rodzin b. pracowników PGR.

Jak widać z zestawienia gmina opracowała i realizuje od kilku lat *cztery projekty w ramach Ogólnopolskiego Programu na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce.* Pieniądze na ten cel pochodzą z budżetu państwa. Prezydent Miasta współfinansuje stypendia dla uzdolnionych dzieci romskich.

Pomoc materialna uczniom z najuboższych rodzin służy wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz umożliwieniu lepszego startu w dorosłe życie. Celem tych działań jest także zapobieganie segregacji uczniów ze względu na sytuację materialną oraz stworzenie możliwości równego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej. Stąd też w ramach pomocy materialnej, dzieci korzystają z dodatkowych zajęć edukacyjnych, są wyposażane w podręczniki szkolne oraz objęte żywieniem w szkolnych stołówkach.

Dożywianie uczniów

W większości legnickich placówek oświatowych istnieje możliwość zjedzenia posiłku. *Stołówki funkcjonują* we wszystkich legnickich przedszkolach (14), w 11 szkołach podstawowych, w 8 gimnazjach, w 4 szkołach ponadgimnazjalnych. Zorganizowano ponadto dowóz posiłków do 3 szkół podstawowych, 2 gimnazjów i 3 szkół ponadgimnazjalnych. Uczniowie jednej szkoły podstawowej, 3 gimnazjów i 11 szkół ponadgimnazjalnych, w których nie ma stołówek ani cateringu, dochodzą na obiady do innych placówek lub barów. *Z każdym rokiem wzrasta liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach*. I tak: w *2007 r.* dożywianiem objętych było 18% dzieci i młodzieży (3.139), w *2008 r.* odpowiednio – 19% (3.203), natomiast w *2009 r.* – 23% (3.753). W pierwszym półroczu tego roku z posiłków skorzystało aż 3.690 uczniów (23%). Wszystkie legnickie szkoły podstawowe uczestniczą również w programach *„Szklanka mleka"* (łącznie 4.882 uczniów) oraz *„Owoce i warzywa w szkole"* (2.197 uczniów kształcenia zintegrowanego).

11. WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadanie	Lata				
	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**Plan 2010 r.**
Półkolonie					
1)Ferie zimowe - liczba uczestników - nakłady w zł	 295 54.067	 362 61.166	 385 63.729	 304 79.689	 331 87.929
2) Wakacje - liczba uczestników - nakłady w zł	 386 86.073	 450 84.159	 446 109.429	 545 153.855	 162.151
Wyjazdowe formy wypoczynku - liczba uczestników - nakłady w zł	 377 106.064	 352 106.100	 226 107.050	 320 105.174	 107.350
Razem **- liczba uczestników** **- nakłady w zł**	 **1.058** **246.204**	 **1.164** **251.425**	 **1.057** **280.208**	 **1.169** **338.718**	 **357.430**

W analizowanym okresie *gmina z własnych środków wydatkowała na wypoczynek dzieci i młodzieży łącznie 1.473.985 zł.*

Corocznie miasto organizuje dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji wypoczynek oraz dożywianie. Od wielu lat tradycyjnie w okresie wakacji dwie szkoły (Szkoła Podstawowa Nr 4 i Szkoła Podstawowa Nr 7) organizują półkolonie, w ramach których odbywają się różnorodne zajęcia rozwijające zainteresowania, wycieczki krajoznawcze, zawody sportowe. Zajęcia służące rozwojowi zainteresowań oraz uzdolnień dzieci i młodzieży w okresie wakacji odbywają się także na bazie Młodzieżowego Centrum Kultury oraz Szkolnego Schroniska Młodzieżowego.

Pieniądze na wypoczynek dzieci i młodzieży otrzymali również inni organizatorzy, w tym, m. in., legnicki Oddział „Caritasu", niepubliczne świetlice terapeutyczne, stowarzyszenia sportowe, szkoły i inne jednostki organizacyjne gminy. *Pieniądze pochodziły z wpływów za opłaty wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Łącznie z tego źródła przeznaczono na wypoczynek 1.204.061 zł.*

12. INFRASTRUKTURA SZKÓŁ I NAKŁADY NA INWESTYCJE ORAZ REMONTY

Jednym z priorytetów legnickiej oświaty jest poprawa warunków nauczania i wychowania dzieci i młodzieży. Realizowany w tym zakresie *program standaryzacji bazy oświatowej oraz*

sportowo-rekreacyjnej systematycznie wpływa na poprawę stanu obiektów dydaktycznych, jak też na wyposażenie szkół.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat w legnickich obiektach oświatowych wykonano, w ramach inwestycji, szereg zadań. Wiele z nich ma szczególnie korzystny wpływ na oszczędności w zakresie zużycia energii cieplnej (docieplenie budynków dydaktycznych). Znacznej poprawie ulega także stan higieniczno-estetyczny oraz funkcjonalno-użytkowy szkół i placówek oświatowych.

Systematycznie *wzrasta poziom bezpieczeństwa w szkołach* i innych placówkach oświatowych w związku z wdrożeniem *systemu monitoringu*. Z powodzeniem funkcjonuje on obecnie w 29 szkołach. W latach 2007–2009 gmina wydatkowała na ten cel łącznie 1.084.502 zł, w tym 294.704 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa.

Boiska szkolne

Standaryzacja obiektów oświatowych to nie tylko budynki szkolne. *Rozbudowywana jest również baza sportowo-rekreacyjna na terenach szkolnych*, co umożliwia dostępność do uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych przez dzieci i młodzież.

W ostatnich pięciu latach w ramach inwestycji miejskich przebudowano i zmodernizowano boiska w siedmiu szkołach (Szkole Podstawowej Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 7 – Program „Moje Boisko – Orlik 2012", Szkole Podstawowej Nr 9, Szkole Podstawowej Nr 18, Gimnazjum Nr 4, Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2, Zespole Szkół Budowlanych).

Boiska są udostępniane również po zakończeniu zajęć szkolnych dzieciom i młodzieży z pobliskich osiedli w ramach realizowanego programu „Legnicki Animator Osiedlowy" (szerzej na ten temat w Rozdziale „Sport).

Sale gimnastyczne

Stan techniczny szkolnych sal gimnastycznych ulega ciągłej poprawie. Od 2006 r. oddano do użytku *zmodernizowane i przebudowane sale w czterech szkołach*: Szkole Podstawowej Nr 18, Gimnazjum Nr 5, Zespole Placówek Specjalnych, Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2.

Ponadto, *w ramach remontów bieżących*, systematycznej rekonstrukcji poddawane są wszystkie sale wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym oraz z pomieszczeniami magazynowymi na sprzęt sportowy.

W ciągu ostatnich pięciu lat *odrestaurowaniu poddano sale w 11 szkołach*, tj. w Szkole Podstawowej Nr 2, Szkole Podstawowej Nr 6, Szkole Podstawowej Nr 16, Gimnazjum Nr 4,

II Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4, Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych, Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Szkół Rolniczych i Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego.

Kryte baseny

Na terenie miasta istnieją *3 szkoły, w których usytuowane są kryte baseny*: Szkoła Podstawowa Nr 7, Zespół Szkół Budowlanych i Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3. Umożliwiają one uczniom wszystkich legnickich szkół uczestnictwo w zajęciach nauki pływania.

Po zakończeniu zajęć lekcyjnych baseny te prowadzą działalność komercyjną do późnych godzin wieczornych, dzięki czemu mieszkańcy mają możliwość korzystania z basenu i innych urządzeń wodnych za niewielką odpłatnością.

Dodać należy, że *w 2010 r., po całkowitej przebudowie i modernizacji oddano do użytku basen w Szkole Podstawowej Nr 7*, który jest obecnie najnowocześniejszym tego typu obiektem w naszym regionie.

Nakłady na inwestycje i remonty ilustruje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**Plan 2010 r.**
Wydatki inwestycyjne	1.134.456	8.355.648	11.829.577	17.839.143	15.433.8
Wydatki remontowe	2.290.006	2.313.495	5.057.197	3.621.792	1.802.169

Wydatki inwestycyjne na oświatę i wychowanie w latach 2006–2009 systematycznie rosły, co sprzyjało realizacji programu standaryzacji bazy oświatowej i rekreacyjno-sportowej.

Każdego roku w budżecie miasta zabezpieczane są również pieniądze na remonty bieżące oraz konserwacje obiektów oświatowych. Umożliwiają one przede wszystkim poprawę warunków bezpieczeństwa i warunków higieniczno-sanitarnych oraz wpływają na zmniejszenie degradacji budynków, a tym samym na zmniejszenie kosztów ich utrzymania.

Trzeba tu dodać, że *w wyniku huraganu 23 lipca szkody dotknęły także placówki oświatowo-wychowawcze na ogólną kwotę 994.793 zł.* Głównie zostały zniszczone dachy, kominy i obróbki blacharskie oraz ogrodzenia placówek.

13. SZKOLNICTWO WYŻSZE

Legnica staje się coraz prężniejszym ośrodkiem akademickim. Studiuje tu ok. 10 tys. studentów na siedmiu wyższych uczelniach: Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona, Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym Politechniki Wrocławskiej, Wyższej Szkole Menedżerskiej, Wyższej Szkole Zarządzania/Polish Open University Oddział Dolnośląski,

Wyższej Szkole Medycznej LZDZ, Wyższym Seminarium Duchownym i Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych.
Największą uczelnią jest PWSZ im. Witelona, gdzie w roku akademickim 2009-2010 studiowało prawie 6 tys. studentów na studiach dziennych i zaocznych. Uczelnia ta prowadzi studia magisterskie w zakresie zarządzania i inżynierii produkcji.
Legnickie uczelnie, w tym PWSZ, WSM i NKJO współpracują bardzo aktywnie z partnerami zagranicznymi, organizując wymianę studentów i kadry naukowej, a także konferencje i seminaria międzynarodowe oraz warsztaty metodyczne.

Na początku 2010 r. Prezydent Legnicy zaniepokojony senatorskim projektem podporządkowania państwowych wyższych szkół zawodowych samorządom województw, nie zaś ministerstwu, co mogłoby ograniczyć autonomię tych uczelni, wsparł swym zdecydowanie sprzeciwiającym się stanowiskiem władze PWSZ w Legnicy oraz zachęcił do ich poparcia także Radę Miejską.

Legnickie uczelnie włączają się w nurt życia społecznego miasta, organizując, m.in., Juwenalia, Festiwal Piosenki Studenckiej „Pryzmat", a także koncerty jazzowe, które mają charakter otwarty. Wyższa Szkoła Medyczna LZDZ od 2008 r. prowadzi również Uniwersytet Trzeciego Wieku.
W 2009 r. już po raz 12 odbył się w naszym mieście Dolnośląski Festiwal Nauki pod patronatem Prezydenta Legnicy. Sesję wyjazdową Festiwalu organizują uczelnie wrocławskie, ale legnickie uczelnie w tym w szczególności PWSZ i Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej, włączają się aktywnie w jego prawidłowy przebieg w Legnicy.

Prezydent T. Krzakowski cyklicznie spotykał się z przedstawicielami legnickich wyższych uczelni, zapoznając, m.in., z planami rozwojowymi miasta. Podczas tych spotkań rozmawiano także o perspektywach unowocześniania bazy dydaktyczno-naukowej uczelni, poszerzaniu ich oferty edukacyjnej, o współpracy międzyuczelnianej oraz współdziałaniu z władzami miasta.

ROZDZIAŁ XII. KULTURA

Lata 2006–2010 zapiszą się w kronice miasta jako lata nowych, kolejnych wydarzeń artystycznych, poszerzających dotychczasową ofertę. Wspomnieć tu należy, m. in.: Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Miasto" (odbywający się co dwa lata, po raz pierwszy w 2007 r.), Legnica Cantat Superstars (od 2008 r.), czy Kabaretowy Przegląd Pokoleń Artura Andrusa, towarzyszący „Satyrykonowi".

Warto tu również podkreślić *z powodzeniem realizowane prezentacje kulturalne w nowych miejscach miasta,* tj. w Galerii Piastów oraz w Galeriach: Gwarna i Ferio, a także w Sunny Club, Pub Spiż oraz w akademiku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej przy ul. Mickiewicza.

W 2007 r. Prezydent Miasta *ustanowił prestiżowe honorowe wyróżnienie za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury pod nazwą „Złoty Floren Legnicki"*, które otrzymują od 2008 roku podmioty działające na niwie kultury (osoby, organizacje i instytucje).

Nie sposób pominąć szczególnego wyróżnienia, jakim było *zorganizowanie w 2008 r. w Legnicy uroczystości wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska* wraz z blokiem wydarzeń towarzyszących.
W 2008 r. odbył się też *cykl imprez związanych z obchodami 300 lecia Akademii Rycerskiej*.

Za duże osiągnięcie należy uznać uzyskanie przez V Liceum Ogólnokształcące statusu zamiejscowego ośrodka egzaminacyjnego GCSE Art. & Design (General Certificate of Secondary Education) w Cardiff (Walia) – *z zakresu sztuki i projektowania*. Uczniowie V Liceum, zdając praktyczny egzamin, *otrzymują międzynarodowy certyfikat ze sztuki.*
W brytyjskim systemie edukacyjnym jest to tzw. mała matura, która uprawnia do kolejnego etapu egzaminacyjnego na wyższe uczelnie. Trzeba tu wspomnieć, że V LO ma w swej ofercie programowej klasę autorską z edukacją plastyczną i kulturoznawczą.

W analizowanym okresie Legnicę, a właściwie *architekturę Legnicy i jej klimat, upodobali sobie producenci filmowi.* Szczególnym rokiem pod tym względem był *rok 2007*, w którym *realizowano trzy filmy*, w tym dwa zagraniczne we współpracy z polskimi producentami:

„Anonyma – Eine Frau in Berlin" (produkcja kinematografii niemieckiej), „Wilki" (także produkcja niemiecka) oraz *„Mała Moskwa" w reżyserii legniczanina Waldemara Krzystka.* Notabene *prapremiera tegoż filmu odbyła się w legnickim kinie „Ognisko" 17 września 2008 roku.*

Zgodnie ze „Strategią rozwoju kultury w Legnicy w latach 2007–2013 (2020)", *systematycznie poprawia się baza materialna miejskich instytucji kultury*. Kontynuowano rewaloryzację Akademii Rycerskiej, *przeprowadzono konkurs na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej dla zadania „Rewaloryzacja i modernizacja budynków Muzeum Miedzi oraz przyległego do nich lapidarium"* (w 2009 r.).
W latach 2007–2008 *dokonano rewitalizacji obiektu Teatru* – odnowienie elewacji, kamieniarki, stolarki, remont pomieszczeń biurowych oraz pomieszczeń Starego Ratusza, remont i zmiana wystroju kawiarni „Ratuszowa". Pieniądze na ten cel pochodziły z Unii Europejskiej, samorządu województwa dolnośląskiego (ponad 580 tys. zł) i z budżetu miasta (1 mln zł).
W 2009 r. *powiększyła się baza lokalowa Galerii Sztuki* o nowy, dzierżawiony od miasta, lokal – *Galerię „Ring"* (Rynek 12-14) oraz *Legnickiego Centrum Kultury* – o pomieszczenia w Rynku 36 z przeznaczeniem na *Galerię Satyrykonu.*
W 2008 r. *przeniesiono Filię nr 5 Legnickiej Biblioteki Publicznej* na ul. Wielogórską.

Infrastruktura kulturalna miasta wzbogaciła się także o *Multikino,* które oddano do użytku w 2008 r. w Galerii Piastów.

1. STRUKTURA WYDATKÓW

Instytucja	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Ogółem w zł w tym:	***10.996.990,10***	***13.085.932,35***	***13.486.869,81***	***12.119.991,52***	***14.206.260,00***
Teatr	2.603.300,00 *w tym:* *100 tys. zł dotacji celowej Min. Kultury*	*4.384.503,00* *w tym:* *300 tys. zł dotacji cel. Min. Kultury*	3.491.243,86 *w tym:* *dot. cel. budżetu państwa – 186.183,86 zł i Min. Kul. – 321.760 zł*	1.596.955,00	1.500.000,00
Galeria Sztuki	558.649,12	756.720,00	794.056,00	890.600,00	894.210,00

	w tym dot. cel. Min. Kul. – 25 tys.	*w tym dot. cel. Min. Kul. – 28,455*			
Muzeum Miedzi	1.346.676,00	1.456.700,00	2.066.095,00	1.979.000,00	2.085.300,00
LCK	2.448.563,79	2.880.354,00	3.179.917,00	3.746.045,00	2.993.000,00
LBP	3.856.330,93 *w tym dot. z pow. legn. – 20 tys. zł*	3.471.700,00 *w tym dot. z pow. legn. – 30 tys. zł*	3.808.557,00 *w tym dot. z pow. legn. – 30 tys. zł*	3.766.700,00 *w tym dot. z pow. legn. – 35 tys. zł, dot. z budżetu państwa – 21.700,00 zł*	3.732.700,00 *w tym dot. z pow. legn. – 35 tys. zł*
Dotacje celowe dla organizacji poż. publ.	77.994,05	87.928,69	96.446,40	97.803,00	100.000,00
Imprezy miejskie	105.476,21	48.026,66	50.554,55	42.888,52	21.050,00

Przypomnieć należy, że w latach 2006–2008 organem współprowadzącym i współfinansującym legnicki teatr (na podstawie zawartego porozumienia) – obok miasta – był Urząd Marszałkowski. *A od 2009 r. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej stał się instytucją kulturalną województwa dolnośląskiego, współprowadzoną przez samorząd Legnicy*. Stąd też wystąpiło zmniejszenie wydatków – od 2009 roku – w pozycji „Teatr".

Instytucje kultury otrzymują corocznie z miasta dotacje podmiotowe na działalność statutową i utrzymanie obiektów, które systematycznie rosną. Ponadto placówki te otrzymywały *dotacje celowe z budżetu miasta* na zadania i zakupy inwestycyjne.
Jak widać z ww. zestawienia, *placówki wsparte zostały także finansowo dotacjami celowymi z budżetu państwa* na realizację programów z zakresu kultury, objętych mecenatem państwa oraz na promocję działalności artystycznej.

W związku z tym, że *Legnicka Biblioteka Publiczna* obsługuje również powiat legnicki, placówka otrzymuje corocznie *z budżetu starosty stosowną dotację celową.*

Wydatki na *„imprezy miejskie"* związane są z organizacją imprez oraz zakupem nagród dla laureatów różnych konkursów i przeglądów lokalnych.

2. INSTYTUCJE KULTURY

Do końca 2008 r. w Legnicy funkcjonowało pięć samorządowych instytucji kultury: Legnicka Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki, Legnickie Centrum Kultury, Muzeum Miedzi i Teatr im. H. Modrzejewskiej, dla których miasto było organizatorem. Dla tej ostatniej instytucji organem współprowadzącym i współfinansującym był w latach 2006–2008 także Urząd Marszałkowski. *W marcu 2009 r. Teatr*, na mocy porozumienia między samorządem Legnicy i samorządem województwa dolnośląskiego, *stał się instytucją kultury samorządu Dolnego Śląska*, współprowadzony i współfinansowany przez miasto.

Galeria Sztuki – celem działalności tej instytucji jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona profesjonalnej twórczości artystycznej. *Galeria przyciągała uwagę organizowanymi wystawami, których corocznie przybywało.* Ilustruje to poniższe zestawienie.

Rok	Wystawy Ogółem	W tym w Legnicy	Frekwencja ogółem
2006	33	19	29.405
2007	28	17	20.200
2008	35	25	24.500
2009	51	35	37.400

Obok wystaw, związanych z cyklicznymi imprezami, tj. Międzynarodowym Legnickim Festiwalem Srebra „Srebro" i Ogólnopolskim Przeglądem Malarstwa Młodych „Promocje", *można było podziwiać wystawy, prezentujące różnorodne formy polskiej i międzynarodowej sztuki współczesnej. Do najciekawszych można zaliczyć*: „Tutor. W kręgu profesora Bronisława Chyły", „Rzeźba" – Grzegorz Niemyjski, „Malarstwo" – Stanisław Rodziński, „Malarstwo – Artur Nacht-Samborski", „Ziemia i światło" – Aviva Blum.
Galeria *prezentowała również swoje wystawy w tak prestiżowych ośrodkach, jak*: Wrocław, Warszawa, Gdańsk i Wuppertal (miasto partnerskie Legnicy). Brała też *udział w imprezach targowych (jubilerstwo)* – w Gdańsku, Krakowie, Warszawie i w Monachium. Galeria wzięła także udział *w europejskim projekcie „Kryształowe okna"*.

Instytucja ta zajmuje się również *edukacją kulturalną i wychowaniem przez sztukę*, realizując zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w ramach *Otwartej Pracowni Sztuki*. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu. Każdorazowo uczestniczy w nich kilkanaście młodych legniczan. Otwarta Pracownia organizuje zarówno plenerowe akcje plastyczne (zwłaszcza w okresie wakacji w okolicach Rynku i ul. NMP), jak i warsztaty w dziedzinie rysunku, malarstwa i ceramiki. Część zajęć prowadzona była w ramach projektu „ARTport", współfinansowanego

przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz projektu „Artowisko. Miejsce dla sztuki", współfinansowanego przez Fundację „Polska Miedź" (w okresie od listopada 2008 r. do czerwca 2009 r.).

Legnicka Biblioteka Publiczna (LBP) – w jej skład wchodzi 11 filii ogólnych oraz cztery specjalistyczne. W analizowanym okresie LBP realizowała podstawową działalność statutową i różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, w tym np.: spotkania autorskie, promocje książek, konkursy literackie i plastyczne, lekcje biblioteczne, konferencje popularnonaukowe. Biblioteka jest także organizatorem ciekawych zajęć w okresie ferii zimowych oraz podczas wakacji.

Poniższe zestawienie ilustruje działalność biblioteki w latach 2006–2009.

Rok	Ilość wol.	Ilość czytelników	Frekwencja na imprezach (bez czytelni)	Ilość wystaw w Gal. Loża	Ilość konkur-sów	Ilość lekcji bibliot.	Ilość wypo-życzeń	Informacje udzielone
2006		24.987	29.795	8	110	465	473.157	87.481
2007	373.359	23.468	35.856	12	114	502	401.620	84.268
2008	373.000	21.600	33.121	6	91	444	369.813	81.770
2009	354.562	21.500	34.973	8	111	525	377.779	80.145

Jak widać następuje w naszym mieście *spadek czytelników*, a co za tym idzie spadek liczby wypożyczonych książek.

W 2009 r. *zmniejszyła się też ilość książek w stosunku do lat poprzednich*, z powodu wycofania książek zdezaktualizowanych treściowo i zniszczonych. Rocznie placówka zakupuje ok. 3.000 woluminów. Otrzymuje także książki w formie darów (np. w 2009 r. pozyskała ponad 2000). Warto w tym miejscu przypomnieć, że w 2007 r. dr Romuald M. Łuczyński przekazał LBP w wieczysty depozyt zbiór 15 tys. egzemplarzy exlibrisów.

Biblioteka odnotowuje natomiast *wzrost zainteresowania legniczan zbiorami Działu Informacyjno – Bibliograficznego i Regionalnego.* Prężnie działają: *Punkt Informacji Europejskiej i Centrum Dokumentacji Romskiej*. W 2009 r. w filii LBP przy Rynku powstał *Punkt Informacji Prawnej i Zawodowej* (ze środków PFRON).

Legnickie Centrum Kultury (LCK) – z powodzeniem realizowało swoje *sztandarowe imprezy*: Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica cantat", „Satyrykon", Letnią Akademię Filmową i Legnickie Wieczory Organowe oraz Conversatorium Organowe (ta ostatnia impreza nie

odbyła się w 2009 r.). *Nowatorskie* w skali kraju, jak też przyjęte przez publiczność z dużym aplauzem, okazały się *„Legnica Cantat Superstars”* w 2008 r. i *„Legnica Cantat Supersongs”* w 2009 r., na których gwiazdy polskiej muzyki rozrywkowej śpiewały a capella z towarzyszeniem chórów. Gwiazda turnieju w 2010 r. był amerykański wokalista Bobby McFerrin.

W ostatnich latach *instytucja ta prowadzi skuteczną promocję imprez*, w tym w szczególności „Legnicy cantat” i „Satyrykonu”. Z „Legnicą cantat” współpracował Marek Niedźwiecki z radiowej „Trójki” (2007 r.), a z „Satyrykonem” – w ostatnich czterech latach – Grzegorz Miecugow i Tomasz Sianecki z TVN 24 („Szkło kontaktowe”).
Przy tej okazji warto też wspomnieć *o przygotowanych przez LCK wystawach „Satyrykonu” poza granicami kraju* – w 2007 r. – w Jekaterynburgu (Rosja) i w Instytucie Polskim w Budapeszcie; w 2008 r. – w Parlamencie Europejskim w Brukseli, w Trybunale Obrachunkowym w Luksemburgu, Instytucie Polskim w Sofii, podczas Dni Humoru i Satyry w Gabrowie (Bułgaria), w Roanne (miasto partnerskie Legnicy, Francja) oraz w ST Just Martel – na największym festiwalu rysunku we Francji, a także w Kremnicach na Słowacji i w Blansku (Czechy – miasto partnerskie).
Z kolei w 2009 r. *Zespół Pieśni i Tańca „Legnica”* uczestniczył w 25 Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym MAATAF w Izraelu, dając koncerty w wielu miastach, w tym np. w Tel Awiwie i Ber Scheva. Rok wcześniej na ww. festiwalu prezentował się *ZPiT „Kyczera”*.

W analizowanym okresie można było także dostrzec *ciekawszą i bogatszą działalność impresaryjną LCK*. Wyrażało się to, m. in., w organizacji wielu koncertów zarówno dla melomanów muzyki poważnej („Nieszpory ludźmierskie” – w 2007 r., Carmina Burana, Oratorium „Mesjasz” – w 2008 r. „Od Rossiniego do Lehara” – w 2009 r.), jak i dla młodzieży, preferującej inne rodzaje muzyki, a także dla miłośników jazzu. Koncerty organizowano na dziedzińcu PWSZ i Akademii Rycerskiej oraz w takich miejscach, jak: Sunny Club i Pub „Spiż”.
Corocznie organizowane w ramach *Dni Legnicy* w parku, na lotnisku i na dziedzińcu Akademii Rycerskiej występy znanych i popularnych zespołów oraz solistów muzyki rozrywkowej gromadziły tysiące legniczan.
W analizowanym okresie *w ogólnodostępnych formach działalności LCK uczestniczyło:* w 2006 r. – 54.931 osób, w 2007 r. – 95.000, w 2008 r. – 64.671, a w 2009 r. – 93.624.

LCK realizuje także zadania związane z tworzeniem warunków dla rozwoju amatorskiej twórczości artystycznej. Przy tej instytucji działają *liczne zespoły amatorskie i grupy zainteresowań, m. in.:* ZPiT „Legnica", Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczera", Klub Filmowy „Laterna Magica", Zespół Artystyczny Romów etc.
W ostatnich latach powstały, m. in. : Teatr Ognia, Kameralny Zespół Wokalny, Grupa Tańca Breakdance „Bessali".

Muzeum Miedzi (MM) jest instytucją, prowadzącą działalność wystawienniczą oraz popularyzatorską i oświatowo-edukacyjną z zakresu dziejów Legnicy i Zagłębia Miedziowego oraz historii Śląska, a także z innych dziedzin, takich, m. in., jak: dawna oraz współczesna sztuka polska i rzemiosło europejskie, archeologia, mineralogia i numizmatyka.
Muzeum – oprócz ekspozycji stałych, zorganizowało ponad 60 wystaw czasowych, co ilustruje poniższa tabela.

Rok	**Wystawy czasowe**	**Koncerty i recitale**	**Frekwencja ogółem**
2006	11	6	ok. 36.100
2007	17	13	ok. 39.000
2008	19	8	ok. 30.000
2009	16	22	ok. 35.000

Do najciekawszych wydarzeń analizowanego okresu należy zaliczyć wystawy: *Rembrandt – grafika, Biżuteria od biedermeieru do art deco, Usłyszeć obraz. Muzyka w sztuce europejskiej od XV do początków XX w., obrazy i rysunki Elfriedy Springer, ukazujące Legnicę i Śląsk sprzed 1946 r., Koń w malarstwie polskim XIX i XX w., Edward Mirowski – Barwy jesieni, Ten krakowski Japończyk – malarstwo Wojciecha Weissa, Wojciech Siudmak – Diuna – Epopeja fantastyczna.*
W 2009 r. Muzeum przygotowało także wystawę pn. „Akademia Rycerska w Legnicy. Dzieje gmachu i instytucji". Jest to stała ekspozycja placówki.
Od 2006 r. Muzeum jest organizatorem „Nocy muzealnej" (każdego roku w maju), udostępniając wszystkie wystawy w godzinach nocnych. Z tej oferty corocznie korzysta od 1,5 do 2 tys. legniczan.

W 2007 r. *Muzeum Miedzi otrzymało III nagrodę w 27 edycji konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku „Sybilla"* za wystawę „Śląsk – perła w Koronie Czeskiej. Trzy okresy świetności w relacjach artystycznych Śląska i Czech" *oraz ministerialne wyróżnienie*

w kategorii „Dokonania z zakresu zarządzania i organizacji" – za urządzenie i wyposażenie nowych przestrzeni muzealnych w Akademii Rycerskiej.

W omawianym okresie *Muzeum organizowało okolicznościowe koncerty kameralne*, stylowo nawiązujące do prezentowanych wystaw. Ponadto w 2009 r. w ofercie tej placówki znalazły się *dwa cykle koncertów*: „Letnie granie w lapidarium" oraz „Muzyczne czwartki", cieszące się bardzo dużym zainteresowaniem legniczan.

Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w grudniu 2007 r. *obchodził 30 lecie polskiej sceny dramatycznej w Legnicy*, przygotowując na tę okoliczność premierę pt. „Lustracja" w reżyserii K. Kopki. Z tej okazji odbyło się też spotkanie pokoleń ludzi legnickiej sceny i okolicznościowa, multimedialna wystawa „Teatr 30".
W omawianym okresie realizował *ok. 5 spektakli premierowych w roku, w tym, m. in.*: „Sami", „Była już taka miłość, ale nie ma pewności, że to była nasza", „Polacy umierają" – Franza Xavera Keortza, „Fotografie" – Janusza Andermana, „Palę Rosję! – opowieść syberyjska", „Kobieta z bluesem, wariacja na dwa głosy".
Dzięki zaktywizowaniu działań impresaryjnych, Teatr *wzbogacił ofertę dla najmłodszych widzów.*

Rok	**Ilość premier**	**Ilość spektakli**	**Liczba widzów**	**Spektakle dla dzieci**
2006	7	197	22.611	1
2007	5	220	29.000	31
2008	4	187	23.000	24
2009	5	147	28.500	17

Innowacyjność i wysoki poziom artystyczny oraz atrakcyjność repertuaru legnickiego Teatru potwierdzały *liczne nagrody oraz wyróżnienia na festiwalach i przeglądach ogólnopolskich.*
Teatr odbywał także *z powodzeniem podróże artystyczne*, w tym, pod koniec 2006 r. – trzytygodniowe tournee po Stanach Zjednoczonych Ameryki, gdzie ośmiokrotnie wystawił szekspirowskiego „Otella"; w 2009 r. – na dziewięciu scenach Rosji prezentował „Opowieść syberyjską".

We wrześniu 2007 r. Teatr Modrzejewskiej wzbogacił swoje artystyczne projekty o *organizację Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Miasto"*. W jego pierwszej edycji wzięło udział 7 teatrów, w tym 4 zagraniczne – z Włoch, USA, Rosji i Gruzji oraz 3 polskie –

z Krakowa, Wrocławia i Legnicy. W ciągu czterech dni ponad 2.100 widzów obejrzało na siedmiu „scenach" naszego miasta 15 spektakli (6 światowych premier).
W 2009 r. – podczas drugiej edycji festiwalu – w 7 obiektach zaprezentowano 7 premierowych spektakli. Uczestniczyły wówczas teatry z Łotwy, Czech, Węgier, Hiszpanii, Francji i Turcji.

Legnicki teatr prowadzi również *działalność z zakresu edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. Legnicki Klub Gońca Teatralnego we współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Twórczych* (członkami są aktorzy, muzycy, plastycy i instruktorzy teatralni) realizował kilka projektów *aktywnych warsztatów twórczych dla wszystkich grup wiekowych* – głównie na Scenie na Piekarach, m. in.: Szkołę Czarodziejów Wyobraźni, Środę z bajką, Małego Gońca, Warsztaty dla wolontariuszy.
Corocznie organizowane są ponadto *rejonowe eliminacje Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego*.

3. CYKLICZNE IMPREZY KULTURALNE

Cykliczne imprezy kulturalne organizowane przez jednostki gminne, organizacje i stowarzyszenia oraz samorząd.

Lp.	Nazwa imprezy	Organizatorzy
1.	Dni Legnicy	LCK
2.	Dolnośląski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Dzieciopiewy"	MCK
3.	Dolnośląski Przegląd Pieśni i Piosenki Patriotycznej	MCK
4.	Dolnośląskie Spotkania Orkiestr Dętych	LCK
5.	Doroczne obchody „Bliżej książki"	LBP
6.	Dziecięcy Festiwal Kolęd i Pastorałek	DK „Atrium"
7.	Festiwal Kultury Japonii	Legn. Klub Karate Kyokushin
8.	Festiwal Form Audiowizualnych „Intermedialne"	Teatr, Stow. Wspierania Inicjatyw Artystycznych i Kulturalnych „Netcetera
9.	Festiwal Piosenki Studenckiej „Pryzmat"	Stow. „Ikona", PWSZ, LCK
10.	Festiwal Piosenki Dziecięcej „Legnica"	DK „Atrium"
11.	Festiwal Rytmu DRUM BATTLE	Zespół Szkół Muzycznych
12.	Imieniny ulicy Najświętszej Marii Panny	Ośrodek Sportu i Rekreacji
13.	Juvenalia	Porozumienie studentów uczelni legnickich
14.	Koncert Noworoczny Prezydenta Legnicy	UM, LCK
15.	Koncerty jazzowe w Caffe Modjeska	Klub Jazzowy „Blue Monk", Stow. Przyjaciół Teatru
16.	Koncerty Legnickiej Orkiestry Symfonicznej	Tow. Pro Sinfonica, LCK
17.	Konkurs fotograficzny im. M. Pawełka „Legnica"	TML „Pro Legnica"
18.	Legnickie Conversatorium Organowe	LCK
19.	Legnicki Festiwal Srebra	Galeria Sztuki
20.	Legnicki Turniej Tańca Disco	DK „Atrium"

21.	Legnicki Jarmark Staroci	TML „Pro Legnica”
22.	Legnickie spotkania z ludźmi książki	LBP
23.	Legnickie Wieczory Organowe	LCK
24.	Letnia Akademia Filmowa – Warsztaty Filmu Animowanego	LCK
25.	Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą”	Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca, LCK
26.	Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Miasto”	Teatr Modrzejewskiej
27.	Międzyszkolny Przegląd Małych Form Teatralnych „Maska”	Szkoła Podstawowa nr 19
28.	Międzynarodowa Wystawa „Satyrykon”	LCK
29.	Mikołajkowy Turniej Tańca Towarzyskiego	LCK
30.	Noc Świętojańska	OS i R
31.	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka”	MCK, UM
32.	Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini”	ZSz. Muz., Fundacja For Art., LCK, OKiS Wrocław
33.	Ogólnopolski Konkurs Recytatorski	Teatr Modrzejewskiej
34.	Ogólnopolski Przegląd Malarstwa „PROMOCJE”	Galeria Sztuki
35.	Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica cantat”	LCK
36.	Ogólnopolski Turniej Kowali „O srebrne klucze Legnicy”	OS i R
37.	Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „O złotego lwa”	LCK
38.	Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Prezydenta Miasta	MCK
39.	Prezentacje Artystyczne Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Piosenki i Tańca	LCK
40.	Spotkania teatralne „Jasełka”	MCK
41.	Śniadanie u Piastów	Stow. Kobiety Europy
42.	Święto Ogórka	Stow. Kobiety Europy
43.	Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje	Stow. Romów, UM
44.	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	ZHP, OSiR, PWSZ
45.	Wigilia Narodów	Stow. Kobiety Europy

W naszym mieście imprez o charakterze kulturalnym jest oczywiście znacznie więcej, o czym można się przekonać, przeglądając chociażby comiesięcznie wydawany przez Biuro Prezydenta Informator Kulturalny. Powyżej starano się zaprezentować te imprezy, które mają już wieloletnią tradycję i charakter ponadregionalny, bądź kultywują rodzimą kulturę oraz popularyzują kulturę mniejszości narodowych i etnicznych.
Należy tu również wspomnieć o imprezach, organizowanych z okazji świąt państwowych: 1 – 3 maja, 11 listopada, Dzień Europy, wejście Polski do Unii Europejskiej itp.

Jak widać z zestawienia, *organizatorami wydarzeń kulturalnych – obok jednostek gminy, są także organizacje pożytku publicznego*, wzbogacając tym samym ofertę kulturalną miasta. *Prezydent Miasta niejednokrotnie obejmował te imprezy patronatem*, dofinansowując związane z nimi, np.: wydawnictwa, bilbordy czy plakaty, a także fundując puchary, statuetki, bądź nagrody rzeczowe. Nierzadko udzielana była też pomoc organizacyjna.

Dobrymi markami promocyjnymi Legnicy były w dalszym ciągu: Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą” (w 2010 r. odbyła się już 13 edycja festiwalu) i *Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini”*.
Konkurs skrzypcowy, organizowany od 2003 r., stanowi atrakcyjną ofertę dla uczniów szkół muzycznych w wieku 16 – 19 lat. Z roku na rok rośnie zainteresowanie nim ze strony młodych skrzypków i ranga artystyczna imprezy.

W analizowanym okresie kontynuowane były cykliczne działania legnickich organizacji pozarządowych, takie, jak:

- konferencje popularnonaukowe i wydawanie „Szkiców Legnickich” (Towarzystwo Przyjaciół Nauk),
- prowadzenie Społecznego Ogniska Muzycznego (Legnickie Towarzystwo Muzyczne im. S. Moniuszki),
- Legnickie Dni Kultury Kresowej (Stowarzyszenie Kulturalne „Krajobrazy”),
- Ukraińskie Klimaty (Związek Ukraińców w Polsce).

Należy w tym miejscu również podkreślić, że *we współpracy ze Stowarzyszeniem Romów, od czterech lat realizowany jest Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce*, współfinansowany przez budżet państwa. W omawianym okresie organizowano projekt pod nazwą „Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje”.
Na uwagę i uznanie zasługuje także działalność Stowarzyszenia Kobiety Europy, które corocznie przygotowuje trzy ciekawe imprezy: Śniadanie u Piastów, Święto Ogórka i Wigilię Narodów.

Trzeba też odnotować, że *do 2009 r. organizację koncertów muzyki klasycznej prowadziło Towarzystwo Pro Sinfonica, poprzez działalność koncertową Legnickiej Orkiestry Symfonicznej, a także orkiestry dętej* (koncerty i występy okolicznościowe). Organizacja cyklicznych koncertów finansowana była z budżetu miasta – poprzez LCK.

Konkludując, należy zauważyć, że *działalność kulturalna i amatorski ruch artystyczny nie są wyłącznie domeną instytucji kultury. Zadania te są również realizowane przez funkcjonujące w mieście szkoły, spółdzielcze domy kultury oraz osiedlowe kluby.*

ROZDZIAŁ XIII. SPORT, TURYSTYKA, REKREACJA

W myśl „Strategicznych kierunków rozwoju sportu i rekreacji w Legnicy w latach 2004 – 2014", w V kadencji samorządu podejmowane były różnorodne przedsięwzięcia związane z kulturą fizyczną.

I tak w zakresie upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży oraz aktywnego wypoczynku:

- wspierano podmioty prowadzące szkolenie dzieci i młodzieży utalentowanej sportowo, z uwzględnieniem zasad współzawodnictwa Ogólnopolskiego Systemu Sportu Młodzieżowego,
- tworzono i prowadzono klasy sportowe o różnych profilach,
- realizowano program współzawodnictwa sportowego szkół,
- inicjowano i propagowano programy zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, w tym „Legnicki Animator Osiedlowy" i „Umiem pływać",
- rozbudowywano infrastrukturę sportową w mieście.

W zakresie sportu kwalifikowanego:

- tworzono preferencyjne warunki i wspierano dyscypliny sportowe, będące wizytówką Legnicy,
- realizowano program stypendialny, obejmujący sportowców, osiągających wysokie wyniki w krajowym i międzynarodowym współzawodnictwie,
- wspierano osiąganie i utrzymywanie mistrzowskiego poziomu w sportach indywidualnych,
- organizowano w Legnicy krajowe i międzynarodowe zawody oraz imprezy o randze Mistrzostw Polski, Pucharu Polski, czy Pucharu Europy.

Corocznie dokonywano podsumowania legnickich osiągnięć sportowych, honorując wyróżniających się sportowców i trenerów.

Piąta kadencja legnickiego samorządu to także okres przygotowań do organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. Przyznanie bowiem Polsce organizacji EURO 2012 spowodowało zabiegi miast, w tym również Legnicy, o utworzenie w mieście centrum treningowo-pobytowego jednej z drużyn EURO. Legnica znalazła się w gronie 44 miast, które przeszły I etap kwalifikacji.

Do legnickiej kroniki sportowej zapisze się też z pewnością sejmik sportowy, który się odbył 20 listopada 2007 r. – z inicjatywy Prezydenta T. Krzakowskiego.

Debata, z udziałem przedstawicieli: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, nauczycieli akademickich z Wrocławia i Legnicy, Szkolnego Związku Sportowego „Dolny Śląsk" oraz legnickich nauczycieli wychowania fizycznego, a także instruktorów i trenerów oraz pozarządowych organizacji sportowych, *dotyczyła kierunków i perspektyw rozwoju legnickiego sportu dzieci i młodzieży oraz sportu kwalifikowanego*, jak również możliwości pozyskiwania przez różne podmioty środków zewnętrznych, w tym z UE.

Sejmik był także doskonałą okazją do dokonania oceny legnickiego modelu funkcjonowania sportu kwalifikowanego oraz stanu upowszechniania wśród dzieci i młodzieży różnych dyscyplin sportowych, jak również do przedstawienia dokonań w dziedzinie rozwoju infrastruktury sportowej w Legnicy.

1. STRUKTURA WYDATKÓW

Poniższe *zestawienie prezentuje strukturę wydatków w zakresie kultury fizycznej, sportu i turystyki w latach 2006–2010 (plan).*

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	Plan 2010 r.
Dotacja dla OSiR ***w tym:***	2.662.039,88	4.709.045,21	4.671.643,49	3.668.118,30	3.633.480,-
zakupy inwestycyjne	*99.999,98*	*1.438.386,81*	*643.067,60*	*24.939,99*	-
Upowszechnianie kultury fizycznej dzieci i młodzieży	422.616,13	459.515,83	716.997,72	778.832,15	500.000,-
Dofinansowanie na bieżące utrzymanie bazy sportowej	229.403,93	262.965,68	200.000,-	200.000,-	120.000,-
Stypendia sportowe	206.400,-	259.200,-	745.600,-	706.000,-	720.000,-
Sport kwalifikowany	-	-	-	593.049,-	475.000,-
Turystyka	24.000,-	24.000,-	24.000,-	24.000,-	20.000,-
Promocja Legnicy poprzez organizację imprez, usługi i zakup nagród	132.600,-	95.300,-	98.000,-	110.010,-	158.300,-
Ogółem	**3.677.059,94**	**5.810.026,72**	**6.456.241,21**	**6.080.009,45**	**5.626.780,-**

Jak widać z powyższego zestawienia *z każdym rokiem zwiększały się wydatki na promowanie i rozwój różnych dyscyplin sportu oraz kultury fizycznej*.

Od 2007 r. wzrosły także nakłady na Ośrodek Sportu i Rekreacji z powodu przekazania tej jednostce w zarządzanie stadionu sportowego oraz sztucznego lodowiska.

Z kolei *od r. 2009 r. w budżecie pojawiła się nowa pozycja „sport kwalifikowany" – w myśl uchwały Rady Miejskiej nr XXX/273/08* z dnia 27 października 2008 r. *w sprawie warunków*

i trybu wspierania, w tym finansowego, rozwoju sportu kwalifikowanego. Uchwała weszła w życie 29. XI. 2008 r. Od 2008 r. *wzrosły też wydatki na stypendia sportowe* do ponad 700 tys. zł rocznie.

Na bieżące utrzymanie stadionów otrzymują dotacje dwa stowarzyszenia sportowe, tj. KS „Konfeks" – na stadion przy ul. Grabskiego oraz *Autonomiczna Sekcja Piłki Nożnej „Miedź"* – na utrzymanie boisk bocznych przy al. Orła Białego i kompleksu boisk przy ul. Sportowców.

2. BAZA SPORTOWO - REKREACYJNA

Zgodnie z założeniami „Strategicznych kierunków rozwoju sportu i rekreacji w Legnicy w latach 2004 – 2014" w mijającej kadencji *kontynuowano prace w zakresie poprawy jakości istniejących obiektów sportowych oraz uzupełnienia infrastruktury sportowo – rekreacyjnej* w poszczególnych dzielnicach miasta.

Największą inwestycją analizowanego okresu była *modernizacja stadionu miejskiego* przy al. Orła Białego. *W 2010 r. przystąpiono do realizacji zadania „Modernizacja bazy sportowej dla potrzeb dzieci i młodzieży przy Stadionie im. Orła Białego" w Parku Miejskim*. Powstaną dwa boiska do piłki nożnej, w tym jedno ze sztuczną trawą oraz 6 torowa bieżnia o długości 400 m oraz stanowiska do konkurencji technicznych w lekkiej atletyce, w tym, m. in., do skoków w dal i trójskoku, skoku wzwyż, pchnięcia kulą, rzutu dyskiem i oszczepem. Zakończenie tej inwestycji zaplanowano na rok 2011.

Poniższe zestawienie ilustruje wykaz obiektów sportowych i rekreacyjnych zarządzanych przez gminę, bądź jej jednostki.

Obiekt	Zarządzający
2 stadiony piłkarskie (przy al. Orła Białego i ul. Grabskiego)	Ośrodek Sportu i Rekreacji, gmina KS „Konfeks"
Basen kryty „Bąbelek", ul. Mazowiecka	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3
Basen kryty „Delfinek", ul. Polarna	Szkoła Podstawowa nr 7
Basen kryty, ul. Grabskiego	Zespół Szkół Budowlanych
29 boisk wielofunkcyjnych, w tym 16 o sztucznej nawierzchni	m. in.: SP nr 1, SP nr 7, SP nr 9, SP nr 18, SP nr 4, Gimnazjum nr 4 i nr 5, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
7 boisk do gry w piłkę nożną (w tym 1 do mini piłki nożnej)	SP nr 9, SP nr 19, „Moje Boisko Orlik 2012" przy SP nr 7, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego, Zespół Szkół Integracyjnych, ZSO nr 3, Zespół Szkół Budowlanych
Obiekty lekkoatletyczne – bieżnie do konkurencji biegowych i skocznie do skoku w dal – w 10 szkołach, stanowiska do rzutów lub pchnięcia kulą – w 5 szkołach	m. in.: SP nr 18, SP nr 9, Gimnazjum nr 5, II LO, Zespół Szkół Integracyjnych, ZSO nr 2, ZSO nr 3, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego
Hala sportowo-widowiskowa, ul. Lotnicza	OSiR

Hale sportowe – ul. Sejmowa, ul. Głogowska	OSiR
Sale sportowe „duże" o wymiarach areny boiska równych lub większych niż 40m x 18 m	W 32 szkołach, w tym 5 nowoczesnych: Zespół Szkół Integracyjnych, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ZSO nr 2, ZSO nr 3
„Duże sale" sportowe o wymiarach równych lub większych niż 30 m x 20 m	W 4 szkołach: SP nr 7, SP nr 16, V LO, Zespół Szkół Rolniczych
25 „małych sal" oraz 18 „siłowni" z urządzeniami typu „Atlas" i innymi przyrządami do ćwiczeń ogólnousprawniających	W 18 szkołach, m. in.: SP nr 2, SP nr 4, SP nr 9, SP nr 10, SP nr 16, Gimnazjum nr 5, I LO, II LO, ZS Integracyjnych, ZSO nr 2 i nr 3, Zespół Szkół Elektryczno – Mechanicznych, Zespół Placówek Specjalnych,
Korty tenisowe przy ul. Sejmowej i Ogrodowej oraz w 2 szkołach	OSiR, II LO, ZSO nr 2
Baseny otwarte, ul. Radosna, ul. Stroma	OSiR
Kąpielisko „Kormoran", Kąpielisko „Jezierzany"	OSiR
Sztuczne lodowisko, ul. Sejmowa	OSiR
Tor łuczniczy, ul. Radosna	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
2 Skate parki – Park Miejski, ul. Mazowiecka	OSiR, ZSO nr 3
Ścianka wspinaczkowa, ul. Głogowska	OSiR

Należy z uznaniem podkreślić, że *w latach 2006 – 2010 wybudowano, zmodernizowano, bądź wyremontowano obiekty sportowe w 10 placówkach oświatowych*: SP nr 4, SP nr 7, SP nr 9, SP nr 18, Gimnazjum nr 4 i nr 5, ZSO nr 2, Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Placówek Specjalnych.

W pierwszej połowie 2010 r. oddano do użytku nowoczesny basen z 2 nieckami o wymiarach 25 x 12,5 m i 15 x 7,5 m *w Szkole Podstawowej nr 7*. Na obiekcie tym będzie można przeprowadzać zawody pływackie dużej rangi.

W Zespole Szkół Budowlanych, przy którym funkcjonuje Ośrodek Szkolenia Sportowego Młodzieży Uzdolnionej Piłkarsko, *dobiegają końca prace przy budowie nowoczesnego boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą i oświetleniem.*

Istniejące obiekty pozwalają więc rozwijać i upowszechniać wśród dzieci i młodzieży różne dyscypliny sportu. *W placówkach oświatowych, obok lekcji wychowania fizycznego, przeprowadzane są różne zawody i zajęcia pozalekcyjne, albowiem szkolne obiekty sportowe są funkcjonalne i nowoczesne. Na 29 szkół różnego typu, w 21 placówkach mogą być organizowane różne zawody sportowe Szkolnego Związku Sportowego, a także rozgrywki ligowe* (sport kwalifikowany).

Trzeba też tu dodać, że *ze szkolnych obiektów sportowych oraz hal sportowych Ośrodka Sportu i Rekreacji korzystają nieodpłatnie legnickie kluby* na zajęcia szkoleniowe (ok. 300 godzin tygodniowo).

Od kwietnia 2008 r. wdrażany jest w mieście *program zajęć pozalekcyjnych „Legnicki Animator Osiedlowy”*, którego zasadniczym celem jest propagowanie zdrowego i bezpiecznego stylu spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży. Program umożliwia dzieciom i młodzieży uczestnictwo w różnych formach ruchowych w godzinach popołudniowych oraz przyczynia się do lepszego wykorzystania szkolnych obiektów sportowych, a w szczególności otwartych boisk oraz placów do gier i zabaw.
Pilotażowo program był realizowany na terenie 4 placówek (SP nr 19 przy al. Rzeczypospolitej, ZSI przy ul. Wierzyńskiego, ZSO nr 1 przy ul. Senatorskiej, obecnie V LO i ZSO nr 3 przy ul. Mazowieckiej). *Wobec dużego zainteresowania dzieci i młodzieży tymi zajęciami – od września 2008 roku dodatkowo projekt realizowano w kolejnych 4 szkołach* (SP nr 1 przy ul. Kamiennej, SP nr 4 przy ul. Piastowskiej, Gimnazjum nr 5 przy ul. Chojnowskiej oraz Zespół Szkół Samochodowych przy ul. Słubickiej). Natomiast w 2009 r. program zajęć pozaszkolnych „Legnicki Animator Osiedlowy” funkcjonował już przy 13 placówkach oświatowych, w tym na kompleksie boisk „Moje boisko Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej nr 7. Zajęcia – w minimalnym wymiarze 50 godzin miesięcznie (od marca do listopada) – prowadzone są przez animatorów zarówno w dni powszednie, jak i w soboty lub w niedziele. Program realizowany jest także w wakacje. Wydatki na realizację projektu pokrywane są przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz gminę. W 2009 r. koszty te wyniosły ponad 200 tys. zł.

W 2009 r. *gmina otrzymała dotację* w wysokości prawie 30.000 zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki *na realizację zajęć pozalekcyjnych „Promocja umiejętności – Umiem pływać”*. Nauką pływania objęto ok. 400 dzieci z legnickich szkół. Gmina na ten cel dodała środki własne w wysokości ponad 30.000 zł.

3. OŚRODEK SPORTU I REKREACJI

Ośrodek, jako jednostka budżetowa gminy, *jest największym w mieście organizatorem imprez rekreacyjno-sportowych.* W okresie od 2006 r. do lipca 2010 r. przygotował łącznie 164 imprezy. *Do najbardziej cieszących się uznaniem należały*, m. in.: Spływ Samoróbek „O błękitną wstęgę Kaczawy”, Imieniny ulicy Najświętszej Marii Panny, Turniej Kowali „O srebrne klucze Legnicy”, Noc Świętojańska, Grillowanie na „Kormoranie”, Rodzinne Rajdy Rowerowe św. Jadwigi do Legnickiego Pola, Bieg Lwa Legnickiego, Bieg Niepodległości, Europejski Piknik Siatkarski.
Obok imprez masowych o charakterze rekreacyjnym i kulturalnym, OSiR organizował dla dzieci i młodzieży: turnieje „3” koszykarskich, siatkarskie przekładańce, legnicką ligę

amatorów piłki siatkowej oraz legnicką ligę podwórkową, puchary szczęścia dzikich drużyn w halowej piłce nożnej, manewry małolatów, ligę amatorów tenisa ziemnego, turnieje unihokeja itp.
Ośrodek corocznie zagospodarowuje czas wolny dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji, proponując atrakcyjne formy aktywnego wypoczynku, jak np. zawody pływackie na otwartych basenach, czy wakacyjną plażową piłkę nożną i wakacyjny turniej siatkówki plażowej.

Ośrodek Sportu i Rekreacji aktywnie uczestniczy każdego roku w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. *Był również współorganizatorem takich imprez, jak: w 2006 r.* – towarzyski mecz pokazowy piłki ręcznej kobiet: Zagłębie Lubin – Grodniczanka Grodno, *w 2007 r.* – Ogólnopolskie zawody w triatlonie w Jezierzanach, biegi sztafetowe studentów woj. dolnośląskiego; *w 2008 r.* – Mistrzostwa Polski w piłce ręcznej na kąpielisku „Kormoran", wielobój zakładów pracy; *w 2009 r.* – V i VI Turniej eliminacji Mistrzostw Dolnego Śląska w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn na kąpielisku „Kormoran".

W Ośrodku Sportu działa z powodzeniem *Centrum Informacji*, dysponujące bazą danych o Legnicy i regionie. Można tu zaopatrzyć się w materiały promocyjne miasta oraz wydawnictwa o Legnicy i regionie.

W październiku 2007 r. Ośrodek – obok dotychczas zarządzanych obiektów (3 hale sportowe, 2 otwarte baseny kąpielowe, kąpielisko „Kormoran", 2 kompleksy kortów, Kemping w Legnickim Polu oraz Ośrodek Wczasowy w Jezierzanach) – *przejął w zarządzanie*, decyzją Prezydenta Miasta, *stadion sportowy im. Orła Białego, a w grudniu – sztuczne lodowisko*, funkcjonujące na terenie kortów tenisowych przy ul. Sejmowej. Lodowisko cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno młodych legniczan, jak i dorosłych. Prowadzone są tu również zajęcia wychowania fizycznego (nieodpłatnie). Wiosną 2010 r. *Kemping w Legnickim Polu został przekazany nieodpłatnie gminie* Legnickie Pole.

4. SPORT SZKOLNY I KLUBY SPORTOWE

W Legnicy *46 stowarzyszeń kultury fizycznej prowadzi zajęcia upowszechniające kulturę fizyczną i sport.* Wśród nich dwa związki działają w środowisku akademickim – Akademicki Związek Sportowy Wyższej Szkoły Menedżerskiej i Uczelniany Klub AZS PWSZ im. Witelona.

15 Uczniowskich i Międzyszkolnych Uczniowskich Klubów Sportowych z powodzeniem prowadzi, obok zajęć ogólnorozwojowych, takie sekcje, jak: szachów (3 UKS-y), lekkoatletyki (2 UKS-y), łucznictwa, kolarstwa szosowego, pływania, piłki siatkowej chłopców, piłki ręcznej chłopców, siatkówki dziewcząt.
Najpopularniejszymi sekcjami w Legnicy są następujące dyscypliny sportowe: piłka nożna (5 stowarzyszeń), piłka ręczna (2 kluby), szachy (4 kluby) i sporty walki (7 klubów).

Ważne miejsce wśród popularyzatorów kultury fizycznej dzieci i młodzieży zajmuje Legnicki Szkolny Związek Sportowy – główny organizator imprez sportowych w ramach współzawodnictwa szkół w mieście w trzech kategoriach: dla szkół podstawowych – igrzyska młodzieży, dla gimnazjów – gimnazjady, a dla szkół ponadgimnazjalnych – licealiady.
Zawody (z podziałem na kategorie dziewcząt i chłopców) były przeprowadzane w takich dyscyplinach sportowych, jak np. biegi przełajowe, mityngi halowe lekkiej atletyki, zawody lekkoatletyczne, czwórbój i trójbój lekkiej atletyki oraz w zespołowych grach sportowych – mini koszykówka, piłka siatkowa, mini siatkówka, piłka koszykowa, piłka ręczna, piłka nożna, zawody szachowe, drużynowe zawody pływackie oraz indywidualne zawody w pływaniu.
Jak wynika ze sprawozdania Legnickiego Szkolnego Związku *z każdym rokiem wzrasta liczba dzieci i młodzieży, uczestniczących w zawodach sportowych.* O ile np. w roku szkolnym 2008/2009 uczestniczyło w imprezach ogółem ponad 3.500 młodych legniczan, o tyle w r. szk. 2009/2010 – prawie 4.000.

Wśród klubów, prowadzących szkolenie dzieci i młodzieży w sportach indywidualnych wyróżniają się: Legnicki Klub Taekwon-do, OSŁ Dzieci i Młodzieży „Strzelec", ASS „Miedź" (szachy), Klub Karate Shotokan „Tora", *a w grach zespołowych*: ASPN „Miedź" (piłka nożna), KS „Konfeks" (piłka nożna), Młodzieżowe Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Siódemka" i UKS „Dziewiątka" (piłka ręczna).

Zajęcia sportowe i sportowo-rekreacyjne prowadzone są też w ogniskach Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej – „Śródmieście" i „Olimp". W TKKF „Olimp" funkcjonują trzy sekcje: aerobic, kickboxing i karate. Siedzibę ma w nim także prężnie działający Ośrodek Sportów Łuczniczych Dzieci i Młodzieży „Strzelec". Natomiast TKKF „Śródmieście" od lat skupia zawodników sportów siłowych – trójboju i kulturystyki.

Turystykę kolarską oraz kolarstwo szosowe propagują 3 stowarzyszenia: Klub Turystyki Rowerowej „Ekorama", Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka" przy Zespole Szkół Budowlanych oraz Klub Sportowy „Zywer Legnica". Ten ostatni zajmuje się z powodzeniem także kolarstwem górskim.

Organizatorem i propagatorem turystyki pieszej (rajdy, zloty, wycieczki) wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych jest *legnicki Oddział Polskiego Towarzystwa Turystycznego*, który otrzymuje na ten cel dotację z budżetu miasta. PTTK prowadzi również współzawodnictwo szkół w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa.

W analizowanym okresie *należy odnotować niektóre sukcesy legnickich sportowców*. *Corocznie duże osiągnięcia sportowe zdobywali karatecy z legnickich klubów: „Kyokushin" i „Taekwon-do"*. Trener Łukasz Stawarz został członkiem Zarządu Polskiego Związku Taekwon-do oraz został wyróżniony nagrodą Ministra Sportu i Turystyki. Czworo zawodników tego klubu – Marzanna Pawlik, Maciej Żuk, Gabriela Hoffman i Mateusz Niechwiej odnosili sukcesy na arenie międzynarodowej oraz krajowej. Paweł Biszczak z LK Karate Kyokushin został powołany do kadry narodowej Polski. W 2009 r. zdobył srebrny medal Mistrzostw Polski, a w 2010 – brązowy medal Mistrzostw Europy.
Sukcesy odnosili także: Jacek Stopa z ASSz „Miedź" (członek kadry narodowej seniorów Polskiego Związku Szachowego), Jacek Proć z OSŁ „Strzelec", który reprezentował nasz kraj na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie i Atenach. J. Proć wraz ze swoją koleżanką klubową Małgorzatą Szałańską znajdują się w łuczniczej reprezentacji naszego kraju.
Utrzymuje się bardzo wysoki poziom trójboju siłowego – Dariusz Wszoła i Jarosław Gwóźdź zdobyli złote medale na Mistrzostwach Polski, a także reprezentowali kraj na arenach międzynarodowych. W 2010 r. mistrzem świata w kickboxingu został Eliasz Jankowski (w kategorii do 62 kg federacji WKN).
W grach zespołowych Legnicę reprezentowała w latach 2007–2009 KPR „Miedź – 96 Legnica"; po rozwiązaniu Klubu kontynuowana jest rywalizacja w tej dyscyplinie sportu przez Młodzieżowe Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Siódemka". Klub ten w sezonie 2009–2010 uzyskał awans do najwyższej klasy rozgrywkowej w Polsce. Natomiast w piłce nożnej – Legnica jest reprezentowana w II lidze przez ASPN „Miedź" Legnica.

Stowarzyszenia sportowe otrzymują corocznie z budżetu miasta dotacje – w ramach ogłaszanych przez Prezydenta Miasta otwartych konkursów ofert – *na zadania związane*

z upowszechnianiem kultury fizycznej dzieci i młodzieży. W 2008 i 2009 r. była to kwota ponad 700.000 zł na rok (zobacz zestawienie struktury wydatków). W 2010 r. – 500.000 zł.

Od 2006 r. Prezydent Miasta przyznaje legnickim sportowcom stypendia sportowe – na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXXIX/400/05 z dnia 24 października 2005 r. w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania stypendiów sportowych dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym, *zmienionej uchwałą nr XIII/131/07* z dnia 24 września 2007 r. *oraz uchwałą nr XIX/183/07 z dnia 28 grudnia 2007 roku* w sprawie stypendiów sportowych dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym oraz w sprawie nagród i wyróżnień dla trenerów i działaczy zasłużonych w osiąganiu wyników sportowych. *Każdorazowo w tej kwestii Prezydent zasięgał opinii Rady Sportu.*
Nakłady na stypendia sportowe oraz liczbę zawodników wyróżnionych stypendiami w latach 2006–2010 prezentuje poniższa tabela.

Stypendia sportowe Liczba zawodników	**2006 r. Kwota**	**2007 r. Kwota**	**2008 r. Kwota**	**2009 r. Kwota**	**2010 r. (plan)**
I – VI 11 zawodników VIII – XII 21 zawodników	***206.400 zł***				
I – VI 21 zawodników VIII – XII 18 zawodników		***259.200 zł***			
I – VI 44 zawodników VIII – XII 36 zawodników			***745.600 zł***		
I – VI 37 zawodników VIII – XII 36 zawodników				***706.000 zł***	
I – VI 37 zawodników					***720.000 zł***

Ogółem w latach 2006–2009 na ww. stypendia wydatkowano z budżetu miasta 1.917.200 zł. Wyróżnienia finansowe za wybitne osiągnięcia w sporcie kwalifikowanym otrzymywali zawodnicy reprezentujący dyscypliny indywidualne, piłkarze ręczni, piłkarze nożni i siatkarze.

W 2009 r. Prezydent Miasta *przyznał po raz pierwszy dotacje dla klubów sportowych na realizację zadań z zakresu sportu kwalifikowanego* w ogólnej wysokości ponad 593 tys. zł. Podstawą tego jest uchwała Rady Miejskiej nr XXX/273/08 z dnia 27 października 2008 r.

Na popularyzację i upowszechnianie różnych dyscyplin sportowych wśród legnickich dzieci i młodzieży mają wpływ takie, m. in., czynniki, jak: nowoczesna baza sportowa, zwiększona aktywność Uczniowskich Klubów Sportowych i Szkolnego Związku Sportowego, tworzenie

klas sportowych oraz utworzenie w naszym mieście jednego z 16 krajowych ośrodków szkolenia piłkarskiego na poziomie gimnazjalnym.
Młodzież bardzo chętnie uczęszcza do klas sportowych, których w roku szkolnym 2009/2010 było 24 na różnych poziomach nauczania (485 uczniów), podczas gdy w r. szkolnym 2006/2007 funkcjonowało 8 klas sportowych. *Wiodącymi dyscyplinami sportowymi są w nich:* piłka nożna i ręczna oraz pływanie.

5. IMPREZY SPORTOWO - REKREACYJNE

Rocznie w naszym mieście odbywa się *ponad 50 imprez sportowo – rekreacyjnych*. Ich organizatorami są legnickie kluby i stowarzyszenia kultury fizycznej oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W analizowanym okresie odbyło się w Legnicy *wiele imprez o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, którym patronował Prezydent Miasta. W 2006 r*. jednym z ważniejszych wydarzeń sportowych był start do V etapu 63 Tour de Pologne; *w 2007 r.* – XXV Halowe Mistrzostwa Polski Seniorów w Łucznictwie; *w 2008 r.* – Gala Boksu Zawodowego; *w 2009 r.* – I Runda Pucharu Europy Juniorów w Łucznictwie oraz Mistrzostwa Polski Juniorów i Młodzieżowców w Łucznictwie; *w 2010 r.* – Ogólnopolski Turniej Piłki Ręcznej Juniorów Młodszych, Młodzików i Chłopców LION CUP oraz I Runda Pucharu Polski Juniorów w Łucznictwie.

Ponadto odbyło się wiele wydarzeń sportowych o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym, które mają coroczne edycje. Do nich należy zaliczyć, m. in.: Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Szlakiem Grodów Piastowskich", Międzynarodowy Mikołajkowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców, Ogólnopolski Turniej Szachowy Juniorów o Puchar Prezydenta Legnicy, Mistrzostwa Polski Open Seniorów Karate Kyokushin, Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego „O Złotego Lwa", Dolnośląskie Młodzieżowe Grand Prix w Szachach, Międzynarodowy Turniej Szachowy o Puchar Wojewody Dolnośląskiego, Otwarte Zimowe Mistrzostwa Zagłębia Miedziowego w Pływaniu, Ogólnopolski Turniej Ringo Uczniowskich Klubów Sportowych.

ROZDZIAŁ XIV. PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA

Promocją zdrowia i realizacją programów profilaktycznych skierowanych do mieszkańców zajmują się – obok samorządu terytorialnego i jego jednostek organizacyjnych – takie podmioty, jak: Narodowy Fundusz Zdrowia, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz organizacje pozarządowe.

W Legnicy funkcjonują aktualnie następujące placówki zdrowia:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny,
- 24 poradnie specjalistyczne, będące w strukturze Wojewódzkiego Szpitala.

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej świadczeń udziela 19 podmiotów, w tym:

- 3 publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 7 praktyk lekarza rodzinnego,
- 9 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Ponadto w mieście działają liczne specjalistyczne gabinety prywatne i niepubliczne zakłady.

1. PROMOCJA ZDROWIA

Przynależność Legnicy od 1995 r. do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich obliguje do wdrażania zasad i strategii polityki zdrowia w gminie. Dlatego w 2007 r. – wyłoniona w drodze konkursu ofert – Korporacja Badawcza Pretendent sp. z o. o. przeprowadziła *badania ankietowe dotyczące „Profilu zdrowia mieszkańców Legnicy"*. Badania dokonano na próbie 600 legniczan. Problematyka badań obejmowała następujące kwestie dotyczące zdrowia mieszkańców: czynniki ryzyka, aktywność fizyczną, nawyki żywieniowe, środowisko pracy, otoczenie społeczne, zdrowie oraz zachowanie w czasie choroby. *Jak wynika z raportu do najczęstszych dolegliwości, na które skarżą się mieszkańcy Legnicy, należy zaliczyć:* bóle kręgosłupa (47%), wysokie ciśnienie krwi, alergie, gościec i bóle głowy. Na stan zdrowia ogromny wpływ ma styl życia i odżywianie. Wyniki badań w tej sferze wykazały, że obok części legniczan znajdujących czas na aktywność ruchową (co 10 ankietowany), liczną grupę stanowią jednak osoby bierne. Po drugie poważnym problemem jest palenie tytoniu – co piąty badany przyznaje się do tego nałogu, a co trzeci nie chce się pozbyć tego nałogu. Prawie 60% respondentów oceniła swój stan zdrowia jako bardzo dobry i dobry.

Już tylko te dane wskazują na potrzebę kontynuowania dotychczasowych działań profilaktycznych i promocji kampanii antynikotynowej, jak również promocji aktywnego wypoczynku.

Istotnym źródłem wiedzy o stanie zdrowia są badania profilaktyczne. Stąd też w 2008 r. przeprowadzono i zrealizowano program zdrowotny pn. „Ocena zagrożenia legniczan zespołem metabolicznym”. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny – na zlecenie Urzędu Miasta – przebadał od 1 lipca do 30 listopada ponad 1.000 legniczan w wieku od 45 – 50 lat. Głównym celem programu była poprawa zdrowia mieszkańców zagrożonych zespołem metabolicznym oraz wyselekcjonowanie tych, których należy objąć programem terapeutycznym. Wczesne bowiem wykrycie zespołu metabolicznego i odpowiednie leczenie zapobiega zawałom serca, udarowi mózgu i cukrzycy. *W efekcie program ujawnił niską świadomość zagrożenia sercowo – naczyniowego wśród mieszkańców. I to właśnie stanowiło jedną z przyczyn, dla których Prezydent Miasta postanowił kontynuować projekt w roku 2009, rozszerzając przedział wiekowy objętych nim osób* (od 40 do 55 lat). Programem tym objęto wówczas 1.214 legniczan, a koszt jego realizacji wyniósł 21.852 zł.

W 2009 r. realizowano ponadto jeszcze dwa programy zdrowotne:

- *„Profilaktyka zdrowotna wczesnego wykrywania przewlekłego zatrucia ołowiem wśród dzieci klas III legnickich szkół podstawowych”;* Centrum Profilaktyczne Diagnostyczno – Lecznicze Fundacji na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego przeprowadziło badania na zawartość ołowiu we krwi u 440 dzieci. Wszystkie dzieci z wykrytym wysokim poziomem ołowiu w organizmie (11% badanych) zostały zakwalifikowane na turnusy profilaktyczno-lecznicze. Koszt projektu wyniósł 8.943 zł (środki własne).
- „Profilaktyka raka szyjki macicy wśród dziewcząt rocznika 1997 i 1998 pochodzenia romskiego zameldowanych na pobyt stały w Legnicy” – w ramach Programu na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce na rok 2009. Wykonawcą badań był Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Tatrzańska” w Legnicy. Na szczepienia (3 dawki/osobę) przeciwko zakażeniom HPV skierowano 12 dziewcząt. Koszt tego przedsięwzięcia wyniósł ponad 15 tys. zł (pieniądze administracji rządowej i pochodzące z budżetu gminy).

W 2010 realizowane są dwa programy zdrowotne przez Centrum Profilaktyczne Diagnostyczno – Lecznicze Fundacji na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego: *Profilaktyka zdrowotna wczesnego wykrywania przewlekłego zatrucia ołowiem wśród dzieci klas II i III legnickich szkół podstawowych* (koszt – 30.600 zł). *Profilaktyka astmy u dzieci* (koszt – 9.400 zł).

W latach 2006–2010 *Prezydent Miasta ogłaszał* (na początku każdego roku) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu „ochrona i promocja zdrowia”*. Konkurs skierowany był do organizacji pozarządowych. Jego celem było, m. in., zwiększenie skuteczności edukacji zdrowotnej legniczan, podejmowanie działań, zwłaszcza wśród dzieci i osób starszych, w dziedzinie profilaktyki i promocji zdrowia oraz zdrowego stylu życia.
Wartość środków finansowych wydatkowanych na ten cel w analizowanym okresie oraz ilość zawartych umów z organizacjami pożytku publicznego przedstawia poniższe zestawienie.

Rok	Ilość zawartych umów	Kwota dofinansowania w zł
2006	3	10.000
2007	3	10.000
2008	3	10.000
2009	3	10.000
2010 plan	4	10.000

Gmina Legnica uczestniczyła w wielu ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych i prozdrowotnych, popularyzujących wśród dzieci i młodzieży, jak również dorosłych zdrowy styl życia. *Do nich należy zaliczyć, m. in.:* „Wielką Ogólnopolską Kampanię Aktywności Fizycznej – Postaw serce na nogi”, „Dzień bez papierosa”, „Obchody Miesiąca walki z rakiem piersi”, „Dni Walki z AIDS”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Ciąża bez alkoholu”, „Dzieciństwo bez przemocy”, „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne”, „Postaw na rodzinę”.
Od kilku lat miasto włącza się również do Ogólnopolskiego Programu Odpowiedzialnej Sprzedaży STOP 18, którego celem jest zapobieganie dostępu nieletnich do wyrobów tytoniowych w punktach sprzedaży.

2. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Działalność gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych kontynuowana jest już od 15 lat. Z uwagi na zakres i ilość realizowanych corocznie programów, a także ich innowacyjność, *w 2003 r. miasto Legnica* zostało uznane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wyróżniające się i *zostało zakwalifikowane do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących.*

Najstarszym programem realizowanym w naszym mieście jest *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* (GPPiRPA) – uchwalany corocznie przez Radę Miejską. Również od 2006 r. realizowany jest *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii*.

Ich adresatami są zarówno młodzi legniczanie, jak i dorośli. Pieniądze na realizację GPPiRPA pochodzą z wpłat za udzielone w mieście zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych i są one wykorzystane, m. in., na podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród dzieci i młodzieży (np. zajęcia terapeutyczne, pogadanki, warsztaty, konkursy) oraz lansowanie aktywnego spędzania wolnego czasu (dofinansowanie rajdów, wycieczek, półkolonii, obozów). Na realizację zadań w zakresie profilaktyki uzależnień wpływa corocznie ok. 200 ofert od osób fizycznych, placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, samorządowych instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych.

Ze środków GPPiRPA *dofinansowywana jest również działalność Klubu Abstynenta „Alibi"* (funkcjonującego przy ul. Piastowskiej 31).

Działająca przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zleca* przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i przeprowadza rozmowy z osobami uzależnionymi, a także rozpatruje wnioski w sprawie skierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe. Rocznie wpływa ok. 300 wniosków, spośród których ponad 150 kierowanych jest do Sądu Rejonowego.

Zagadnieniami profilaktyki uzależnień zajmuje się także *Miejska Izba Wytrzeźwień*, która jest utrzymywana ze środków własnych gminy. W punkcie konsultacyjnym Izby przeprowadza się rocznie kilkaset rozmów terapeutycznych oraz udziela się pomocy opiekunom osób nieletnich.

Warto też podkreślić, że *miasto od 2003 r. współpracuje z lokalną telewizją kablową „DAMI"*, która realizuje programy edukacyjno-informacyjne, poświęcone profilaktyce i promocji zdrowia oraz aktywnemu stylowi życia.

Poniższe zestawienie ilustruje strukturę wybranych wydatków na profilaktykę uzależnień w latach 2006–2010.

Nazwa zadania	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Ogółem w zł w tym między innymi:	**1.494.939**	**1.872.896**	**1.931.645**	**2.033.336**	**2.101.108**
Dofinansowania kosztów programów profilakt. realizowa-nych przez jedn. org. gminy i osoby fizyczne	227.684	313.897	396.787	337.106	605.660
Dofinansowanie zadań z zakresu „Przeciwdziałanie patologiom społecznym" – konkurs ofert	122.510	170.528	230.451	211.993	330.000
Dofinansowanie zadań z zakresu „Przeciwdziałanie patologiom społecznym" – realizowanych przez samorz. instytucje kultury	6.240	10.210	12.680	10.000	16.000
Dofinansowanie rozwoju bazy sportowo - rekreacyjnej	953.000	1.234.291	1.190.000	1.330.000	951.108

W ramach GPPiRPA gmina prowadzi 4 punkty konsultacyjne:

- *Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie* przy Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej nr 2 przy ul. Witelona 8, który corocznie przyjmuje ok. 350 osób, udzielając pomocy terapeutycznej, psychologicznej, a także pomocy prawnej;
- *Punkt Konsultacyjny dla Osób Potrzebujących Pomocy* przy Świetlicy Terapeutycznej nr 1 przy ul. Brackiej 16, który udziela corocznie ok. 160 konsultacji pedagogicznej lub psychologicznej oraz ok. 600 porad prawnych;
- *Punkt Konsultacyjno–Diagnostyczny* w Niepublicznym Ośrodku Terapii Uzależnień od Alkoholu przy ul. Powstańców Śląskich 10 udziela pomocy w zakresie anonimowego i bezpłatnego testowania na HIV. Do Punktu zgłasza się średnio rocznie ok. 300 osób, a ok. 170 osób poddaje się badaniu krwi na obecność wirusa HIV;
- *Punkt Konsultacyjny przy Miejskiej Izbie Wytrzeźwień* przy ul. Jaworzyńskiej 153, gdzie prowadzone są rozmowy terapeutyczne z pacjentami bezpośrednio po wytrzeźwieniu.

ROZDZIAŁ XV. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego ze spisu powszechnego, przeprowadzonego w 2002 r., szacuje się, że *co najmniej 12.300 mieszkańców Legnicy dotknęła niepełnosprawność.*
Na początku 2007 r. Rada Miejska przyjęła – przedłożony przez Prezydenta Miasta – *„Miejski Program Działań na Rzecz Niepełnosprawnych Mieszkańców Legnicy w latach 2007 – 2013”*, zawierający wielokierunkowe przedsięwzięcia w dziedzinie edukacji, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałania bezrobociu oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Istotne miejsce w kształtowaniu wszechstronnej współpracy środowiska osób niepełnosprawnych oraz ich organizacji i stowarzyszeń z Prezydentem Miasta zajmuje powołana z jego inicjatywy *Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych*, w skład której wchodzą przedstawiciele organizacji społecznych, Rady Miejskiej oraz Kościoła. Wypełnia ona funkcję opiniodawczo-doradczą.

Pieniądze na udzielanie osobom niepełnosprawnym różnych form wsparcia pochodzą przede wszystkim z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Decyzję o wyborze zadań realizowanych ze środków PFRON w danym roku kalendarzowym – na wniosek Prezydenta Miasta – podejmowała, uchwałą, Rada Miejska.

Poniższe zestawienie obrazuje wartość środków PFRON w analizowanym okresie.

Rok	**Wielkość środków**
2006	3.216.004,-
2007	2.961.315,-
2008	3.353.648,-
2009	2.234.407,-
2010 (plan)	1.956.291,-

Widoczna w tabeli tendencja zmniejszania się wydatków związana jest z ich systematycznym ograniczaniem przez administrację rządową.

1. REHABILITACJA ZAWODOWA

Do najważniejszych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej należało *wspomaganie osób niepełnosprawnych, korzystających z preferencyjnych pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a od 2007 r. z bezzwrotnych dofinansowań do rozpoczynanych działalności*. Obsługą w tym zakresie zajmuje się Referat ds. Osób Niepełnosprawnych w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych.

Poniższe zestawienie ilustruje ilość udzielonych pożyczek i dofinansowań w latach 2006–2010 (I półrocze).

Rok	Liczba udzielonych pożyczek/dofinansowań	Kwota ogółem w zł
2006	6	345.000,-
2007	3	100.000,-
2008	12	350.000,-
2009	7	195.000,-
2010	3	70.000,-

Kolejnym bardzo ważnym – w kontekście niesienia pomocy niepełnosprawnym – zadaniem legnickiego samorządu było *kreowanie polityki zatrudnieniowej*. *W celu zwiększenia szans tej grupie na zatrudnienie, Prezydent Miasta podpisywał corocznie z Powiatowym Urzędem Pracy porozumienie w sprawie organizacji szkoleń,* dzięki którym osoby niepełnosprawne podnosiły swoje kwalifikacje zawodowe (obsługa komputera, połączona z podstawami księgowości, gospodarka magazynowa, obsługa kas fiskalnych itp.). Corocznie z tej formy korzysta ok. 110 osób, a roczna wartość środków finansowych, wydatkowanych na ten cel, wynosi około 100.000 zł.

Dzięki zmianie przepisów (nowelizacja ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), począwszy *od października 2007 r., przywrócono możliwość refundacji kosztów tworzenia przez przedsiębiorców nowych miejsc pracy dla niepełnosprawnych.* W okresie od 2007 r. do 2010 r., dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu, *utworzono w naszym mieście 22 stanowiska pracy*, a łączna wartość wydanych na ten cel pieniędzy wyniosła 644.704 zł.

2. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Do najważniejszych form rehabilitacji społecznej należą:

- finansowanie kosztów tworzenia i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej,
- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidacja barier funkcjonalnych,

- dofinansowanie zakupu zaopatrzenia ortopedycznego i sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W Legnicy funkcjonują trzy warsztaty terapii zajęciowej: Warsztat „Jutrzenka" przy ul. Wrocławskiej, prowadzony przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Upośledzeniem Intelektualnym, Warsztat przy ul. Roosevelta, prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski oraz Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Legnickiej przy ul. Poselskiej.

Wartość zaangażowanych środków publicznych, w tym również, pochodzących z budżetu miasta (druga pozycja po plusie w tabeli) *przedstawia poniższa tabela*.

Rok	**Wielkość środków, w tym z budżetu miasta**	**Liczba uczestników**
2006	994.212,-	60
2007	924.840,- + *45.000*,-	60
2008	909.840,- + *90.000*,-	60
2009	935.052,- + *135.000*,-	65
2010 (plan)	961.740,- + *108.000*,-	65

Zadania z zakresu dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier funkcjonalnych oraz zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, a także środków pomocniczych *do lipca 2008 r. realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej*.

W wyniku zmian organizacyjnych, mających na celu usprawnienie obsługi klientów, począwszy *od drugiej połowy 2008 r. całość zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizuje Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych*.

Wartość środków finansowych, wydatkowanych na ten cel oraz ilość korzystających z tej formy pomocy w latach 2006 – 2010 (plan) prezentuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. (plan)**
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych w zł/ *liczba osób*	569.708/*986*	671.531/*1087*	370.965/*550*	199.040/*277*	230.000,-
Zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w zł/ *liczba osób*	411.406/*627*	670.294/*763*	787.205/*842*	404.157/*699*	264.551,-
Likwidacja barier funkcjonalnych w zł/ *liczba osób*	266.841/*55*	162.424/*42*	101.138/*27*	101.704/*32*	90.000,-
OGÓŁEM zł	**1.247.955,-**	**1.504.249,-**	**1.259.308,-**	**704.901,-**	**584.551,-**

O dofinansowanie organizacji imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym, turystycznym oraz kulturalnym z udziałem osób niepełnosprawnych mogą się ubiegać organizacje społeczne działające na rzecz tego środowiska, otrzymując dofinansowanie w wysokości 60% kosztów organizacji danego przedsięwzięcia. Decyzje w tych kwestiach podejmował Prezydent Miasta.
Warto przy tej okazji podkreślić, że *do największych imprez należy zaliczyć*: organizowany od kilku lat konkurs na „Filantropa Roku Regionu Legnickiego" oraz „Legnicki Dzień Integracji", w którym bierze corocznie udział kilkaset osób niepełnosprawnych.
Dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu organizowane są ponadto zawody sportowe i paraolimpiady, wieczory autorskie, a także wycieczki i spotkania integracyjne.
Wartość środków finansowych przeznaczonych na ww. cel oraz ilość zawartych umów z organizacjami społecznymi ilustruje poniższe zestawienie.

Rok	**Kwota dofinansowania**	**Ilość zawartych umów**
2006	254.566,-	40
2007	267.991,-	43
2008	269.672,-	50
2009	156.442,-	46
2010 (plan)	180.000,-	22 (I półr.)

3. INNE FORMY POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności rocznie obsługuje kilka tysięcy niepełnosprawnych mieszkańców naszego miasta, zarówno w zakresie orzecznictwa, jak i wydając legitymacje, potwierdzające posiadaną niepełnosprawność. Zespół wydaje orzeczenia dla osób, które nie ukończyły 16. roku życia oraz dla osób powyżej 16 roku życia.
Poniższe zestawienie przedstawia informację zbiorczą w tej kwestii.

Rok	**Liczba wniosków (w tym dzieci)**	**Ilość wydanych orzeczeń (w tym dzieci)**	**Ilość wydanych legitymacji (w tym dzieci)**
2006	2.652 (397)	2.434 (378)	614 (94)
2007	2.920 (322)	2.857 (322)	887 (99)
2008	2.915 (245)	2.946 (251)	1.220 (68)
2009	3.089 (247)	3.107 (278)	1.400 (78)
2010 I półrocze	1.740 (141)	1.681 (130)	678 (33)
Razem	**13.316 (1.352)**	**13.025 (1.359)**	**4.799 (372)**

Przewozy osób niepełnosprawnych

Na uwagę zasługuje fakt, że w ostatnich czterech latach gmina pozyskała środki finansowe, pochodzące *z programów celowych PFRON*, dające możliwość *zakupu czterech nowych środków transportu w pełni przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych*. Dzięki dofinansowaniu w wysokości 400 tys. zł zakupiono 2 autobusy i 2 mikrobusy wyposażone w windy, umożliwiające bezpieczny transport osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ze środków własnych *miasto pokrywa koszty dowożenia uczniów niepełnosprawnych do szkół* – Zespołu Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich i Zespołu Placówek Specjalnych. Rocznie na ten cel przeznaczano ok. 190 tys. zł.

Poza tym *gmina organizuje przewozy osób niepełnosprawnych, m. in., do lekarza, na rehabilitację, warsztaty terapeutyczne* itp. *Usługę tę* – na podstawie zawartego z gminą porozumienia – wykonywało *do 2009 r. Pogotowie Ratunkowe*, które otrzymywało od miasta ustalone umową środki finansowe.

W związku z wypowiedzeniem przez Pogotowie we wrześniu 2009 r. umowy, w grudniu rozstrzygnięto postępowanie przetargowe, mające na celu *wyłonienie nowego przewoźnika.* Od *1 stycznia 2010 r. jest nim Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o. o.* Zgłoszenia przewozów można dokonywać u dyspozytora MPK.

Dla osób niepełnosprawnych, korzystających z usług, przewozy są realizowane na podstawie Regulaminu korzystania przez osoby niepełnosprawne z indywidualnego przewozu, wykonywanego w Legnicy, w oparciu o mikrobusy przystosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, wydanego przez Prezydenta Miasta w sierpniu 2008 r.

ROZDZIAŁ XVI. POMOC SPOŁECZNA

W imieniu gminy świadczeniami pomocy społecznej zajmuje się *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej* (MOPS). Świadczenia przyznawane są rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezdomność itp.). Analogicznie do IV kadencji legnickiego samorządu, nakłady na pomoc społeczną były drugą, pod względem wysokości, pozycją w wydatkach budżetu miasta. Trzy czwarte tych pieniędzy trafiało do podopiecznych. Pozostałe zaś środki były przeznaczane na wynagrodzenie i utrzymanie bazy, w tym na remonty, zakupy inwestycyjne i inwestycje.

Wydatki na pomoc społeczną w latach 2006–2010 (plan).

Legnica	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r. 30.06. Wykonanie
Ogółem	***57.917.513,55***	***59.184.221,77***	***65.485.625,08***	***67.451.181,13***	***34.427.825,11***
% udział środk. własnych do środk. z b. pań.	**46,96**	**48,70**	**52,68**	**53,90**	**54,31**
	53,04	51,30	47,32	46,10	45,69

Nakłady na *zakupy inwestycyjne i inwestycje* wyniosły w opisywanym okresie ponad 4,5 mln zł, a na remonty 4,1 mln zł. Dzięki zakończonym w 2008 r. pracom remontowo–adaptacyjnym w budynku byłego Zespołu Szkół Włókienniczych przy ul. Przemysłowej 5, nową siedzibę ma Noclegowania oraz Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem. Poza tym przystosowano pomieszczenia przy ul. Łukasińskiego 5 – po Punkcie Opieki nad Matką i Dzieckiem – na potrzeby Ośrodka Opiekuńczego nr 2. Zwiększyło to liczbę miejsc w tej placówce o 25.

W latach 2008–2009 MOPS realizował *projekt systemowy pn. „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie”*, który był *współfinansowany przez Unię Europejską* (ogółem ponad 1 mln zł). W 2010 r. Ośrodek kontynuuje realizację ww. programu.

Dotychczas w ramach projektu objęto wsparciem 203 osoby z naszego miasta (w 2008 r. – 120 osób, w 2009 r. – 83) w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Byli to więc zarówno bezrobotni, jak i pozostający bez zatrudnienia lub poszukujący pracę. W tej grupie najliczniej były reprezentowane osoby długotrwale korzystające ze świadczeń. Znaleźli się tu też bezdomni, osoby po zwolnieniu z zakładu karnego i opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze. Celem projektu było zwiększenie mobilności i aktywności jego uczestników ukierunkowanej na powrót na rynek pracy. Beneficjenci otrzymali zaświadczenia o odbyciu szkoleń w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej oraz zaświadczenia potwierdzające nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

1. ŚWIADCZENIA

Formy pomocy w latach 2006–2009

Rodzaj pomocy	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
	liczba osób	**liczba osób**	**liczba osób**	**liczba osób**
	kwota w zł	*kwota w zł*	*kwota w zł*	*kwota w zł*
Zasiłki stałe	**903**	**765**	**757**	**594**
	2.701.276	*2.626.000*	*2.584.578*	*2.577.186*
Zasiłki okresowe	**2.357**	**1.798**	**1.388**	**1.679**
	2.298.000	*1.655.000*	*1.981.000*	*2.376.000*
Usługi opiekuńcze	**840**	**904**	**973**	**1.019**
	4.844.475	*5.515.420*	*6.834.634*	*7.905.263*
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	**53**	**58**	**59**	**55**
	433.000	*498.000*	*531.599*	*430.000*
Zasiłki celowe	**2.846**	**2.723**	**2.107**	**2.530**
	812.637	*578.255*	*885.097*	*951.947*
Zasiłki na zakup opału	**1.978**	**1.777**	**1.197**	**1.172**
	880.000	*923.900*	*680.760*	*765.510*
Sprawienie pogrzebu	**34**	**34**	**32**	**22**
	47.363	*75.551*	*72.952*	*56.148*
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	**6.427**	**5.353**	**6.779**	**6.261**
	1.884.000	*1.731.600*	*2.070.214*	*1.778.098*
Klęska ekologiczna lub żywiołowa	-	**5**	**3**	**1**
		20.000	*3.000*	*1.000*
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	-	-	**110**
				295.000
Składka na ubezpieczenie emerytalno – rent.	-	-	**1**	-
			632	
Europ. Fundusz Społeczny	-	-	**120**	**83**
			100.559	*86.455*

Jak widać z tabeli, w analizowanym okresie zmniejszyła się liczba osób pobierających *zasiłki stałe*. Złożyło się na to, m. in., nabywanie przez świadczeniobiorców uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych. Ponadto coraz mniej osób legitymuje się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, co jest jednym z warunków ubiegania się o to świadczenie.

Nakłady na *zasiłki okresowe* były zróżnicowane, choć w 2007 r. odnotowano tendencję malejącą, ale już w roku 2009 obserwuje się ponownie wzrost liczby osób uprawnionych do tego zasiłku. Jest to efekt kryzysu gospodarczego.

Z kolei zwiększa się z roku na rok liczba osób korzystających z pomocy w formie *zasiłku celowego*, a tym samym zwiększają się na ten cel wydatki. Poza tym w 2009 r. dodatkowo udzielono 110 osobom i rodzinom wsparcia w formie zasiłku celowego w związku ze skutkami wichury (23 lipca).

Z każdym rokiem zwiększa się również liczba osób korzystających z *usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.* Liczba takich podopiecznych z 847 w roku 2005 wzrosła do 1.074 w roku 2009. Wynika to, m. in., z wydłużania się średniego wieku życia i aktywności zawodowej rodziny oraz dostępnej ceny za świadczone usługi w porównaniu z opieką prywatną.

Kolejną formą pomocy dla ludzi żyjących w trudnych warunkach materialnych było *dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych*. Na ten cel pieniądze pochodziły z budżetu miasta i państwa. Miasto otrzymuje bowiem dotację celową na realizację *programu rządowego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*. Pieniądze te były wykorzystane na opłacenie posiłków w Noclegowni oraz na dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych i pomocowych (ośrodki opiekuńcze, przedszkola, szkoły). Rocznie gmina otrzymywała dotację w wysokości ponad 1 mln zł.

Warto przy tej okazji dodać, że *gmina* – podobnie jak w IV kadencji samorządu – z własnych środków *wspierała dożywianie najuboższych i bezdomnych w Międzyparafialnej Stołówce Charytatywnej* przy ul. Kamiennej (rocznie w kwocie 60 tys. zł).

Świadczenia rodzinne kierowane są do rodzin najuboższych oraz średnio zamożnych, mających na utrzymaniu dzieci.
Choć katalog świadczeń rodzinnych nie został zmieniony, to *w 2009 r. wystąpiły zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych, polegające na zmianie okresu zasiłkowego* (obecnie od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego). *Podwyższono* też od 1 listopada 2009 r. *wysokość zasiłku rodzinnego* i *świadczenia pielęgnacyjnego*. Kryterium dochodowe, obowiązujące od 2004 r., nie zmieniono.
Wprowadzono także *zmiany dotyczące świadczeń związanych z rodzicielstwem.*
Najwięcej zmian dotyczy świadczeń opiekuńczych, tj. zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.
Od 1 stycznia 2010 r. wprowadzono kolejne zmiany. Najważniejsza z nich to *zniesienie kryterium dochodowego przy ubieganiu się o prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz zmiana okresu, na jaki może zostać przyznane świadczenie.*

Wprowadzone zmiany w zakresie świadczeń opiekuńczych na pewno polepszą sytuację rodzin, w których są osoby niepełnosprawne. Najprawdopodobniej spowoduje to także zwiększenie osób ubiegających się o tę formę pomocy.

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2006–2009 ilustruje poniższa tabela.

Rodzaj świadczeń	***2006 r.***	***2007 r.***	***2008 r.***	***2009 r.***
Świadczenia rodzinne	6.298	6.471	5.822	5.150
Zaliczka alimentacyjna (wypłata od września 2005 roku do września 2008 roku)	1.147	1.080	950	-
Fundusz alimentacyjny (wypłata od października 2008 r.)	-	-	-	1.118

Jak widać od 2008 r. obserwuje się spadek liczby rodzin, ubiegających się o świadczenia rodzinne. Wynika to przede wszystkim z braku zmiany kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń, jak i malejącej liczby dzieci w wieku uprawniającym do pomocy.

Natomiast występuje *wzrost rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego* – 4.010 świadczeń w 2008 r., a w kolejnym 2009 r. – aż 18.647.

Przy tej okazji trzeba dodać, że *od 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,* która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Wobec powyższego, Rada Miejska podjęła uchwałę 27.X.2008 r. o przekazaniu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej zadania w zakresie podejmowania działań administracyjnych wobec dłużników alimentacyjnych.

W celu poprawy skuteczności egzekucji, ustawodawca wprowadził – obok egzekucji sądowej (zajmuje się nią komornik sądowy) – także egzekucję administracyjną, którą zajmuje się MOPS.

Konkludując zagadnienie świadczeń rodzinnych, należy podkreślić, iż spośród wszystkich form pomocy społecznej, *świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, a także na ubezpieczenia zdrowotne pochłaniają corocznie najwięcej pieniędzy.* O ile w r. 2006 była to kwota 15.512.819 zł, o tyle w 2009 r. już 19.665.274 zł. Pieniądze te pochodzą głównie z budżetu państwa.

Trzeba też w tym miejscu podkreślić, że *mieszkanki Legnicy*, które urodziły dzieci, otrzymywały – oprócz jednorazowej zapomogi z budżetu państwa (wypłata od października 2006 r.) – *także jednorazową zapomogę z budżetu miasta*. Reguluje tę kwestię uchwała nr XIII/121/07 Rady Miejskiej z dnia 24 września 2007 r. Wypłatę ww. zapomogi MOPS rozpoczął w 2008 r. W ciągu dwóch lat wypłacono 706 zasiłków na ogólną kwotę 353.000 zł (wysokość zapomogi wynosi 500 zł).

2. OPIEKA NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

Legnickim dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo–wychowawczych, a także w rodzinach adopcyjnych.

Liczbę rodzin zastępczych w naszym mieście oraz liczbę umieszczonych w nich dzieci w latach 2006–2009 ilustruje poniższa tabela.

Rok	2006	2007	2008	2009
Liczba rodzin zastępczych	109	107	108	110
Liczba dzieci	137	141	155	149

Dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodziny zastępczej, *umieszcza się w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.*
W mieście są to: 1 placówka interwencyjna, 2 domy dziecka, 2 zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego i 1 rodzinny dom dziecka. *Nie zapewnia to jednak wszystkich potrzeb. Stąd też legnickie dzieci umieszczane są w placówkach i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów*. W związku z tym gmina musi ponosić wydatki na utrzymanie ww. dzieci – na podstawie zawartych porozumień. Te koszty wzrastają, albowiem o ile w 2006 r. wynosiły prawie 300 tys. zł (8 dzieci), o tyle w 2009 r. już ponad 1 mln zł (44 dzieci).

Liczbę adopcji w Legnicy w latach 2006–2009 prezentuje poniższa tabela.

Rok	2006	2007	2008	2009
Ilość adopcji	14	11	13	10

Pomimo licznej grupy zainteresowanych i korzystających z usług *Ośrodka Adopcyjno–Opiekuńczego* – rocznie 300 osób – niewiele w naszym mieście zanotowano adopcji.

W mieście funkcjonują *4 ośrodki opiekuńcze (żłobki):* nr 1 przy ul. Biegunowej 25, nr 2 przy ul. Łukasińskiego 5, nr 3 przy ul. Anielewicza 10, nr 4 przy ul. Księżycowej. Sprawują one opiekę nad dziećmi zdrowymi w wieku od 6 miesięcy do 3 lat.

Z roku na rok obserwuje się stały wzrost zapotrzebowania na miejsca w tych ośrodkach. Dlatego też Prezydent Miasta podjął decyzję o adaptacji pomieszczeń byłego Punktu Opieki nad Matką i Dzieckiem przy ul. Łukasińskiego 5 na potrzeby Ośrodka Opiekuńczego nr 2. Dzięki temu zwiększyła się liczba miejsc o 25.

Poniższa tabela obrazuje *liczbę miejsc i liczbę dzieci* w poszczególnych latach szkolnych.

Rok szkolny	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Liczba ośrodków opiekuńczych	4	4	4	4
Liczba miejsc	*275*	*275*	*275*	*300*
Liczba dzieci	**289**	**294**	**333**	**364**

3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I INNE PLACÓWKI

Zdecydowanie *większość umieszczonych w domach pomocy społecznej to osoby przewlekle somatycznie chore w podeszłym wieku*. I ta grupa osób z każdym rokiem się powiększa (np. w 2004 roku umieszczono w domach pomocy 18 osób, a już w 2009 – 44). Rocznie do tych placówek kierowanych jest ok. 60 osób w podeszłym wieku, w tym 15 znajduje miejsce w domu pomocy społecznej przy ul. Grabskiego 11 w Legnicy, a ok. 15 osób – w domach pomocy na terenie innych powiatów. W 2009 r. przebywało aż 102 mieszkańców naszego miasta w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Pozostali zainteresowani oczekują na miejsce, przy czym 90% oczekujących jest zainteresowana skierowaniem do Legnicy. Skutkuje to więc długim okresem oczekiwania, który dla kobiet wynosi ok. 1 roku, a dla mężczyzn – ok. 2,5 roku.

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych przy ul. Grabskiego 11 dysponuje 61 miejscami i zapewnia całodobową opiekę. Mieszkańcy mają zagwarantowaną podstawową i specjalistyczną opiekę lekarską.

Liczba mieszkańców DPS w latach 2006–2009

Przedział wiekowy	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
19 – 40 lat	1	1	1	1
41 – 60 lat	3	3	3	3
61 – 74 lat	11	5	10	8
powyżej 75 lat	47	53	48	49

Koszt utrzymania jednego pensjonariusza wyniósł w 2009 r. 3.217 zł miesięcznie, a w 2005 r. – 2.154,44 zł.

Nakłady finansowe na pokrycie kosztów pobytu legniczan w domach pomocy społecznej w okolicznych powiatach prezentuje poniższa tabela.

Lata	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Wysokość opłaty	692.140 zł	914.580 zł	1.174.000 zł	1.639.569 zł

W *Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci przy ul. Kubusia Puchatka 4* przebywają całodobowo niepełnosprawne intelektualnie dzieci i młodzież. Placówka świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, pielęgnacyjne, rehabilitacyjne i medyczne. Koszt utrzymania mieszkańca w 2009 roku wynosił 4.569 zł miesięcznie.

Dom Dziennego Pobytu przy ul. Korfantego 1 – to placówka dla ludzi „Złotego Wieku", która przede wszystkim zapewnia codziennie dwa posiłki (obiad i kolację). Posiłki wydawane są również w *Klubie Seniora* przy ul. Moniuszki 9. Jednym z głównych zadań tych instytucji jest także aktywizacja społeczna seniorów.

Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem – od 5 lipca 2009 r. mieści się przy ul. Przemysłowej 5 (poprzednio przy ul. Łukasińskiego, gdzie było 38 miejsc, w tym 5 dla kobiet). W tej nowej siedzibie MOPS dysponuje 54 miejscami dla bezdomnych, w tym 6 miejscami dla kobiet. Natomiast w Punkcie Opieki nad Matką i Dzieckiem jest 8 miejsc. Poprawił się więc standard świadczonych usług oraz warunki bytowe osób przebywających w tej placówce. Noclegownia wydaje posiłki (np. w 2009 r. ponad 64 tys. dla 430 osób), a także zapewnia bezdomnym opiekę lekarską i udziela pomocy w zakresie pracy socjalnej. Dzięki tym ostatnim działaniom kilku podopiecznych – bezdomnych otrzymało mieszkania do remontu, bądź zostało umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej lub w ośrodkach MONAR i Ośrodku Terapii Uzależnień od Alkoholu. Siedem osób bezdomnych z powodzeniem uczestniczyło w realizowanym przez MOPS projekcie p.n. „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie", współfinansowanym ze środków unijnych.

ROZDZIAŁ XVII. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

1. REALIZACJA PROGRAMU „POROZUMIENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA LEGNICY”

Gminny program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego pod nazwą „Porozumienie dla bezpieczeństwa Legnicy” przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej w marcu 2002 r. Wyznaczył on cele strategiczne, a także ujął w spójny system wielokierunkowe działania z zakresu kształtowania bezpieczeństwa powszechnego w mieście. Zagadnienia zwiększenia bezpieczeństwa w mieście są także zawarte w „Strategii rozwoju miasta Legnicy na lata 2004-2014”.

W jego realizację w latach 2006–2010 aktywnie włączały się jednostki i instytucje podległe samorządowi, liczne organizacje i stowarzyszenia pozarządowe, administracja osiedli mieszkaniowych, wiodąca zaś rola przypadła w udziale służbom mundurowym – Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Miejskiej. Prezydent sprawował rolę inspiratora i koordynatora wspólnych działań, na które składały się m. in.:

- prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach i ośrodkach opiekuńczych, zwiększających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poruszających się po drogach;
- działania operacyjne Policji zmierzające do eliminowania handlu narkotykami w szkołach;
- kontynuowanie przez Urząd Miasta, Policję i Spółdzielnie Mieszkaniowe obywatelskiego projektu bezpieczeństwa „Czuwający sąsiad”;
- systematyczne spotkania i konsultacje Prezydenta Miasta z różnymi środowiskami, poświęcone zagadnieniom bezpieczeństwa mieszkańców;
- wspólne patrole Straży Miejskiej i Policji;
- dodatkowo zakontraktowane od 2006 r. i finansowane z budżetu miasta kwotą 100 tys. zł patrole Policji,
- zapewnienie bezpieczeństwa osobom bezdomnym i samotnym w okresie zimy i mrozów ze strony Straży Miejskiej, Policji oraz miejskich placówek opieki społecznej;
- inwestycje drogowe;
- inwestycje związane z budową oświetlenia ulic, sygnalizacji świetlnej;
- rozbudowa monitoringu wizyjnego miasta;
- rozbudowa i modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych w mieście;

- opracowywanie oraz zapewnienie finansowania projektów oferujących dzieciom i młodzieży aktywne, twórcze, zdrowe i bezpieczne formy wypoczynku oraz spędzania czasu wolnego (np. poprzez wdrożenie od 2009 r. programu „Legnicki Animator Osiedlowy").

W latach 2006–2010 działania Prezydenta Legnicy w dziedzinie poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego obejmowały następujące sfery:

- *nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Straży Miejskiej* (podejmowanie zgłaszanych przez mieszkańców interwencji, wspólne kontrole z Policją, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Miejską Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną),
- *współpraca ze służbami mundurowymi i firmami ochrony mienia* (wspólne przedsięwzięcia prewencyjne w wybranych rejonach miasta, wspólne służby patrolowe dzielnicowych Policji i „dzielnicowych" Straży Miejskiej, patrole mieszane, wspólne zabezpieczanie masowych imprez i uroczystości w mieście, współpraca patrolu szkolnego Straży Miejskiej z Policjantami sekcji ds. nieletnich oraz z dyrektorami i pedagogami ze szkół),
- *budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej* (budowa nowych nawierzchni ulic oraz chodników, budowa nowych sygnalizacji świetlnych oraz oświetlenia ulicznego, budowa, konserwacja i modernizacja ścieżek rowerowych, budowa bezpiecznych przejść dla pieszych),
- *rozwój systemu monitoringu wizyjnego miasta* (15 kamer),
- *modernizacja kolejnych kilkunastu obiektów sportowych i rekreacyjnych* (jako tworzenie bazy dla alternatywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, z dala od zagrożeń i uzależnień),
- *spotkania i konsultacje Prezydenta Miasta* (odbyło się 27 spotkań z udziałem podległych Prezydentowi służb) z różnymi środowiskami oraz mieszkańcami poszczególnych osiedli i dzielnic, poświęcone, m.in., zagadnieniom bezpieczeństwa mieszkańców i ich mienia,
- *promocja w ramach Programu „Porozumienie dla bezpieczeństwa Legnicy" takich akcji, jak:* „Bezpieczne wakacje", „Bezpieczna droga do szkoły", „Bezpieczna szkoła", „Bezpieczne osiedle", „Czuwający sąsiad" itd. poprzez m.in.: audycje radiowe i programy telewizyjne, wydawanie ulotek i informatorów, oraz inspirowanie lokalnych mediów do podejmowania tematyki związanej z bezpieczeństwem miasta i aktywizacją mieszkańców poprzez treści zawarte w codziennych serwisach informacyjnych „Wiadomości z legnickiego ratusza",

- *aktywizacja oraz edukacja dzieci i młodzieży w szkołach i w placówkach opiekuńczo – wychowawczych* poprzez organizowane tam akcje, konkursy, warsztaty, happeningi, zajęcia rekreacyjno – sportowe, realizacja programów „Każdy uczeń umie pływać", „Każdy uczeń posiada kartę rowerową" itp.;
- *wspieranie finansowe oraz organizacyjne stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego,* które opracowują i realizują programy profilaktyczne, edukacyjne, rekreacyjne związane z lansowaniem stylu życia wolnego od uzależnień oraz respektowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i codziennym życiu społecznym,
- *zapobieganie patologiom i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie* poprzez wspieranie wyspecjalizowanych służb opieki społecznej i ochrony zdrowia,
- *dbałość o bezpieczeństwo socjalne oraz przeciwdziałanie zjawisku odrzucenia społecznego (wsparcie dla bezdomnych oraz pomoc środowisku legnickich Romów).*

Usprawnieniu systemu ochrony mieszkańców i ratownictwa w gminie służyły:
- Realizacja Powiatowego planu reagowania kryzysowego dla miasta Legnicy,
- Współpraca w ramach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta i Powiatu Legnickiego,
- Ochrona przeciwpowodziowa,
- Praca utworzonego w roku 2006 Centrum Powiadamiania Ratunkowego zlokalizowanego w siedzibie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej,
- Ochrona ekologicznej przestrzeni życiowej,
- Ochrona zdrowotna, przeciwepidemiologiczna i sanitarna,
- Ochrona socjalna i bytowa mieszkańców oraz przeciwdziałanie zjawisku odrzucenia społecznego.

2. INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA SŁUŻĄCE BEZPIECZEŃSTWU

15 grudnia 2009 r. uruchomiony został w Legnicy system miejskiej informacji esemesowej SISMS. Do końca sierpnia 2010 r. przystąpiło doń 4.303 mieszkańców. W tym czasie legniczanie, którzy zalogowali się do systemu, otrzymywali komunikaty dotyczące awarii sieci ciepłowniczej, zagrożeń meteorologicznych, hydrologicznych, a także informacje dotyczące obchodów żałoby narodowej po tragicznej katastrofie prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem. Poza komunikatami dotyczącymi całego miasta, system oferuje też tematyczne serwisy informacyjne oraz serwisy poruszające ważne sprawy mieszkańców konkretnych

dzielnic czy rejonów Legnicy. Można zatem zarejestrować swój udział kodem przewidzianym dla poszczególnych tematów czy rejonów miasta.

Jedną z istotnych dla miasta spraw, związanych z bezpieczeństwem były w omawianym czasie zabiegi Prezydenta Legnicy o budowę aresztu śledczego. Po pomyślnym zakończeniu długotrwałych uzgodnień i procedur, w maju 2005 roku gmina przekazała Skarbowi Państwa na ten cel niezbędny teren (działkę o powierzchni 8,6 ha w rejonie ul. Pątnowskiej). Zapadła decyzja o budowie, którą ujęto w planach majątkowych więziennictwa na 2007 rok. Przygotowane kosztorysy określały wartość zaplanowanego na trzy lata przedsięwzięcia pn. „Budowa jednostki penitencjarnej w Legnicy" na około 77 milionów złotych. Okazało się jednak, że przeznaczone w budżecie państwa na realizację tej inwestycji środki są zbyt szczupłe. Nie pozwoliło to na skuteczne rozstrzygnięcie przetargu wykonawczego w roku 2007 i uniemożliwiło inwestycję również w roku 2008. Podobnie było w roku 2009, także kolejny rok nie przyniósł do tej pory pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy przez resort sprawiedliwości.

3. INSTYTUCJE ORAZ SŁUŻBY UTRZYMUJĄCE PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Straż Miejska

Bezpośrednio podlegającą Prezydentowi Miasta formacją mundurową, dbającą o bezpieczeństwo legniczan i porządek publiczny jest licząca 53 osoby Straż Miejska. Wydatki na jej funkcjonowanie w całości finansowane są z budżetu miasta i każdego roku zamykają się kwotą około 2,1 mln zł.

Służby prewencyjne i porządkowe Straży pracują w systemie dwuzmianowym, w godzinach od 6 : 00 do 22 : 00. W latach 2006 – 2009 strażnicy wykryli łącznie 46.964 sprawców różnych wykroczeń (w 2009 roku - 13.393 sprawców, w 2008 – 11.093, w 2007 – 9.765, a w 2006 – 12.713). W stosunku do 38.417 osób zastosowano środki wychowawcze i perswazyjne, 5.482 sprawców ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę w wysokości ponad 546 tys. zł. Do Sądu Rejonowego skierowano ponad 3.100 wniosków o ukaranie obwinionych.

Najwięcej wykroczeń wiązało się z łamaniem przepisów dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przeciętnie w tej kategorii wykroczeń ujawniano rocznie od 6.200 do 8.700 ich przypadków. Drugą co do wielkości kategorię wykroczeń stanowiło łamanie ustawy

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W ciągu roku na terenie miasta patrole ujawniły od 1.500 do 2.100 osób spożywających napoje alkoholowe w miejscach zabronionych. Trzecią kategorię stanowiły osoby niszczące mienie komunalne, czyli wandale. Rocznie patrole ujawniały od 1.200 do 1.700 takich czynów.

Realizując zapisy porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta i Komendantem Miejskim Policji, strażnicy pełnili wspólne służby prewencyjne oraz patrolowe. Wraz z policjantami z Wydziału ds. Nieletnich i Patologii realizowano szereg programów dydaktycznych i prewencyjnych. Programy te, przeznaczone w zdecydowanej większości dla najmłodszych legniczan, spotykały się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem zarówno ze strony rodziców i dzieci, jak również nauczycieli z placówek oświatowo-wychowawczych.

Patrol Szkolny funkcjonujący w Straży Miejskiej od 2004 roku swoją działalność koncentrował na prewencyjnej ochronie najbliższego otoczenia szkół i placówek oświatowo - wychowawczych oraz szeroko pojętej profilaktyce i walce z przejawami agresji wśród grup rówieśniczych, a także na przeciwdziałaniu tak niekorzystnym zjawiskom, jak wagary, wykroczenia przeciwko porządkowi, wandalizm. Strażnicy z Patrolu Szkolnego razem z policjantami Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły” opiekowali się najmłodszymi uczniami, podążającymi do szkoły ulicami o największym natężeniu ruchu.

Kolejnym, istotnym czynnikiem wpływającym na subiektywne poczucie bezpieczeństwa mieszkańców jest monitoring wizyjny miasta. W newralgicznych punktach Legnicy zainstalowanych jest 15 kamer. Na system składa się ponadto centrum obsługi i archiwizowania materiału wizyjnego oraz urządzenia teletransmisji sygnału wizyjnego.
W roku 2009 dokonano okresowej konserwacji i częściowej wymiany wyeksploatowanych i uszkodzonych podzespołów systemu transmisji sygnału i kamer. Ponadto opracowano „Dokumentację techniczną dotyczącą modernizacji i rozbudowy monitoringu wizyjnego miasta Legnicy”. Zgodnie z tym opracowaniem przewiduje się rozbudowę systemu monitoringu miejskiego do 45 kamer.

Dzięki pozyskaniu w 2007 roku obiektu przy Alei Rzeczypospolitej 3, Straż Miejska zyskała nową siedzibę, która pozwoliła zapewnić właściwe warunki pracy, warunki socjalne

i kompletne zaplecze logistyczne. W obiekcie tym swoją siedzibę znalazł również Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Urzędu Miasta, który koordynuje pracę służb ratunkowych, a wspólnie ze Strażą realizuje szereg zadań z zakresu poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na terenie miasta Legnicy.

Policja

W okresie sprawozdawczym Gmina Legnica czynnie wspierała działalność Komendy Miejskiej Policji. W latach 2006-2009 kwotą po 100 tys. zł każdego roku finansowała dodatkowe płatne służby, pełnione przez policjantów w czasie wolnym. Dzięki realizacji, związanego z tym porozumienia Prezydenta Legnicy z Komendantem Miejskim Policji, dwuosobowe patrole obecne były na ulicach miasta przez ponad 2.700 godzin. W każdym miesiącu gospodarz miasta z szefem policji ustalali rejony, które zagrożone przestępczością, wandalizmem lub czynami chuligańskimi wymagały dodatkowego dozoru policji.

W 2006 r. miasto kwotą 3 tys. zł dofinansowało policyjne zakupy wyposażenia siłowni. W 2007 r. 100 tys. zł z miejskiego budżetu umożliwiło policjantom zakupy sprzętu teleinformatycznego, kwaterunkowego i służącego technice policyjnej. W kolejnym roku dzięki miejskiej dotacji w wysokości 120 tys. zł KMP pozyskała 2 radiowozy typu furgon. Łącznie w latach 2006 – 2009 kwota finansowego wsparcia pracy Policji, udzielonego przez Gminę Legnica, wyniosła 623 tys. zł.

Komenda Miejska Policji odnotowała w omawianym okresie następujące ilości przestępstw: w 2006 r. - 7.645, w 2007 – 6.673, 2008 – 6.975, 2009 – 7.947. Wśród nich malała ilość popełnianych kradzieży mienia (z 1.469 w 2006 r. do 1.302 w 2009). Zmniejszyła się również ilość skradzionych pojazdów ze 105 (w 2006 r.) do 60 (2009). W latach tych bardzo wyraźnie zaznaczała się jednocześnie tendencja stałego wzrostu skuteczności wykrywania sprawców czynów przestępczych. W 2006 r. skuteczność ta wynosiła 66,2%, w 2007 – wzrosła do 67,3%, w 2008 – do 67,5%, a w 2009 – aż do poziomu 70,5%. Tendencje wzrostowe były szczególnie widoczne w dziedzinie zwalczania przestępczości kryminalnej (z około 53% w 2006 r. do ok. 60% w 2009), a także rozbojów i tzw. wymuszeń rozbójniczych (69,4% w 2006, 75,5% w 2009).

Statystyki dowodzą, że w latach 2006 – 2009 wzrastał poziom bezpieczeństwa na legnickich drogach. W 2006 r. Policja odnotowała 261 wypadków, 2007 – 259, 2008 – 218, 2009 – 137. Nadmienić należy, iż w tym czasie wzrosła jednak ilość drobnych kolizji z 1.518 do 1.960.

Wzrost ilości tych zdarzeń jest związany z coraz bardziej rosnącą ilością prywatnych samochodów poruszających się po legnickich drogach. W analizowanym okresie w wypadkach komunikacyjnych rannych zostało: 381 osób (2006), 418 (2007), 333 (2008), 213 (2009). Pod względem ilości ofiar śmiertelnych najgorszy był rok 2007, kiedy to zginęły na drogach 23 osoby. Najmniej ofiar śmiertelnych było w roku 2008 – 9 osób.

Wyjątkową oprawę i szczególny charakter miało Święto policji obchodzone 23 lipca 2010 r. na odnowionej płycie legnickiego Rynku. Podczas uroczystej zbiórki wszystkich pododdziałów policyjnych miasta, licznych gości z całego regionu, a także Komendanta Głównego Policji Generalnego Inspektora Andrzeja Matejuka, Komenda Miejska Policji w Legnicy otrzymała sztandar. Został on ufundowany przez Komitet Społeczny z inicjatywy Prezydenta Legnicy.

Straż Pożarna

Do zadań Państwowej Straży Pożarnej należało w latach 2006 – 2010 zapewnienie bezpieczeństwa legniczan w sytuacji zagrożenia pożarami, katastrofami i klęskami żywiołowymi. Zajmowała się tym Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej (wraz z trzema jednostkami ratowniczo-gaśniczymi).

W rejonie operowania tych jednostek w omawianym okresie zanotowano: w 2006 r. – 1.368 zdarzeń wymagających interwencji strażackiej. Rok 2007 przyniósł ich 1.128, a 2008 – utrzymywał się na poziomie 1.368. Wyjątkowo trudny pod tym względem był rok 2009, w którym odnotowano aż 3.035 interwencji. Do sierpnia roku 2010 legniccy strażacy musieli interweniować 920 razy.

Wśród zagrożeń, z którymi zmagała się legnicka PSP dominowały pożary, których w 2006 r. wybuchło 778, w 2007 – 650, 2008 – 789, a w 2009 – aż 1.123. Rok 2010 przyniósł ich dotąd 481. Również pożary, wśród wszystkich zdarzeń wymagających interwencji, powodowały największe straty. W omawianym okresie straty materialne sięgnęły 12 mln złotych. Najtrudniejszy pod tym względem jest rok 2010, w którym w wyniku różnych zagrożeń wyniosły one już prawie 3,4 mln złotych. Najczęstszymi przyczynami powstawania pożarów było nieostrożne obchodzenie się z ogniem, a także – niestety – celowe podpalanie. Dzięki współpracy Prezydenta z szefami służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w latach 2006-2007 w siedzibie PSP stworzone zostało Zintegrowane Centrum Koordynacji Ratownictwa. Placówka ta została wyposażona w nowoczesne urządzenia techniczne i informatyczne. Mieści

stanowiska dyspozytorów medycznych, dyżurnych operacyjnych PSP, a także salę operacyjną Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

W latach 2006-2009 Prezydent Miasta wielokrotnie dotował zakup nowoczesnego sprzętu i wyposażenia dla Komendy Miejskiej PSP. Łączna kwota dofinansowania wyniosła w tym czasie ok. 2 mln złotych. Najdroższym zakupem był specjalistyczny samochód z tylną skrętną osią, wyposażony w najdłuższą na tym terenie drabinę do ratowania osób zagrożonych pożarami. Dzięki dofinansowaniu Straż Pożarna unowocześniała środki łączności, oprogramowanie i sprzęt informatyczny, remontowała pojazdy gaśnicze, kupowała urządzenia ratunkowe, umundurowanie i indywidualne specjalistyczne wyposażenie strażaków, a także skokochron ratujący życie w miejscach szczególnie niebezpiecznych.
Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, iż KM PSP odegrała wybitną rolę w niesieniu pomocy miastu i jego mieszkańcom w trakcie likwidacji zagrożeń spowodowanych huraganem z lipca 2009 r.

4. HURAGAN z 23 LIPCA 2009 r.

W długiej historii naszego miasta podobny kataklizm nie wydarzył się nigdy. Przed godziną 19.00 nad Legnicą przeszła gwałtowna burza z opadami deszczu i wiatrem, który przekraczał momentami prędkość 130 km/h, a jego siła odpowiadała najwyższemu poziomowi w 12 stopniowej skali Beauforta. Uszkodzone zostały liczne budynki mieszkalne, zerwane dachy oraz linie wysokiego napięcia, powyrywane drzewa. Najbardziej ucierpiała południowo-wschodnia część miasta oraz Park Miejski. Powołany przez Prezydenta Powiatowy Sztab Zarządzania Kryzysowego, a wraz z nim wszystkie służby komunalne i ratownicze niezwłocznie przystąpiły do udrażniania ulic i chodników, usuwania uszkodzeń zagrażających życiu oraz zdrowiu mieszkańców. Służby Szpitala Wojewódzkiego i Pogotowia Ratunkowego poinformowały, że do godz. 22.00 udzielono pomocy 40 poszkodowanym osobom, w tym dzieciom.

W kolejnych dniach działania służb były nadal prowadzone całodobowo, także podczas weekendu. Zabezpieczano uszkodzone budynki, usuwano tzw. nawisy z nadłamanych drzew i elementów konstrukcyjnych budynków. Według wstępnych informacji uszkodzeniu uległo 208 domów znajdujących się w zasobach komunalnych. Łącznie z obiektami zarządzanymi przez wspólnoty mieszkaniowe szkody odnotowano w ponad 300 budynkach (bez strat spółdzielni mieszkaniowych). Poważne uszkodzenia konstrukcji obiektów przy ul.

Jaworzyńskiej i Wrocławskiej były powodem ewakuacji ich mieszkańców. Na terenie miasta doszło do jednego śmiertelnego wypadku na skutek przygniecenia spadającym konarem. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny udzielił pomocy 42 osobom w większości z urazami głowy i kończyn.

Już pierwszego dnia po nawałnicy w akcji zabezpieczania i niesienia pomocy uczestniczyło 130 strażaków. Następnego dnia było ich 143. Każdego dnia w akcji brało udział ok. 100 funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Legnicy. Wspierali ich funkcjonariusze oddziału prewencji z ul. Jaworzyńskiej. Na ulice wyjechały wszystkie policyjne samochody. W kierowanie ruchem drogowym włączyli się też funkcjonariusze z Wrocławia i Lubina. Legniccy policjanci pracowali w stanie podwyższonej gotowości. Ich patrole oraz Straż Miejska w dzień i w nocy nadzorowali rejony, w których zagrożenia nie zostały jeszcze w pełni usunięte. Dotyczyło to zwłaszcza obszaru Parku Miejskiego. Po trzech dniach najważniejsze arterie komunikacyjne miasta były już uprzątnięte i przejezdne. W innych miejscach prace dobiegały końca. Huragan spowodował niedrożność bądź utrudnienia w ruchu na 570 legnickich ulicach. Uszkodzonych zostało 80 lamp ulicznych. Stopniowo powracała sygnalizacja świetlna na większości skrzyżowań. Udało się naprawić lub wymienić prawie całe zniszczone pionowe oznakowanie dróg. Nawałnica uszkodziła w Legnicy 208 kamienic komunalnych, z czego 23 budynki ucierpiały bardzo poważnie. Uszkodzonych zostało również 111 kamienic zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe i 33 obiekty oświatowe. Były to uszkodzenia głównie pokrycia dachowego, ale także kominów i systemów wentylacyjnych. Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej do piątku (31 lipca) szczegółowo inwentaryzował straty. Służby nadzoru budowlanego 8 budynków uznały za stwarzające zagrożenie dla mieszkańców. ZGM ustalił listę lokali, w których powinny być zamknięte zawory gazowe - przez wzgląd na niedrożne przewody kominowe.

7 sierpnia 2009 r. Prezydent Legnicy zawiesił działalność Sztabu Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Sytuacja w mieście nie wymagała już bowiem podejmowania działań o charakterze nadzwyczajnym i zdaniem służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo – stopniowo stabilizowała się. Nie zmniejszało się jednak tempo prac związanych z usuwaniem zniszczeń spowodowanych huraganem. Podczas najtrudniejszego, dwutygodniowego okresu ratowania miasta Państwowa Straż Pożarna, usuwając zagrożenia, interweniowała w mieście aż 473 razy. Strażacy odbyli ponad 2 tysiące służb. Do akcji wyjeżdżały 124 samochody gaśnicze i 90 wozów specjalnych. Wzięło w niej udział również ponad 330 policjantów, którzy odbyli łącznie 700 służb. Podjęto też działania w celu uzyskania pomocy od innych jednostek

policji w postaci dodatkowych funkcjonariuszy oraz przewodników z psami do przeszukania zasypanych miejsc.

W najtrudniejszym dla miasta okresie liczne, często anonimowe osoby prywatne, mieszkańcy i goszczący w naszym mieście przyjezdni, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz infrastrukturę miejską, firmy, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe uczestniczyli w akcji niesienia pomocy i usuwania zagrożeń. Na różne sposoby wspierali miasto w likwidacji niszczycielskich skutków żywiołu. Wspierali pracą ludzi, sprzętu i urządzeń, świadczeniem usług, darowiznami, a także finansowo. Były wśród nich od pierwszych chwil jednostki i zastępy Państwowej Straży Pożarnej z Legnicy, a także z Wrocławia, Strzelina, Góry, Polkowic, Głogowa, Świdnicy i Oławy oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z Ulesia, Rzeszotar, Janowic Dużych, Legnickiego Pola, Krotoszyc i Kunic, funkcjonariusze Policji z Legnicy, Lubina i Wrocławia, a także dziesiątki firm, przedsiębiorców, instytucji i organizacji oraz setki osób prywatnych. Prezydent Lubina tuż po kataklizmie przysłał do Legnicy wyspecjalizowane służby wraz ze sprzętem, które usuwały zniszczenia i powstałe zagrożenia. Już w sierpniu władze samorządowe Głogowa podjęły decyzję o przekazaniu dotkniętej katastrofalnymi skutkami huraganu Legnicy finansowego daru – wsparcia w wysokości 100.000 złotych. Prezydenci obu miast podpisali porozumienie określające sposób wykorzystania tych pieniędzy poprzez dofinansowanie remontu zniszczonych dachów kamienic przy ul. Głogowskiej. Pomocy w wysokości 150.000 udzielił też samorząd Wrocławia, przeznaczając ją na naprawę zniszczeń przy ulicy Wrocławskiej.
Łączna wysokość strat spowodowanych lipcowym huraganem została oszacowana na ogromną sumę 11.483.810,02 zł.

ROZDZIAŁ XVIII. PROMOCJA, WSPÓŁPRACA REGIONALNA I ZAGRANICZNA

W Strategii rozwoju miasta na lata 2004–2014 przyjęto, że przedmiotem promocji będzie Legnica jako miasto korzystne do inwestowania, atrakcyjne turystycznie, zielone, bogate w zabytki oraz znane z licznych wydarzeń artystycznych i sportowych. Ze względu więc na różnorodność osiągania celów działania promocyjne w latach 2006-2010 skierowane były do różnych grup odbiorców – do wewnątrz, czyli do mieszkańców, jak i na zewnątrz miasta.

W roku 2006 budżetowe wydatki promocyjne wyniosły 293.313,68 zł. W 2007 – już 356.350,55 zł, a w 2008 – 499.172,80. *W roku 2009, w którym stworzona została profesjonalna strategia promocji miasta i zarządzania marką Legnica*, kwota ta wyniosła 634.012,03 zł. Ostatni rok bieżącej kadencji – 2010 – miał przynieść początek wdrażania harmonogramu działań promocyjnych zaprojektowanych z wieloletnią perspektywą. To główna przyczyna, dla której zaplanowane wydatki na promocję określono na poziomie 770.000 zł. Rada Miejska postanowiła zablokować te zamierzenia, pozostawiając na ten cel jedynie 700 zł.

Lata 2006-2010 były bogate zarówno w wydarzenia kulturalne, sportowe i społeczne promujące miasto, jaki i spełniające cele promocyjne kampanie. Biuro Prezydenta Legnicy zrealizowało w tym czasie szereg wydawnictw, wystaw plenerowych oraz form medalierskich związanych z istotnymi dla miasta rocznicami i przedsięwzięciami.

Z promocją ściśle związana było komunikacja społeczna, których to działań partnerami miasta w latach 2006-2009 były redakcje lokalnej telewizji i radia oraz prasy. Służby prasowe Prezydenta przygotowały w omawianym okresie ok. 1.200 wydań serwisu informacyjnego „Wiadomości z legnickiego Ratusza", przekazywanego oraz wykorzystywanego przez media lokalne i regionalne, a także ogólnopolskie. Znacząco rozwinęła się strona internetowa UM www.legnica.eu , zarówno pod względem funkcjonalnym, merytorycznym, jak i graficznym. Legnica zyskała swój profil na internetowym społecznościowym portalu „Nasza klasa", a wkrótce związane z miastem informacje obecne będą na portalu multimedialnym „YouTube".

1. WYDARZENIA

W 2006 roku doskonałą promocją Legnicy były takie, m.in., wydarzenia o charakterze ogólnopolskim i europejskim, jak: emisja legnickiej dwuzłotowej monety z wizerunkiem Zamku Piastowskiego, ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Romów, Europejskie Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Pod Kyczerą", kolejna edycja Międzynarodowej Wystawy „Satyrykon – Legnica", której towarzyszyło, m.in., postawienie na ul. NMP posągu „Satyrykonowego Chłopaczka" oraz wystawa retrospektywna „Satyrykonu" w Strasburgu (Alzacja), a pokonkursowa w Warszawie, Legnicki Festiwal Srebra – „Współczesna polska sztuka złotnicza" – wystawy, m.in., w Pradze, Budapeszcie, Miluzie (Alzacja), VI Tydzień Kultury Japonii. Niezwykłymi wydarzeniami promocyjnymi były wówczas tak duże przedsięwzięcia, jak: polsko – czeska wystawa „Śląsk – perła w Czeskiej Koronie. Trzy okresy świetności w relacjach artystycznych Śląska i Czech" (wystawa w Legnicy – od kwietnia do listopada, a następnie przeniesiona do Pragi), przygotowana przez Muzeum Miedzi wraz z Galerią Narodową w Pradze i Uniwersytetem Wrocławskim oraz udział Teatru im. H. Modrzejewskiej w „Lit Moon World Theater Festival" w Santa Barbara w Stanach Zjednoczonych z prezentacją „Otella". Amerykańskie tournee Teatru objęło także Los Angeles i Chicago. Istotną promocyjną funkcję pełniły także produkcje telewizyjne. Ogólnopolski kanał TV 4 – w ramach programu „Instynkt tropiciela – przewodnik po Polsce" – zrealizował w 2006 r. 23 minutowy film dokumentalny o charakterze promocyjnym, ukazujący turystyczne, kulturalne, architektoniczne i rekreacyjne walory Legnicy. Jego ogólnopolska premiera odbyła się 16 września. Legnica znalazła się pośród 19 miast, których wyboru dokonali realizatorzy filmu.

Wśród wydarzeń promujących nasze miasto, które odbyły się w 2007 r., należy wspomnieć o organizacji – już po raz drugi – na Zamku Piastowskim, pikniku historyczno - kulturalnego pod hasłem „Świat się nie liczy bez Legnicy". Atrakcją pikniku było wejście – po raz pierwszy po wojnie – na punkt widokowy w odrestaurowanej wieży św. Piotra. Warto też odnotować organizację w Legnicy VII Tygodnia Kultury Japońskiej, który przygotował Legnicki Klub Karate Kyokushin oraz imprezy plenerowej pn. „Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje", przygotowanej przez Stowarzyszenie Romów w Legnicy oraz Urząd Miasta. Wyjątkowym przedsięwzięciem była realizacja na legnickiej ulicy Roosevelta największej produkcji kinematografii niemieckiej 2007 r. – filmu „Anonyma – Eine Frau in Berlin". Ogólnopolska premiera filmu miała miejsce w Legnicy w 2009 r.

Rok 2008 obfitował w ważne dla miasta wydarzenia, które stały się podstawą działań promocyjnych. Od kwietnia do listopada trwały bogate w różnorodne wydarzenia (w tym także uroczystość wręczenia Nagród Kulturalnych Śląska po raz pierwszy w Legnicy) *obchody 300 lecia istnienia Akademii Rycerskiej w Legnicy. We wrześniu wyemitowano w nakładzie 20.000 egzemplarzy dukat lokalny „Złoty Floren Legnicki" jako atrakcję turystyczną* o znaczących walorach promocyjnych. Również we wrześniu w Legnicy odbyła się światowa prapremiera filmu Waldemara Krzystka „Mała Moskwa", który został laureatem Grand Prix „Złotych Lwów" 33. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Sukces ten stał się inspiracją dla wielu skutecznych działań promocyjnych, takich jak np. wydanie Kalendarza Miejskiego na 2009 r. Dzięki temu filmowi, którego nasze miasto ze swą trudną najnowszą historią jest bohaterem, Legnica w bardzo krótkim czasie trafiła do świadomości i na usta widzów całego kraju i licznych państw Europy. Podkreślić trzeba, że Legnica dofinansowała produkcję filmu kwotą 250 tys. złotych. W 2008 r. rozpoczęto prace zmierzające do profesjonalnego opracowania nowoczesnej marki miasta, opartej na badaniach uwarunkowań socjologicznych, dziedzictwie kulturowym i dorobku cywilizacyjnym Legnicy. Prace te zakończyły się w 2009. Był to też kolejny rok realizacji zadań z zakresu komunikacji społecznej opartej na współpracy z mediami lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskimi, a także zagranicznymi. 24 października miało miejsce niecodzienne przedsięwzięcie medialno-promocyjne „Dzień Dobry TVN" transmitowane na żywo z legnickiego Rynku.

Rok 2009 był szczególny w dotychczasowej historii promocji miasta. Z jednej strony przyniósł wiele wydarzeń i obliczoną na lata strategię marketingową Legnicy, z drugiej zaś – bezprecedensową decyzję prawicowej części Rady Miejskiej o usunięciu działań promocyjnych oraz służących komunikacji społecznej z budżetu miasta. Konsekwencją tej decyzji było z kolei wyraźne ograniczenie realizacji imprez, kampanii promocyjnych, wydawnictw i wystaw w roku 2010. Niemożliwa była również realizacja zamiaru promowania nowego wizerunku, logotypu i hasła pozycjonującego „Legnica. Z nią zawsze po drodze" w I programie telewizji publicznej, jako spota towarzyszącego emisji wiosną 2010 r. serialu W. Krzystka „Mała Moskwa". Każdy z czterech odcinków filmu skupiał przed ekranami kilkumilionową widownię.

Na uwagę w promocyjnym kontekście zasługuje zorganizowany *26 marca 2009 r. Wieczór Legnicki w Klubie Dolnośląskim w Warszawie.* Klub istnieje od 10 lat. Jego członkami są warszawscy biznesmeni, bankowcy, artyści, politycy, dziennikarze – osoby pochodzące

z Dolnego Śląska albo też związane z nim emocjonalnie i zainteresowane wspieraniem działań, które wpływają na rozwój i poprawę wizerunku naszego regionu. Są to „ambasadorowie" Dolnego Śląska w stolicy, ludzie identyfikujący się z regionem, których – ponad podziałami politycznymi – łączy wspólny cel – wzrost znaczenia Dolnego Śląska na arenie krajowej i zagranicznej. Wieczór Klubowy w całości poświęcony był Legnicy. Ukazywał miejsce, w którym mieszkają ludzie mądrzy, dynamiczni, młodzi, utożsamiający się ze swoim miastem i których warto w ich działaniach wspierać. Klubowy wieczór upłynął w dobrej atmosferze także za sprawą obecnych, związanych z Legnicą gości, takich jak m. in. Anda Rottenberg, Beata Tadla, Jerzy Szmajdziński, Tomasz Kot czy Waldemar Krzystek.

W kwietniu 2009 r. w Legnicy przebywała ekipa kanału japońskiej telewizji publicznej TV NHK, realizująca film dokumentalny o najnowszej historii Polski. Dokument zatytułowany „20 lat wolności w Europie Wschodniej. Polska droga" był poświęcony narodzinom „Solidarności", przełomowi okrągłego stołu z 1989 roku, transformacji ustrojowej i dorobkowi ostatnich dwóch dekad. Legnica zainteresowała telewizję japońską jako miasto wyjątkowe w tej części Europy, które było najdłużej okupowane przez obce wojska po II wojnie światowej (do 1993 r.). Dla telewizji japońskiej również najbardziej ciekawa okazała się właśnie ta część historii Legnicy, jako mało znana, ale symptomatyczna dla całej środkowej i wschodniej Europy. Autorów filmu zainspirował też fakt dokonania się w Legnicy unikalnego procesu miastotwórczego. Istniejące przez prawie półwiecze, ściśle od siebie oddzielone miasto garnizonowe zamieszkiwane przez kilkadziesiąt tysięcy osób, koszarowe, pełne wojskowej infrastruktury oraz miasto cywilne o bardzo ograniczonej suwerenności połączone zostały w jeden organizm. Film ten prezentowany był w telewizji japońskiej, a poprzez kanały satelitarne - w całej Azji.

2. KAMPANIE PROMOCYJNE

12 września 2006 r. zainaugurowano *akcję promocyjną pod nazwą „Legnica moim miastem"*, której celem była budowa lokalnego patriotyzmu i tożsamości legnickiej. Głównym atrybutem tej kampanii były silikonowe opaski na rękę w kolorach miasta i napisem „Legnica moim miastem". Cieszyły się wielką popularnością wśród ludzi młodych, co świadczy, iż pomysł był udany. W 2006 r. i w kolejnych latach rozeszło się wśród mieszkańców kilkanaście tysięcy bransoletek. W latach 2007-2008 w ramach tej kampanii drukowane były również w tej konwencji naklejki na samochody. Jesienią 2009 r. zorganizowano uroczyste powitanie w rodzinnym mieście Miss Polonia 2009 Marii Nowakowskiej. Fakt zdobycia przez

legniczankę korony najpiękniejszej Polki również wykorzystywany był promocyjnie, jako element kampanii „Legnica moim miastem".

Dzięki przyznaniu Legnicy grantu finansowego, towarzyszącego Europejskiej Nagrodzie Ekologicznej, zorganizowano *kampanię „Legnica. Zielone Miasto"*, wydając album pod tym samym tytułem. 2008 r. w naturalny sposób – jako rok wielkiego sukcesu filmu „Mała Moskwa" – zrodził *kampanię pn. „Śladami Małej Moskwy"*. Powstał unikalny przewodnik turystyczny nawiązujący do miejsc i wydarzeń z lat 1945-1993. Rozwijała się również promocyjno-informacyjna kampania pn. „Legnicki sezon kulturalny". Znalazła ona swój ciekawy wyraz plastyczny i funkcjonalny poprzez wykorzystywanie systemu gablot na przystankach autobusowych, bilbordów, ulotek oraz banerów na stronie internetowej. W sierpniu 2009 r., wkrótce po pamiętnym huraganie, zainicjowano *kampanię „Razem odbudujemy legnicki park"*. Towarzyszyły jej wystawy plenerowe, czterokrotne społeczne akcje porządkowania parku zniszczonego przez huragan oraz publiczna zbiórka pieniędzy na wspólne odrestaurowanie parku. Opracowano także drugie wydanie albumu „Legnica. Zielnica miasto".

3. MEDALIERSTWO

Od 2004 r. nową formą prezentacji miasta i jego dziedzictwa kulturowego są medale. W 2006 r. wykonano pamiątkowy *medal – rzeźbę poświęconą ulicy Najświętszej Marii Panny*, co wiązało się z zakończeniem rewitalizacji tego historycznego traktu kupiecko-pątniczego. Dzieło zaprojektował *legnicki artysta Grzegorz Niemyski*. W 2007 r. ten sam artysta przygotował *medal – rzeźbę, upamiętniającą 10. rocznicę wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Legnicy*. W ramach *obchodów 300 lecia Akademii Rycerskiej w 2008 r. wydano medal upamiętniający to wydarzenie autorstwa plastyka Mateusza Dworskiego* z Wrocławia. Od 2008 roku promocyjnie wykorzystywana jest również wykonana z brązu statuetka artysty plastyka Grzegorza Godawy z Poznania *„Legnicki Lew"*.

4. WYDAWNICTWA

Działalność wydawnicza obejmowała zarówno realizację publikacji własnych takich, jak np. folderów, ulotek informacyjnych, broszur promocyjno-informacyjnych itp., jak też zakup wydawnictw o Legnicy do rozpowszechniania w szkołach, bibliotekach, placówkach dyplomatycznych, wśród gości zagranicznych itp.

Systematycznie wydawany był miejski informator o wydarzeniach kulturalnych i sportowych. W końcu roku zmieniony i unowocześniony został kształt strony internetowej www.legnica.eu.

Dopełnieniem wydawnictw były przygotowywane corocznie ścienne kalendarze artystyczne. W 2006 r. była to prezentacja obrazów pędzla legnickiego artysty plastyka Edwarda Mirowskiego, ukazująca zabytki miasta. W kolejnym roku wydany został Kalendarz Miejski „Legnica 2008 – Twarze Miasta". Autorem zdjęć do kalendarza był artysta fotografik Tomasz Augustyn z Wrocławia. W 2009 r. kalendarz poświęcony został „małomoskiewskiemu" wizerunkowi Legnicy, a zawierał fotogramy z planu filmowego głośnego dzieła Waldemara Krzystka. Na 2010 r. przygotowano kolekcjonerski kalendarz zatytułowany „Legnicki Park".

5. LEGNICA W REGIONIE I W POLSCE

W latach 2006–2010 wiele uwagi poświęcono współpracy miast dolnośląskich, biorąc udział w pracach takich stowarzyszeń, jak: Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska, Dolnośląska Organizacja Turystyczna oraz Stowarzyszenie Dolny Śląsk w Unii Europejskiej. *Legnica uczestniczyła w pracach również innych stowarzyszeń i związków:*

- Związek Miast Polskich,
- Związek Powiatów Polskich,
- Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich,
- Stowarzyszenie „Na kupieckim szlaku".

Warto w tym miejscu dodać, że w Rankingu Gmin i Powiatów Związku Powiatów Polskich każdego roku Legnica otrzymywała nagrody i wyróżnienie za multimedialny wizerunek miasta i działalność samorządu.

W listopadzie 2007 r. Legnica przystąpiła do Europejskiego Centrum Ochrony Środowiska – Stowarzyszenia Inicjatyw Ekologicznych w Tarnowie.

W 2007 r. pod patronatem Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Dolnego Śląska prowadzony był niezależny audyt i monitoring 169 serwisów internetowych dolnośląskich samorządów. Legnica zajęła w tym rankingu II miejsce w kategorii miast, uzyskując tytuł Lidera Internetu 2007 – Interaktywna Gmina.

6. STRATEGIA ZARZĄDZANIA MARKĄ LEGNICA

Po trwających już w 2008 r. pracach przygotowawczych i koncepcyjnych, *rok 2009 przyniósł stworzenie profesjonalnej strategii promocji miasta, opartej na badaniach uwarunkowań socjologicznych, dziedzictwie kulturowym i dorobku cywilizacyjnym Legnicy.*

Wyłoniona w drodze przetargu firma Eskadra MarketPlace z Krakowa pracowała nad podstawowym dla tworzenia nowoczesnego i dynamicznego wizerunku Legnicy dokumentem 4 miesiące. Prace te zakończyły się 16 grudnia 2009 r. otwartą prezentacją założeń dokumentu

pt. „Strategia zarządzania marką Legnica wraz ze skatalogowaniem systemu identyfikacji wizualnej marki". Objęły one, m.in., ilościowe i jakościowe badania wizerunkowe, rekomendacje komunikacyjne, kompleksowe rozwiązania graficzne oraz opracowanie kilkudziesięciu zadań, których wdrożenie będzie budować silną markę Legnicy, inspirując jednocześnie rozwój miasta i podnosząc jakość życia jego mieszkańców.

Autorzy swoje koncepcje i projekty na bieżąco omawiali z mieszkańcami podczas czterech otwartych konsultacji społecznych, warsztatów dla przedszkolaków i licealistów oraz przeszło dwudziestu spotkań z lokalnymi liderami opinii publicznej. Podczas podsumowującego grudniowego spotkania przedstawiciele agencji omówili podstawowe założenia dokumentu i po raz pierwszy oficjalnie ujawnili slogan pozycjonujący Legnicy, jej nowe logo oraz najważniejsze spośród szeregu zadań, których wdrożenie zakłada strategia, czyli utworzenie w mieście Muzeum Zimnej Wojny.

Według autorów dokumentu, to właśnie historycznie pragmatyczne i racjonalne podejście do rzeczywistości do dziś owocuje dostatkiem Legnicy i dobrobytem jej mieszkańców, a także pozwala określać ją jako najważniejszy obok Wrocławia ośrodek miejski całego regionu („drugie oko Dolnego Śląska"). Dlatego też *hasło miasta brzmi: „Legnica. Z nią zawsze po drodze"*. Jest to z jednej strony nawiązanie do położenia miasta przy krajowych i europejskich szlakach komunikacyjnych (niegdyś Via Regia, dziś zwłaszcza A4, droga krajowa nr 3 – w przyszłości S3 oraz węzeł kolejowy). Z drugiej – wskazanie, że Legnica to świetny partner na dziś i jutro, niezawodny towarzysz również w drodze, jaką jest życie.

7. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

W opisywanym okresie kontynuowana była polityka rozwoju współpracy z miastami partnerskimi – Wuppertalem, Blanskiem, Drohobyczem i Roanne. Głównymi obszarami wspólnych przedsięwzięć były: kultura, edukacja, sport i rekreacja.

Wymiana z partnerami zagranicznymi prowadzona była zarówno przez jednostki organizacyjne gminy, jak i przez inne podmioty oraz organizacje działające w mieście.

Partnerów w Wuppertalu (współpraca od 15 czerwca 1993 r.) ma 17 legnickich instytucji, wśród których są: szkoły, Sąd Okręgowy, Muzeum Miedzi, Galeria Sztuki, LCK, KM Policji, PWSZ im. Witelona, Klub Turystyki Rowerowej „EkoRama", TWWP, Fundacja na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego, Parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, Niemieckie Towarzystwo Społeczno – Kulturalne.

Z ukraińskim Drohobyczem (od 25 listopada 1999 r.) kontakty utrzymuje 10 podmiotów, w tym, m. in., TPD, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej, Chór Politechniki Wrocławskiej „Axion", Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4, SP nr 10.
Blansko (od 15 lutego 2000 r.) *i Roanne* (od 28 kwietnia 2006 r.) mają po 5 legnickich partnerów, m. in., ASPN „Miedź", Akademicki Związek Sportowy PWSZ im. Witelona, KS „Konfeks", LCK, KM Państwowej Straży Pożarnej, PWSZ im. Witelona.

W V kadencji samorządu można zaobserwować *wzrost aktywności instytucji kultury w zakresie promocji legnickiej kultury i jej dorobku poza granicami naszego kraju*. Należy tu wspomnieć o licznych wystawach „Satyrykonu" czy „Srebra" oraz występy Zespołu Pieśni i Tańca „Legnica" w Izraelu oraz w Jekaterynburgu, a Łemkowskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kyczera" w Peru, Izraelu i Portugalii.
Szczególną aktywność wykazało Legnickie Centrum Kultury, które aktualnie współpracuje z siedmioma partnerami, w tym np. ze Związkiem Serbów Łużyckich „Domowina" w Bautzen (Niemcy), ze Swierdłowską Państwową Filharmonią Dziecięcą w Jekaterynburgu (Rosja). W 2009 r. placówka zawarła porozumienie o współpracy z Pałacem Kultury „Drużba" w Jużnem na Ukrainie.
Do tego grona należy również włączyć Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczera" – organizatora Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą" (w 2010 r. już 13 edycja festiwalu), a także międzynarodowych konferencji naukowych (np. w 2009 r. nt. „Łemkowie – ostatni Mohikanie Europy?" z udziałem gości ze Słowacji, Ukrainy i Polski) oraz *Teatr im. H. Modrzejewskiej* – organizatora Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Miasto" (dwie edycje – w 2007 r. oraz w 2009 r.) z udziałem zespołów, m. in., z USA, Włoch, Gruzji, Rosji, Francji, Łotwy, Czech, Węgier.

Na szczególne uznanie zasługuje ponadto działalność Klubu Turystyki Rowerowej „EkoRama", który od 2000 r. realizuje ze swymi partnerami z miast partnerskich tzw. zieloną drogę rowerową, zapoczątkowaną przez cyklistów z Wuppertalu. I tak w 2003 r. legniczanie wytyczyli „zieloną drogę" z Legnicy do Blanska, w 2006 r., w 2008 r. i w 2009 r. – do Drohobycza, a w 2007 r. – do Roanne. Z kolei w 2010 r. – z okazji 10 lecia partnerstwa z Blanskiem – legniccy cykliści poznawali z czeskimi kolegami Morawski Kras. We wrześniu rewizytę w Legnicy złożą czescy cykliści.

Współpraca zagraniczna odbywa się nie tylko w ramach zawartych między miastami porozumień o partnerskiej współpracy. Wiele szkół i wyższych uczelni współdziała z partnerami spoza miast bliźniaczych. *I tak np. z francuskimi partnerami wymianę edukacyjną i naukową prowadzą:* I LO, II LO, Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, Szkoła Podstawowa nr 6, Zespół Szkół Budowlanych PPU „Primgabex", PWSZ im. Witelona, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, Wyższa Szkoła Menedżerska.

Zespół Placówek Specjalnych i V LO współpracują ze szkołą w Merthyr Tydfil w Wielkiej Brytanii.

Legnicka Biblioteka Publiczna współpracuje z Legnickim Towarzystwem Historycznym oraz z Henske – Neumann Verlag z Hofheim z Niemiec.

Muzeum Miedzi wznowiło współpracę z Museum für schlesische Landeskunde, Haus Schlesien w Koenigswinter, a także z Oberschlesisches Landesmuseum w Ratingen oraz z muzeum w Görlitz.

Legnicki Hufiec ZHP utrzymuje bliskie kontakty ze skautami we Lwowie.

Uczniowie Zespołu Szkół Muzycznych kontynuowali współpracę z Międzynarodową Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną Euroregionu Nysa „Europera", w której są najliczniejszą – 30 osobową grupą.

Stałymi partnerami *Łemkowskiego ZPiT „Kyczera"* są folklorystyczne stowarzyszenia w Brnie i Pradze oraz kluby i zespoły mniejszości narodowych i etnicznych na całym świecie.

Legnica od kilku lat aktywnie uczestniczy w wymianie regionalnej prowadzonej przez Marszałka Dolnego Śląska, szczególnie z Alzacją, Saksonią i ukraińskim obwodem Dniepropietrowskim. W 2008 r. do grona tych partnerów dołączyła Dolna Saksonia, albowiem po raz pierwszy w ponad 30 letniej historii Nagrody Kulturalnej Śląska uroczystość jej wręczenia odbyła się w Legnicy (6 września), stanowiąc istotny element obchodów 300 rocznicy powstania Akademii Rycerskiej. Organizatorami tego prestiżowego wydarzenia byli: Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Kraj Związkowy Dolnej Saksonii i Miasto Legnica.

Dolny Śląsk i Alzacja realizowały w latach 2004-2006 wspólny projekt pn. „Klasy Dziedzictwa Kulturowego", z udziałem, m. in., legnickiej młodzieży. Od listopada 2006 I LO współpracuje nadal z liceum w Altkirch ww. dziedzinie.

W ramach porozumienia o współpracy kulturalnej, w latach 2007–2009 pomiędzy Dolnym Śląskiem i Regionem Alzacji organizowane były, m. in., Dni Dolnego Śląska w Alzacji (m.in. prezentowano wystawy „Satyrykon" i „Srebro") i Dni Alzacji na Dolnym Śląsku.

W ramach zaś współpracy z Saksonią regularnie odbywały się kontakty Legnicy i Görlitz. Wyrażało się to np. w udziale młodych piłkarzy KS „Konfeks" w turniejach halowej piłki nożnej, a piłkarze z Görlitz uczestniczyli w Międzynarodowych Turniejach Mikołajkowych w Piłce Halowej w Legnicy.
Z Saksonią współpracuje też *Federacja Pracodawców Polski Zachodniej*.
Ponadto *stały kontakt z nadburmistrzem Görlitz miał Prezydent Legnicy*. Rozmowy dotyczyły np. organizacji w 2008 r. w Görlitz Śląskiego Święta Ojczyźnianego (z Legnicy wystąpiły ZPiT „Legnica" i ŁZPiT „Kyczera", a w Ratuszu zaprezentowano wystawę „Satyrykon – Legnica") oraz zaplanowanej przez Niemców na rok 2011, III Saksońskiej Wystawy Regionalnej „Via Regia".

Partnerem Legnicy z obwodu Dniepropietrowski jest od 2005 r. miasto Nikopol i Instytut Transformacji Społeczeństwa w Kijowie. Celem ostatniej wizyty ukraińskich gości w 2008 r. było zapoznanie się z legnickimi doświadczeniami w sferze świadczenia usług komunalnych (m. in. tworzenie wspólnot mieszkaniowych, funkcjonowanie prywatnych firm zarządzających majątkiem wspólnot, gospodarka odpadami) oraz działalność Straży Miejskiej oraz Straży Pożarnej.

Poniższa tabela obrazuje strukturę wydatków w dziedzinie „współpraca zagraniczna" w latach 2006–2010.

Tytuł zadania	**2006 r.**	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r. 30.VI.**
OGÓŁEM w zł w tym:	**59.000,-**	**60.000,-**	**61.000,-**	**58.000,-**	**57.000,-**
wydatki związane ze współpracą zag. (np. przyjmowanie gości, tłumaczenia)	30.350,-	28.000,-	29.600,-	25.200,-	23.869,41
wsparcie jedn. ośw. - wychowawczych	13.300,-	14.900,-	17.900,-	12.400,-	8.000,-
wsparcie innych instytucji	6.500,-	17.100,-	2.500,-	5.400,-	1.300,-
Kolonia dla dzieci z Drohobycza	8.850,-	-	11.000,-	-	-
Ratowanie Parku	-	-	-	15.000,-	-

ROZDZIAŁ XIX. ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA

Urząd Miasta realizuje zadania własne gminy i powiatu (Legnica jest miastem na prawach powiatu grodzkiego) oraz z zakresu administracji rządowej, jak również zadania, wynikające z zawartych porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Pracami Magistratu kieruje Prezydent Miasta, w czym bezpośrednio pomagają mu jego Zastępcy, Sekretarz Miasta i Skarbnik Miasta. Zastępcami prezydenta są: Dorota Purgal, Jadwiga Zienkiewicz i Ryszard Białek. Grażyna Nikodem pełni funkcję Skarbnika Miasta. Natomiast Sekretarzem Miasta był do 5 kwietnia 2009 r. Robert Lipiec, a z dniem 1 czerwca 2009 r. Prezydent Miasta powołał – w wyniku konkursu – Marka Białowąsa.

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE W URZĘDZIE MIASTA

Nazwa wydziału	Zatrudnienie w etatach stan na 31.12. 2006 r.	Zatrudnienie w etatach stan na 31.12. 2007 r.	Zatrudnienie w etatach stan na 31.12. 2008 r.	Zatrudnienie w etatach stan na 31.12. 2009 r.	Zatrudnienie w etatach stan na 30.06.2010 r.
Biuro Prezydenta (PM)	10	10	10	11	10
Wydział Organizacji, Kadr i Kontroli (OK)	20	20	19	21	21
Biuro Prawne (BP)	3,25	3,75	3,75	4	4
Wydział Finansowy (FN)	42	42,75	44	45	46
Wydział Gospodarki Przestrzennej, Architektury i Budownictwa (PAB)	17	17	15	17	16
Wydział Inwestycji Miejskich (IM)	10,75	9	11	11	10
Wydział Rozwoju Miasta (RM)	11	13	15	16	16
Biuro Geodety Miejskiego (G)	8	10	9	8,5	8,5
Wydział Gospodarki Nieruchomościami GN)	32	36	33	33	33
Wydział Infrastruktury Komunalnej (IK)	12	12	13	12	12
Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa (OŚR)	11	11	10	10	10
Wydział Oświaty i Sportu (OS)	17	15,5	15,5	16,5	16,5
Wydział Kultury i Nauki (KN)	6	6	5	5	5
Wydział Zdrowia i Spraw Społ. (ZS)	8	11	12	12	12

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (MZO)	5	5	5	5	5
Wydział Spraw Obywatelskich (SO)	29	31	30	31	31
Wydział Administracyjno – Gospodarczy w tym: pracownicy obsługi	33,5 19	33 18,5	35 18,5	36,5 19	36,5 19
Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej (ZKOC)	7	7	12	13	12
Biuro Rady (BR)	5	5	4	4	4
Urząd Stanu Cywilnego (USC)	6	6	6	6	6
Biuro Ochrony Informacji Niejawnych	2	2	2	2	2
Miejski Rzecznik Konsumentów (MRK)	-	1	1	1	1
Audytor wewnętrzny	1	1	1	1	1
Pełnomocnik ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania	-	-	-	1	1
Główny Specjalista ds. Inżynierii Ruchu Drogowego	-	-	-	-	1
Kierownictwo Urzędu	6	6	6	6	6
Urlopy wychowawcze	*3,5*	*6*	*8,5*	*6*	*5*
Urlopy bezpłatne	*1*	*4*	*2*	*2*	*2*
Roboty publiczne	-	-	-	*23*	*6*
Razem zatrudnienie	**307**	**324**	**327,75**	**359,5**	**339,5**

W związku ze zmianą ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, dotychczasowy *stosunek pracy na podstawie powołania na stanowisku miejskiego rzecznika konsumentów z dniem 1 stycznia 2009 r. przekształcił się* w stosunek pracy zawarty na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Zatrudnienie stażystów

W omawianym okresie Urząd Miasta organizował staże dla młodych bezrobotnych – w ramach zawartych umów z Powiatowym Urzędem Pracy. Stażyści pracowali na czas określony, tj. 6 miesięcy, bądź rok.

Lp.	Nazwa wydziału	Stan w dniu 31.12.2006 r.	Stan w dniu 31.12. 2007 r.	Stan w dniu 31.12.2008 r.	Stan w dniu 31.12.2008 r.	Stan W dniu 30.06.2009 r.
1.	PM	-	-	2	1	1
2.	OK	-	1	1	1	1
3.	FN	-	2	2	2	2
4.	PAB	1	-	2	1	1
5.	IM	2	2	1	1	2
6.	RM	1	-	1	1	1
7.	GN	2	-	1	-	-
8.	IK	-	-	-	1	1
9.	OŚR	1	-	1	-	-
10.	OS	2	1	1	1	1
11.	ZS	1	-	1	1	-
12.	MZO	1	1	-	-	-
13.	SO	2	5	3	2	3
14.	AG	-	-	2	1	1
15.	BR	-	-	-	-	1
16.	RK	-	1	1	1	-
	RAZEM	**13**	**13**	**19**	**14**	**15**

Na przełomie III i IV kwartału 2007 r. – w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie sposobu i trybu *dokonywania ocen kwalifikacyjnych pracowników samorządowych* – dokonano w Magistracie okresowych ocen kwalifikacyjnych.
Nabór pracowników Magistratu *na wakujące stanowiska odbywał się poprzez konkursy*, których średnio rocznie było ok. 30.

Ciągłe doskonalenie warsztatu pracy pracowników samorządowych poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych należało do wiodących zadań mijającej kadencji. Średnio rocznie ok. 300 pracowników uczestniczyło w wielu różnych kursach i szkoleniach (niektórzy uczestniczyli w kilku seminariach).

2. WYDATKI NA ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ

Wydatki bieżące i inwestycyjne w latach 2006–2010 (plan) obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.(plan)
Administracja samorządowa w tym:	16.753.275,36	17.671.876,51	20.928.389,31	20.426.081,80	23.641.364,92
wydatki związane z Radą Miejską	621.797,54	621.977,93	619.215,68	625.615,20	661.020,00
% udział w wydatkach ogółem	5,8%	5,6%	5,9%	5,2%	6,03%

Wydatki na administrację kształtowały się w ostatnich czterech latach na zbliżonym poziomie – ponad 5% w stosunku do wydatków ogółem.
W wydatkach na administrację mieści się również finansowanie usług, jakie Urząd Miasta świadczy mieszkańcom. I tak np. prawie 2 mln zł rocznie wydatkowano na zadania związane z rejestracją pojazdów i wydawaniem praw jazdy (zakup tablic rejestracyjnych, dowodów rejestracyjnych, znaków legalizacyjnych, kart pojazdu).

W V kadencji samorządu przeznaczono *ponad 4 mln zł na prace remontowe oraz zadania i zakupy inwestycyjne.* W ramach remontów, m. in., wymieniono okna w budynku przy pl. Słowiańskim 7 (100%) i w Nowym Ratuszu (80%) oraz przeprowadzono kapitalny remont dachu Nowego Ratusza. Z kolei informatyzacja Magistratu stanowiła najważniejsze zadanie inwestycyjne (o efektach w tej dziedzinie w dalszej części Raportu).

3. USŁUGOWA FUNKCJA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Zasadniczym celem w analizowanym okresie w zakresie administracji samorządowej było *usprawnienie obsługi klientów poprzez wprowadzenie zmian organizacyjnych w Urzędzie Miasta, w tym modernizację budynków i kontynuację projektu „Przyjazny Urząd”*. Do ważnych przedsięwzięć reorganizacyjnych należało przeniesienie Straży Miejskiej do budynku przy al. Rzeczypospolitej 3 (grudzień 2007 r.). Tam też swoją siedzibę ma Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej.
Ilość wydanych przez wydziały Urzędu Miasta decyzji administracyjnych w latach 2006–2009.

	2006 r.	**2007 r.**	**2008 r.**	**2009 r.**
Ilość decyzji ogółem w tym:	***51.750***	***54.006***	***59.636***	***57.473***
Ilość wniesionych odwołań (SKO, Wojewoda Doln.)	66	39	120	81
Utrzymanych w mocy	41	35	25	37
Uchylonych i orzekających o umorzeniu postępowania pierwszej instancji	1	4	56	3
Umarzających postępowanie odwoławcze	1	-	5	4
Uchylonych w całości lub w części i przekazanych do ponownego rozpatrzenia	15	22	28	27

Ogółem w latach 2006–2009 Urząd Miasta wydał 222.865 decyzji administracyjnych, od których wniesiono zaledwie 306 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego lub do Wojewody Dolnośląskiego, *tj. 0,14% ogółu wydanych decyzji*.

Najwięcej decyzji wydają: Wydział Spraw Obywatelskich i Wydział Finansowy – średnio rocznie ponad 25.000; w dalszej kolejności – Urząd Stanu Cywilnego (ok. 1.000 rocznie), Wydział Rozwoju Miasta (średnio 1.500 rocznie) i Wydział Gospodarki Przestrzennej, Architektury i Budownictwa (ok. 1.100 rocznie).

Prezydent Tadeusz Krzakowski, realizując konsekwentnie i systematycznie projekt „Przyjaznego Urzędu”, podjął decyzję o modernizacji holu na parterze Nowego Ratusza. Dzięki temu w 2007 r. uruchomiono 3 stanowiska obsługi interesantów (dotychczas było 1) oraz biuro podawcze, zajmujące się przyjmowaniem i wysyłką korespondencji. Wcześniej na parter przeniesiono z I piętra kasy (aktualnie 3 stanowiska).

Poniższe zestawienie ilustruje ilość korespondencji przychodzącej do Magistratu i wychodzącej.

	Ilość korespondencji pozostawionej bezpośrednio przez klienta	**Ilość korespondencji otrzymanej za pośrednictwem firm „Usługi pocztowe”**	**Korespondencja zarejestrowana w systemie ESOD (pocztą elektroniczną)**	**Ogółem**	***Liczba pism wychodzących z Biura Podawczego***
2006 rok	19.952	15.904	-	**35.856**	***71.341***
2007 rok	26.658	35.553	-	**62.211**	***78.751***
2008 rok	30.452 w tym 5.600 dokumentów po ręcznym zarejestrowaniu wprowadzono elektronicznie	24.660	-	**55.112**	***55.438***
2009 rok	28.637 w tym 8.361 dokumentów po ręcznym zarejestrowaniu wprowadzono elektronicznie	22.171	2.220	**53.028**	***57.335***
2010 rok do 30.06.	9.680	8.607	8.600	**26.887**	***25.798***

Przychodząca *korespondencja pocztą elektroniczną ESOD jest rejestrowana w Biurze Podawczym od 2 listopada 2009 r.*

Od 2008 r. zauważa się spadek wpływu korespondencji z powodu wprowadzonych zmian w zakresie rejestracji niektórej dokumentacji, w tym, m. in., deklaracji na podatek od nieruchomości, księgi wieczyste itp. Otóż jednorodna dokumentacja rejestrowana jest w Biurze Podawczym w jednej pozycji i przekazywana do odpowiednich wydziałów ilościowo.

Warto w tym miejscu dodać, że *od kilku lat – w celach oszczędnościowych – legnicki Magistrat wprowadził formę doręczeń części korespondencji poprzez gońców*, którzy rocznie doręczają średnio ponad 16 tys. przesyłek listowych (od 2009 r. zatrudnionych jest sześć osób na ¾ etatu).
Ponadto corocznie ok. 19 pracowników Magistratu doręcza po godzinach pracy korespondencję dotyczącą podatku od nieruchomości i podatku rolnego. Dzięki temu Urząd Miasta w 2009 r. zaoszczędził ponad 156 tys. zł, a w 2010 r. – ponad 178 tys. zł.

W listopadzie 2006 r. Urząd Miasta otrzymał *certyfikat, potwierdzający, że spełnia on wymagania normy ISO 9001 w zakresie* „świadczenia usług administracji samorządowej, związanych z realizacją zadań o charakterze publicznym na rzecz klientów Urzędu Miasta Legnicy".
Z kolei na przełomie 2007 i 2008 r. *podjęto decyzję o wdrożeniu systemu bezpieczeństwa informacji w oparciu o normę międzynarodową ISO 27001*. Prace nad wdrożeniem tego systemu trwały dwa lata i zostały uwieńczone przyznaniem w październiku 2009 r. certyfikatu, potwierdzającego spełnienie wymagań normy. Jednocześnie z pracami, wprowadzającymi zasady normy bezpieczeństwa informacji, dokonano integracji obydwu systemów tak, aby funkcjonował w Magistracie jeden połączony system.
Ten jeden zintegrowany system zarządzania kładzie szczególny nacisk na jakość działania urzędników i bezpieczeństwo informacji.
Wdrożenie ww. systemów przyniosło zauważalne korzyści, do których należy zaliczyć, m. in.:

- większe niż do tej pory zorientowanie na klienta urzędu,
- większa świadomość i zaangażowanie pracowników w kwestii znaczenia jakości działania i bezpieczeństwa informacji,
- świadomość ciągłości działania związana ze stałym audytowaniem, zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

4. KOMPUTERYZACJA URZĘDU MIASTA

Informatyzacja Urzędu ma na celu przede wszystkim poprawę jakości i usprawnienie obsługi klientów, a także usprawnienie zarządzania miastem poprzez optymalizację obiegu informacji pomiędzy gminą a jej jednostkami organizacyjnymi, a także mieszkańcami. Pośrednim celem jest również rozwijanie społeczeństwa informacyjnego. Stąd też naczelnym zadaniem w mijającej kadencji było *ułatwianie dostępu do informacji poprzez rozwój infrastruktury informacyjnej*.

W opisywanym okresie *systematycznie modernizowano i rozbudowywano infrastrukturę teleinformatyczną poprzez* wprowadzanie innowacyjnych technologii z zakresu budowy i konfiguracji sieci, wprowadzania technik kryptograficznych na poziomie systemowym, sieciowym i użytkowym, w tym wprowadzono do codziennego użycia mechanizmy podpisu elektronicznego. Zmiany te miały na celu usprawnienie pracy systemów, podniesienie poziomu bezpieczeństwa przetwarzanych danych oraz przyspieszenie procesu wymiany danych z innymi podmiotami.
Potwierdzeniem bezpieczeństwa eksploatowanych systemów jest, m. in., coroczne przeprowadzanie audytów legalności oprogramowania i uzyskiwanie stosownych certyfikatów z tego zakresu oraz wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z normą PN-EN ISO 9001:2009 i PN-ISO/IEC 27001:2007.

W ostatnich czterech latach *wzrosła liczba lokalizacji Urzędu,* co implikowało *koniecznością rozbudowy sieci komputerowej*. I tak z siecią LAN Urzędu Miasta połączono sieci LAN budynków przy al. Rzeczypospolitej (siedziby: Straży Miejskiej, Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej) i ulicy Mickiewicza (siedziba Zarządu Dróg Miejskich). Aktualnie jest 7 lokalizacji sieci, w tym 4 są podłączone do głównej sieci LAN.
W sierpniu tego roku zostanie podłączona, zbudowana w I kwartale 2010 r., sieć LAN MZO przy ul. Zielonej (Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej), a we wrześniu sieć LAN USC w Akademii Rycerskiej.

Sieć Urzędu obsługiwana jest przez 13 serwerów. *Aktualnie funkcjonują 272 skomputeryzowane stanowiska pracy,* wyposażone w 128 drukarek i 21 skanerów. Poza tym – w systemach, realizujących zadania zlecone gminy (Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców oraz System Wydawania Dowodów Osobistych) – eksploatowanych jest 18 komputerów, 18 drukarek, 9 skanerów i 3 serwery.

Urząd Miasta, realizując zadania własne i zlecone, *wykorzystuje szereg systemów i aplikacji. Do najważniejszych systemów bazy danych i bazy informacyjnej należy zaliczyć, m. in.*: systemy ewidencyjne, podatkowe, windykacyjne, z obszaru księgowości i finansów, budżetowe, systemy informacji przestrzennej (z budowanymi aktualnie mechanizmami publikowania danych przestrzennych w Internecie), elektroniczny system obiegu spraw i dokumentów z mechanizmami elektronicznej skrzynki podawczej.

Istotnym – z punktu widzenia klienta Urzędu – było *wdrożenie elektronicznego systemu obiegu spraw i dokumentów wraz z uruchomieniem 1 maja 2008 r. „Aplikacji interesanta”* – tj. elektronicznej skrzynki podawczej, umożliwiającej doręczanie dokumentów drogą elektroniczną (http://einteresant.dolnyslask.pl). Jest to jeden z modułów Regionalnego Portalu Informacyjnego, wdrożonego w ramach projektu „Budowa Zintegrowanego Systemu Informatycznego dla Zrównoważonego Rozwoju Regionu Dolnego Śląska”, prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – przy udziale środków unijnych. Klienci legnickiego Magistratu mają zatem możliwość doręczania drogą elektroniczną pism opatrzonych bezpiecznym, certyfikowanym podpisem elektronicznym.

Mając na uwadze potrzebę rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a zarazem uwzględniając szerokie zainteresowanie mieszkańców Legnicy oraz odwiedzających miasto turystów, *uruchomiono punkty bezpłatnego dostępu do Internetu* (hot-spoty), obejmujące swym zasięgiem budynek Urzędu Miasta i przyległe place: Słowiański i Katedralny oraz płytę Rynku i część ulic: Złotoryjskiej, NMP oraz Chojnowskiej.
W grudniu 2008 r. *uruchomiono nowy portal internetowy Urzędu Miasta pod adresem legnica.eu.* Natomiast w pierwszej połowie roku 2010 *umożliwiono na stronie internetowej Urzędu oglądanie obrazu z kamery, zlokalizowanej na pl. Słowiańskim* (docelowo uruchomione będą 2 kamery), która zastąpiła publikowane obrazy z kamer monitoringu miejskiego.
W połowie zaś 2009 roku *wymieniono na parterze Nowego Ratusza kiosk informacyjny dla klientów*, który pozyskano – w ramach współpracy – z Powiatowego Urzędu Pracy. Nowe urządzenie umożliwia, m. in., przeglądanie i wyszukiwanie ofert pracy, publikowanych na stronach www.
Z kolei od grudnia 2009 r. *funkcjonuje nowy system informowania i powiadamiania legniczan poprzez SMS (SISMS)*. Informacje, przesyłane z Urzędu Miasta i Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego do mieszkańców, dotyczą różnych zagrożeń, w tym np. huraganów, gwałtownych burz, awarii prądu, dostaw gazu czy wody itp. Aktualnie w systemie jest zarejestrowanych 4.000 numerów telefonów.

Od 2007 r. *gmina kontynuowała przygotowania do uruchomienia projektu pn. „Budowa Miejskiej Szerokopasmowej i Bezpiecznej Sieci Teleinformatycznej LEGMAN w Legnicy”*, gromadząc dokumenty niezbędne do złożenia wniosków o dofinansowanie ze środków unijnych oraz MSWiA. Termin naboru wniosków wciąż jest jednak nieznany, dlatego też

Prezydent Miasta zdecydował o budowie sieci radiowej łączącej 90 lokalizacji (w miejsce planowanej sieci światłowodowej obejmującej 136 lokalizacji) – przy okazji realizowanych inwestycji drogowych. Nie zmieni to jednak funkcjonalności dotyczącej udostępnienia hot – spotów, bowiem zakłada się uruchomienie 90 bezpłatnych punktów dostępu do Internetu, zlokalizowanych w wyznaczonym obiekcie lub w pobliżu jednostek objętych projektem oraz 18 telecentrów (komputerów lub kiosków informacyjnych w bibliotekach i domach kultury).

5. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I STRAŻE

- *Jednostki budżetowe* – Straż Miejska, Zarząd Dróg Miejskich, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, Miejska Izba Wytrzeźwień, 55 jednostek oświatowych i opiekuńczo–wychowawczych (przedszkola, szkoły, placówki kształcenia specjalnego, poradnie psychologiczno–pedagogiczne, świetlice terapeutyczne, Pogotowie Opiekuńcze i Dom Dziecka), Urząd Miasta,
- *zakłady budżetowe* – Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej,
- *instytucje kultury* – to samorządowe osoby prawne: Muzeum Miedzi, Legnicka Biblioteka Publiczna, Legnickie Centrum Kultury, Galeria Sztuki,
- *spółki prawa handlowego* – LPWiK SA, LPGK sp. z o. o., MPK sp. z o.o., SAG sp. z o.o.,
- *gospodarstwa pomocnicze* – Basen Kąpielowy „Bąbelek” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3, Warsztaty Szkolne przy Centrum Kształcenia Praktycznego.

Ze strukturą miasta związane są również służby administracji zespolonej powiatu. Tworzą je: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Legnicy i Powiatowy Urząd Pracy, a od 1 stycznia 2010 r. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna.

6. MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW

Miejski Rzecznik Konsumentów działa w oparciu o ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. *Do zakresu jego kompetencji należy, m. in.,* zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów, a także składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów, występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumenckich. Rzecznik współdziała z delegaturą

Urzędu i organami Inspekcji Handlowej oraz z organizacjami konsumenckimi. Ponadto może też wytaczać powództwa na rzecz konsumentów.

Ilość udzielonych porad prawnych w latach 2006–2009 oraz wystąpień do przedsiębiorców w indywidualnych sprawach ilustruje poniższe zestawienie.

Tytuł	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość darmowych porad	b. d.	562	752	846
Ilość wystąpień do przedsiębiorców	b. d. (nie ma sprawozdania)	210	280	359

Poza tym Miejski Rzecznik wystąpił (w latach 2007–2009) w 58 sprawach do sądu, wytaczając powództwa na rzecz konsumentów lub wstępując za ich zgodą do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

Warto przy tej okazji podać, że poprzedni Miejski Rzecznik Konsumentów Witold Juszczak (zgodnie z ówczesnymi przepisami był powołany przez Radę Miejską) z dniem 31 października 2006 r. przeszedł na emeryturę. Rada Miejska ogłosiła na początku 2007 r. konkurs na to wakującego stanowisko, który wygrał pan Dariusz Rapacz. Jednocześnie zmieniły się przepisy w zakresie zatrudniania rzeczników – z powołania na umowę o pracę. Pan D. Rapacz został zatrudniony przez Prezydenta Miasta z dniem 1 kwietnia 2007 r.

7. ORGANIZACJA WYBORÓW

W opisywanym okresie odbyły się wybory: *do Parlamentu RP (21 października 2007 r.), Parlamentu Europejskiego (7 czerwca 2009 r.) i Prezydenta RP (20 czerwca 2010 r. – I tura, 4 lipca – II tura).*

Każdorazowo Prezydent Miasta swymi postanowieniami powoływał zespoły do spraw koordynacji zadań związanych z przeprowadzeniem wyborów. Zgodnie z kalendarzami wyborczymi sporządzano katalog spraw organizacyjnych, służących prawidłowemu przygotowaniu i przeprowadzeniu wyborów. Ponadto – na wniosek Prezydenta Miasta – Rada Miejska podejmowała uchwały w sprawie ustalenia granic i numerów stałych obwodów głosowania oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych dla miasta Legnicy.

Odbywały się szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych, których zgłaszali pełnomocnicy Komitetów Wyborczych oraz Prezydent Miasta. W Wydziale Spraw Obywatelskich udostępniano do wglądu spis wyborców, uprawnionych do głosowania, a także wydawano zaświadczenia o prawie do głosowania.

W Legnicy na dzień wyborów – każdorazowo – było 49 Obwodowych Komisji Wyborczych.
W mieście były też obwody tzw. „zamknięte” – w Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych przy ul. Grabskiego oraz w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym. Kilkanaście lokali wyborczych było przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.
Do dyspozycji osób niepełnosprawnych był również samochód, którym przewożono zainteresowanych do lokalu wyborczego.
Wybory odbywały się bez zakłóceń, a koszt ich organizacji był pokrywany przez budżet państwa.

Wybory do Sejmu i Senatu RP – liczba uprawnionych do głosowania : 82.879, liczba wydanych kart do Sejmu – 46.210, frekwencja – 55,76%; liczba wydanych kart do Senatu – 46.205, frekwencja – 55,75%.

Wybory do Parlamentu Europejskiego – liczba uprawnionych: 82.646, liczba wydanych kart – 20.772, frekwencja – 25,11%.

Wybory Prezydenta RP – liczba uprawnionych (I tura): 81.567, liczba wydanych kart – 44.954, frekwencja – 55,11%; II tura wyborów: liczba uprawnionych: 80.863, liczba wydanych kart – 43.172, frekwencja – 53,39%.

Opracowanie: Maria Kubasik

KRONIKA WYBRANYCH WYDARZEŃ

2006 ROK	
LIPIEC	
30 czerwca – 2 lipca	Dni Legnicy (gwiazdy, m. in., Leszcze, Kto To z Kasią Wilk, De Mono – org. LCK)
1	Inauguracja VIII edycji „Wakacyjnej Przygody z Piłką Nożną" (org. OZPN, UM, ASPN „Miedź")
1 – 9	IX Europejskie Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Pod Kyczerą" pod patronatem Prezydenta Miasta
2	Rodzinny Festyn Policyjny w Parku
4	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami Bielan i al. Rzeczypospolitej
6	Otwarcie nowej hali produkcyjnej w firmie „Gates" (LSSE)
11	Prezydent Miasta odebrał w Warszawie certyfikat „Gminy przyjaznej środowisku"
od 13	VIII Mistrzostwa Świata Juniorów w Taekwon-do w Hondurasie – legniccy zawodnicy wywalczyli 10 medali, w tym m. in. M. Żuk, Angelika Jędrzejewska
14	W Galerii Sztuki wernisaż wystawy „Malarstwo i rzeźba" Marco Bigallego (z Florencji)
18	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami okolic ul. Złotoryjskiej, Chojnowskiej, Przemysłowej, Działkowej
20	Uroczysta akademia z okazji Święta Policji; Prezydent Miasta wyróżnił 4 stróżów prawa: nadk. W. Dudka, sierż. Szt. D. Kociłowicza, st. post. P. Szaję i aspir. Z. Prycha
21	Wernisaż wystawy fotogramów Czesława Pietraszko w Galerii Sztuki
21	„Wakacyjka" – festyn rodzinny na Wielkiej Wodzie (OSiR)
27	Uroczyste otwarcie nowego działu Domu Handlowego „Mercus" przy ul. Gwiezdnej (wyposażenie wnętrz)

28	W Urzędzie Miasta gościł shihan Giuseppe Beghetto, który przybył na zaproszenie Klubu Karate Shotokan „Tora” na VIII Letni Staż Szkoleniowy
31	Sesja Rady Miejskiej
SIERPIEŃ	
4	W Ratuszu konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli Centrum Badania Opinii Społecznej, podczas której dokonano prezentacji wyników badań opinii pt. „Mieszkańcy o sobie i o swoim mieście” (badanie na grupie 400 osobowej przeprowadzono po raz pierwszy w Legnicy)
6	Uroczyste otwarcie nowoczesnej hali magazynowej w sąsiedztwie lotniska (SAG sp. z o. o. w całości sfinansował z własnych środków)
6	X Miedziowa Krajowa Wystawa Psów Rasowych pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta (org. legn. Oddział Związku Kynologicznego)
12	Zakończenie X Międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku, na którym spektakl „Otello” Teatru Modrzejewskiej w reż. J. Głomba otrzymał 2 z 5 nagród regulaminowych
13 – 22	XIV Letnia Akademia Filmowa – Warsztaty Filmu Animowanego (org. LCK)
15	Obchody Święta Wojska Polskiego (msza św., Apel Pamięci Oręża Polskiego na Cmentarzu Komunalnym)
16	Wystawa „Prezentacje” – realność i iluzje Anny Wisz w Galerii Sztuki
19	„Piaskownica” na Kąpielisku Kormoran (org. OSiR)
20	Grillowanie na Kormoranie (org. OSiR)
22	W Kościele Mariackim koncert organowy Andresa Uibo z Estonii w ramach XV Legnickich Wieczorów Organowych (org. LCK)
24 – 28	Na zaproszenie holenderskiego miasta Varseveld z wizytą artystyczną przebywała młodzieżowa grupa Pieśni i Tańca „Legnica”
28	Legniczanie i odwiedzający miasto mają w Rynku darmowy radiowy dostęp do internetu, tzw. hotspot
29	Spotkanie konsultacyjne „Bliżej legniczan i ich spraw” Prezydenta Miasta z mieszkańcami osiedli „Kopernik II” i „Słoneczne”

30	Firma „Eckert” Automatyka spawalnicza sp. z o. o. oddała do użytku nową halę produkcyjną
31 – 1.IX.	Obchody 67 rocznicy wybuchu II wojny światowej (Apel Poległych na Cmentarzu Komunalnym, msza św. w intencji obrońców Ojczyzny, spotkanie władz miasta ze środowiskami kombatanckimi)
WRZESIEŃ	
2 – 3	Na legnickim Zamku festyn turystyczno-kulturalny w ramach cyklu „Perły architektury Śląska 2006” (org. Agencja Artystyczna Jedynka, UM, Gimnazjum nr 3 i NKJO)
2	VI Legnickie Święto Ogórka (org. Stowarzyszenie Kobiety Europy)
4	Miejska inauguracja roku szkolnym 2006/2007 w Gimnazjum nr 5 przy ul. Chojnowskiej
4	W Legnicy przebywali: Konsul Konsulatu Generalnego Ukrainy w Krakowie W. Kaniewski, Minister w Kancelarii Premiera RP A. Lipiński. Goście wzięli udział w inauguracji roku szkolnym w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4
5	Spotkanie konsultacyjne „Bliżej legniczan i ich spraw” Prezydenta Miasta z mieszkańcami osiedla „Kopernik”
5 – 8	XXI Conversatorium Organowe (org. LCK, Legn. Tow. Społeczno – Kulturalne, Akademia Muzyczna w Warszawie)
7 – 9	XIV Ogólnopolska Konferencja Sekcji Archiwów Instytucji Naukowych, Kulturalnych i Szkół Wyższych w PWSZ (org. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich)
8	Kolarze 63 Tour de Pologne wystartowali w Legnicy do V etapu – do Jeleniej Góry
8	W Muzeum Miedzi wernisaż wystawy Anniki Weber z Wuppertalu pt. „Obce ciało” (org. Galeria Sztuki)
9	IV Imieniny ul. Najświętszej Marii Panny (org. OSiR – w koncercie finałowym T. Stockinger i Beatriz Blanco z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Sudeckiej pod dyr. T. Łaskarzewskiego)
9	Premierą „Osobistego Jezusa” P. Wojcieszka legnicki Teatr zainaugurował artystyczny sezon 2006/2007
11	Zakończenie rozbudowy i oddanie do użytku ul. Grabskiego na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Wojska Polskiego

13	Konferencja poświęcona strategii rozwoju przestrzennego i gospodarczego III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, wiodącego wzdłuż drogi A4 od Drezna do Kijowa (org. Agencja Rozwoju Regionalnego „Arleg" S.A.)
15	Promocja książki „Mała Moskwa. Rzecz o radzieckiej Legnicy" autorstwa W. Konduszy
15 – 18	Zjazd 200 osobowej niemieckiej grupy członków „Bractwa z Legnickiego Pola"
16	Obchody 50 rocznicy istnienia Szkoły Podstawowej nr 10 im. Z. Kossak
16 – 17	W Warszawie Puchar Polski w Trójboju Siłowym – D. Wszoła zdobył złoty medal
16 – 17	Ogólnopolski Turniej Ringo Uczniowskich Klubów Sportowych na terenie campingu w Legnickim Polu
19	Inauguracja sezonu kulturalnego 2006/2007 w salach MM w Akademii Rycerskiej – Prezydent Miasta wręczył wyróżnienia szczególnie zasłużonym dla legnickiej kultury
20	Wernisaż wystawy w LBP „Jerzy Giedroyć i zagubieni romantycy" (org. Tow. Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, LBP)
22 – 23	IV Legnicka Paraolimpiada (org. TPD)
23	V Rajd Pojazdów Zabytkowych Legnica – Ścinawa – Lubiąż – Legnica (org. Legn. Tow. Automobilowe)
23	I Ogólnopolski Turniej Szachowy o Puchar Prezydenta Legnicy w Zespole Szkół Integracyjnych
23 – 24	I Legnicki Piknik Narodów (org. LCK)
25 – 26	Wojewódzkie Targi Edukacji i Pracy pn. „Młodzież – Praca – Perspektywy" w PWSZ (org.: Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, PWSZ)
27	Dolnośląskie Obchody Światowego Dnia Turystyki w Legnicy (org. DOT)
27	Koncert Mack Goldsbury Quartet w Caffe Modjeska (org. Klub Blue Monk)
27	Muzeum Miedzi wernisaż wystawy „Podróż przez centrum Europy, obrazy z podróży palatyna Ottheinricha z lat 1536 – 1537" (org. Niem.

	Forum Kultury Europy Środkowej i Wschodniej w Poczdamie, Muzeum Miedzi)
	Dolnośląskie Forum Integracji Kół Przyjaciół Dzieci
PAŹDZIERNIK	
1	W ramach 41 Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans – w Kościele Mariackim występ zespołu muzyki dawnej „De Orlando Consort)
1	Spotkanie w Ratuszu z 56 osobową grupą przedstawicieli ukraińskich władz lokalnych i regionalnych, poświęcone działalności samorządu terytorialnego
5	IX Dolnośląski Festiwal Nauki w Legnicy
9	Legnica otrzymała od Związku Powiatów Polskich certyfikat „Gminy otwartej na fundusze strukturalne”
9	Promocja książki Barbary Skoczylas – Stadnik pt. „Kościół Mariacki w Legnicy. Sto lat witraży” (wydawca „Edytor”)
10	Polsko – czeskie seminarium gospodarcze w Legnicy (org. Prezydent Miasta, Konsul Republiki Czeskiej w Katowicach)
Od 10	Tourne Teatru Modrzejewskiej do USA
13	Podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej ratyfikowano „Deklarację Partnerstwa” Legnicy i francuskiego miasta Roanne
16	V Legnicki Dzień Integracji (org. Stowarzyszenia: „Jutrzenka” oraz „Persona”)
20 – 21	W PWSZ – X FUEV Seminarium Słowiańskich Mniejszości Narodowych poświęcone samoświadomości mniejszości narodowych
21	XIX Bieg Lwa Legnickiego (org. OSiR)
23	Spotkanie w Ratuszu Prezydenta Miasta z przedsiębiorcami
25 – 30	II Puchar Świata w Taekwon-do Seniorów i Juniorów „Hiszpania 2006” – legniccy zawodnicy zdobyli liczne medale, w tym M. Pawlik złoty i srebrny medal, M. Żuk – srebrny i brązowy
26	Otwarcie – po remoncie i modernizacji – Skweru Orląt Lwowskich
LISTOPAD	
2	Oddanie do użytku małej elektrowni gazowej na wysypisku odpadów komunalnych
5 – 11	W norweskim Stavanger odbyły się XXXVI Mistrzostwa Świata

	Seniorów w Trójboju Siłowym. Występujący tam w reprezentacji Polski Dariusz Wszoła zdobył tytuł Mistrza Świata w kat. wagowej do 52 kg
7	W Urzędzie Miasta konferencja nt. „Jak zatrudniać niepełnosprawnych” (org.: UM, Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi)
8	Prezydent Miasta odebrał dla Urzędu Miasta certyfikat ISO 9001:2001
9	Oddanie do użytku zmodernizowanego mostu na rzece Wierzbiak w ciągu ul. Koskowickiej
10	W 60 lecie istnienia, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej otrzymała sztandar, ufundowany przez legnickich samorządowców i przedsiębiorców
11	Obchody Święta Niepodległości (w Katedrze msza św. w intencji Ojczyzny, koncert Legnickiej Orkiestry Symfonicznej, Bieg Niepodległości)
12	Wybory do: Sejmiku Województwa Doln., do Rady Miejskiej oraz Prezydenta Miasta
23	Legnickie Dni Honorowego Krwiodawstwa
23 – 24	Teatr Modrzejewskiej wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Niezależnych i Nowej Dramaturgii „Sib Altera” w Nowosybirsku, gdzie zaprezentowano spektakl „Made in Poland” P. Wojcieszka
24	I sesja Rady Miejskiej V kadencji (radni złożyli ślubowanie, wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady oraz komisji problemowych)
24	Koncert w Akademii Rycerskiej, kończący obchody 60 lecia funkcjonowania w Legnicy Zespołu Szkół Muzycznych i 20 lecia współpracy ze Szkołą Muzyczną w Bautzen
28	Sesja Rady Miejskiej
29	Otwarcie Galerii Piastów przy ul. NMP (w miejscu b. „Megasamu”)
30	Spotkanie Prezydenta Miasta – w ramach cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” – z mieszkańcami rejonu al. Rzeczypospolitej
GRUDZIEŃ	
5	Promocyjna prezentacja legnickiego Kalendarza A D 2007
5	Legnica otrzymała certyfikat „Banku Dobrych Praktyk” w ramach

	konkursu „Wzoruj się na najlepszych – Bank Dobrych Praktyk”, organizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej i Ministra Rozwoju Regionalnego (w zakresie pozyskiwania środków finansowych z europejskich funduszy strukturalnych za zadanie „Budowa obwodnicy zachodniej Etap I D – odcinek od ul. Nowodworskiej do autostrady A4)
2	II sesja Rady Miejskiej (Prezydent T. Krzakowski złożył ślubowanie)
9 – 10	XX Międzynarodowy Turniej Mikołajkowy w Piłce Halowej pod patronatem Prezydenta Miasta (org. OZPN + UM)
11	Wernisaż legnickich wystaw w Warszawie: w Muzeum Karykatury – „Międzynarodowa Wystawa Satyrykon – Legnica 2006”; 12 – w Teatrze Współczesnym – „Współczesna polska sztuka złotnicza”
13	Promocja książki „Drogi do wolności Zagłębia Miedziowego” autorstwa Łukasza Kamińskiego (Wydawnictwo Edytor)
16	IV Legnickie Dyktando pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Szkoła Podstawowa nr 16)
17	Wigilia Narodów (org. Stowarzyszenie Kobiety Europy)
19	W Ratuszu Opłatkowe spotkanie władz miasta z hierarchami Kościoła Katolickiego
27	W 88 rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego przedstawiciele samorządowych władz Legnicy, członkowie Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego i delegacja uczniów SP nr 1 złożyli kwiaty na grobach pięciu uczestników Powstania
28	III sesja Rady Miejskiej (przyjęto budżet miasta na 2007 r.)
31	Sylwester pod Ratuszem
2007 ROK	
STYCZEŃ	
5	Przekazanie Pogotowiu Ratunkowemu dwóch 9 osobowych mikrobusów, przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych
6	Premiera „bis” spektaklu „Mizantrop” w Teatrze Modrzejewskiej
8	Spotkanie Prezydenta Miasta z parlamentarzystami okręgu legnicko – jeleniogórskiego
9	Wizyta w Legnicy uczestników, zorganizowanej dzień wcześniej we

	Wrocławiu konferencji pn. „Mieszkalnictwo społeczne a fundusze strukturalne – stan i potrzeby remontowe istniejących zasobów mieszkaniowych w Polsce", połączona ze zwiedzaniem inwestycji TBS oraz wykorzystanych na mieszkania obiektów po JAR
11	Koncert jazzowy „Patrycjusz Gruszecki Quintet" (org. Blue Monk)
12	Konwent wójtów i burmistrzów pow. legnickiego
13	XV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (org. KH ZHP, OSiR)
19 – 20	Posiedzenie w Legnicy Zarządu Związku Miast Polskich, połączone ze spotkaniem z przedstawicielami dolnośląskich samorządów
26	Warszawska Gala Laureatów i Wyróżnionych VIII edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni środowisku", podczas której Prezydent Legnicy odebrał statuetkę i certyfikat „Mecenasa Polskiej Ekologii" dla miasta Legnicy. Certyfikat „Przedsiębiorstwo Przyjazne Środowisku" odebrał Prezes LPGK sp. z o. o.
31	IV sesja Rady Miejskiej
LUTY	
2	Koncert noworoczny Prezydenta Miasta, podczas którego wręczono statuetki i wyróżnienia III edycji Konkursu „Sponsor Roku"
2	Wernisaż wystawy Agnieszki Łukasiak pt. „Pryzmat" w Galerii Srebra „Pod przepiórczym koszem"
9	Obchody 62 rocznicy powrotu Legnicy do Macierzy (apel poległych na Cmentarzu Komunalnym i pod pomnikiem poległych żołnierzy radzieckich oraz spotkanie z młodzieżą)
14	Spotkanie z cyklu „Prezentacja nauczania Jana Pawła II" – Encyklika Slavorum Apostoli (org. Stowarzyszenie „Obecność")
15	Konferencja nt. „Psychologicznych i społecznych aspektów agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży. Metody przeciwdziałania zachowaniom agresywnym" (org. Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, Urząd Miasta)
15	Sportowe podsumowanie roku 2006
17	Premiera spektaklu „Zamknięte z powodu bogactwa" T. Dorsta w Teatrze Modrzejewskiej

23	Konferencja sprawozdawczo – wyborcza Okręgu Legnickiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – z udziałem prezesa Zarządu Głównego W. Kołaka – która wybrała nowy Zarząd Okręgowy. Prezesem został ponownie Kazimierz Pleśniak
23	W Akademii Rycerskiej wernisaż wystawy „Rembrandt – Grafika" (org. Muzeum Miedzi)
23	Występ Międzynarodowej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej „Europera" (org. ZSzM)
24 – 25	XXV Halowe Mistrzostwa Polski Seniorów w Łucznictwie pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. OSŁ „Strzelec")
26	V sesja Rady Miejskiej
MARZEC	
1	Wernisaż wystawy plakatów Fr. Starowieyskiego w Akademii Rycerskiej (org. LCK)
4	Premierowy spektakl „Emigrantów" S. Mrożka w wykonaniu Teatru im. Truota (org. Stow. Przyjaciół Teatru)
7	10 Miejski finał Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych" pod patronatem Prezydenta Miasta (org. MCK)
9	Wernisaż wystawy „TUTOR. W kręgu profesora B. Chyły" w dwóch odsłonach: w MM – „Profesor Chyła, partnerzy i przyjaciele", w Galerii Sztuki – „Uczniowie i profesor Chyła" (org. Galeria Sztuki)
15	Otwarcie IX Legnickich Targów Edukacyjnych
17	Otwarcie X Mistrzostw Dolnego Śląska Ochotniczych Hufców Pracy w halowej piłce nożnej dziewcząt i chłopców
21	Oddanie do użytku przebudowanego odcinka ul. Chojnowskiej ze skrzyżowaniem z ul. Jagiellońską, Korczaka i Dziennikarską
21	Otwarcie Rodzinnego Centrum Handlowo – Usługowego „Ferio" przy ul. Chojnowskiej
25	Monodram K. Jandy pt. „Shirley Valentine" w reż. M. Wojtyszki (org. Teatr Modrzejewskiej)
26	VI sesja Rady Miejskiej
29 – 31	V Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini" pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. ZSzM, LCK, Tow. „Pro Sinfonica")

KWIECIEŃ	
	Uczniowie Gimnazjum nr 9 (ZSz Integracyjnych) najlepsi w kategorii przedmiotów humanistycznych w II Dolnośląskim Konkursie Gimnazjalistów „Liga Naukowa”
1	Koncert w Katedrze, poświęcony pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II. Legniczanie mieli okazję usłyszeć „Requiem” G. Verdiego w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Dolnośląskiej i Chóru Filharmonii Narodowej z Budapesztu
3	Podczas odbywającego się w Warszawie X Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich Prezydent Legnicy odebrał nagrodę za II miejsce w rankingu przyznane miastu za 2006 r.
6	„Chleb, śledź, grosz” – wielkanocna akcja Stowarzyszenia Kobiety Europy
12	Finał miejski ósmej edycji legnickiego konkursu wiedzy historyczno – politycznej, przebiegającego ph. „Polska w Unii Europejskiej” (org. UM)
12	Otwarcie wystawy „Pieniądz zastępczy rejencji legnickiej w latach 1914 - 1924 (org. MM)
12	Rozstrzygnięcie plebiscytu czytelników Ilustrowanego Tygodnika Zagłębia Miedziowego „Konkrety.PL” o tytuł „Sportowca i Trenera Roku 2006 Zagłębia Miedziowego”
13	Legnickie obchody 67 rocznicy kresowych deportacji i zbrodni katyńskiej (msza św. w intencji ofiar prześladowań, spotkanie władz miasta ze środowiskiem kombatanckim i członkami Związku Sybiraków)
14	Gala plebiscytu „Filantrop Roku 2006 Regionu Legnickiego” pod patronatem Prezydenta Miasta – IV edycja (org. Stowarzyszenia: „Jutrzenka” i „Persona”)
17	LPWiK S.A. oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego otrzymały Certyfikat Zarządzania Jakością za wdrożenie zasad określonych normą PN – EN ISO 9001:2001
21	W ramach obchodów Światowego Dnia Romów na legnickim Rynku odbyła się impreza pn. „Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje”
24	Inauguracja XVI Legnickich Wieczorów Organowych – koncert

	w Katedrze A. Chorosińskiego (org. LCK)
25	I Mistrzostwa Ratownictwa Medycznego Regionu Legnickiego
27	VII sesja Rady Miejskiej, podczas której Rada udzieliła Prezydentowi Legnicy absolutorium z wykonania budżetu miasta za 2006 r.
28	Premiera mickiewiczowskich „Dziadów" w reż. L. Raczaka na legnickiej Scenie na Piekarach
28	Nagrodę I Wrocławskiego Festiwalu Twórczości Telewizyjnej „Prix Visionica" przyznano realizacji telewizyjnej legnickiego spektaklu „Made in Poland" – autor sztuki: P. Wojcieszek, realizator telewizyjny - J. Kowalewski
MAJ	
1	Europejski Piknik Siatkarski (org. OSiR), XV Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego „O złotego lwa"(org. LCK)
1 – 2	Blok koncertowy w Parku Miejskim
3	Obchody Święta 3 Maja (uroczysta msza św., capstrzyk, blok koncertowy w Parku, Rodzinna Majówka Rowerowa do OW Jezierzany)
3 i 6	42 Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Szlakiem Grodów Piastowskich" - 3 maja prolog i kryterium uliczne; 6 maja – ostatni, czwarty etap z Legnicy do Świdnicy
7 – 8	Legnickie obchody 62 rocznicy zakończenia II wojny światowej (capstrzyk na Cmentarzu Komunalnym, XVII Zlot Kombatantów Ziemi Legnickiej)
9	Dzień Europy w I LO ph. „Europejski rok równych szans dla wszystkich" z udziałem Luigi Brusa – funkcjonariusza ds. pomocy zewnętrznej Komisji Europejskiej i Eurodeputowanego Konrada Szymańskiego (org. Dolnośl. Punkt Informacji Europe Direct i siedem legnickich szkół, w tym I LO)
10	Spotkanie autorskie ze Steffenem Moellerem „Polska da się lubić" (org. LBP)
12	I Turniej Sprawnościowy Służb Mundurowych pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. Ognisko TKKF „Olimp", ZO TKKF „Zagłębie Miedziowe, KM Policji, OSŁ „Strzelec")
12	Eliminacje regionalne „Miss Polski 2007 – Miss Ziemi Dolnośląskiej 2007" (org. Szkoła Wizażu i Pielęgnacji Izabeli Maciuszek)

16 – 18	Legnickie Juwenalia 2007
18 – 19	Legnicki Festiwal Srebra „Srebro 2007” (sesja naukowa, wernisaże wystaw, ogłoszenie wyników i rozdanie nagród 16 Międzynarodowego Konkursu Sztuki Złotniczej „Piękno absolutne” wraz z otwarciem wystawy) – org. Galeria Sztuki
18 – 20	XII Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka” (org. MCK)
18 – 20	III Otwarty Konkurs Gry na Zestawie Perkusyjnym i Etnicznych Instrumentów Perkusyjnych „Drum Battle – Legnica 2007” (org. ZSzM)
19	Noc Muzealna (org. MM)
22	Spod pomnika Jana Pawła II 12 kolarzy – wśród nich czterech legniczan – wyjechało na trasę „Sztafety rowerowej Santo Subito” w 10 rocznicę pielgrzymki Ojca Świętego w Polsce (org. Stow. „Rower Akcji Katolickiej – Bicicletta AK”) - Otwarcie wystawy „Jan Paweł II wśród dzieci świata” (org. TPD) - Odszedł, po ciężkiej chorobie, Włodzimierz Kalski – dziennikarz, publicysta, pisarz, działacz społeczny, radny V kadencji - Chór Kameralny Politechniki Wrocławskiej „Axion” z Legnicy pod dyr. Jarosława Lewkowa laureatem II nagrody podczas XXVI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej „Hajnówka 2007” w Białymstoku
23	Mistrzostwa Dolnego Śląska w ratownictwie wysokościowym (org. KW PSP we Wrocławiu i KM Państw. Straży Pożarnej w Legnicy)
24 – 27	38 Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica Cantat” (org. LCK)
25	Jubileusz 10 lecia istnienia Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej
26 – 27	VIII Turniej Kowali „O Srebrne Klucze Legnicy” połączony z IV Otwartymi Mistrzostwami Legnicy w Lepieniu Pierogów (org. OSiR)
27	Gala koncertowa na legnickim Rynku, zorganizowana przez KGHM „Polska Miedź” S.A., Hutę Miedzi i Prezydenta Legnicy – jako finał obchodów Dnia Hutnika
28	VIII sesja Rady Miejskiej
31.05 – 3.06	XV Mistrzostwa Świata Seniorów i Juniorów w Taekwon-do w Quebecu – w reprezentacji Polski znalazło się 4 zawodników legnickich: M. Pawlik, A. Jędrzejewska, M. Niechwiej, A. Rogowski

CZERWIEC	
1	Obchody Dnia Dziecka (m.in. koncert M. Jeżowskiej na dziedzińcu Akademii Rycerskiej – org. LCK, festyn integracyjny „Indiańska wioska” – org. Stow. „Jutrzenka” i „Persona”, Siatkarski Dzień Dziecka – org. OSiR)
2 – 3	Obchody 10 rocznicy wizyty Jana Pawła II w Legnicy pod patronatem Prezydenta Legnicy (m. in. koncerty „Arki Noego”, „Anastasis”; 3.VI. – na dziedzińcu PWSZ „Nieszpory Ludźmierskie” Jana Kantego Pawluśkiewicza do słów L. A. Moczulskiego – org. LCK, wystawy, uroczystości religijne)
2	„Śniadanie u Piastów” (org. Stow. Kobiety Europy)
6	Finał IV edycji Konkursu na prezentację multimedialną „Legnica – moje miasto” (org. CKU)
8	Legnica żegnała Jednostkę Wojskową 3182 w 40 rocznicę jej istnienia (polowa msza św., zwiedzanie koszar, sali tradycji i pokaz sprzętu, pożegnanie sztandaru jednostki); 10.VI. – w przedsionku Katedry – po uroczystej mszy św. – odsłonięto tablicę upamiętniającą pobyt Wojska Polskiego w Legnicy w latach 1945 – 2007, ufundowaną przez Prezydenta Legnicy i Mieszkańców
9	Spływ samoróbek „O błękitną wstęgę Kaczawy” (org. OSiR)
11	IX uroczysta sesja Rady Miejskiej (laureatem Nagrody Miasta został Benedykt Ksiądzyna za całokształt pracy artystycznej, społecznej i pedagogicznej, odznakę „Zasłużony dla Legnicy” otrzymało 14 osób)
15	Odbiór II etapu przebudowy ul. Wrocławskiej na odcinku od marketu „Intermarche” do skrzyżowania z ul. W. Niedźwiedzicy
15 – 16	Międzynarodowa Wystawa „Satyrykon – Legnica 2007”, połączona wręczeniem nagród i wyróżnień, odsłonięcie tablic pamiątkowych dwóch satyryków, otwarcie w Galerii Sztuki wystawy „Satyra liryczna”, Kabaretowy Przegląd Pokoleń „Artur Andrus zaprasza”, w Teatrze – prezentacja plakatu i rysunku satyrycznego Sebastiana Kubicy oraz na żywo z ul. św. Jana „Lupa Tygodnia” (program TVN 24)
15	Obchody 40 lecia Zespołu Szkół Budowlanych im. Wojska Polskiego
16 – 17	Międzynarodowa Wystawa Kotów Rasowych pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. Cat Club Wrocław)

18	Na ul. Roosevelta rozpoczęły się zdjęcia do filmu „Anonyma – Eine Frau in Berlin”(prod. kinematografii niem. przy współpracy polskich producentów)
21	Uroczysty start 26 rowerzystów z Klubu Turystyki Rowerowej „EkoRama” do partnerskiego miasta Roanne
22	Uroczysty koncert z okazji jubileuszu 30 lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Legnica” (org. LCK)
25	X sesja Rady Miejskiej (uczestniczył Wicemarszałek Sejmu, Przewodniczący SLD Wojciech Olejniczak)
29	Wernisaż wystawy plenerowej „Legnica. Konkurs fotograficzny im. M. Pawełka”, połączony z wręczeniem nagród (org. TML „Pro Legnica” i UM)
29.VI. – 1.VII	Koncertowe Dni Legnicy pod patronatem Prezydenta Miasta (gośćmi byli, m. in., Stachursky, G. Fleszar – org. LCK)
30	XVII Dolnośląskie Spotkania Orkiestr Dętych (org. LCK)
LIPIEC	
2	Uroczyste podpisanie aktu notarialnego w sprawie utworzenia Legnickiego Parku Technologicznego KGHM „Letia” S.A.
3	Legnicki Teatr wrócił z nagrodami z Gali 13 Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej
3 – 7	X Europejskie Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Pod Kyczerą” (5.VII. – koncert inauguracyjny na dziedzińcu Akademii Rycerskiej, 7.VII – koncert galowy oraz prezentacje rzemiosła ludowego i kuchni narodowych)
11	Otwarcie wystawy „Wołyń czasu zagłady 1939 – 1945”, przygotowanej przez Warszawskie Muzeum Niepodległości, prezentowanej z okazji Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa, dokonanego przez OUN – UPA na ludności Kresów Wschodnich (org. Stow. „Krajobrazy”)
12	Wernisaż wystawy VI Triennale Sztuki Sacrum „Wobec zła” (org. Galeria Sztuki)
15	Koncert galowy w ramach VI Dni Kultury Kresowej (org. Stow. „Krajobrazy”)
16	Z udziałem Podsekretarza Stanu w Min. Budownictwa W. Bosaka odbyło się uroczyste przekazanie TBS-owskich mieszkań w budynku

	b. szpitala i dobudowanego budynku przy ul. Daszyńskiego
24	Uroczyste otwarcie ulicy K. Myrka (zadanie współfinansowane z UE)
24	Obchody 15 lecia LPWiK SA
30	XI sesja Rady Miejskiej (podjęto, m.in., uchwałę w sprawie wstąpienia na radną Rady Miejskiej Małgorzaty Nowosielskiej – w związku z wygaśnięciem mandatu radnego W. Kalskiego)
SIERPIEŃ	
1	Obchody 63 rocznicy Powstania Warszawskiego
5	XI Miedziowa Wystawa Psów Rasowych pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. Legn. Oddział Związku Kynologicznego)
13 – 22	XV edycja Letniej Akademii Filmowej – Warsztatów Filmu Animowanego (org. LCK)
14 – 17	Do pracy w legnickich plenerach (teren b. zakładów mięsnych i jedno z podwórek Zakaczawia) przystąpiła ekipa produkcyjna niem. filmu pt. „Wilki”
17	Występ chóru gospel „New Jerusalem Apostolic Church” z Birmingham w Wielkiej Brytanii (org. LCK)
17	Zespół taneczny „Balbinki” (przy Zespole Szkół Integr.) zdobył na Ogólnopolskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej „Kielce 2007” „Srebrną Jodłę” w najmłodszej kategorii wiekowej
21	XVI Legnickie Wieczory Organowe – recital Pauli Pietilainena z Finlandii (org. LCK)
22	Wernisaż wystawy malarstwa Macieja Duchowskiego w Galerii Sztuki
25	VII Mistrzostwa Legnicy w Grillowaniu (org. OSiR)
25	Uroczysta konsekracja, budowanej od 1998 r., cerkwi Kościoła Greckokatolickiego przy ul. Wrocławskiej
26	Festyn lotniczy pn. „Bawmy się razem” (org. SAG sp. z o. o.)
27	Zakończenie akcji „Wakacyjna przygoda z piłką nożną” (org. ASPN „Miedź”, OZPN, UM)
28	Inauguracja wystawy LBP „Z dziejów Solidarności na Ziemi Legnickiej” na dziedzińcu Akademii Rycerskiej
29 – 30	XXI Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. 30.VIII obradujących odwiedził Premier Jarosław Kaczyński
31	Uroczysty Apel Poległych na Cmentarzu Komunalnym z okazji 68

	rocznicy wybuchu II wojny światowej oraz spotkanie ze środowiskiem kombatancki
WRZESIEŃ	
1	VII Legnickie Święto Ogórka pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Stow. Kobiety Europy, Dolnośląska Izba Rolnicza)
1	W ramach I Dni Dolnego Śląska, przygotowanych przez Urząd Marszałkowski, odbyły się w Legnicy występy artystyczne: Kabaretu „Paranienormalni" oraz zespołu Jose Torresa
2	Miejska inauguracja r. szkol. 2007/2008 w I LO, połączona z wręczeniem stypendiów Prezydenta Miasta wyróżniającym się uczniom
3	Wernisaż wystawy biżuterii z krzemienia pasiastego C. Łutowicza w Galerii „Pod przepiórczym koszem" (org. Galeria Sztuki)
4	Koncert japońskich muzyków Yoko Yamanaka (sopran) i Hiroshi Kurotaki (fortepian) pod patronatem Ambasady Japonii (org. MM)
5	Otwarcie plenerowej wystawy fotograficznej w Rynku „Jak zdobywano Berlin na ul. Roosevelta" (autor zdjęć: G. Spała – org. UM)
8	Występ zespołu „Gabrieli Consort" pod dyr. Paula McCreesha, dyrektora artystycznego Festiwalu Wratislavia Cantans - Imieniny ulicy NMP pod patronatem Prezydenta Miasta (org. OSiR)
8 – 9	II Piknik Historyczno – Kulturalny „Świat się nie liczy bez Legnicy" na Zamku Piastowskim (org. Artystyczna Jedynka, NKJO,UM). Po raz pierwszy po wojnie można było wejść na punkt widokowy w odrestaurowanej wieży św. Piotra
10	Wernisaż pokonkursowej wystawy „Satyrykon – Legnica 2007" w Muzeum Karykatury w Warszawie
12	Wernisaż wystawy „Biżuteria od biedermeieru do art deco" (org. MM)
13	XII sesja Rady Miejskiej
13 – 16	I Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Miasto" pod patronatem Prezydenta Miasta z udziałem zespołów z USA, Gruzji, Włoch, Rosji i Polski - Rozpoczęcie w Legnicy zdjęć do filmu „Mała Moskwa" w reż. W. Krzystka (realizację filmu zakończono 4 listopada)
14	Zakończenie przebudowy ul. Kartuskiej na odcinku od ul. Czarnieckiego

	do mostu na Kaczawie
14 – 15	V Legnicka Paraolimpiada dla niepełnosprawnych (org. Zarząd TPD)
17	Obchody Dnia Sybiraka
18	Oddanie do użytku (po remoncie i przebudowie) sali gimnastycznej w Zespole Placówek Specjalnych przy ul. Rycerskiej
18, 21 – 22	Obchody Europejskiego Dnia bez Samochodu pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta
19	Sesja popularnonaukowa pt. „Europejski dzień bez samochodu a ścieżki rowerowe w mieście” (org. LBP)
21	Wernisaż wystawy „Usłyszeć obraz. Muzyka w sztuce europejskiej od XV do początków XX wieku” (org. MM)
21	Koncert zespołu „Raz, dwa, trzy” na dziedzińcu Akademii Rycerskiej (org. LCK)
24	XIII sesja Rady Miejskiej
27	III Dolnośląski Festiwal Turystyki – jarmark turystyczny na Rynku miasta (org. PTTK)
28	Dzień Ukraiński – blok koncertowy (org. LCK)
29	II Festyn Integracyjny zorganizowany przez Caritas Diecezji Legnickiej
30	Piknik Narodów – prezentujący kulturę rosyjską (org. LCK)
PAŹDZIERNIK	
1	XIV sesja Rady Miejskiej
1 – 6	VII Tydzień Kultury Japonii pod honorowym patronatem Prezydenta Legnicy – wystawy, odczyty, pokazy (org. Leg. Klub Karate Kyokushin)
2	Końcowy odbiór techniczny oraz przekazanie użytkownikowi, tj. Ośrodkowi Sportu i Rekreacji, do zagospodarowania i wyposażenia trybuny głównej „A” na stadionie sportowym im. Orła Białego
2	Otwarcie Targów Edukacji i Pracy „Otwarci na wyzwania”
2	Legnicę odwiedził Ambasador Japonii Ryuichi Tanabe
4	Festiwal Form Audiowizualnych „Intermediale” (org. Teatr)
4 – 6	X Dolnośląski Festiwal Nauki pod honorowym patronatem Prezydenta Legnicy – legnicka sesja wyjazdowa
6	Uroczystości związane z 60 leciem Zespołu Szkół Przemysłu Spożywcz.
6	Legnicę odwiedziło ok. stu przybyłych z Niemiec dawnych

	mieszkańców Legnicy, z którymi spotkał się w Ratuszu Prezydent Miasta
6	XX Bieg Lwa Legnickiego (org. OSiR)
6	Wernisaż wystawy obrazów Elfriede Springer, ukazujących Legnicę i Śląsk sprzed 1946 r. (org. MM)
6	Mistrzostwa Dolnego Śląska w Łucznictwie w kategorii Open (org. OSŁ „Strzelec”)
12	Z wizytą w Legnicy przebywali: Amabasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Ukrainy J. E. Olexander Motsyk oraz mer Drohobycza Mykoła Huk
13	Jubileusz 50 lecia istnienia IV Liceum Ogólnokształcącego
14	VII Rodzinny Rajd Rowerowy „Św. Jadwiga 2007” do Legnickiego Pola (org. OSiR)
14	Obchody 45 lecia Zespołu Szkół Budowlanych PPU „Primgabex”
17 – 18	Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Ratownictwo medyczne i zarządzanie kryzysowe” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. KM PSP, Wyższa Szkoła Medyczna, Pogotowie Ratunkowe)
18	Uroczyste otwarcie Zintegrowanego Centrum Koordynacji Ratownictwa przy ul. Witelona 2
20	Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego Dzieci i Młodzieży o Puchar Prezydenta Legnicy (org. LCK)
20	Obchody 60 lecia Zespołu Szkół Elektryczno - Mechanicznych
21	Wybory do Sejmu i Senatu
24	Sesja popularnonaukowa „Dotykiem czytane”, poświęcona 155 rocznicy śmierci L. Braillea (org. LBP)
25	Koncert jazzowy - Jan „Ptaszyn” Wróblewski Quartet (org. Club Blue Monk)
26	Uroczyste otwarcie kolejnego obiektu produkcyjnego firmy Härter Technika Wytłaczania w legnickiej części LSSE
28	IV Ogólnopolski Konkurs dla Projektantów Mody pod patronatem Prezydenta Miasta
28	Na VII Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona” w Zabrzu sukces odniósł spektakl „Osobisty Jezus”. Jego autor i reżyser P. Wojcieszek oraz odtwórcy ról: P. Bluszcz

	i W. Cichy zdobyli nagrody
29	XV sesja Rady Miejskiej
29	VI Legnicki Dzień Integracji (org. UM, Stow. „Jutrzenka” i „Persona”
LISTOPAD	
4	XVI Mistrzostwa Ziemi Legnickiej w Karate – do (org. KKS „Tora”)
8	Koncert Piotra Barona Quartet (org. Club Blue Monk)
9	Wernisaż prac Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Mój region w Europie” (org. MCK)
9	Wernisaż wystawy „Z lampką górniczą przez wieki. Dzieje oświetlenia w górnictwie” (org. MM)
9 – 10	XXIII Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy dla dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych (org. PTTK)
10	II Ogólnopolski Turniej Szachowy Dzieci i Młodzieży o Puchar Prezydenta Miasta (org. UKS „Błyskawica”, UM, Zespół Szk. Integr.)
11 – 12	Legnickie Obchody Święta Niepodległości z okazji 89 rocznicy (Bieg Niepodległości, msza św. w intencji Ojczyzny, odsłonięcie tablicy pamiątkowej przy Kaplicy na Cmentarzu Kom., spotkanie władz miasta ze środowiskiem kombatanckim, koncert Legn. Orkiestry Symfonicznej)
13	Konferencja pt. „Kontakty bez przemocy, komunikacja bez agresji” z udziałem W. Kołaka, prezesa ZG TPD (org. Komitet Wychowania Resocjalizującego w Warszawie, Zarząd Oddz. Okręgowego i Miejskiego TPD)
20	Legnicki Sejmik Sportowy pn. „Kierunki i perspektywy rozwoju sportu w Legnicy” (org. UM)
23	Otwarcie wystawy exlibrisów z kolekcji dr. R. Łuczyńskiego w Galerii „Loża”
24	VIII Europejski Puchar Miedziowy w Karate Legnica – Open 2007 (org. LKK „Tora”)
26	Otwarcie w foyer sali obrad Rady Miejskiej galerii portretów Honorowych Obywateli Legnicy
26	XVII sesja Rady Miejskiej
29 – 2.XII	We Wrocławskich Promocjach Dobrych Książek wzięło udział legnickie wydawnictwo „Edytor”, posiadające w ofercie 26 książek związanych z Legnicą, ziemią legnicką i Dolnym Śląskiem

GRUDZIEŃ	
1	Premiera spektaklu „Lustracja” w reż. K. Kopki (org. Teatr)
2	Obchody jubileuszu 30 lecia polskiej sceny teatralnej w Legnicy
6	Koncert poświęcony pamięci H. Karlińskiego (org. LCK, Stow. „Pro Sinfonica”)
7	Wernisaż wystawy „Historia kart do gry na Śląsku” (org. MM)
7	Podczas Gali X edycji Programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” w Warszawie LPWiK S.A. oraz LPGK sp. z o. o. otrzymały certyfikat „Przedsiębiorstwa FAIR PLAY 2007”
8 – 9	XXI Międzynarodowy Halowy Turniej Mikołajkowy w Piłce Nożnej pod patronatem Prezydenta Miasta (org. OZPN, UM)
8	VIII Mistrzostwa Polski Open Seniorów Karate Kyokushin (org. LKK Kyokushin)
8	V Legnickie Dyktando pod patronatem Prezydenta Miasta (org. SP nr 16)
9	Jarmark Staroci (org. TML „Pro Legnica)
9	Mikołajkowy Turniej Tańca Towarzyskiego (org. LCK)
10	Konferencja regionalna „S –3 – Szansa dla rozwoju” (org. Prezydent Legnicy)
14	Obchody 60 lecia Szkoły Podstawowej nr 6
14	Obchody 15 lecia LPGK sp. z o. o. oraz wręczenie firmie certyfikatu ISO
16	VI edycja legnickiej „Wigilii Narodów” (org. Stow. Kobiety Europy)
17	XVIII sesja Rady Miejskiej
17	Odbiór przebudowanego skrzyżowania al. Rzeczypospolitej z ul. Bielańską
18	Otwarcie plenerowej wystawy ph. „Legnicki Rynek na dawnych pocztówkach (org. UM)
18	Promocja Kalendarza Miejskiego A. D. 2008 „Legnica – Twarze Miasta” (org. UM)
19	Spotkanie opłatkowe władz miasta i radnych z udziałem Biskupa Legnickiego S. Cichego
24	Otwarcie pierwszego w historii Legnicy sztucznego lodowiska na terenie kortów tenisowych przy ul. Sejmowej

27	Obchody 89 rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego
28	XIX sesja Rady Miejskiej, podczas której radni uchwalili budżet miasta na 2008 r.
31	Sylwester pod Ratuszem
2008 ROK	
STYCZEŃ	
	Wyniki X Ogólnopolskiego Rankingu Szkół Średnich, organizowanego przez redakcje: „Rzeczypospolitej" i „Perspektywy" – I LO znalazło się na 40 pozycji rankingowej wśród 378 liceów i techników; Zespół Szkół Elektryczno – Mechanicznych na 355 pozycji (po raz pierwszy w rankingu)
13	XVI finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (org. ZHP, OSiR)
13	W Katedrze koncert „Gala Noworoczna 2008" z udziałem M. Walewskiej (org. KGHM „Polska Miedź S.A.)
18	Koncert Noworoczny Prezydenta Miasta, podczas którego po raz czwarty ogłoszono wyniki konkursu o tytuł „Sponsora Roku"
19	Gala Finałowa Konkursu „Lew Legnickiego Biznesu" pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Legnicki Klub Biznesu)
21	Spotkanie Prezydenta Miasta z pracownikami samorządowych instytucji kultury oraz z przedstawicielami stowarzyszeń prowadzących działalność kulturalną. Prezydent wręczył – przyznane po raz pierwszy – honorowe wyróżnienia pn. „Złoty Floren Legnicki"
23	LPGK sp. z o. o. w gronie laureatów III edycji konkursu „Przetargi dla najlepszych – Lider Eko Inwestycji", zorganizowanego przez ogólnopolski dwutygodnik budowlany „Profile"
23	Promocja książki dolnośląskiej reporterki „Gazety Wyborczej" (wcześniej dziennikarki „Konkretów") Wandy Dybalskiej (1954 – 2007) „Fifak z Wrocka" (org. Stow. Przyjaciół Teatru i Oficyna Wydawnicza ATUT we Wrocławiu)
25	W Warszawie Gala Laureatów i Wyróżnionych IX Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni środowisku", podczas której wręczono po raz pierwszy Europejską Nagrodę Ekologiczną – w kategorii samorządów przyznano ją Urzędowi Miasta Legnicy
28	XX sesja Rady Miejskiej

29	W Ratuszu Prezydent Miasta spotkał się z przedstawicielami władz działających w mieście wyższych uczelni
LUTY	
3	XXII Otwarte Narciarskie Mistrzostwa Legnicy w slalomie gigancie w czeskim Pecu pod Śnieżką (org. OSiR)
8	Obchody 63 rocznicy powrotu Ziemi Legnickiej do Macierzy (złożenie kwiatów na Cmentarzu Komunalnym, spotkanie władz miasta ze środowiskiem kombatanckim i pionierami miasta)
15	Wernisaż wystawy w Muzeum Miedzi dot. problematyki katyńskiej
17	W Krakowie rozegrano łucznicze finały XXVI Halowych Mistrzostw Polski Seniorów – Jacek Proć został mistrzem Polski
19	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami okolic al. Rzeczypospolitej
25	Dolnośląska Gala Sportu Młodzieżowego w Jeleniej Górze – nagrodzono najlepsze kluby we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży; w punktacji drużynowej za 2007 r. I miejsce na Dolnym Śląsku zajął Legnicki Klub Karate Kyokushin (w Polsce IV miejsce w Spartakiadzie Młodzieżowej)
25	XXI sesja Rady Miejskiej
MARZEC	
1	We Wrocławiu finał VII Dolnośląskiego Konkursu Polonistycznego „zDolny Ślązak". Wśród finalistów znalazł się uczeń kl. I b Zespołu Szkół Integracyjnych – Gimnazjum nr 9 Aleksander Łukasiewicz
4	Prezydent Miasta przyjął w Ratuszu nadburmistrza Görlitz Joachima Paulicka
6	Po ciężkiej chorobie zmarł Leonard Adam Michalak, wieloletni prokurator Prokuratury Okręgowej, a także jej rzecznik prasowy; ostatnie pożegnanie – 10 marca
10	W kinie „Piast" regionalna premiera filmu fabularnego „Przebacz" w reż. Marka Stacharskiego. Zdjęcia do filmu realizowano jesienią 2005 roku w Legnicy; producenci filmu Marta i Paweł Plucińscy pochodzą z Legnicy
11	W Legnicy (Rynek 32) otwarto Biuro Poselskie Posła

	Międzynarodowego Parlamentu Romskiego w Wiedniu Karola Parno Gierlińskiego
12	Prezydent Legnicy odebrał „Zielony czek" w wysokości 10 tys. zł od Woj. Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (za Europejską Nagrodę Ekologiczną) podczas obrad IX Dolnośląskiego Forum Samorządu Terytorialnego w Kudowie Zdroju. W Kudowie ogłoszono także wyniki rankingu na najlepszy w regionie gminny serwis internetowy. Prezydent Miasta odebrał wyróżnienie dla miasta Legnicy www.legnica.eu , które zajęło w kategorii „gminy miejskie" II miejsce (po Wrocławiu); w rankingu brało udział 169 serwisów internetowych
18	W Hotelu Qubus uroczyste podsumowanie legnickich osiągnięć sportowych roku 2007, podczas którego nagrodzono laureatów tytułami: „Trener Roku 2007" i „Sportowy Sukces Roku 2007" (org. UM)
19	Oddanie do użytku zmodernizowanej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 18 przy ul. Grabskiego
31	XXII sesja Rady Miejskiej
KWIECIEŃ	
2	W Muzeum Miedzi promocja książki „Dziedzictwo reformacji w Księstwie Legnicko – Brzeskim i spotkanie z jej redaktorem naukowym prof. dr. Janem Harasimowiczem z Uniw. Wrocławskiego (plon międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej w Muzeum w 2005 r.)
3 – 5	VI Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini" pod patronatem Prezydenta Miasta i Wicemarszałka Dolnego Śląska (org. ZSzM., LCK, Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu)
4	W Warszawie podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich Prezydent Legnicy odebrał puchar i dyplom za zajęcie II miejsca w Rankingu Gmin i Powiatów w 2007 r. (zachowanie pozycji z 2006 r.)
5	XVI Otwarty Puchar Dolnego Śląska w Karate „Silesia Cup – 2008" w Zespole Szkół Integracyjnych (org. LKK Shotokan „Tora")
5	Wiosenny bieg przełajowy na „Kormoranie" – Legnicki Cross Wiosenny (org. OSiR)

6	Zawodnik legnickiego Klubu Karate Kyokushin Paweł Biszczak zwyciężył w holenderskim mieście Papendrecht w Otwartych Mistrzostwach Holandii Karate Kyokushin
8	Obchody Światowego Dnia Romów – m.in. prezentacja twórczości poetów cygańskich i koncert legnickiego zespołu „Wędrowny Tabor”
10	Na wysypisku odpadów komunalnych oddano do użytku tzw. „Mobilną linię do dwuetapowego oddzielenia frakcji drobnej ze zmieszanych odpadów”
11 – 13	W Skovde (Szwecja) Międzynarodowe Mistrzostwa Szwecji w Taekwon-do „Viking Cup 2008” – zawodnicy legnickiego Klubu wywalczyli siedem medali (m. in. M. Pawlik, M. Niechwiej, I. Dziopa)
12	Uroczysta Gala, połączona z rozstrzygnięciem konkursu „Filantropa Roku Legnickiego Regionu 2007” organizowanego pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Stowarzyszenia: „Jutrzenka” i „Persona”)
15	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami Staromiejskiego Centrum, Zakaczawia i Tarninowa
18	Inauguracja obchodów 300 lecia Akademii Rycerskiej z udziałem Konsula Generalnego Niemiec we Wrocławiu (odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wystawa rysunku satyrycznego „Wiwat Akademia” – org. UM, LCK, ZSzM)
18	Inauguracja Legnickich Wieczorów Organowych (org. LCK)
18 – 19	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka 2008” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. MCK)
19	Z okazji 65 rocznicy wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim uroczystość złożenia kwiatów pod obeliskiem przy ul. Chojnowskiej, upamiętniającym powstańczy zryw żydowskich bojowników
20	XVI Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego „O złotego lwa” (org. LCK, Uczniowski Klub Tańca Sportowego „Lew”)
26	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących świętował 45 urodziny
28	XXIII sesja Rady Miejskiej
30	W Muzeum Miedzi wernisaż wystawy „Orły Polskie. Rzeźby w drewnie Henryka Zięby” (org. MM)

MAJ	
1 – 2	Legnicka Majówka – Europejski Piknik Siatkarski (OSiR), Nadzwyczajny Jarmark Staroci (org. TML „Pro Legnica"), występy zespołów w Parku
2 – 3	XV Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Taekwon-do w ramach XIV Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Halowych – finał Taekwon-do „Dolny Śląsk"
3 – 4	Puchar Polski w Łucznictwie (org. OSŁ „Strzelec")
3	Obchody Święta Konstytucji 3 Maja
3	Rodzinna Majówka Rowerowa do Jezierzan (Org. OSiR)
3	„Majówka Studencka 2008" (koncerty zespołów na dziedzińcu PWSZ)
7	Uliczne, nocne kryterium wokół Zamku Piastowskiego 43 Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Szlakiem Grodów Piastowskich"
7 – 8	Obchody 63 rocznicy zakończenia II wojny światowej (Apel Pamięci na Cmentarzu Komunalnym, uroczysta msza św. w Katedrze w intencji ofiar II wojny światowej)
10	W Teatrze Modrzejewskiej premiera Petera Weissa „Marat – Sade" w reż. L. Raczaka
14 – 16	V edycja Wystawy Budowlanej „Dom i jego otoczenie" (org. Zespół Szkół Budowlanych)
15 – 16	W Legnicy posiedzenie Komisji Edukacji Związku Powiatów Polskich
15 – 18	Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica Cantat" (org. LCK)
16 – 19	W Chotowej k/Rzeszowa Ogólnopolski Finał Gimnazjady w Szachach – gry drużynowe. Drużyna Gimnazjum nr 9 (w Zespole Szkół Integracyjnych) zajęła II miejsce
17	Dolnośląski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Dzieciopiewy" (org. MCK)
17	17 Międzynarodowy Konkurs Sztuki Złotniczej „Exlusive" (org. Galeria Sztuki)
20	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami rejonu ulic: Złotoryjskiej, Chojnowskiej, Przemysłowej i Działkowej
23 – 25	IV Festiwal Rytmu DRUM BATTLE – Legnica 2008 (org. Z.Sz.Muz.)
24 – 25	IX Turniej Kowali „O srebrne klucze Legnicy" (org. OSiR)

26	XXIV sesja Rady Miejskiej
31	Gala Boksu Zawodowego (Paweł „Harnaś” Kołodziej w walce o Mistrzostwo Świata Seniorów Federacji JBC spotkał się z Mistrzem Węgier Jozefem Magym)
CZERWIEC	
4	Rozstrzygnięcie V edycji konkursu na prezentację multimedialną „Legnica – moje miasto” oraz pierwsza edycja konkursu fotograficznego pod tym samym tytułem – wręczenie nagród (org. Centrum Kształcenia Ustawicznego)
5 – 7	W finale krajowym Gimnazjady w Piłce Nożnej Chłopców w Białymstoku legniccy piłkarze z Gimnazjum nr 3, reprezentujący Ośrodek Szkolenia Sportowego Młodzieży przy Zespole Szkół Budowl., zajęli III miejsce
5	Zawarcie porozumienia pomiędzy Prezydentem Miasta a Skarbem Państwa, na mocy którego KW Policji we Wrocławiu przejęła w trwały zarząd, należący wcześniej do miasta, budynek b. SP nr 17 przy ul. Staffa, gdzie powstanie Komisariat Policji i Policyjna Izba Dziecka
8	Po długiej chorobie zmarł Ryszard Jelonek, od lat 70 związany z KGHM, w latach 1983 – 1990 sprawował funkcję Wojewody Legnickiego
8	X Spływ Samoróbek „O błękitną wstęgę Kaczawy” (org. OSiR)
9	W I LO VII Forum Klubów Europejskich, przebiegające ph. „Układ z Schengen – Europa bez granic? Jak oceniasz wejście Polski do Strefy Schengen?”
12	Przekazanie placu budowy wykonawcy – przebudowa płyty Rynku, pl. Katedralnego, pl. Powstańców Wielkopolskich i przyległych ulic
12 – 15	Legnicki Satyrykon – m. in. odsłonięcie dwóch tablic, upamiętniających polskich humorystów: Andrzeja Legusa, Sławomira Trockiego, koncert L. Długosza, otwarcie wystaw, w tym pokonkursowej wystawy „Satyrykon – Legnica 2008”, Kabaretowy Przegląd Pokoleń Artura Andrusa
13 – 15	W Radzyniu Podlaskim XXI Mistrzostwa Polski Seniorów w Taekwon – do. Doskonale w zawodach spisali się legniccy sportowcy, którzy wywalczyli 10 medali, w tym 4 złote

14	W Kościele Mariackim koncert Orkiestry Filharmonii Wrocławskiej im. W. Lutosławskiego
14 – 15	W Görlitz III Śląskie Święto Ojczyźniane, do udziału w którym zaproszono także Legnicę. W wydarzeniu udział wzięły: Zespół Pieśni i Tańca „Legnica" oraz Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczera", a 24 czerwca w Ratuszu odbył się wernisaż wystawy „Satyrykon – Legnica"
17	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami osiedli: Wielogórska, Sienkiewicza, Przybkowa i okolic Jaworzyńskiej
18	XXV uroczysta sesja Rady Miejskiej, podczas której tytuł Honorowego Obywatela Miasta Legnicy otrzymał Józef Wojciechowski (więzień łagrów Workuty, członek – założyciel Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo – Wschodnich), a Nagrodę Miasta Legnicy wręczono Jerzemu Starzyńskimu (założyciel Łemkowskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kyczera", pomysłodawca i organizator Europejskiego Festiwalu Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Pod Kyczerą).Wręczono też 32 osobom odznaki „Zasłużony dla Legnicy"
23	W Ratuszu spotkanie Prezydenta Miasta z przedstawicielami różnych środowisk zawodowo związanych i zainteresowanych turystyczną promocją Legnicy oraz ziemi legnickiej – z udziałem Dyrektora Biura Zarządu Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej Wojciecha Fedyka
30	XXVI sesja Rady Miejskiej
30	IX Dolnośląskie Dni Nauki i Techniki (org. Rada NOT)
LIPIEC	
4	We wrocławskiej Galerii Design wernisaż wystawy „Piękno absolutne", podsumowującej 16 Międzynarodowy Konkurs Sztuki Złotniczej, zorganizowanej przez Galerię Sztuki w Legnicy
8	W Ratuszu podpisanie porozumienia pomiędzy Zespołem Szkół Elektryczno – Mechanicznych i Centrum Kształcenia Praktycznego a firmą Winkelmann sp. z o. o. w sprawie kształcenia zawodowego legnickich uczniów
10	We Wrocławiu gala wręczenia certyfikatów XII edycji Dolnośląskiego Certyfikatu Gospodarczego. Jednym z laureatów było LPWiK S.A.

14	Druga część XXVI sesji Rady Miejskiej
Od 14	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny realizował program profilaktyczny – na zlecenie Urzędu Miasta – pn. Ocena zagrożenia legniczan zespołem metabolicznym (dla osób w wieku 45 – 50 lat)
18	Odbiór końcowy i przekazanie do użytkowania inwestycji pn. Przebudowa ul. Gumińskiego wraz z uzbrojeniem – w trybie inicjatyw lokalnych; inicjator PB „Modernbud" sp. z o. o.
27	Na kąpielisku „Kormoran" doroczny konkurs rzeźby w piasku „Piaskownica 2008" (org. OSiR)
28	XXVII sesja Rady Miejskiej Zespół taneczny „Złote dzieci", działający przy SDK „Kopernik", wywalczył kolejną „Złotą jodłę" na IX Ogólnopolskim Festiwalu Dzieci i Młodzieży w Kielcach
SIERPIEŃ	
1	Legnica czciła 64 rocznicę Powstania Warszawskiego (złożenie kwiatów pod tablicą Szarych Szeregów przy ul. Okrzei
3	III edycja projektu pn. „Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje" w Parku Miejskim (org. UM, Stow. Romów)
7	Zmarł nestor legnickiego dziennikarstwa Zygmunt Łuszcz
9	Wakacyjny Turniej Siatkówki Plażowej na kąpielisku „Kormoran" (org. OSiR)
Od 11	W Legnicy zdjęcia do filmu niemieckiego pt. „Moje życie"
13 – 22	Letnia Akademia Filmowa – Warsztaty Filmu Animowanego (org. LCK)
26.08. – 1.09	11 edycja Międzynarodowego Festiwalu Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą" (po raz pierwszy ww. nazwa – org. ŁZPiT „Kyczera")
29	Nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej
WRZESIEŃ	
1	Obchody 69 rocznicy wybuchu II wojny światowej (spotkanie młodzieży ze środowiskami kombatanckimi z udziałem władz miasta, złożenie kwiatów w miejscach pamięci narodowej na Cmentarzu Komunalnym; 31.08. – msza św. w Katedrze za Ojczyznę i w intencji ofiar II wojny)
1	Miejska inauguracja roku szkolnego 2008/2009 w Zespole Szkół

	Ogólnokształcących nr 2, podczas której Prezydent Miasta wręczył stypendia wyróżniającym się uczniom
5 – 6	Uroczystości związane z Nagrodą Kulturalną Śląska – 5.09. – w salach Akademii Rycerskiej MM wernisaż wystawy laureatki Nagrody Anny Malickiej – Zamorskiej, specjalizującej się w ceramice; 6.09. – w Akademii Rycerskiej uroczystość wręczenia Nagród (A. Malicka – Zamorska i dr Hubert Unverricht. Nagrodę specjalną – za budowanie kulturalnych mostów porozumienia pomiędzy narodami – przyznano zespołowi czasopisma literackiego niemieckiego obszaru językowego „die horen") , w Teatrze Modrzejewskiej – koncert Orkiestry Kameralnej Filharmonii Dolnośląskiej i projekcja spektaklu „Wschody i zachody miasta" (współorganizatorzy: Samorząd Dolnego Śląska, Kraj Związkowy Dolnej Saksonii i Miasto Legnica)
6	VIII edycja Święta Ogórka pod patronatem Prezydenta Legnicy i Prezesa Dolnośląskiej Izby Rolniczej (org. Stow. Kobiety Europy)
8 – 12	XXIII Conversatorium Organowe (org. LCK)
12	Imieniny ul. Najświętszej Marii Panny pod patronatem Prezydenta Legnicy; podczas Imienin Prezydent T. Krzakowski dokonał oficjalnej inauguracji legnickiej monety okolicznościowej, wybitej z okazji 300 lecia Akademii Rycerskiej – legnickiego florena
14	Promocja albumu „Legnica za radzieckim murem" (wydanie w j. polskim i w rosyjskim – Wydawnictwo Edytor)
16	Spotkanie Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami północnej części miasta, obejmującej Piątnicę oraz rejon ulic: Głogowskiej, Słubickiej, Struga, Leszczyńskiej, Poznańskiej i Pątnowskiej
17	W kinie „Ognisko" prapremiera filmu fab. Waldemara Krzystka „Mała Moskwa" oraz projekcja plenerowa na dziedzińcu Akademii Rycerskiej (film ten na 33 Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych „Złote Lwy" w Gdyni zdobył główną nagrodę)
17 – 20	Konferencja Letniej Akademii Międzynarodowego Forum Administracji i Zarządzania (org. PWSZ im. Witelona)
18	We Wrocławiu spotkanie polsko – niemieckiego Stowarzyszenia

	Ekonomicznego „Europa Forum”, poświęcone inwestycyjnym walorom Legnicy
18 – 21	Festiwal Form Audiowizualnych INTERMEDIALE 2008 (org. Teatr)
21	Recital Marii Peszek w Teatrze Modrzejewskiej (org. Teatr)
23	VI Legnicka Paraolimpiada (org. Zarząd Oddziału Okręgowego i Miejskiego TPD)
26	Promocja książek: „Życiorysy legniczan 1241 – 1945” pod red. dr. Huberta Unverrichta (tłumaczenie z j. niem. na j. pol. – Legnickie wydawnictwo Edytor przy współpracy z Niem. Towarzystwem Społeczno – Kulturalnym w Legnicy) oraz „Legniczanie znani, sławni, zasłużeni 1945 – 2007” Jana St. Smalewskiego (org. LBP, TPN, NKJO, LCK, Legnicka Orkiestra Symfoniczna)
27	Uroczystości związane z 60 leciem II LO im. S. Wyspiańskiego
28	Turniej służb mundurowych o Puchar Prezydenta Legnicy
29	XXIX sesja Rady Miejskiej
PAŹDZIERNIK	
4	Obchody Światowego Dnia Zwierząt w legnickim Schronisku dla bezdomnych zwierząt (org. LPGK sp. z o. o.)
4	XXI Bieg Lwa Legnickiego (org. OSiR)
7	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami osiedla „Kopernik I i II”
9 – 10	XI Dolnośląski Festiwal Nauki 2008 (org. wyższe uczelnie Wrocławia)
9	Prezydent Miasta spotkał się w Ratuszu z 20 osobową grupą studentów Fachhochschule der Sachsischen Verwaltung w Miśni i PWSZ im. Witelona – uczestnikami seminarium pn. Administracja publiczna w Polsce i Niemczech
13	W Muzeum Karykatury w Warszawie wernisaż wystawy „Satyrykon Legnica 2008”
16 – 17	III Ogólnopolska Konferencja Techniczna Geodetów (org. Stow. Geodetów Polskich)
17	Legnicka „Skrzynia Czasu 2005 – 2105” umieszczona pod ziemią na skwerze pl. Powstańców Wielkopolskich
18	XVII Mistrzostwa Ziemi Legnickiej w Karate-do (org. KK Shotokan „Tora”)

18	Podczas gali w Warszawie prezes LPGK sp. z o. o. odebrał międzynarodowy certyfikat „Leader in Prestige and Quality 2008” – Lider Prestiżu i Jakości – przyznany przez hiszpański magazyn „Actualidad”
23	Zmarł w wieku 92 lat Bolesław Cygler – uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r., żołnierz AK, walczył w Powstaniu Warszawskim; przez 40 lat pełnił funkcję Prezesa Zarządu Oddziału Legnickiego Związku Inwalidów Wojennych
24	„Dzień Dobry TVN” w Legnicy – program na żywo
27	XXX sesja Rady Miejskiej
LISTOPAD	
4	Gościem Prezydenta Miasta była Eliana Pinto, Rzecznik Praw Obywatelskich Brazylii, która przyjechała do Legnicy na zaproszenie Wyższej Szkoły Menedżerskiej
7	Konferencja naukowa pt. „Akademia Rycerska w Legnicy 1708 – 2008” (org. MM)
7	Okolicznościowa akademia wraz ze ślubowaniem uczniów klasy wojskowej i policyjnej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3
7	Otwarcie Galerii „Gwarna” przy ul. Złotoryjskiej
8	Konkurs poezji patriotycznej dla uczniów szkół gimnazjalnych (org. MCK)
10	Biało – czerwony Bal Niepodległości w Teatrze
11	Obchody 90 rocznicy odzyskania Niepodległości (uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny i złożenie kwiatów pod pamiątkową tablicą w Katedrze, koncert Legnickiej Orkiestry Dętej w Rynku oraz Piknik i występy chórów, wieczorem – uroczysty koncert Legnickiej Orkiestry Symfonicznej w Akademii Rycerskiej)
13	XXXI (nadzwyczajna) sesja Rady Miejskiej
18	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami osiedla „Piekary”
21	Uroczysta Gala VI Festiwalu Piosenki Studenckiej „Pryzmat” (PWSZ im. Witelona)
24	XXXII sesja Rady Miejskiej
25	Prezydent Miasta spotkał się w Ratuszu z grupą honorowych dawców

	krwi
28	Promocja Legnickiego Kalendarza Miejskiego 2009 „Śladami filmu Waldemara Krzystka Mała Moskwa” – z udziałem reżysera W. Krzystka i Konsula Generalnego Federacji Rosyjskiej w Poznaniu Władimira P. Kuzniecowa
28	Legnicki Klub Biznesu zdobył tytuł „Innowacyjna Organizacja” w konkursie „Liderzy Innowacji 2008”
GRUDZIEŃ	
2 – 7	XII Taneczne Mistrzostwa Świata w Słowacji, w których Piotr Stopyra został wicemistrzem świata w kat. disco dance chłopców do lat 11; formacja „Złotych Dzieci” zajęła 5 miejsce
5	Podczas uroczystej Gali w Warszawie LPGK sp. z o. o. po raz drugi zostało uhonorowane tytułem „Przedsiębiorstwo Fair Play”
6 – 8	XXII Międzynarodowy Turniej Mikołajkowy w Halowej Piłce Nożnej (org. OZPN, UM)
6	Mikołajkowa inauguracja II sezonu legnickiego lodowiska (org. OSiR)
8	Uroczyste oddanie do użytku kompleksu sportowego przy SP nr 7, zbudowanego w ramach Programu „Moje boisko Orlik 2012”
11	Zmarł płk Henryk Kupczak, działacz społeczny, wieloletni Prezes, a później Honorowy Prezes Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych
Od 11	Stowarzyszenie „Tarninów” oficjalny opiekun grobu Lidii Novikowej na Cmentarzu Komunalnym (L. Novikowa była pierwowzorem postaci Wiery – bohaterki filmu W. Krzystka „Mała Moskwa”; od czasu powstania filmu, grób stał się swoistym symbolem Legnicy jako „Małej Moskwy”)
13	Świąteczny Turniej Siatkówki „Makutra 2008” (org. OSiR)
13	Na Dużej Scenie Teatru Modrzejewskiej charytatywny koncert symfoniczny Filharmonii Dolnośląskiej na rzecz Renaty Jędrak, zorganizowany z inicjatywy Wicemarszałka Woj. Dol. Piotra Borysa i Posła Norberta Wojnarowskiego
21	VII Wigilia Narodów (org. Stow. Kobiety Europy)
23	Pierwsze wielośrodowiskowe opłatkowe spotkanie świąteczno –

	noworoczne w Centrum Spotkań im. Jana Pawła II przy Parafii Matki Bożej Królowej Polski (org. JE Biskup S. Cichy i Prezydent Legnicy T. Krzakowski)
29	XXXIII sesja Rady Miejskiej
30	Obchody 90 rocznicy Powstania Wielkopolskiego – złożenie kwiatów na grobach powstańców (org. UM, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego, uczniowie SP nr 1)
2009 ROK	
STYCZEŃ	
7	Opublikowano wyniki krajowego rankingu szkół ponadgimnazjalnych, prowadzonego przez „Rzeczpospolitą" i „Perspektywy" (384 szkoły) – na 16 pozycji I LO
7	W Muzeum Miedzi wykład dr. Jacka Witkowskiego z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. „Boże Narodzenie w sztuce średniowiecznej"; wykład był nawiązaniem do wystawy „Boże Narodzenie w sztuce"
8	W Muzeum Miedzi koncert kolęd i pastorałek
9	Sesja Rady Miejskiej (uchwalono budżet miasta na 2009 r.)
11	XVII Finał WOŚP (org. Stow. Wspierania Inicjatyw Porozumienia Studentów Uczelni Legnickich „PSUL", OSiR, Galeria Piastów)
16	W KM Policji odbyło się, z udziałem Prezydenta T. Krzakowskiego, uroczyste przekazanie 2 nowych samochodów służbowych (sfinansowanych przez UM i KG Policji)
16	Podczas uroczystej Gali ogłoszono wyniki konkursu „Lew Legnickiego Biznesu (org. Legn. Klub Biznesu)
21	Zmarł płk Maksymilian Korzeniowski, w służbie wojskowej spędził 45 lat; działacz Zw. Kombatantów RP i b. Więźniów Politycznych, przez 10 lat sprawował funkcję jego Zarządu
26	XXXIV sesja Rady Miejskiej
30	Koncert Noworoczny Prezydenta Miasta, podczas którego ogłoszono wyniki konkursu o Tytuł „Sponsora Roku" i wręczono nagrody „Złotego Florena Legnickiego" za wybitne osiągnięcia kulturalne
LUTY	
3	Gościem Prezydenta T. Krzakowskiego był Wicemarszałek Województwa Doln. Piotr Borys

3	W Legnicy spotkanie konsultacyjne na temat strategii promocji i wizerunku Dolnego Śląska
6	Podczas uroczystej Gali Laureatów i Wyróżnionych X edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku" Prezydent Legnicy odebrał Europejską Nagrodę Ekologiczną (w kat. samorządy), a Prezes LPGK sp. z o. o. J. Wasinkiewicz – certyfikat wraz z tytułem „Firmy Przyjaznej Środowisku"
6 – 8	Legnica uczestniczyła w Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu (stoisko obsługiwał OSiR)
9	Obchody 64 rocznicy powrotu miasta i ziemi legnickiej do Macierzy (na Cmentarzu Komunalnym i Wojennym złożono kwiaty, spotkanie z pionierami i kombatantami)
9	Zmarł Józef Bogin, który w strukturach Państwowej Straży Pożarnej pracował do 1991 r. Później aktywnie działał w Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa
14	Na Dużej Scenie Teatru Modrzejewskiej występ Ewy Błaszczyk z recitalem „Nawet, gdy wichura"
14	We Wrocławiu odbył się III Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin; legniczanie zdobyli 2 złote, 1 srebrny i 2 brązowe medale
17	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta T. Krzakowskiego z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami okolic al. Rzeczypospolitej, ul. Bielańskiej i Radosnej
17	W Warszawie podczas konferencji pt. „Kultura i tradycja lokalna, jako płaszczyzna współpracy i rozwoju aktywności lokalnej i budzenia patriotyzmu lokalnego" Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej wręczyła nagrody i wyróżnienia dla instytucji i organizacji, których działania przyczyniły się do wzmocnienia więzi i tradycji lokalnych. Dyplom uznania otrzymało Stowarzyszenie Kobiety Europy za projekt „Wigilie Narodów"
19	Legnicka Gala Sportu – podsumowanie osiągnięć sportowych 2008 r.
21	W Mariborze dobyły się XII Międzynarodowe Mistrzostwa Słowenii w Taekwon-do – legniccy zawodnicy wrócili z 25 medalami, w tym Maciej Żuk został Międzynarodowym Mistrzem Słowenii
23	XXXV sesja Rady Miejskiej (odwołano z funkcji Przewodniczącego

	Rady Miejskiej Roberta Kropiwnickiego)
23	Podczas Gali Dolnośląskiego Sportu Młodzieżowego wręczono nagrody najlepszym dolnoślązakom. Wśród wyróżnionych znaleźli się: Legnicki Klub Taekwon-do i Legnicki Klub Karate Kyokushin
MARZEC	
2	Druga część XXXV sesji Rady Miejskiej (obrady przerwano)
3	LPGK sp. z o. o. zostało uhonorowane tytułem „Gazela Biznesu”
12	Finisaż wystawy ArtPort „Miejsce dla człowieka” w holu Akademii Rycerskiej (org. Galeria Sztuki)
12	Kontynuacja XXXV sesji Rady Miejskiej (wybór Przewodniczącej Rady Miejskiej Ewy Szymańskiej z PiS-u)
12	Miejskie eliminacje XII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” (org. MCK)
17	Gośćmi Prezydenta T. Krzakowskiego byli: Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński oraz Wicemarszałek Piotr Borys. W obecności Przewodniczącej RM E. Szymańskiej, radnych Sejmiku Woj. Dol. A. Sokołowskiej i Erika Aliry, pracowników Teatru Modrzejewskiej i mediów podpisano umowę w sprawie przejęcia i prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury Teatru Modrzejewskiej; Teatr stał się instytucją kultury Województwa Dolnośląskiego
17	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami okolic ul. Jaworzyńskiej, osiedli Sienkiewicza, Wielogórskiej i Przybkowa
19 – 21	W Legnicy przebywała ekipa głównego kanału japońskiej telewizji publicznej TV NHK
21	II Bieg Śniadaniowy (OSiR)
25	Gala Regionalnego Konkursu Wiedzy o Gospodarce pod patronatem Prezydenta Legnicy – I miejsce zdobyli uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych w Legnicy (org. Stow. Księgowych Oddział Okręgowy w Legnicy)
26	W Warszawie w Klubie Dolnośląskim – wieczór poświęcony Legnicy (Klub istnieje od 10 lat)
28	XVII Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego o „Złotego Lwa” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. LCK)

28	I Parkowy Marsz z kijami nordic walking (org. OSiR)
30	XXXVI sesja Rady Miejskiej
KWIECIEŃ	
1	Wizyta Kardynała Henryka Gulbinowicza w Ratuszu – spotkanie z Prezydentem T. Krzakowskim, w którym uczestniczyli: ks. Infułat Władysław Bochnak i Przewodnicząca Rady Miejskiej Ewa Szymańska
1	Oddanie do użytku – po remoncie – sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ekonomicznych
1 – 29	W Teatrze wystaw karykatur Tomasza Brody – wernisaż wystawy: 17.04 (org. LCK)
4 – 5	X edycja Międzynarodowych Mistrzostw Szwecji „Viking Cup 2009”; legnicki Klub Taekwon-do wywalczył w Skovde 6 metali, w tym 5 złotych
10	VI edycja akcji charytatywnej wg Kartuz „Śledź i grosz” (org. Stow. Kobiety Europy)
16 – 19	VII Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini” pod honorowym patronatem Prezydenta Legnicy T. Krzakowskiego i Wicemarszałka Woj. Dol. Piotra Borysa (org.: ZSzM, LCK, OKiS we Wrocławiu, Fundacja For Art.)
16	Międzynarodowa konferencja naukowa „Wybitni legniczanie 1241 – 2007” pod patronatem Prezydenta Legnicy (org.: TPN, LBP, Niem. Tow. Społeczno – Kulturalne, Wydawnictwo EDYTOR)
16 – 18	Finał centralny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie – 6 uczennic I LO zdobyło prestiżowe tytuły. Laureatami zostały: Dagmara Ozimek z kl. I B i Anna Winiarska z kl. III B
16 – 21	W Legnicy ekipa kanału japońskiej telewizji publicznej TV NHK realizowała film dokumentalny pt. „20 lat wolności w Europie Wschodniej. Polska droga”. Gości na zakończenie pobytu przyjął w Ratuszu Prezydent T. Krzakowski
18	Legnicki Cross Wiosenny na „Kormoranie” (org. OSiR)
18 – 20	Centralne eliminacje Olimpiady tematycznej „Losy Polaków na Wschodzie po 17 września 1939 r.”. Z tytułami laureatów powrócili: Grzegorz Wilga z kl. II B i Adrian Zjawin z kl. II B I LO
20	W 50 rocznicę powstania TPN delegacja TPN wraz z Prezydentem

	Miasta odwiedziła groby działaczy na Cmentarzu Komunalnym, w tym, m. in., T. Gumińskiego (założyciela TPN i MM), A. Bojakowskiego i ks. J. Zajączkowskiego
20	Z okazji 66 rocznicy wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim uroczystość złożenia kwiatów pod obeliskiem przy ul. Chojnowskiej
20	W Szkolnym Schronisku Młodzieżowym IV Przegląd Twórczości Artystycznej dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Sercem malowane” (org. Oddział legnicki TPD)
21	Akacja „Niebieski Parasol” – prawnicy doradzali legniczanom w sprawach konsumenckich (org. Krajowa Izba Radców Prawnych, Miejski Rzecznik Konsumentów)
21	We Wrocławiu rozstrzygnięcie IV edycji konkursu „Lodołamacze – Pracodawcy Wrażliwi Społecznie”. W kategorii „Przedsiębiorca – Osoba Niepełnosprawna” zwyciężyła legnicka firma ELEKTROMET HM, zarządzana przez Henryka i Janinę Marciniaków; Honorowy tytuł „Lodołamacza Specjalnego 2009” otrzymał Prezes legn. Oddziału TPD Kazimierz Pleśniak
23	VI Międzyszkolny Przegląd Form Teatralnych „Maski 2009” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta (org. Szkoła Podstawowa nr 19, Szkolne Schronisko Młodzieżowe)
24	Uroczysta Gala, połączona z rozstrzygnięciem konkursu o tytuł „Filantropa Roku Regionu Legnickiego 2008” pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. Stow. „Jutrzenka” i „Persona”)
24 – 25	XIV Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka 2009” pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. MCK)
24 – 25	XXIV Mistrzostwa Europy w Taekwon-do „Benidorm 2009” – 7 medali dla legniczan, m. in., Paweł Mieszczakowski, Marzanna Pawlik, Paweł Dąbrowski
26	Szkolenie przewodników dolnośląskich pod hasłem „Armia Radziecka z nami od dziecka” (org. Koło Przewodników Terenowych i Sudeckich przy Oddziale PTTK w Legnicy)
26	W Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa koncert charytatywny na rzecz Stołówki Międzyparafilanej
27	XXXVII sesja Rady Miejskiej

	- Tadeusz Tadla, uczeń kl. II E z I LO laureatem Olimpiady języka łacińskiego; Maciej Treter, uczeń kl. II B z I LO laureatem 5 miejsca na szczeblu krajowym Olimpiady Historycznej; Beata Płukar, uczennica kl. III B z I LO laureatką (I miejsce) zawodów centralnych XXII Olimpiady języka francuskiego, a jej koleżanka Patrycja Zygmunt – finalistką tej olimpiady
28	W KM Policji – konferencja, poświęcona nowoczesnym technologiom zarządzania bezpieczeństwem przy wykorzystaniu najnowszych technik monitoringu wizyjnego
28	„Gazeta Wyborcza" opublikowała ranking dolnośląskich ogólniaków: I LO w Legnicy znalazło się na 7 miejscu, na 18miejscu – II LO, a na 23 – Katolickie Liceum Ogólnokształcące św. Franciszka
30	Rozstrzygnięcie VI edycji konkursu na prezentację multimedialną „Legnica – moje miasto" oraz konkursu fotograficznego (II edycja) pn. „Pocztówka z Legnicy – mojego miasta" (org. CKU)
MAJ	
1	Europejski Piknik Siatkarski (org. OSiR); Wiosenne Prezentacje Artystyczne w Parku (org. MCK, ZSzM)
3	Rodzinna Majówka Rowerowa (org. OSiR); Koncert Legnickiej Orkiestry Symfonicznej, w Katedrze msza św. w intencji Ojczyzny; Europejski Piknik Narodów i „Balanga Italiana" (org. LCK)
7	W hollu Akademii Rycerskiej otwarcie wystawy „Moda i biżuteria czeska" (wystawa przeniesiona z Muzeum Szkła i Biżuterii w Jabloncu)
7 – 10	44 Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Szlakiem Grodów Piastowskich"
8	Prezydent RP Lech Kaczyński odwiedził Legnicę, odbywając spotkanie z działaczami NSZZ „Solidarność" Zagłębia Miedziowego. W spotkaniu uczestniczył też Prezydent Legnicy T. Krzakowski
8	Prezydent T. Krzakowski spotkał się w Ratuszu z b. Premierem Rządu Leszkiem Millerem, któremu towarzyszył Sergiusz Najar, kandydujący na Dolnym Śląsku do Parlamentu Europejskiego
8 – 10	Krajowe Mistrzostwa Polski IDO Disco Dance i Freestyle w Tarnowie Podgórnym – zespół taneczny „Złote Dzieci" ze SDK „Kopernik" zdobył brązowe medale

9	Zawody XCO MTB Race w Jeleniej Górze – Piotr Klimek zajął I miejsce, a Agnieszka Jastrzębska – III miejsce (zawodnicy z Klubu ZYWER Legnica)
9 – 10	W Głogowie Ogólnopolskie Zawody Pływackie „Hutnik 2009" – zawodniczki: Patrycja Masny (rocznik 1997) i Michalina Tokarczyk (rocznik 1998) zdobyły trzecie miejsce (zawodniczki KS Wankan)
9 – 11	W ramach XV Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży – XVI Mistrzostwa Polski juniorów młodszych w Taekwon-do w Staszowie. Legniccy zawodnicy wywalczyli 2 brązowe medale: K. Nowak i R. Harasimowicz
12	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami Staromiejskiego Centrum oraz Tarninowa
12 – 16	W Legnicy I Runda Pucharu Europy Juniorów w Łucznictwie (org. CSŁ „Strzelec")
14 – 16	40 Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica Cantat" (16 maja – koncert „Legnica Cantat SuperSongs" – org. LCK)
15	W Legnicy z wizytą b. Wicepremier i Minister Finansów prof. Grzegorz Kołodko, którego przyjął w Ratuszu Prezydent Miasta T. Krzakowski. Gość spotkał się także z młodzieżą I LO oraz z mieszkańcami w Caffe Modjeska
15 – 16	Legnicki Festiwal Srebra, w tym 18 Międzynarodowy Konkurs Sztuki Złotniczej „Dekadencja" (org. Galeria Sztuki)
16	Na Dużej Scenie Teatru wystąpił Wrocławski Teatr Pantomimy ze spektaklem „Galapagos" w reż. Aleksandra Sobiszewskiego
18	Prezydent Miasta wręczył w Ratuszu stypendia 10 uczniom ze środowiska legnickich Romów
22	Ostatnie pożegnanie Zygmunta Niebudka, żołnierza AK, pioniera Legnicy, wiceprzewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej w latach 1968 – 1972, w latach 1978 – 1982 sprawował funkcję Wiceprezydenta Legnicy
23	Przegląd Kapel Rockowych o Puchar Prezydenta Legnicy (org. LCK)
25	XXXVIII sesja Rady Miejskiej
25	Obchody 90 lecia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
26.05 – 1.06	XV edycja Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2009. Legnica została

	sklasyfikowana na 8 miejscu w kraju w grupie miast powyżej 100 tys. mieszkańców
27 – 28	W Legnicy przebywała Stała Podkomisja Sejmowa ds. Przygotowań Polski do Organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 na czele z jej przewodniczącym Andrzejem Biernatem
28 – 29	W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona ogólnopolska konferencja związana z zastosowaniem informatyki współczesnej
29	Legnicki Piknik Muzyczny na dziedzińcu Akademii Rycerskiej (org. LCK, ZSzM)
30 – 31	X Turniej Kowali o „Srebrne klucze Legnicy" (org. OSiR)
30	W Brzegu Dolnym XIX Międzynarodowy Puchar Polski Żaków, Młodzików, Juniorów Młodszych i Juniorów w Karate. Legnicki Klub Shotokan „Tora" uplasował się na 3 miejscu, zdobywając 3 złote medale, 4 srebrne i 4 brązowe
CZERWIEC	
3	Z wizytą w Legnicy przebywała Ambasador Federacyjnej Republiki Nigerii Asalina Raymond Mamuno, którą w Ratuszu przyjął Prezydent Miasta T. Krzakowski
3	Międzyszkolne Zawody Strzeleckie o Puchar Zarządu Powiatowego Ligi Obrony Kraju. Uczniowie kl. II A z VII LO (ZSO nr 3) o profilu wojskowym drużynowo zajęli II miejsce, a Łukasz Łopaciński zdobył I miejsce w klasyfikacji indywidualnej
4 – 5	Obchody 20 rocznicy wyborów czerwcowych 1989 r. – m. in.: msze św. w Katedrze i w Kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa na os. Piekary, w Muzeum Miedzi otwarcie wystawy „Od strajków do wolnych wyborów Plakaty Solidarności 1980 – 1989" z kolekcji Danuty i Jerzego Brukwickich, w Galerii Piastów – promocja książki „Powiew wolności", odsłonięcie „Bramy Lecha Wałęsy", w Teatrze – koncert „Kochaj i walcz"
9	Uroczysta Gala Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „8 Wspaniałych" w Poznaniu. Reprezentujący Legnicę uczeń III klasy Gimnazjum św. Franciszka z Asyżu Rafał Derkacz zdobył Bursztynową Ósemkę
7	Wybory do Parlamentu Europejskiego

14	XI Spływ Samoróbek o „Błękitną wstęgę Kaczawy” (org. OSiR)
14	Na dziedzińcu Akademii Rycerskiej wystąpił z jubileuszowym koncertem (15 lat istnienia) zespół taneczny SDK „Kopernik” – „Złote Dzieci”
15	Uroczysta sesja Rady Miejskiej, podczas której Biskup Legnicki Stefan Cichy otrzymał Tytuł Honorowego Obywatela Miasta Legnicy, a Waldemar Krzystek – Nagrodę Miasta Legnicy. Ponadto 24 osoby zostały wyróżnione odznakami „Zasłużony dla Legnicy”
15 – 16	IV Dolnośląski Festiwal Plażowych Gier Zespołowych „Kormoran Beach Party” – Legnica 2009 oraz I Mistrzostwa Legnicy w Aerobiku Rekreacyjnym i I Mistrzostwa Legnickich Gimnazjów w piłce ręcznej plażowej w kat. chłopców, piłce nożnej plażowej w kat. chłopców i siatkówce plażowej (org.: I LO, UKS przy I LO, OSiR, UM, PWSZ)
16	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami ulic: Złotoryjskiej, Chojnowskiej, Przemysłowej i Działkowej
17	We Wrocławiu Finał III edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Internecie DialNet Masters – zespół „EjTyNoAleJaNieWiem” z I LO zdobył II miejsce
18 – 21	Satyrykon – Legnica 2009, w tym, m. in.: 19.06 – wręczenie nagród laureatom, odsłonięcie pamiątkowych tablic Agnieszki Osieckiej i Jonasza Kofty, otwarcie w MM Pokonkursowej Międzynarodowej Wystawy Satyrykon – Legnica 2009, Kabaretowy Przegląd Pokoleń Artura Andrusa, koncert Macieja Maleńczuka, 19 – 20 Szkło kontaktowe TVN 24 Grzegorza Miecugowa
26 – 28	Dni Legnicy na lotnisku (m. in. występ zespołów: Kto To, Kombii, Feel)
27	Na zaproszenie władz Wyższej Szkoły Menedżerskiej do Legnicy przyjechał Ryszard Kaczorowski – ostatni Prezydent RP na Uchodźstwie i Honorowy Obywatel Miasta Legnicy
29	XL sesja Rady Miejskiej
LIPIEC	
1 – 6	XII edycja Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą” – 2 i 5 lipca pokazy w Legnicy (org. ŁZPiT „Kyczera”, LCK)

2	Muzeum Miedzi i Stow. Architektów Polskich Oddział we Wrocławiu zaprosili na wystawę prac zgłoszonych do konkursu na opracowanie koncepcji urbanistyczno – architektonicznej pt. „Modernizacja i rozbudowa budynków Muzeum oraz przyległego do nich lapidarium” – ogłoszenie wyników konkursu
3	Uroczystość wręczenia nagród laureatom Konkursu Fotograficznego im. M. Pawełka „Legnica perłą secesji” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. TML „Pro Legnica”
4	„Biała sobota” w Legnicy – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny wraz z parafią p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego zorganizował akcję zbiórki krwi
18	Centrum Informacji Miejskiej zaprosiło legniczan i turystów na spacer po legnickim Starym Nieście
21	W praskim mulitpleksie „Słowiański Dom” odbyła się czeska premiera filmu „Operacja Dunaj” w reż. Jacka Głomba, wg scenariusza Jacka Kondrackiego i Roberta Urbańskiego pod opieką artystyczną laureata Oscara Jirzego Menzla
23	XLI sesja Rady Miejskiej
23	Uroczysta akademia z okazji Święta Policji
23 – 26	XXIII Mistrzostwa Polski Młodzieżowców i LVIII Mistrzostwa Polski Juniorów w Łucznictwie pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. OSŁ „Strzelec”)
23	przed godz. 19.00 nad Legnicą przeszła kilkuminutowa gwałtowna burza z opadami deszczu i silnymi porywami wiatru, który przekraczał 130 km/h. Najbardziej ucierpiała południowo – wschodnia część miasta oraz Park Miejski
24	Do Legnicy przybył Wojewoda Dolnośląski Rafał Jurkowlaniec. Gość spotkał się z Prezydentem Miasta T. Krzakowskim i Sztabem Kryzysowym, zapoznając się ze skalą zniszczeń miasta. Prezydent Miasta spotkał się z 12 zarządcami wspólnot mieszkaniowych, by poznać skalę problemów i potrzeb
24	W Galerii Sztuki wernisaż wystawy prac Avivy Blum „Ziemia i światło”
25	Konferencja prasowa Prezydenta Miasta z udziałem wszystkich służb

komunalnych, ratowniczych i medycznych, poświęcona przedstawieniu wstępnych strat w mieście. Ponad 300 budynków uszkodzonych, w tym 208 domów z zasobów komunalnych, ok. 300 interwencji służb ratowniczych, 1 ofiara śmiertelna i 41 osób, które trafiły do szpitala. Poważne uszkodzenia konstrukcji budynków przy ul. Jaworzyńskiej i Wrocławskiej było powodem zarządzenia ewakuacji ich mieszkańców. Wstępnie szacuje się straty w zasobach komunalnych – ok. 3 mln zł. Trwają prace porządkowe na Cmentarzu Komunalnym. W legnickim Parku ucierpiała większość drzewostanu. Prezydent T. Krzakowski zadeklarował, że Park zostanie odtworzony dla przyszłych pokoleń przy czynnym współudziale wszystkich legniczan

26 Zespół taneczny „Balbinki", działający przy Zespole Szkół Integracyjnych, zdobył „Złotą Jodłę" na Ogólnopolskim 36 Harcerskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej „Kielce 2009"

26 Na kąpielisku „Kormoran" konkurs rzeźby piaskowej „Złote piaski" (org. OSiR)

27 Zebrał się po raz kolejny Sztab Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod przewodnictwem Prezydenta Legnicy – nadal obowiązuje zakaz wstępu do Parku Miejskiego

28 Akcja sprzątania Stadionu im. Orła Białego i jego otoczenia, w której wzięło udział ok. 100 legniczan – kibiców piłki nożnej

28 Posiedzenie Sztabu Pow. Zespołu Zarządzania Kryzysowego, podczas którego omawiano przebieg prac związanych z usuwaniem zniszczeń, zagrożeń, szacowaniem strat i udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym; Strażacy usunęli dotąd 523 zagrożenia. Dobiega końca udrażnianie miejskich ulic i usuwanie szkód w infrastrukturze komunikacyjnej

29 Prezydent Miasta podjął decyzję o rozpoczęciu zbiórki pieniędzy na odbudowę Parku. Można było wpłacać datki na konto UM z dopiskiem „Darowizna Park Legnica".

Odwołano, zaplanowane na 1 sierpnia, obchody 10 rocznicy partnerstwa Legnicy i Drohobycza

30 Konferencja prasowa Prezydenta Miasta z udziałem przedstawicieli

	służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i zajmujących się usuwaniem skutków nawałnicy. Oszacowano straty w zasobach gminy na ok. 9 mln zł. MOPS przyznaje poszkodowanym zasiłki celowe
31	Spotkanie Prezydenta T. Krzakowskiego z radnymi Rady Miejskiej, w którym udział wzięli członkowie Sztabu Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, przedstawiciele EnergiiPro oraz Paweł Palcat – jeden z inicjatorów społecznej akcji odbudowy Parku. Prezydent poinformował o przebiegu wydarzeń 23 lipca, o szacowaniu strat i likwidacji skutków nawałnicy. Podziękował też wszystkim służbom oraz osobom, biorącym udział w akcji niesienia pomocy ludziom poszkodowanym, jak również w działaniach usuwania skutków huraganu - Do użytku został oddany nowy obiekt Noclegowni i Punktu Opieki nad Matką i Dzieckiem przy ul. Przemysłowej 5
SIERPIEŃ	
	W społeczną kampanię gromadzenia środków finansowych na odbudowę zniszczonego Parku włączyło się TML „Pro Legnica” oraz Galeria Piastów
1	65 rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego
1	Prezydent Miasta zaprosił legniczan do wspólnego sprzątania Parku – prace porządkowe rozpoczęto od ulic Korfantego i Powstańców Śląskich (uczestniczyło ponad 400 osób)
1 – 2	Turniej eliminacyjny Mistrzostw Dolnego Śląska w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn na „Kormoranie” (org. OSiR, Stow. „Kochamy Sport”)
3 – 4	Galeria Sztuki zorganizowała w ramach Otwartej Pracowni Sztuki warsztaty dla dzieci i młodzieży „Legnica moim miastem”
3 – 14	Ponad 30 młodych ludzi z Legnicy, Chojnowa i Golanki Dolnej uczestniczyło w legnickim Teatrze w zajęciach – w ramach ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Lato w Teatrze 2009”. Ich finałem było wystawienie sztuki pt. „Młode miasto”, w treści nawiązujące do nawałnicy 23 lipca
5	W legnickim Centrum Filmowym „Helios” premiera filmu „Operacja Dunaj” oraz spotkanie z twórcami filmu
7	Prezydent Miasta zawiesił działalność Sztabu Pow. Zespołu Zarządzania

	Kryzysowego
8	Społeczne sprzątanie Parku – sektor pomiędzy al. Orła Białego, ul. Powstańców Śląskich i ul. Jordana wraz z Polaną Angielską – uczestniczyło ok. 800 osób
10	Nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej, na której podjęto uchwały w sprawie zmiany w budżecie miasta na 2009 r., podyktowane sfinansowaniem likwidacji szkód
13 – 24	17 edycja Letniej Akademii Filmowej – Warsztatów Filmu Animowanego (org. LCK)
14	W Teatrze Modrzejewskiej wystąpili: Mariusz Wilczyński i Leszek Możdżer „Perfomance WILKANOC 8”
21	Plenerowa wystawa „Legnicki Park 1802 – 2007” w Parku – Teatr Letni – fotogramy autorstwa, m in., Jana Koralewskiego, Jerzego Delwo, Roberta Krawczyka, Anny Kulki, Doroty Bryi – Wiśniewskiej
22	Po raz trzeci wielkie, społeczne sprzątanie Parku pomiędzy al. Orła Białego oraz ulicami Powstańców Śląskich i Jordana (uczestniczyli goście z Chojnowa, Środy Śląskiej, Wrocławia, Złotoryi, Kunic, Warszawy)
26	Wojewoda Dolnośląski dokonał weryfikacji i zaakceptował protokół końcowy komisji szacujących straty w infrastrukturze miejskiej, powstałe w wyniku huraganu 23 lipca. Łączna wartość strat została oszacowana na 11.483.810,02 zł. Prezydent Legnicy zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej miastu
27	Rozpoczęcie robót drogowych – etap II – jezdnia południowa ul. Wrocławskiej od pl. Wilsona do mostu na Kaczawie
28	Finał „Wakacyjnej przygody z piłką nożną” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. ASPN „Miedź”, UM)
30	IV edycja projektu „Tabor cygański – ocalić od zapomnienia romskie tradycje i zwyczaje” na nadkaczawskich błoniach w pobliżu mostu na ul. Wrocławskiej
31	Obchody 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej (Apel Poległych na Cmentarzu Komunalnym, spotkania młodzieży z kombatantami – 1 września)

	- Podczas prac rewitalizacyjnych na płycie Rynku, w sąsiedztwie Kamieniczek Śledziowych, ekipy remontowe natrafiły na starą studnię z XVII wieku
WRZESIEŃ	
1	W Gimnazjum nr 4 miejska inauguracja r. szkol. 2009/2010
2	Nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej
5	IX Święto Ogórka (org. Stow. Kobiety Europy)
7 – 9	III Międzynarodowa Konferencja pt. „Geografia historyczna jako determinanta rozwoju innych dyscyplin nauki" (org. PWSZ im. Witelona)
8	Pierwsze otwarte spotkanie konsultacyjne inaugurujące prace nad Strategią zarządzania marką Legnica
11	Promocja książki – Przewodnika po Legnicy „Śladami Małej Moskwy" autorstwa W. Konduszy (wydawnictwo EDYTOR)
12	Imieniny ul. Najświętszej Marii Panny pod patronatem Prezydenta Legnicy (org. OSiR)
15	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami północnej części miasta – Piątnicy oraz rejonu ulic: Głogowskiej, Słubickiej, Struga, Leszczyńskiej, Poznańskiej oraz Pątnowskiej
16	Kurtuazyjną wizytę Prezydentowi T. Krzakowskiemu złożył Prezydent Izmiru (Turcja) Hakan Tartan
16	Legniccy strażacy otrzymali skokochron (w kosztach zakupu partycypowali: LSM, SM „Piekary" i UM)
17 – 18	VII Legnicka Paraolimpiada (org. TPD)
17	Uroczysta sesja Rady Miejskiej, poświęcona obchodom 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej i napaści ZSRR na Polskę
17	Otwarcie nowej pracowni sztuki „SROKI" przy ul. Wrocławskiej 41/6. Twórcami są: Dagmara Angier – Sroka i Bartłomiej Sroka
17 – 20	II Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Miasto" (uczestniczyło siedem europejskich teatrów, m. in., z Turcji, Hiszpanii, Francji, Łotwy
18	VI Runda Pucharu Polski w Wyścigach Motocyklowych Poznań 2009 – w której Paweł Kamola z legnickiego Klubu DOPALACZE. pl zajął trzecie miejsce

19	Ostatnie wielkie sprzątanie zniszczonego przez lipcowy huragan Parku (udział wzięło ok. 400 osób)
19	Zmarł Józef Wojciechowski – Honorowy Obywatel Miasta Legnicy
21	W Muzeum Karykatury w Warszawie wernisaż pokonkursowej wystawy „Satyrykon – Legnica”
22	Plenerowa wystawa zdjęć fotoreportera dziennika „Polska – Gazeta Wrocławska” Piotra Krzyżanowskiego z akcji społecznych porządkowania Parku Miejskiego
24 – 25	XII Dolnośląski Festiwal Nauki – sesja wyjazdowa w Legnicy pod patronatem Prezydenta T. Krzakowskiego
25	W Akademii Rycerskiej spotkanie autorskie z Andrzejem Pilipiukiem – pisarzem i publicystą (org. LBP)
25 – 27	VIII Rajd Pojazdów Zabytkowych „Szlakiem polskiego granitu” – Legnica – Strzegom – Jaworzyna Śląska (org. Legn. Towarzystwo Automobilowe)
26	Podczas wyścigu „Górale na start” (w Książu) Piotr Klimek z Klubu Kolarstwa Górskiego ZYWER w kat. wiekowej do 14 lat zdobył złoty medal; Agnieszka Jastrzębska (13 lat) – srebrny medal Nadziei Olimpijskich, Alicja Łacińska (13 lat) – brązowy medal Nadziei Olimpijskich
26	W Jeleniej Górze Zawody Pływackie Pogranicza – Legnicę reprezentował KS „Wankan”. Legniccy zawodnicy zdobyli kilka medali, w tym w grupie wiekowej 95’ – 97’ Patrycja Masny 50 m stylem motylkowym zdobyła I miejsce
28	XLV sesja Rady Miejskiej
30	Uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących przy ul. Radosnej otrzymali nowy kompleks boisk sportowych
	Mistrzostwa Dolnego Śląska Juniorów w Szachach – reprezentacja ASSz „Miedź” zdobyła kilka medali, w tym: w grupie dziewcząt do lat 15 Aleksandra Zmarzły złoty medal; srebrne medale – Agata Dwilewicz, Robert Malec, Piotr Sabuk
	Władze samorządowe Głogowa przekazały Legnicy 100 tys. zł oraz Wrocławia – 150 tys. zł na usuwanie skutków lipcowego huraganu

PAŹDZIERNIK	
1	Spotkanie z autorką powieści „Dom nad rozlewiskiem” Małgorzatą Kalicińską (org. LBP)
2	Legnicki Viessmann Technika Grzewcza sp. z o. o. sfinansował i zakupił urządzenie zw. linarium na plac zabaw w Parku – przekazanie do użytku
2 – 3	Art Of Livin Międzynarodowy Festiwal Multimedialny (org. Teatr)
3	XXII Bieg Lwa Legnickiego (OSiR)
3	Dzień bezpłatnych porad prawnych – w ramach akcji „Adwokaci pro bono” (org. Naczelna Rada Adwokacka)
3	Uroczystość nazwania imieniem Pastora Wolfganga Meisslera placu przed Kościołem Mariackim (żyjącego w Legnicy w latach 1928 – 1962) z udziałem syna Pastora – Conrada Meisslera i wnuczki Clary
3 – 4	II Ogólnopolskie Legnickie Zawody na Orientację „Karolinka” (org. Dol. Komisja InO PTTK)
5	Uroczystość pasowania na Kawalera Orderu Uśmiechu prof. Siegfrieda Masera – przewodniczącego Koła Przyjaciół Legnicy w Wuppertalu oraz prof. Zbigniewa Rudkowskiego – przewodniczącego Rady Naukowej Fundacji na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego
6 – 15	Plener rzeźbiarski pod patronatem Prezydenta T. Krzakowskiego. Jego uczestnikami byli uczniowie Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem; 15.10 – odbył się wernisaż prac stworzonych ad memoriam parkowi pt. „Metamorfoza” (org. I LO, TML „Pro Legnica”)
7	Oddanie do użytku kompleksu boisk sportowych w Szkole Podstawowej nr 18 przy ul. Grabskiego
8	Oddanie do użytku Domu Studenta PWSZ im. Witelona przy ulicy Mickiewicza (obiekt b. Zespołu Szkół Samochodowych)
10	X Mistrzostwa Legnicy w kolarstwie górskim MTB – Cross Country (org. Klub KG ZYWER)
10 – 11	X Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Spółdzielczych Zespołów Artystycznych „Tęcza Polska”, w którym uczestniczył zespół taneczny „Złote Dzieci”
11	Obchody IX Dnia Papieskiego (msza św. w Katedrze, „Koncert dla rodzin” w wykonaniu zespołu „Dzieci Dawida”)
13	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan

	i ich spraw” z mieszkańcami Osiedla „Piekary”
16 – 17	Festiwal Legnickich Organizacji Pozarządowych
16	Otwarcie wystawy pt. „Fotografia dokumentem czasu – przeszłość i teraźniejszość Legnicy w fotografii Bartłomieja Janusa” w Galerii „Loża” (LBP)
16	Zmarł Władysław Stawik – pionier miasta od 1945 r., nauczyciel, Inspektor Wydziału Oświaty UM, jeden z twórców filii Politechniki Wrocławskiej, aktywny działacz TPD, radny w latach 1958 – 1971
18	W Polkowicach Zawody Pływackie „O Puchar Jesieni” – Legnicę reprezentował KS Wankan wraz z pływakami ze SP nr 18; legniczanie odnieśli wiele sukcesów, w tym Dawid Celoch zajął III miejsce w stylu dowolnym
19	We Wrocławiu Gala Konkursu „Dolnośląskie Gryfy”; nagrodę w postaci statuetki otrzymała DFM Zanam Legmet w kat. „Przedsiębiorstwo”; natomiast nominatem zostało Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Kampol” w kat. „Za szczególne osiągnięcia w działaniach na rzecz rozwoju gospodarki Dolnego Śląska” (org.: Zachodnia Izba Gospodarcza we Wrocławiu, Związek Pracodawców Polska Miedź)
23	Na Dużej Scenie Teatru recital „Listy Julii” Katarzyny Groniec (org. Teatr)
24 – 25	W Zespole Szkół Integracyjnych Finałowy Turniej Mistrzostw Polski sezonu 2009 w piłce siatkowej rozgrywanej na siedząco (org. UM, Stow. na Rzecz Wspierania i Rozwoju Integracji przy Zespole Szkół Integr.)
24 – 25	I Mistrzostwa Ziemi Legnickiej w Scrable w Galerii Piastów
24	Parkowy Marsz z Kijami Nordic Walking (org. OSiR)
24	Tytuł Miss Polonia 2009 zdobyła legniczanka Maria Nowakowska
24	Rajd Rowerowy „Św. Jadwiga 2009” do Legnickiego Pola (org. OSiR)
27	II społeczne konsultacje w sprawie strategii promocji Legnicy (org. UM)
28	W MCK I Przegląd Działalności Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Tęczowe mosty” (org.: UM, MCK, Warsztaty Terapii Zajęciowej Diecezji Legnickiej)
29	Miss Polonia Maria Nowakowska spotkała się z mieszkańcami w Galerii Piastów
30	Oddanie do użytku ul. Wrocławskiej – na odcinku od pl. Wilsona do

	mostu na Kaczawie
31	VIII Zimowe Mistrzostwa Zagłębia Miedziowego w Pływaniu (org.: KS Wankan, Gospodarstwo Pomocnicze Basen Kąpielowy przy ZSO nr 3) Drużyna Ośrodka Szkolenia Sportowego Młodzieży Uzdolnionej Piłkarsko w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących zdobyła w Kluczborku srebrny medal Ogólnopolskiej Licealiady w piłce nożnej (uczniowie III LO)
LISTOPAD	
1 – 7	W Delhi (Indie) Mistrzostwa Świata Seniorów w Trójboju Siłowym – D. Wszoła, reprezentując Polskę, zdobył brązowy medal; drużynowo Polska zajęła III miejsce
2	Do Legnicy dotarło 60 nowych drzew, które zostały zasadzone w okolicy Koziego Stawu; Pierwsze symboliczne nasadzenie lipy drobnolistnej posadzono 10.11., a zakończono sadzenie 20 listopada
6	W Muzeum Miedzi wernisaż wystawy „Odpocznij w mym blasku" (ze zbiorów Muzeum Narodowego w Gdańsku – org. MM)
9	W 71 rocznicę Nocy Kryształowej w Legnicy „Dzień Żydowski" – cykl wykładów oraz recital pieśni jidysz w wykonaniu Patrycji Zywert w Akademii Rycerskiej (org. Muzeum Miedzi, Tow. Społeczno – Kulturalne Żydów w Polsce)
10 – 11	91 rocznica Święta Niepodległości – uroczysta akademia i koncert w Teatrze Legnickiej Orkiestry Symfonicznej; 11 listopada – msza św. w intencji Ojczyzny w Katedrze i Bieg Niepodległości
13	W Muzeum Miedzi wystawa akwarel Wolfa Röhrichta ze zbiorów Museum fűr Landeskunde w Königswinter
17	III otwarte spotkanie konsultacyjne w sprawie promocji marki Legnicy (org. UM)
17	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw" z mieszkańcami „Zakaczawia"
18	Promocja książki „Me som gadzio. Moje spotkania z Cyganami" Andrzeja Cyrano (org. LBP, Stowarzyszenie Romów w Legnicy)
18 – 19	VII Festiwal Piosenki Studenckiej „Pryzmat" (org. PWSZ, Duszpasterstwo Akademickie „Ikona", LCK)
21	W Katedrze koncert z okazji 60 lecia Chóru „Madrygał" (org. Tow. „Pro

	Sinfonica", Referat Muzyki Kościelnej Diecezji Legnickiej, LCK)
22 – 26	Dni Honorowego Krwiodawstwa; 26 listopada Prezydent T. Krzakowski przyjął w Ratuszu grupę legnickich honorowych dawców krwi
25	W Poznaniu podczas XXI Międzynarodowych Targów Ekologicznych POLEKO Urząd Miasta Legnicy otrzymał wyróżnienie w krajowym konkursie „Panteon Polskiej Ekologii" w kat. jednostek samorządu terytorialnego
26 – 27	W Legnicy spotkanie uczestników Grupy Wymiany Doświadczeń, działającej w ramach Związku Miast Polskich, a zajmujących się problematyką oświatową w samorządach miast
27	IV Konwent Samorządowy Subregionu Legnickiego z udziałem prezydentów, burmistrzów i wójtów b. województwa legnickiego, poświęcony założeniom strategicznym i polityce kształtowania sieci transportowej – drogowej i kolejowej Woj. Dol. (org. Prezydent Legnicy)
27	W Muzeum Miedzi wernisaż wystawy poświęconej dziejom Akademii Rycerskiej (org. MM)
27	Spotkanie autorskie z Jackiem Pałkiewiczem, podróżnikiem, dziennikarzem, członkiem Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie (org. LBP)
30	XLVII sesja Rady Miejskiej
GRUDZIEŃ	
1 – 2	W TVP „Kultura" wyemitowano reportaż z podróży legnickiego Teatru na Syberię „Opowieść syberyjska czyli teatr w podróży"
3	Konferencja pt. Program współpracy gminy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego skutecznym narzędziem budowania partnerstwa międzysektorowego" (org.: UM, Legnickie Stow. Inicjatyw Obywatelskich)
4 – 23	Kiermasz świąteczny w Galerii „Awans" – Rynek 16 (org. Galeria Sztuki)
4 – 7	XXIII Międzynarodowy Turniej Mikołajkowy w Halowej Piłce Nożnej pod patronatem Prezydenta Miasta (org.: ASPN „Miedź", OZPN, UM)
5	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza – z tej okazji spotkanie 150 młodych wolontariuszy (org.: TPD, MCK, Caritas Diecezji Legnickiej)

6	XII Mikołajkowy Turniej Tańca Towarzyskiego (org. LCK, Klub Taneczny „Lew”)
7	Przekazanie KM PSP nowoczesnego samochodu ratowniczego z drabiną dł. 37 m – jego zakup w połowie sfinansowało miasto, pozostała kwota pochodziła z KG PSP
8	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami osiedla „Kopernik I i II”
8	Koncert charytatywny piosenek z lat 60 i 70, połączony z aukcją. Dochód przeznaczony na zakup sprzętu medycznego dla Ośrodka Psychiatrycznego i Odwykowej Opieki Zdrowotnej w Legnicy (org. Stow. „Babiniec”, MCK, Teatr)
9	Urząd Miasta otrzymał certyfikat systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg międzynarodowej normy ISO/IEC 27001:2007 (przyznany na trzy lata)
10	Wystawa kolekcji biżuterii złotnika Mariusza Gliwińskiego w Galerii „Corner” – „Najnowsze inspiracje” (org. Galeria Sztuki)
11	Promocja Legnickiego Kalendarza Miejskiego „Legnica 2010 – Legnicki Park” (org. UM)
15	Ostatnie społeczne konsultacje na temat marki i promocji miasta (org. UM)
15	Inauguracja miejskiego systemu informacji SMS (org. UM)
17	Na murze Szkolnego Schroniska Młodzieżowego uroczyście odsłonięto tablicę informującą w języku polskim i angielskim o przebiegającym w czasach średniowiecznych przez miasto trakcie handlowym Via Regia. Jest on włączony do sieci odtwarzanych, m. in., na Dolnym Śląsku, szlaków Dróg św. Jakuba (org. Prezydent Legnicy T. Krzakowski, Prezes Stow. „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce” Emil Mendyk)
18	Wieczór promocyjny książki legniczanki Beaty Tadli „Pokolenie 89, czyli dzieci PRL-u w wolnej Polsce” (B. Tadla jest dziennikarką TVN 24 i Faktów TVN, zaczynała w Radiu „Legnica”)
19	Świąteczny Turniej Siatkówki „Makutra 2009” (org. OSiR)
20	VIII Wigilia Narodów (org. Stow. Kobiety Europy)
21	Opłatkowe spotkanie w Ratuszu – władze samorządowe z biskupem Stefanem Cichym i ks. Infułatem Władysławem Bochnakiem

28	XLVIII sesja Rady Miejskiej (uchwalenie budżetu miasta na 2010 r.)
29	W 91 rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego przedstawiciele samorządowych władz Legnicy, członkowie Tow. Pamięci Powstania Wielkopolskiego z Czesławem Kowalakiem oraz członkowie rodzin złożyli kwiaty na grobach powstańców
31	Legnicki Sylwester pod Ratuszem
2010 ROK	
STYCZEŃ	
	Związek Powiatów Polskich ogłosił wyniki, organizowanego od siedmiu lat, ogólnopolskiego rankingu powiatów i gmin. Legnica została laureatem konkursu „Super Powiat i Super Gmina" w kat. miast na prawach powiatu
1	Zmarł Józef Krzystek – ojciec znanego reżysera, twórcy filmu „Mała Moskwa" Waldemara Krzystka
8	Wernisaż wystawy „Fotografia dzikiej przyrody" (org. Galeria Sztuki)
10	XVIII Finał WOŚP (org. Stow. Wspierania Inicjatyw Porozumienia Studentów Uczelni Legnickich, OSiR, Galeria Piastów)
24	W Wałbrzychu II edycja Złotej Ligi Pływackiej, w której wzięło udział dziewięciu legnickich zawodników z klasy sportowej SP nr 18 i z KS Wankan. Dobre wyniki i rekordy życiowe osiągnęli reprezentujący rocznik 2001 uczniowie SP nr 18 (2 brązowe i 1 srebrny medal)
28	Koncert Noworoczny Prezydenta Miasta, podczas którego ogłoszono wyniki i wręczono statuetki VI edycji konkursu o tytuł „Sponsora Roku" oraz wręczono nagrody „Złotego Florena Legnickiego" za wybitne osiągnięcia kulturalne. Prezydent Miasta przekazał także statuetki firmom, które wsparły Legnicę w dziele odbudowy Parku Miejskiego - Daniel Bartłomiejczyk z UKS „Dziewiątka" został powołany do kadry wojewódzkiej juniorów młodszych w piłce ręcznej (uczeń klasy sportowej w Gimnazjum nr 2)
LUTY	
4	Seminarium rządowo – samorządowe nt. węgla brunatnego pod Legnicą w Ministerstwie Gospodarki – z udziałem wicepremiera W. Pawlaka oraz przedstawicieli samorządów ziemi legnickiej
5	W Muzeum Miedzi wernisaż wystawy „Podróże w czasie. Dawne

	widoki Śląska na grafikach z kolekcji Haselbacha”
5	W Galerii Sztuki retrospektywna wystaw twórczości plastycznej Agnieszki Doroty Wlaźlak, związanej z Legnicą od lat 60
5	W Caffe Modjeska premiera monodramu Pawła Palcata „RoXXy 2 Hot”
5	Podczas warszawskiej Gali XI edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku” – LPGK sp. z o. o. otrzymało tytuł „Firmy Przyjaznej Środowisku”
9	65 rocznica powrotu Ziemi Legnickiej do Macierzy (złożenie kwiatów na Cmentarzu Komunalnym oraz pod pomnikiem żołnierzy Armii Radzieckiej na Cmentarzu Wojennym, spotkanie władz samorządowych z pionierami i kombatantami)
12	W Galerii Sztuki wernisaż wystawy malarstwa Artura Nachta – Samborskiego „Pamięć motywu”
15	Wizyta Wicemarszałka Sejmu, kandydata na Prezydenta RP Jerzego Szmajdzińskiego w Legnicy; Gość spotkał się w Starostwie Powiatowym ze środowiskiem Ludowych Zespołów Sportowych, a następnie w akademiku PWSZ wraz z Prezydentem Legnicy i kierownictwem tej uczelni wziął udział w konferencji prasowej
15	Pożar w kamienicy przy ul. Chojnowskiej 111 – ewakuowano 15 osób; w akcji ratowniczej brało udział 13 strażackich zastępów
16	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami okolic ulic: Złotoryjskiej, Chojnowskiej, Przemysłowej i Działkowej
17 – 19	XXVII Mistrzostwa Polski Strażaków w Piłce Siatkowej (org. KM PSP w Legnicy)
19	Gala Sportu Zagłębia Miedziowego
21	XXIV Otwarte Narciarskie Mistrzostwa Legnicy w Slalomie Gigancie w Pecu pod Śnieżką (org. OSiR)
22	XLIX sesja Rady Miejskiej
23	Zmarł Zbigniew Podrez – Kisielewski, żołnierz AK, działacz społeczny, muzyk, wieloletni prezes Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Legnicy
26 – 27	II edycja „Legnica Blues Day” w Klubie „Spiżarnia” (org. LCK)

MARZEC	
5	Gala Konkursu o tytuł „Filantropa Roku Regionu Legnickiego” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Stowarzyszenia: „Jutrzenka” i „Persona”)
7, 14, 21, 28	Serial telewizyjny „Mała Moskwa” w reż. W. Krzystka w TVP 1
8 – 9	W Poznaniu Kongres 20 lecia Samorządu Terytorialnego i XXIII Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich. Legnica została laureatem konkursu „Super Powiat i Super Gmina” w kat. miast na prawach powiatu
9	Regionalny Dzień Statystyki, a 12 marca wykład prof. Walentego Ostasiewicza pt. „Statystyka źródłem wiedzy”
10	W Legnicy przebywał pierwszy polski kosmonauta, gen. brygady Mirosław Hermaszewski, który spotkał się z uczniami V LO oraz z czytelnikami w LBP
11	Promocja książki legniczanki Stanisławy Horodyńskiej „Wyją wilki na stepie” (org. LBP i Wydawnictwo Edytor)
12	Gala, połączona z rozstrzygnięciem konkursu „Lew Legnickiego biznesu”, odbywającego się pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Leg. Klub Biznesu)
15	Finał miejski Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Legnicę w eliminacjach centralnych reprezentować będzie Kamila Józefiak z Gimnazjum nr 7 (ZSRoln.)
16	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami Piątnicy oraz rejonu ulic: Głogowskiej, Słubickiej, Struga, Leszczyńskiej, Poznańskiej i Pątnowskiej
17	W Centrum Kształcenia Ustawicznego finał VII edycji konkursu na prezentację multimedialną „Legnica – moje miasto” oraz konkursu fotograficznego „Pocztówka Legnicy – mojego miasta” (org. CKU)
17 – 18	We Wrocławiu XV Wiosenne Zawody Pływackie – startowały dzieci z legnickich klas sportowych i zawodnicy KS Wankan, odnosząc wiele sukcesów
18 – 19	W Międzynarodowym Centrum Konferencyjnym „Krzyżowa” seminarium polskich i niemieckich samorządowców pt. „Pamiętając, razem patrzeć w przyszłość”. Obrady otworzył Prezydent Legnicy

	Tadeusz Krzakowski; 19 marca kontynuowano spotkanie w Głogowie (org.: Związek Miast Polskich i Sekcja Niemiecka Rady Gmin i Regionów Europy przy wsparciu Fundacji Współpracy Polsko – Niemieckiej)
18	Legnicka inauguracja Roku Chopinowskiego – w Muzeum Miedzi koncert „Hommage a Chopin" w wykonaniu Marka Długosza (gitara klasyczna)
19	III Bieg Śniadaniowy (org. OSiR)
19	Finał II Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej w Poznaniu, do którego zakwalifikowała się Gabriela Banaś z Centrum Kształcenia Ustawicznego (35 uczniów z całej Polski)
20	Mistrzostwa Województwa Dolnośląskiego Taekwon-do juniorów i juniorów młodszych – w zawodach startowało 20 zawodników legnickiego klubu, zdobywając 11 medali, w tym 2 złote
21	Miejskie eliminacje 55 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego (org. Teatr)
23	Z trzydniową wizytą przebywał w Legnicy przedstawiciel Światowej Federacji Łucznictwa (FITA) Juan Carlos Holgado z Hiszpanii w celu sprawdzenia stanu przygotowań naszego miasta do zaplanowanych na 22 – 27 sierpnia 2011 r. Młodzieżowych Mistrzostw Świata w Łucznictwie. W tej sprawie spotkał się, m. in., z Prezydentem Miasta
24 – 26	XI Dolnośląskie Forum Samorządu Terytorialnego w Kudowie Zdroju, podczas którego rozstrzygnięto konkurs „Gazety Wyborczej" Złote Jedynki, zorganizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska oraz Regionalną Izbę Obrachunkową. Legnica zajęła II miejsce wśród najdynamiczniej rozwijających się gmin Dolnego Śląska w r. 2009
28	W legnickiej Galerii „Gwarnej" – Konkurs na Najbardziej Odlotową Babkę Świąteczną i Oryginalną Palmę
28	XVIII Puchar Dolnego Śląska w Karate WKF „Silesia Cup 2010" (org. LKK Shotokan „Tora", Polski i Dolnośląski Związek Karate oraz UM)
29	L sesja Rady Miejskiej

KWIECIEŃ	
2	„Chleb, śledź i grosz” na pl. Katedralnym – VII edycja akcji charytatywnej (org. Stow. Kobiety Europy)
7	Rozpoczęcie przebudowy ul. II Armii Wojska Polskiego – na odcinku od mostu na Kaczawie do skrzyżowania z ul. Moniuszki, Piłsudskiego i Rzeczypospolitej
8 – 11	VIII Ogólnopolski Konkurs Skrzypcowy „Młody Paganini” pod patronatem Prezydenta Miasta (org. Fundacja For Art., ZSzM, Teatr, LCK, OSiK we Wrocławiu)
10	Prezydent T. Krzakowski wydał oświadczenie w związku z tragiczną katastrofą prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem. Odbyła się też uroczysta msza żałobna w Katedrze, a w przedsionku memoratywnym Ratusza wyłożono księgę kondolencyjną
13	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami „Zakaczawia”
14	Nadzwyczajna LI sesja Rady Miejskiej, poświęcona pamięci ofiar katastrofy
16	W Katedrze żałobna msza w intencji ofiar smoleńskiej katastrofy, a następnie na pl. Katedralnym uroczysty Apel Pamięci
23 – 25	Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Piłce Ręcznej – zawodnicy UKS „Dziewiątka” wywalczyli awans do Półfinałów Mistrzostw Polski
24 – 25	I Runda Pucharu Polski Seniorów i Juniorów oraz I Runda Ekstraklasy, a także I Ligi Kobiet i Mężczyzn w Łucznictwie (org. Polski Związek Łuczniczy, OSŁ „Strzelec”, UM)
24	Biegi Przełajowe – Legnicki Cross Wiosenny na „Kormoranie” (org. OSiR)
24	Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” opublikowało wyniki badania, przeprowadzonego w listopadzie 2009 r. w 234 gminach pn. „Klimat przedsiębiorczości w Polsce lokalnej”. *Wśród polskich miast tworzących najlepszy klimat dla rozwoju przedsiębiorczości autorzy wymieniają w kolejności:* Katowice, Rzeszów, Bydgoszcz, Gliwice, **Legnicę**, Warszawę, Szczecin, Wrocław. Ponadto podają *przykłady gmin, które nawiązały dobre relacje z przedsiębiorcami, wymieniają*: Płock, Włocławek, **Legnicę**, Jastrzębie Zdrój

25	Rejonowe eliminacje 55 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego (org. Teatr)
26	LII sesja Rady Miejskiej (kolejny raz Rada Miejska nie podjęła żadnej uchwały w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta)
27	Prezydent Miasta przyjął w Ratuszu przedstawicieli Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z Wielkiej Brytanii: Stevena Knapika i Tonyego Jeffsa, którzy przyjechali do Legnicy w związku z przeprowadzeniem w V LO egzaminu z przedmiotów: sztuka – plastyka i sztuka – fotografika, kończącego się wydaniem międzynarodowego certyfikatu
28.04. – 2.05	XXV Mistrzostwa Europy w Taekwon-do w Skovde – legniccy zawodnicy wrócili z 4 medalami. Tytuł Drużynowego Mistrza Europy wywalczył Maciek Żuk
MAJ	
1	VI Europejski Piknik Siatkarski (org. OSiR); w Tatrze spektakl premierowy (Scena na Kartuskiej) pt. „Czas terroru" w reż. L. Raczaka
2	Z okazji Święta Konstytucji – w Kościele p.w. Matki Bożej Królowej Polski msza św. w intencji Ojczyzny i Narodu, a następnie koncert „Gaude Mater Polonia" w wykonaniu zespołu „Teatr Rapsodyczny Dnia Trzeciego"; w Parku Miejskim – „Majówka" (org. LCK)
3	W Katedrze msza św. w intencji Ojczyzny, następnie pod tablicami pamięci narodowej złożono kwiaty; Rodzinna Majówka Rowerowa do Jezierzan (org. OSiR), „Majówka w Parku Miejskim" (org. MCK)
4	Inauguracja XIX Legnickich Wieczorów Organowych
6	Jeffrey Vick, szef sekcji konsularnej Konsulatu Generalnego USA w Krakowie przekazał w Ratuszu Legnickiej Bibliotece Publicznej kolekcję depozytową książek, poświęconą Stanom Zjednoczonym; przy tej okazji w Ratuszu otwarto wystawę pt. „90 lat stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a USA"
6	Inauguracja 45 Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Szlakiem Grodów Piastowskich" pod patronatem Prezydenta Miasta
7	Obchody 65 rocznicy zakończenia II wojny światowej – w miejscach pamięci narodowej złożenie kwiatów, spotkanie weteranów walk z młodzieżą w SP nr 4; 8 maja – msza św. w intencji ofiar II wojny światowej i odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Katedrze

7 – 8	XV Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ekologicznej „Ekopiosenka” pod honorowym patronatem Prezydenta Legnicy i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
11	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami osiedla „Kopernik” I i II
11	Uroczysta Gala V edycji Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie „Lodołamacze 2010” z terenu woj. dolnośląskiego i opolskiego. Wśród laureatów legniczanie – Tytułami „Lodołamacza 2010” wyróżnieni zostali: Paweł Frost, przedsiębiorca i legnicki radny oraz Firma DGP „Dozorbud” Grupa Polska – zakład pracy chronionej
13 – 16	Ogólnopolski Turniej Chórów „Legnica Cantat 41” – atrakcją był występ wokalisty jazzowego Bobbyego McFerina z zespołem wokalnym ProForma
14	Na terenie lotniska „Monster Truck Stunt Show” – samochodowe popisy niemieckich kaskaderów (org. SAG sp. z o. o.)
14 – 15	Dolnośląskie eliminacje 55 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego - legniczanin Henryk Grzywa zdobył II miejsce w kat. „dorosłych” i będzie reprezentować Legnicę w finale centralnym w Ostrołęce
15	Święto Strażaków – uroczysta zbiórka
15	Dzień bezpłatnych porad prawnych „Adwokaci pro bono” (org. Naczelna Rada Adwokacka)
15	Legnicka Noc Muzealna (org. MM)
15	Wernisaż wystawy „Rzadszy niż diament” – inauguracja Festiwalu „Srebra” (org. Galeria Sztuki)
19 – 21	Juvenalia (org. Stow. Wspierania Inicjatyw Porozumienia Studentów Uczelni Legnickich „PSUL”)
21 – 22	31 Legnicki Festiwal „SREBRO” – wernisaże wystaw, w tym wystawy pokonkursowej „Minimum” , sylwetki twórców, plenerowe akcje plastyczne, happeningi i koncerty; 22.05 – sesja poświęcona minimalizmowi w sztuce i życiu
22	„Biała sobota” – festyn połączony z bezpłatnymi badaniami diagnostycznymi, poradami dietetycznymi itp. (org. Woj. Szpital Specjalistyczny, Fundacja „Otwarte Serca”)
26	Otwarcie przebudowanego basenu kąpielowego „Delfinek” w SP nr 7

26 – 1.06	XVI edycja Sportowego Turnieju Miast i Gmin, obchodzonego w ramach „Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich” – Legnica została ponownie laureatem, zajmując 9 miejsce w grupie miast powyżej 100 tys. mieszkańców (uczestniczyło 258 miast i gmin w Polsce)
27	Prezentacja publikacji, poświęconej historii naszego miasta „Atlas Historyczny Miast Polskich – Legnica” oraz spotkanie autorskie z udziałem, m. in., prof. Marty Młynarskiej – Kaletynowej, prof. Małgorzaty Chorowskiej, prof. Jerzego Rozpędowskiego, dr. Rafała Eysymontta
27 – 29	VI Festiwal Rytmu „Drum Battle – Legnica 2010” (org. ZSzM, LCK, Teatr)
Od 27	Porządkowanie Lasku Złotoryjskiego po huraganie w 2009 r. – zagładzie uległo 700 drzew
29 – 30	XI Turniej Kowali o „Srebrne Klucze Legnicy” (OSiR) - XVI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zdrowie dzieci a czynniki środowiskowe, klimatyczne i społeczne” (org. Fundacja na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego) - Legniczanin Paweł Biszczak brązowym medalistą Mistrzostw Europy w Karate Kyokushin
CZERWIEC	
1	Festyn rekreacyjny z okazji Dnia Dziecka (org.: TPD, KM Policji, MCK)
2	Firma Shiever Polska sp. z o. o. ufundowała plac zabaw dla dzieci w Parku Miejskim – oddanie do użytku 23.07
7	LPGK sp. z o. o. zorganizowało w Schronisku dla bezdomnych zwierząt festyn z okazji Dnia Dziecka
7 – 8	Rodzina Lidii Nowikowej (syn – Siergiej z żoną Larisą z Mińska, młodsza siostra Lidii – Wiera Shremenko z Kijowa) – pierwowzoru Wiery z filmu „Mała Moskwa” przebywała w Legnicy; rodzina gościła na zaproszenie Prezydenta T. Krzakowskiego i Stowarzyszenia „Tarninów”
7 – 30	W Instytucie Polskim w Sofii wystawa Edwarda Mirowskiego „Sława – Legnica”
11	Przekazanie do użytku na wysypisku odpadów komunalnych

	nowoczesnej kompostowni, działającej w systemie KUSS ze sterowanym napowietrzaniem pryzm
11	Prezydent Miasta przyjął w Ratuszu zawodników i działaczy Młodzieżowego Stowarzyszenia Piłki Ręcznej „Siódemka”, w związku z ich awansem w sezonie 2009/2010 z I ligi do ekstraklasy
11 – 13	Finał Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” w Wałbrzychu – „Bursztynową Ósemkę”, czyli tytuł laureata Konkursu zdobyła legniczanka 16 letnia Kamila Józefiak z Gimnazjum nr 7 (Zespół Szkół Rolniczych)
12	V „Śniadanie u Piastów” (org. Stow. Kobiety Europy)
14	Uroczysta sesja Rady Miejskiej – tytuły Honorowych Obywateli Miasta otrzymali: ks. Prałat Władysław Jóźków i Kazimierz Pleśniak. Odznaki „Zasłużony dla Legnicy” otrzymało 17 osób
15	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami osiedli: Wielogórska, Sienkiewicza, Przybków oraz okolic ul. Jaworzyńskiej
17 – 19	„Satyrykon – Legnica 2010” – otwarcie wystaw, w tym pokonkursowej, odsłonięcie tablic pamiątkowych, poświęconych Wiesławowi Dymnemu i Piotrowi Skrzyneckiemu, Kabaretowy Przegląd Pokoleń A. Andrusa,; 18 – 19.06 – Szkło kontaktowe TVN 24 G. Miecugowa
17	W Ratuszu podsumowanie sportowego współzawodnictwa szkół, prowadzonego przez Legnicki Szkolny Związek Sportowy w roku 2009/2010.
20	I tura wyborów Prezydenta RP
24 – 26	W salach MM Akademii Rycerskiej – V seminarium z cyklu „Trójkąt doktorancki” – Archeologia historyczna w Europie Środkowej – uczestnikami byli doktoranci z Polski, Czech i Niemiec
24	Konferencja pn. „Legnica na tle regionalnego potencjału komunikacyjnego Portu Lotniczego we Wrocławiu” (org. Prezydent Legnicy, Prezes Zarządu Portu Lotniczego we Wrocławiu oraz SAG sp. z o. o.)
25	Noc Świętojańska na „Kormoranie” (OSiR)
26	14 Piknik Onkologiczny (org. Ośrodek Diagnostyki Onkologicznej, Ruch Kobiet do Walki z Rakiem Piersi „Europa Donna”)

28	LV sesja Rady Miejskiej
Od 28	Rozpoczęcie remontu ul. Galileusza
29	Inauguracja „Wakacyjnej Przygody z Piłką” (org. ASPN „Miedź”, UM)
29	ks. Infułat, proboszcz Parafii Katedralnej p. w. św. Apostołów Piotra i Pawła Władysław Bochnak obchodził 50 rocznicę przyjęcia święceń kapłańskich - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3 otrzymał certyfikat Szkoły Dbającej o Bezpieczeństwo, przyznany przez Kuratorium Oświaty i Wojewodę Dolnośląskiego
LIPIEC	
3 – 11	XIII Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Świat pod Kyczerą”; w Legnicy Festiwal: 5 – 7, 11
3	Otwarcie wystawy plenerowej prac konkursu fotograficznego im. M. Pawełka „Legnica 2010” (org. TML „Pro Legnica”)
3	Gala Finałowa (w Teatrze) Miss Polonia Dolnego Śląska 2010
3	Regionalne Centrum Krwiodawstwa we Wrocławiu wspólnie z Tesco zorganizowało legnicką zbiórkę krwi w ramach ogólnopolskiej akcji Tesco „Pomóż – oddaj krew”
4	II tura wyborów Prezydenta RP
6 – 8	Otwarta Pracownia Sztuki przy Galerii Sztuki – plenerowe akcje plastyczne ph. „Jest Legnica, jest tajemnica!”
7	Koncert w kawiarni „Ratuszowa” Elizer Mizrachi – w ramach Festiwalu „Świat pod Kyczerą”
12 – 25	XXXVII Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej „Kielce 2010” – zespół taneczny „Balbinki”, działający przy Zespole Szkół Integracyjnych pod kierunkiem Lucyny Kołodyńskiej, otrzymał „Złotą Jodłę”
13	Viessmann Technika Grzewcza sp. z o. o. zawarł z SAG-iem sp. z o. o. kontrakt, na mocy którego firma ta wydzierżawiła i zagospodaruje na cele produkcyjne, zarządzaną przez SAG halę przemysłową; roboty adaptacyjne potrwają do końca sierpnia, a na przełomie września i października ruszy produkcja
13	Spotkanie konsultacyjne Prezydenta Miasta z cyklu „Bliżej legniczan i ich spraw” z mieszkańcami al. Rzeczypospolitej, Bielan i okolic

	ul. Radosnej
23	Z okazji dorocznego policyjnego święta, KM Policji otrzymała, ufundowany przez społeczny komitet pod przewodnictwem Prezydenta T. Krzakowskiego, sztandar. Uroczystość odbyła się z udziałem licznych gości, w tym Komendanta Głównego Policji Generalnego Inspektora Andrzeja Matejuka
23	W I rocznicę huraganu (23.07.2009 r.) – Święto Parku 2010, w ramach którego odbyło się wiele atrakcji, w tym, m. in., otwarcie placu zabaw w Parku, wernisaż wystawy w MM „Z dziejów Parku Miejskiego”, wernisaż wystawy w Galerii Ring – „PO-Wietrze. Rzeźba i żywioł”, plenerowe widowisko teatralne pt. „Drzewo” W. Myśliwskiego
24	Promocja książki „Legnicki Park Miejski – Zielone Serce Miasta” autorstwa Doroty Zaleskiej – Berbeki (Wydawnictwo Edytor), koncert w Parku – występ, m. in., A. Chylińskiej (org. LCK)
24 – 25	W Pucharze Europy rozegranym w Moskwie Jacek Proć z OSŁ „Strzelec” zdobył brązowy medal
25	Spacer ścieżką przyrodniczą po legnickim Parku (org. Wydawnictwo Edytor) oraz koncerty w Parku, w tym Legnickiej Orkiestry Symfonicznej pod dyr. B. Ksiądzyny (org. LCK)
26	LVI sesja Rady Miejskiej
30	Końcowy odbiór budowy obwodnicy południowo – wschodniej – I etap przebudowa ul. Gniewomierskiej
31	Mistrzostwa Dolnego Śląska w Siatkówce Plażowej Kobiet i Mężczyzn 2010 na „Kormoranie” (org. OSiR, Stow. „Kochamy Sport”)

Opracowanie: Maria Kubasik

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I Samorząd terytorialny..... 2
ROZDZIAŁ II Mieszkańcy Legnicy..... 11
ROZDZIAŁ III Gospodarka..... 17
ROZDZIAŁ IV Majątek i finanse miasta..... 32
ROZDZIAŁ V Inwestycje i remonty..... 42
ROZDZIAŁ VI Modernizacja systemu komunikacyjnego. Komunikacja i ruch samochodowy..... 54
ROZDZIAŁ VII Gospodarka nieruchomościami..... 66
ROZDZIAŁ VIII Gospodarka przestrzenna..... 73
ROZDZIAŁ IX Mieszkalnictwo..... 75
ROZDZIAŁ X Ochrona środowiska..... 86
ROZDZIAŁ XI Edukacja i szkolnictwo wyższe..... 100
ROZDZIAŁ XII Kultura..... 123
ROZDZIAŁ XIII Sport, turystyka, rekreacja..... 134
ROZDZIAŁ XIV Promocja zdrowia i profilaktyka..... 144
ROZDZIAŁ XV Działania na rzecz osób niepełnosprawnych..... 149
ROZDZIAŁ XVI Pomoc społeczna..... 154
ROZDZIAŁ XVII Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... 161
ROZDZIAŁ XVIII Promocja, współpraca regionalna i zagraniczna..... 171
ROZDZIAŁ XIX Administracja samorządowa..... 181
KRONIKA WYBRANYCH WYDARZEŃ..... 193